

การส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจ
สำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ในอำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่

นางสาวเพ็ญประภา แพงงูงา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต
วิชาเอกส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2562

**Extension of Oil Palm Production According to the Management of Agricultural
Economic Zones (Zoning) for Important Agricultural Products
in Khao Phanom District, Krabi Province**

Miss Penprapa Paengphunga

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Agriculture in Agricultural Extension and Development

School of Agriculture and Cooperatives

Sukhothai Thammathirat Open University

2019

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจ
สำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ในอำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่

ชื่อและนามสกุล นางสาวเพ็ญประภา แพงงูงา

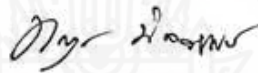
วิชาเอก ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร

สาขาวิชา เกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ บำเพ็ญ เขียวหวาน
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พลสรานู สราญรมย์

วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2562

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พรชูลี นิลวิเศษ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ บำเพ็ญ เขียวหวาน)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พลสรานู สราญรมย์)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.วรางคณา จันทร์คง)

ชื่อวิทยานิพนธ์ การส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจ
สำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ในอำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่

ผู้วิจัย นางสาวเพ็ญประภา แพงภูงา รหัสนักศึกษ 2609001140

ปริญญา เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ บำเพ็ญ เขียวหวาน (2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พลสรายุ สราญรัมย์
ปีการศึกษา 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สภาพการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (2) ความรู้ แรงจูงใจ ความคิดเห็น และความต้องการในการส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมัน (3) ปัญหา ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมัน

ประชากร คือ เกษตรกรผู้ผลิตปาล์มน้ำมัน ในอำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ จำนวน 2,006 ราย กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร ทาโร ยามาเน่ ที่ค่าความคลาดเคลื่อน 0.06 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 244 ราย สุ่มตัวอย่างแบบพบโดยบังเอิญ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดอันดับ และการทดสอบค่าที (t-test Independent)

ผลการศึกษา พบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์ปลูกปาล์มน้ำมัน เฉลี่ย 12.56 ปี พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบ พันธุ์ปาล์มน้ำมันที่ปลูกส่วนใหญ่ใช้พันธุ์ของเอกชน ได้ผลผลิต 2,863.75 กิโลกรัม/ไร่/ปี มีต้นทุนการผลิต/ไร่/ปี 3,963.73 บาท มีรายได้จากปาล์มน้ำมัน/ไร่/ปี 7,398.24 บาท 2) เกษตรกรได้รับความรู้ในการผลิตปาล์มน้ำมันจากสื่อบุคคล อยู่ในระดับมาก มีความรู้เรื่องการใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมันและการเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมันมากที่สุด และได้รับความรู้เกี่ยวกับหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจ จากสื่อกิจกรรม ในระดับมาก มีความรู้ในเรื่องการจัดการพื้นที่เกษตรกรรม ระดับมากที่สุด แรงจูงใจในการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจของ พบว่า จากการมีรายได้ที่เพิ่มมากขึ้น และการติดตามให้คำแนะนำสม่ำเสมอจากเจ้าหน้าที่ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านความคิดเห็นเกษตรกร ระบุว่า การผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรอยู่ในระดับมาก ด้านความต้องการพบว่า ต้องการความรู้ในการกำหนดพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ได้ในระดับมาก 3) เกษตรกรมีปัญหาด้าน (1) ไม่เข้าใจการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการโซนนิ่ง (2) ต้องลงทุนเพิ่ม (3) ครอบครัวยังไม่เห็นด้วย (4) ต้องรอรระยะเวลาจึงจะได้ผลผลิต (5) กลัวผลตอบแทนไม่คุ้มค่าโดยข้อเสนอแนะคือ (1) ให้มีการสร้างความรู้ ความเข้าใจการปลูกปาล์มน้ำมันให้เหมาะสมกับพื้นที่ (2) สร้างความมั่นใจในการส่งเสริมให้ผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสินค้าเกษตรจะได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่าและยั่งยืน (3) ควรให้มีการจัดอบรมให้ความรู้การจัดการสวนปาล์มน้ำมันให้เหมาะสมกับพื้นที่ (4) การจัดอบรมให้ความรู้เรื่องโซนนิ่ง จัดให้มีเอกสารความรู้

คำสำคัญ การส่งเสริม การผลิตปาล์มน้ำมัน หลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสินค้าเกษตร จังหวัดกระบี่

Thesis title: Extension of Oil Palm Production According to the Management of Agricultural Economic Zones (Zoning) for Important Agricultural Products in Khao Phanom District, Krabi Province

Researcher: Miss Penprapa Paengphunga ; **ID:** 2609001140;

Degree: Master of Agriculture (Agricultural Extension and Development)

Thesis advisors: (1) Bumpen Keowan, Associate Professor; (2) Dr.Ponsaran Saranrom, Assistant Professor; **Academic year:** 2019

Abstract

This research aims to study 1) the condition of farmer's oil palm production according to the management of agricultural economic zones. for important agricultural products 2) knowledge, motivation, opinion and requirement for the extension of oil palm production and 3) problems and suggestions for the extension of oil palm production.

Target population is 2,006 oil palm suppliers having farmer's in Khao Phanom District, Krabi province. Sample group size is determined by using Taro Yamane's formula on the confidence level at 0.06 and results in 244 suppliers in the sample group. Accidental sampling was carried out. Questionnaire was used for data collection. Data were analyzed by using descriptive statistics in order to find frequency, percentage, maximum value, minimum value, average value, standard deviation, and ordering using T-test Independent.

As a result, it was found that the sample group has experienced averagely 12.56 years in oil palm production. Most planting areas are loam plain. Type of planted oil palm was mostly owned by private companies. Average yield/Rai/year was 2,863.75 kilograms. Production cost/Rai/year was 3,963.73 Baht. Income from oil palm/Rai/year was 7,398.14 Baht. The sample group highly learned about oil palm production from personal media. The group also knows how to fertilize and harvest oil palm in the highest level. Agricultural economic zone (Zoning) principle is highly taught to the group via activities. The group knows about agricultural economic zone (Zoning) the most. Motivation in oil palm production according to the management of agricultural economic zone (Zoning) showed that higher income and regular monitoring and suggestions from the officers are in the highest level. Opinions was found that oil palm production according to the management of agricultural economic zone (Zoning) can highly increase agricultural yields. It was also shown that highly needed knowledge of area determination for plating oil palm requirement. 3) The sample group has problems in (1) don't understand oil palm production according to the management of agricultural economic zones. (2) need to invest more. (3) family disagree (4) has to wait for product. (5) Afraid of not worth the return. A suggestion (1) Organize knowledge training for the planting of oil palm production According to the management of agricultural economic zones. (2) Build confident in extension of oil palm production according to the management of agricultural economic zones Will receive a yield good value and sustainable. (3) Training for palm plantation management to suit the area. (4) Training to provide knowledge on zoning and provide knowledge document.

Keywords: Extension of Oil Palm Production Management of Agricultural Economic Zones in Khao Phanom District, Krabi Province

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์อย่างดียิ่งจากอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก คือ รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พลสรายุ สราญรมย์ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่กรุณาชี้แนะ ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนแนะแนวทางด้วยความเอาใจใส่ พร้อมทั้งให้คำแนะนำ และติดตามการทำวิทยานิพนธ์อย่างใกล้ชิด ส่งผลให้การทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ประสบความสำเร็จ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.พรชูลี นิลวิเศษ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ชี้แนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ยิ่งแก่ผู้วิจัย อันทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณ พี่น้องและเพื่อนร่วมรุ่นที่คอยแนะนำให้คำปรึกษา ขอขอบคุณผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงานจากสำนักงานเกษตรจังหวัดกระบี่ทุกท่าน ที่คอยช่วยเหลือและสนับสนุน และที่สำคัญขอขอบคุณเกษตรกรในพื้นที่อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ทุกท่านที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่าในการให้ความร่วมมือตอบแบบสัมภาษณ์ เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลทำให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับการสนับสนุนกำลังใจซึ่งเป็นแรงผลักดันให้สำเร็จ จากครอบครัว พร้อมทั้งญาติพี่น้องและเพื่อน ๆ ที่ให้ความห่วงใยและให้กำลังใจเสมอมา ผู้วิจัยถือว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่าอย่างยิ่ง จนทำให้การวิจัยครั้งนี้นำไปสู่ความสำเร็จ

ประโยชน์และคุณค่า อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะยังประโยชน์ต่อการศึกษาและการส่งเสริมการเกษตรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเกษตรกร คุณค่าและความดีอันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบแด่บิดา มารดา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านไว้ ณ ที่นี้

เพ็ญประภา แพงงูา

ตุลาคม 2562

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	2
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	5
สมมติฐานการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดเกี่ยวกับความรู้และแหล่งความรู้	8
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ	13
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น	18
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ	21
แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการเกษตร	25
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับอำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่	31
สภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน	35
เขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ	52
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	57

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	61
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	61
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	62
การเก็บรวบรวมข้อมูล	68
การวิเคราะห์ข้อมูล	69
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	74
สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพทางสังคม สภาพทางเศรษฐกิจ	74
สภาพการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร	82
แหล่งความรู้ ความรู้ ความคิดเห็น แรงจูงใจ และความต้องการในการส่งเสริมของ เกษตรกร ผู้ผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตร ที่สำคัญ	81
การผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตร ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการเสริมการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลัก บริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ	118
การทดสอบสมมติฐานการวิจัย	125
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	134
สรุปการวิจัย	134
อภิปรายผล	142
ข้อเสนอแนะ	150
บรรณานุกรม	154
ภาคผนวก	155
แบบสัมภาษณ์	159
ประวัติผู้วิจัย	181

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	62
ตารางที่ 4.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล ทางสังคม ของเกษตรกรอำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่	75
ตารางที่ 4.2 สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ของเกษตรกรอำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่	79
ตารางที่ 4.3 สภาพการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่	82
ตารางที่ 4.4 สรุปแหล่งความรู้เกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน	95
ตารางที่ 4.5 สรุปแหล่งความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน	93
ตารางที่ 4.6 แหล่งความรู้เกี่ยวกับหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ ..	96
ตารางที่ 4.7 สรุปแหล่งความรู้เกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับ สินค้าเกษตรที่สำคัญ	99
ตารางที่ 4.8 สรุปผลการศึกษาเปรียบเทียบ แหล่งความรู้เกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์ม น้ำมันและแหล่งความรู้เกี่ยวกับหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่ สำคัญ	100
ตารางที่ 4.9 ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร	101
ตารางที่ 4.10 ระดับความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน	104
ตารางที่ 4.11 ความรู้เกี่ยวกับหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ	105
ตารางที่ 4.12 ระดับความรู้เกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้า เกษตรที่สำคัญ	108
ตารางที่ 4.13 แรงจูงใจในการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจ สำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ	109
ตารางที่ 4.14 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตร เศรษฐกิจ สำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ	111
ตารางที่ 4.15 ความต้องการการส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการ	115
ตารางที่ 4.16 สรุประดับความต้องการการส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหาร จัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ	117

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.17 ปัญหาเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน.....	118
ตารางที่ 4.18 สรุประดับปัญหาเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน	121
ตารางที่ 4.19 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร	121
ตารางที่ 4.20 ปัญหาเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตร เศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ.....	123
ตารางที่ 4.21 ระดับข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหาร จัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ.....	124
ตารางที่ 4.22 การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับปริมาณการผลิตปาล์มน้ำมันในเขตพื้นที่เหมาะสม และพื้นที่ไม่เหมาะสม.....	122
ตารางที่ 4.23 การทดสอบสมมติฐานความรู้เกี่ยวกับหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจ สำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญในเขตพื้นที่เหมาะสมและพื้นที่ไม่เหมาะสม.....	127
ตารางที่ 4.24 การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับแรงจูงใจในการผลิตปาล์มน้ำมัน ตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ ในเขตพื้นที่เหมาะสมและพื้นที่ไม่เหมาะสม.....	131

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	4
ภาพที่ 2.1 แผนที่แสดงขอบเขตของอำเภอเขาพนม	30
ภาพที่ 2.2 แผนที่แสดงพื้นที่การปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆในการปลูกปาล์มน้ำมัน	54

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เศรษฐกิจของประเทศไทยมีฐานสำคัญมาจากภาคเกษตร โดยมีพืชเศรษฐกิจหลักสำคัญ ที่มีมูลค่าการส่งออกสูง มี 5 ชนิดได้แก่ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง อ้อย และปาล์มน้ำมัน แต่ในขณะเดียวกันภาคการเกษตรกลับประสบปัญหาด้านปัจจัยและด้านฐานทรัพยากรการผลิต ปัญหาด้านต้นทุนการผลิต ปัญหาเรื่องการตลาด ตลาดเป็นของพ่อค้าแต่การลงทุนและความเสี่ยงเป็นของเกษตรกร ปัญหาที่มาจากนโยบายพลังงาน และปัญหาอันเกิดจากการขาดแคลนน้ำมัน ทำให้เกิดผลกระทบต่อการผลิตภาคเกษตรกรรม เนื่องจากการขยายตัวของการปลูกพืชเชิงเดี่ยว ปาล์มน้ำมันมากขึ้น ส่งผลกระทบในหลายมิติ เช่น ปัญหาการใช้ที่ดินที่ถูกเปลี่ยนแปลง รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงระบบเกษตร ผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ ฐานอาหาร และสิ่งแวดล้อม เกิดปัญหาราคาผลผลิตการเกษตรตกต่ำ ซึ่งเกิดจากความไม่สมดุลระหว่างผลผลิตที่ผลิตได้กับความต้องการของตลาด (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร 2555, น.1)

จากสถานการณ์ผลผลิตมีปริมาณไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เกษตรกรบางส่วน ยังใช้พื้นที่ทำการผลิตชนิดสินค้าที่ไม่สอดคล้องกับศักยภาพเขตความเหมาะสมของพื้นที่ ทำให้ประสิทธิภาพการผลิตที่เป็นผลผลิตต่อหน่วยต่ำ ไม่สามารถรักษาสมดุลของอุปสงค์ และอุปทานของสินค้าสำคัญรายภาค รวมถึงของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดได้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงมีนโยบายการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) โดยประกาศเขตความเหมาะสมในการผลิตสินค้าเกษตรเพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารจัดการพื้นที่ ซึ่งจะสามารถบริหารจัดการผลผลิตได้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด มีปริมาณผลผลิตที่เหมาะสม สร้างความสมดุลระหว่างปริมาณผลผลิตทางการเกษตรและความต้องการของตลาด และเพิ่มรายได้ให้เกษตรกร เกิดการพัฒนาสินค้าเกษตรทั้งในปริมาณและคุณภาพซึ่งจะช่วยรักษาเสถียรภาพราคา สินค้าเกษตรอย่างยั่งยืนในระยะยาว (กรมส่งเสริมการเกษตร 2558, น.13)

กรมส่งเสริมการเกษตร (2560, น.3) มีแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสินค้าเกษตรที่สำคัญภาคใต้ ซึ่งมีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันมากที่สุดของไทยประมาณ 4.8 ล้านไร่ โดยในพื้นที่ที่เหมาะสมในการปลูกปาล์มน้ำมัน (S1,S2) ส่งเสริมการผลิตสินค้าให้มีคุณภาพมาตรฐาน ลดต้นทุนการผลิตและการวางแผนการผลิตเพื่อกำหนดปริมาณและมาตรฐาน ร่วมกับ

โรงงานผู้ประกอบการ เพื่อให้ได้ผลผลิตที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด กรณีเพาะปลูกในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (S3,N) ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตร ที่สำคัญรายภาค ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนการผลิตเป็นสินค้าทางเลือกที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ เช่น ไม้ผล (ทุเรียน มะพร้าว มังคุด) ส่งเสริมการทำเกษตรแบบผสมผสาน ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายของเกษตรกร มีมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตตามความเหมาะสมของพื้นที่

ในปี 2561 จังหวัดกระบี่ มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันมากที่สุดของประเทศไทย ประมาณ 1,023,034 ไร่ กระจายอยู่ทั้ง 8 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองกระบี่ อำเภอเกาะลันตา อำเภอเขาพนม อำเภอคลองท่อม อำเภออ่าวลึก อำเภอปลายพระยา อำเภอลำทับ และอำเภอเหนือคลอง อำเภอเขาพนม มีเกษตรกรผู้ปลูกปาล์ม จำนวน 2,006 ครัวเรือน พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน 135,821 ไร่ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (กรมส่งเสริมการเกษตร ,2561) พื้นที่ความเหมาะสมในการปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน 186,042 ไร่ และพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมในการปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน 53,781 ไร่ ซึ่งเป็นอำเภอที่มีพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมในการปลูกปาล์มน้ำมันมากที่สุดของจังหวัดกระบี่ (กรมพัฒนาที่ดิน ,2561) และมีแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของพื้นที่ปลูกอย่างต่อเนื่อง

จากข้อมูลดังกล่าวจึงควรศึกษาการส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ในอำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ สภาพการผลิต ความรู้ แรงจูงใจ ความคิดเห็น และความต้องการในการส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้ผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ในอำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ และนำไปปรับใช้ในพื้นที่อื่น ๆ ต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ของเกษตรกร

2.2 เพื่อศึกษาความรู้ แรงจูงใจ ความคิดเห็น และความต้องการในการส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจที่สำคัญ (Zoning) ของเกษตรกร

2.3 เพื่อศึกษา ปัญหาและข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ของเกษตรกร

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ในอำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

3.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร

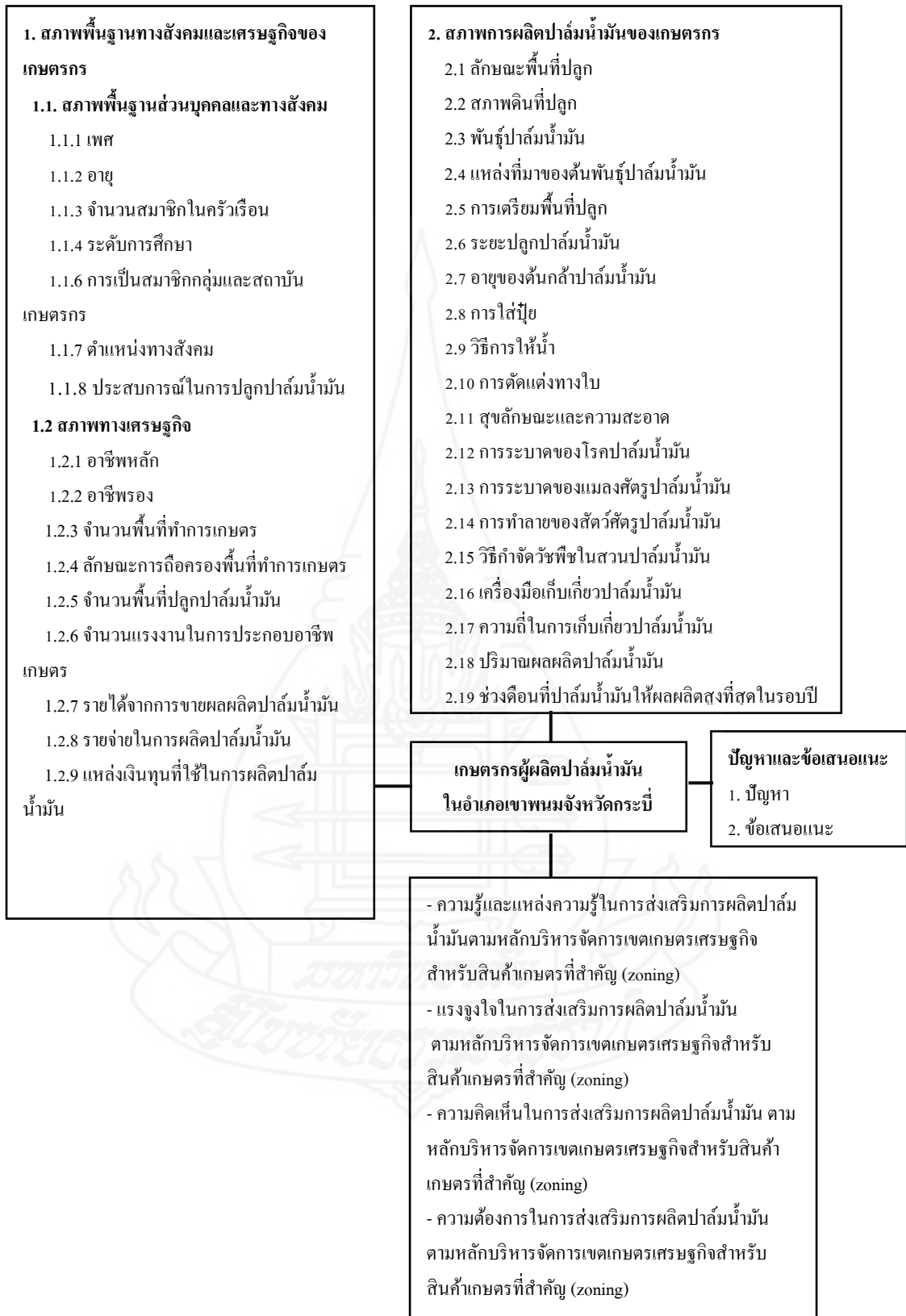
3.1.1 **สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลและทางสังคม** ได้แก่ เพศ อายุ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระดับการศึกษา การเป็นสมาชิกกลุ่ม ตำแหน่งทางสังคม ประสบการณ์ในการปลูกปาล์ม น้ำมัน

3.1.2 **สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ** ได้แก่ อาชีพหลัก อาชีพรอง จำนวนพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด ลักษณะการถือครองในพื้นที่ทำการเกษตร จำนวนพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งหมด จำนวนแรงงานในการประกอบอาชีพการเกษตร รายได้จากการขายผลผลิตปาล์มน้ำมันในรอบปีที่ผ่านมา รายจ่ายในการผลิตปาล์มน้ำมันในรอบปีที่ผ่านมา แหล่งเงินทุนที่นำมาใช้ผลิตปาล์มน้ำมัน

3.2 **สภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน เกี่ยวกับลักษณะพื้นที่ปลูก สภาพดินที่ปลูก พันธุ์ปาล์ม น้ำมัน แหล่งที่มาของต้นพันธุ์ การเตรียมพื้นที่ปลูก ระยะปลูก อายุของต้นกล้าปาล์มน้ำมันที่ใช้ปลูก การใส่ปุ๋ย วิธีการใส่ปุ๋ย การตัดแต่งทางใบ สุขลักษณะและความสะอาดของปาล์มน้ำมัน การระบาดของโรค การระบาดของแมลงศัตรู การทำลายของสัตว์ศัตรู วิธีการกำจัดวัชพืชในสวน เครื่องมือเก็บเกี่ยว ความถี่ในการเก็บเกี่ยว ปริมาณผลผลิตที่เก็บได้ ช่วงเดือนที่ให้ผลผลิตสูงในรอบปี เพิ่มพื้นที่ปลูกปาล์ม น้ำมัน แหล่งรับซื้อผลผลิต**

3.3 **ความรู้ แรงจูงใจ ความคิดเห็น และความต้องการในการส่งเสริมการผลิตปาล์ม น้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจที่สำคัญ (Zoning) ของเกษตรกร**

3.4 **ปัญหา และข้อเสนอแนะ** ของเกษตรกรในการส่งเสริมการผลิตปาล์ม น้ำมัน ตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ขอบเขตด้านพื้นที่ ศึกษาเกษตรกรผู้ผลิตปาล์มน้ำมัน ปี 2561/62 ในอำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ จำนวน 6 ตำบล ได้แก่ เขาพนม พรุเตียว เขาหิน หน้าเขา ลินปูน และโคกหาร

4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา เป็นการศึกษาสภาพพื้นฐานส่วนบุคคลทางสังคม และเศรษฐกิจ สภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน ความรู้ แรงจูงใจ ความคิดเห็น ความต้องการในการส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมัน ปัญหาและข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ของเกษตรกรในอำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่

4.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา กำหนดขอบเขตด้านระยะเวลาทำการศึกษาดังแต่เดือน มิถุนายน 2561 ถึงเดือนพฤษภาคม 2562

5. สมมติฐานการวิจัย

5.1 ผลผลิตปาล์มน้ำมันที่ผลิตในเขตพื้นที่เหมาะสมและในเขตพื้นที่ไม่เหมาะสม สำหรับผลิตปาล์มน้ำมัน มีความแตกต่างกัน

5.2 ความรู้ตามหลักการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ ของเกษตรกรที่ผลิตในเขตพื้นที่เหมาะสมและในเขตพื้นที่ไม่เหมาะสมสำหรับผลิตปาล์มน้ำมัน มีความแตกต่างกัน

5.3 แรงจูงใจตามหลักการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตร ที่สำคัญของเกษตรกรที่ผลิตในเขตพื้นที่เหมาะสมและในเขตพื้นที่ไม่เหมาะสมสำหรับผลิตปาล์ม น้ำมันมีความแตกต่างกัน

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 เกษตรกร หมายถึง เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน ปีการผลิต 2559/60 ของเกษตรกร ในอำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ ที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับกรมส่งเสริมการเกษตร

6.2 สภาพการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร หมายถึง สภาพทั่วไปในการการปลูก ปาล์มน้ำมัน ตั้งแต่การเตรียมพื้นที่ปลูก การปลูกดูแลรักษา และการเก็บเกี่ยว

6.3 สภาพการส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร หมายถึง สภาพที่เกษตรกรได้รับการส่งเสริมในการปลูกปาล์มน้ำมัน ด้านความรู้ ตั้งแต่การเตรียมดินปลูก การดูแลรักษา และการเก็บเกี่ยว ด้านข้อมูลข่าวสาร ตั้งแต่สื่อบุคคล สื่อกลุ่ม สื่อมวลชน และสื่อออนไลน์

6.4 แหล่งความรู้ หมายถึง แหล่งความรู้ในการผลิตปาล์มน้ำมัน และแหล่งความรู้ในการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ จากจากสื่อบุคคล สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อมวลชน สื่อกิจกรรม สื่ออิเล็กทรอนิกส์

6.5 ความรู้ในการปลูกปาล์มน้ำมัน หมายถึง ความรู้ในการผลิตปาล์มน้ำมัน ความรู้ในการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ตั้งแต่การเตรียมดินปลูก การเลือกต้นพันธุ์ การปลูกดูแลรักษา และการเก็บเกี่ยว

6.6 ความรู้เรื่องเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) หมายถึง ความรู้ในการจัดการบริหารพื้นที่การเกษตรเพื่อผลิตสินค้าเกษตรตามการกำหนดเขตเกษตรเศรษฐกิจ จะช่วยลดต้นทุนการผลิต เพิ่มรายได้ และยังช่วยให้การจัดการด้านอุปสงค์อุปทานสำหรับสินค้าเกษตรที่เป็นพืชอาหารและไม่ใช่พืชอาหารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

6.7 แรงจูงใจในการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) หมายถึง ประเด็นที่มีผลต่อแรงจูงใจให้เกษตรกรผลิตการปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ เช่น การปลูกปาล์มน้ำมันตามหลักโซนนิ่งจะทำให้ขายผลผลิตได้ราคาสูงขึ้น การปลูกปาล์มน้ำมันตามหลักโซนนิ่งจะทำให้เกิดความคุ้มค่าและได้ผลผลิตสูง การติดตามให้คำแนะนำที่สม่ำเสมอจากเจ้าหน้าที่ การมีรายได้ที่เพิ่มมากขึ้น การปลูกปาล์มน้ำมันตามหลักโซนนิ่งมีความยั่งยืนในการผลิต

6.8 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) หมายถึง ความเห็นเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญของเกษตรกรได้แก่ การผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญเป็นการลดต้นทุน การใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า เพิ่มปริมาณผลผลิตทางการเกษตร ลดความเสี่ยงด้านการตลาด มีรายได้เพิ่มมากขึ้น กำหนดพื้นที่ปลูกได้ วางแผนการผลิตได้เหมาะสม การจัดการสะดวกขึ้น การส่งเสริมองค์ความรู้ง่ายขึ้น และรัฐกำหนดนโยบายการผลิตและการตลาดได้

6.9 ความต้องการส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ หมายถึง ความต้องการความรู้ในการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจที่สำคัญ ตั้งแต่การเตรียมดินปลูก การดูแลรักษา และการเก็บ

เกี่ยว ด้านข้อมูลข่าวสาร ตั้งแต่สื่อบุคคล สื่อกลุ่ม สื่อมวลชน และสื่อออนไลน์ ความต้องการด้านการตลาด ความต้องการรวมกลุ่ม ความต้องการสนับสนุน โครงการภาครัฐ

6.10 ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้ผลิตปาล์มน้ำมัน หมายถึง สิ่งที่เกษตรกรคิดว่าเป็นประเด็นปัญหาและเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะในการปลูกปาล์มน้ำมัน ตั้งแต่ปัญหาการเตรียมดิน การเตรียมพันธุ์ การจัดการในการปลูกดูแลรักษา การได้รับการส่งเสริมของหน่วยงาน การได้รับการส่งเสริมให้เข้าร่วมโครงการของรัฐ การได้รับการสนับสนุน และปัญหาอื่นๆ ทั้งด้านการเก็บเกี่ยว ราคาผลผลิตตกต่ำ ข้อเสนอแนะ ตั้งแต่การให้ความรู้ การได้รับการส่งเสริมและช่องทางการได้รับข่าวสารความรู้

6.11 เขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) หมายถึง การจัดการบริหารพื้นที่การเกษตรเพื่อผลิตสินค้าเกษตร โดยใช้เกณฑ์แบ่งเขตจากปัจจัยหลักๆ เช่น ชนิดของดิน น้ำฝน อุณหภูมิ พืชเศรษฐกิจ ประเภทของฟาร์ม และรายได้หลักของเกษตรกร ซึ่งการผลิตสินค้าเกษตรตามการกำหนดเขตเกษตรเศรษฐกิจ จะช่วยลดต้นทุนการผลิตเพิ่มรายได้ และยังช่วยให้การจัดการด้านอุปสงค์อุปทานสำหรับสินค้าเกษตรที่เป็นพืชอาหารและไม่ใช่พืชอาหารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดการบริหารทรัพยากรธรรมชาติที่ยั่งยืน

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ข้อมูลที่ได้รับนำไปกำหนดแนวทางการส่งเสริมการเกษตร ได้ตรงตามความต้องการของเกษตรกรผู้ผลิตปาล์มน้ำมันในเขตพื้นที่ความเหมาะสมต่างๆ

7.2 เกษตรกรใช้ข้อมูลและผลการวิจัยเพื่อพัฒนาสภาพการผลิตปาล์มน้ำมันของตนเอง

7.3 นักส่งเสริมการเกษตรสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการเกษตรให้สอดคล้องกับพื้นที่ และปรับใช้ในพื้นที่อื่น ๆ

7.4 สามารถนำข้อมูลจากผลการศึกษา ใช้ในการวางแผนและเลือกวิธีการส่งเสริมให้เหมาะสมตามความต้องการของเกษตรกรอย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ในอำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจากตำรา เอกสารวิชาการ บทความ ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต และข้อมูลจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ แหล่งความรู้
 2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ
 3. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็น
 4. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ
 5. แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการเกษตร
 6. ข้อมูลทั่วไปของอำเภอเขาพนมจังหวัดกระบี่
 7. สภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน
 8. เขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)
 9. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้และแหล่งความรู้

แนวคิดเกี่ยวกับความรู้และแหล่งความรู้ ประกอบด้วย แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ ความหมายของความรู้ ประเภทของความรู้ ระดับของความรู้ แนวคิดเกี่ยวกับแหล่งความรู้ ความหมายแหล่งความรู้ ประเภทแหล่งความรู้ ดังต่อไปนี้

1.1 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ ประกอบด้วย ความหมายของความรู้ ประเภทของความรู้ และระดับของความรู้ โดยมีนักวิชาการกล่าวไว้ ดังนี้

1.1.1 ความหมายของความรู้

ฮอสเปอร์ (อ้างถึงในมาโนช เวชพันธ์, 2532, น. 15-16) นับเป็นขั้นแรกของพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการจดจำ ซึ่งอาจจะโดยการนึกได้ มองเห็น ได้ยิน หรือ ได้ฟัง ความรู้นี้ เป็นหนึ่งในขั้นตอนของการเรียนรู้ โดยประกอบไปด้วยคำจำกัดความหรือความหมาย

ข้อเท็จจริง ทฤษฎี กฎ โครงสร้าง วิธีการแก้ไขปัญหา และมาตรฐานเป็นต้น ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ความรู้เป็นเรื่องของการทำอะไรได้ ระลึกได้ โดยไม่จำเป็นต้องใช้ความคิดที่ซับซ้อนหรือใช้ความสามารถของสมองมากนัก ด้วยเหตุนี้ การจำได้จึงถือว่าเป็น กระบวนการที่สำคัญในทางจิตวิทยา และเป็นขั้นตอนที่นำไปสู่พฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเข้าใจ การนำความรู้ไปใช้ในการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินผล ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ได้ใช้ความคิดและความสามารถทางสมองมากขึ้นเป็นลำดับ ส่วนความเข้าใจ (Comprehension) นั้น ฮอสเปอร์ ชี้ให้เห็นว่าเป็นขั้นตอนต่อมาจากความรู้ โดยเป็นขั้นตอนที่จะต้องใช้ความสามารถของสมองและทักษะในขั้นที่สูงขึ้น จนถึงระดับของการสื่อความหมาย ซึ่งอาจเป็นไปได้โดยการใช้ปากเปล่า ข้อเขียน ภาษา หรือการใช้สัญลักษณ์ โดยมักเกิดขึ้นหลังจากที่บุคคลได้รับข่าวสารต่าง ๆ แล้ว อาจจะโดยการฟัง การเห็น การได้ยิน หรือเขียน แล้วแสดงออกมาในรูปของการใช้ทักษะหรือการแปลความหมายต่าง ๆ เช่น การบรรยายข่าวสารที่ได้ยินมาโดยคำพูดของตนเอง หรือการแปลความหมายจากภาษาหนึ่งไปเป็นอีกภาษาหนึ่ง โดยคงความหมายเดิมเอาไว้ หรืออาจเป็นการแสดงความคิดเห็นหรือให้ข้อสรุปหรือการคาดคะเนก็ได้

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (อ้างถึงในอักษร สวัสดิ์, 2542, น. 26) ได้ให้คำอธิบายว่า ความรู้ เป็นพฤติกรรมขั้นต้นที่ผู้เรียนรู้เพียงแต่เกิดความจำได้ โดยอาจจะเป็นการนึกได้หรือโดยการมองเห็น ได้ยิน จำได้ ความรู้ในขั้นนี้ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับคำจำกัดความ ความหมาย ข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ โครงสร้างและวิธีแก้ไขปัญหา ส่วนความเข้าใจอาจแสดงออกมาในรูปของทักษะด้าน “การแปล” ซึ่งหมายถึง ความสามารถในการเขียนบรรยายเกี่ยวกับข่าวสารนั้น ๆ โดยใช้คำพูดของตนเอง และ “การให้ความหมาย” ที่แสดงออกมาในรูปของความคิดเห็นและข้อสรุป รวมถึงความสามารถในการ “คาดคะเน” หรือการคาดหมายว่าจะเกิดอะไรขึ้น

Hideo Yamazaki (อ้างถึงในสำนักงาน ก.พ.ร. และสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2548, น. 8) ให้ความหมายของความรู้ เป็น สารสนเทศที่ผ่านกระบวนการคิดเปรียบเทียบ เชื่อมโยง กับความรู้อื่น จนเกิดเป็นความเข้าใจและนำไปใช้ประโยชน์ในการสรุปและตัดสินใจในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยไม่จำกัดช่วงเวลา

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ความรู้ หมายถึงความสามารถในการรับรู้ทางสติปัญญา เป็นพฤติกรรมที่ผู้เรียนรู้เกิดความจำได้ โดยอาจจะเป็นการนึกได้หรือโดยการมองเห็น ได้ยิน แสดงผ่านภาษา เครื่องหมาย และสื่อต่าง ๆ เป็นขั้นตอนที่นำไปสู่พฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเข้าใจ การนำความรู้ไปปรับใช้ได้

1.1.2 ประเภทของความรู้

ประเภทของความรู้สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ

1) *ความรู้แบบฝังลึก (Tacit Knowledge)* เป็นความรู้ที่ไม่สามารถอธิบายโดยใช้คำพูดได้ มีรากฐานมาจากการกระทำและประสบการณ์ มีลักษณะเป็นความเชื่อ ทักษะ และเป็นอัตวิสัย (Subjective) ต้องการการฝึกฝนเพื่อให้เกิดความชำนาญ มีลักษณะเป็นเรื่องส่วนบุคคล มีบริบทเฉพาะ (Context-specific) ทำให้เป็นทางการและสื่อสารยาก เช่น วิจารณ์ญาณ ความลับทางการค้า วัฒนธรรมองค์กร ทักษะ ความเชี่ยวชาญในเรื่องต่างๆ การเรียนรู้ขององค์กร ความสามารถในการชิมรสไวน์ หรือกระทั่งทักษะในการสังเกตเปลวควันจากปล่องโรงงานว่ามีปัญหาในกระบวนการผลิตหรือไม่

2) *ความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge)* เป็นความรู้ที่รวบรวมได้ง่าย จัดระบบและถ่ายโอนโดยใช้วิธีการดิจิทัล มีลักษณะเป็นวัตถุวิสัย (Objective) เป็นทฤษฎี สามารถแปลงเป็นรหัสในการถ่ายทอดโดยวิธีการที่เป็นทางการ ไม่จำเป็นต้องอาศัยการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นเพื่อถ่ายทอดความรู้ เช่น นโยบายขององค์กร กระบวนการทำงาน ซอฟต์แวร์ เอกสาร และกลยุทธ์ เป้าหมายและความสามารถขององค์กร

1.1.3 ระดับของความรู้

ระดับของความรู้ สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ระดับ คือ

1) *ความรู้เชิงทฤษฎี (Know-What)* เป็นความรู้เชิงข้อเท็จจริง รู้อะไร เป็นอะไร จะพบในผู้ที่สำเร็จการศึกษาใหม่ๆ ที่มีความรู้โดยเฉพาะความรู้ที่ได้จากความรู้ชัดแจ้งซึ่งได้จากการได้เรียนมาก แต่เวลาทำงาน ก็จะไม่มั่นใจ มักจะปรึกษารุ่นพี่ก่อน

2) *ความรู้เชิงทฤษฎีและเชิงบริบท (Know-How)* เป็นความรู้ที่เชื่อมโยงกับโลกของความเป็นจริง ภายใต้อสภาพความเป็นจริงที่ซับซ้อนสามารถนำเอาความรู้ชัดแจ้งที่ได้มาประยุกต์ใช้ตามบริบทของตนเองได้ มักพบในคนที่ทำงานไปหลายปี จนเกิดความรู้ฝังลึกที่เป็นทักษะหรือประสบการณ์มากขึ้น

3) *ความรู้ในระดับที่อธิบายเหตุผล (Know-Why)* เป็นความรู้เชิงเหตุผลระหว่างเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่างๆ ผลของประสบการณ์แก้ปัญหาที่ซับซ้อน และนำประสบการณ์มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น เป็นผู้ทำงานมาระยะหนึ่งแล้วเกิดความรู้ฝังลึก สามารถถอดความรู้ฝังลึกของตนเองมาแลกเปลี่ยนกับผู้อื่นหรือถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้พร้อมทั้งรับเอาความรู้จากผู้อื่น ไปปรับใช้ในบริบทของตนเองได้

4) *ความรู้ในระดับคุณค่า ความเชื่อ (Care-Why)* เป็นความรู้ในลักษณะของความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ที่ขับเคลื่อนมาจากภายในตนเองจะเป็นผู้ที่สามารถสกัด ประมวล วิเคราะห์

ความรู้ที่ตนเองมีอยู่ กับความรู้ที่ตนเองได้รับมาสร้างเป็นองค์ความรู้ใหม่ขึ้นมาได้ เช่น สร้างตัวแบบหรือทฤษฎีใหม่หรือนวัตกรรม ขึ้นมาใช้ในการทำงานได้

1.2 แนวคิดเกี่ยวกับแหล่งความรู้

1.2.1 ความหมายของแหล่งความรู้

กรมสามัญศึกษา (2544, น. 6) ได้ให้ความหมายว่า แหล่งการเรียนรู้ หมายถึง แหล่งข่าวสารข้อมูล สารสนเทศ แหล่งความรู้ทางวิชาการและประสบการณ์ที่สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียน ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ แสวงหาความรู้และเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามอัธยาศัยอย่างกว้างขวางและต่อเนื่องจากแหล่งต่างๆ เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แหล่งเรียนรู้ตามมาตรา 25 ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การกีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้อื่น

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นสรุปความหมายแหล่งความรู้ หมายถึง แหล่งข่าวสารข้อมูล สารสนเทศ แหล่งความรู้ทางวิชาการและประสบการณ์ที่สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียน ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ แสวงหาความรู้และเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามอัธยาศัยอย่างกว้างขวางและต่อเนื่องจากแหล่งต่างๆ เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

1.2.2 ประเภทของแหล่งความรู้

ประเภทของแหล่งเรียนรู้ จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารพบว่าได้มีผู้แบ่งกลุ่มหรือประเภทแหล่งการเรียนรู้ไว้หลายลักษณะ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2546, น.8-9) ได้จำแนกประเภทของแหล่งการเรียนรู้ไว้ 2 แบบ คือ

1) จัดตามลักษณะของแหล่งการเรียนรู้

(1) แหล่งการเรียนรู้ตามธรรมชาติ เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะหาความรู้ได้จากสิ่งที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ ภูเขา ป่าไม้ ลำธาร ทราย ชายทะเล เป็นต้น

(2) แหล่งการเรียนรู้ที่มนุษย์สร้างขึ้น เพื่อสืบทอดศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนเทคโนโลยีทางการศึกษาที่อำนวยความสะดวกแก่มนุษย์ เช่น โบราณสถาน พิพิธภัณฑ์ ห้องสมุดประชาชน สถาบันการศึกษา สวนสาธารณะ ตลาด บ้านเรือน ที่อยู่อาศัย สถานประกอบการ เป็นต้น

(3) บุคคล เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่ถ่ายทอดความรู้ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม การสืบสานวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ทั้งด้านประกอบอาชีพ ตลอดจนนักคิด นัก

ประดิษฐ์ และผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

2) จัดตามแหล่งที่ตั้งของแหล่งการเรียนรู้

(1) แหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียน เดิมมีแหล่งการเรียนรู้หลัก คือ ครู อาจารย์ ต่อมามีการพัฒนาเป็นห้องปฏิบัติการต่างๆ เช่น ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ห้องโสตทัศนศึกษา ห้องจริยธรรม ห้องศิลปะ ตลอดจนอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน เช่น ห้องอาหาร สนาม ห้องน้ำ สวนดอกไม้ สวนสมุนไพร แหล่งน้ำในโรงเรียน เป็นต้น

(2) แหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่น ครอบคลุมทั้งด้านสถานที่และบุคคล ซึ่งอาจอยู่ในท้องถิ่นใกล้เคียงโรงเรียน ท้องถิ่นที่โรงเรียนพาผู้เรียนไปเรียนรู้ เช่น แม่น้ำ ภูเขา ชายทะเล สวนสาธารณะ สวนสัตว์ ฟาร์ม สวนผัก สวนผลไม้ วัด ตลาด ร้านอาหาร ห้องสมุดประชาชน สถานีตำรวจ สถานีอนามัย คนตรีพื้นบ้าน การละเล่นพื้นเมือง แหล่งทอผ้า เทคโนโลยีชาวบ้าน เทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน แหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ

สุวิทย์ มูลคำ (2545, น. 19) ได้จำแนกแหล่งการเรียนรู้ไว้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่

1) แหล่งการเรียนรู้ที่เป็นบุคคล หรือปราชญ์ชาวบ้าน ประกอบด้วยบุคคลทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ซึ่งมีความเชี่ยวชาญหลากหลายสาขาวิชาชีพ บางท่านอาจเป็นผู้มีทักษะ ความชำนาญ ในแต่ละสาขาวิชาชีพ บางท่านเป็นปราชญ์ชาวบ้าน บางท่านเป็นอดีตข้าราชการที่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะด้าน บางท่านเป็นผู้นำทางศาสนาในท้องถิ่น และบุคลากรในสถานศึกษาเอง ก็มีทั้งความชำนาญ ความรู้หรืออาชีพเสริมรายได้ที่ทำอยู่เป็นประจำ ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู นักการภารโรง ตลอดจนผู้เรียน รุ่นพี่หรือผู้เรียนชั้นที่โตกว่า ซึ่งสามารถนำมาเชื่อมโยงบูรณาการในการศึกษาได้

2) แหล่งการเรียนรู้ประเภทสถานที่ เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่แล้วทั้งในสถานศึกษาและท้องถิ่น เป็นสถานที่สำหรับค้นคว้าศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ซึ่งอาจเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่ตามธรรมชาติแล้ว หรือเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่มนุษย์สร้างขึ้น

กระทรวงศึกษาธิการ (2545, น. 43) ได้แบ่งประเภทของแหล่งการเรียนรู้ไว้ 2 ประเภท คือ

1) แหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียน ได้แก่ ห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดหมวดวิชา ห้องสมุดเคลื่อนที่ มุมหนังสือในห้องเรียน ห้องพิพิธภัณฑ์ ห้องมัลติมีเดีย ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องอินเตอร์เน็ต ศูนย์วิชาการ ศูนย์โสตทัศนศึกษา ศูนย์สื่อการเรียนการสอน ศูนย์พัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน สวนพฤกษศาสตร์ สวนวรรณคดี สวนสมุนไพร สวนสุขภาพ สวนหนังสือ สวน

ธรรมะ เป็นต้น

2) แหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่น เช่นห้องสมุดประชาชน ห้องพิพิธภัณฑสถาน วิทยาศาสตร์ ศูนย์กีฬา วัด ครอบครัว ท้องถิ่น สถานประกอบการ องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น

ศุมน อมรวิวัฒน์ (2544, น. 25) จำแนกประเภทแหล่งการเรียนรู้ไว้ 4 ประเภท คือ

1) แหล่งการเรียนรู้ประเภทบุคคล ได้แก่ บุคคลทั่วไป ที่อยู่ในท้องถิ่นซึ่งสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับผู้เรียนได้ เช่น ชาวนา ชาวสวน ชาวไร่ ช่างฝีมือ พ่อค้า นักธุรกิจ พนักงานบริษัท ข้าราชการ วิทยุสงฆ์ ศิลปิน นักกีฬา เป็นต้น

2) แหล่งการเรียนรู้ประเภทสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ สถานที่สำคัญทางด้านประวัติศาสตร์ โบราณสถาน สถาบันทางศาสนา พิพิธภัณฑสถาน ที่ราชการ ห้องสมุดตลาด ร้านค้า ห้างร้าน บริษัท ธนาคาร โรงมหรสพ โรงงานอุตสาหกรรม ถนน สะพาน เขื่อน ฝ่ายท่อน้ำ สวนสาธารณะ สนามกีฬา สนามบิน เป็นต้น

3) แหล่งการเรียนรู้ประเภททรัพยากรธรรมชาติ ได้แก่ ภูเขา ป่าไม้ พืช ดิน หิน แร่ ทะเล เกาะ แม่น้ำ ห้วย หนอง คลอง บึง น้ำตก ทุ่งนา สัตว์ป่า สัตว์น้ำ เป็นต้น

4) แหล่งการเรียนรู้ประเภทกิจกรรมทางสังคม ประเพณี และความเชื่อ ได้แก่ ขนบธรรมเนียมประเพณีพื้นบ้าน การละเล่นพื้นบ้าน กีฬาพื้นบ้าน วรรณกรรมท้องถิ่น ศิลปะพื้นบ้าน ดนตรีพื้นบ้าน วิถีชีวิตความเป็นอยู่ เป็นต้น

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ ประกอบด้วย ความหมายเกี่ยวกับแรงจูงใจ ประเภทแรงจูงใจ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ ทฤษฎีการจูงใจที่สำคัญในการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร ดังต่อไปนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ ความรู้พื้นฐาน และสภาพแวดล้อม ซึ่งความคิดเห็นไม่สามารถแสดงหรือบอกความถูกต้องได้ อาจจะมีผู้เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นดังกล่าว ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้ เห็นด้วยน้อยที่สุด เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยมาก เห็นด้วยมากที่สุด

2.1 ความหมายเกี่ยวกับแรงจูงใจ

แรงจูงใจ คือพลังผลักดันให้คนมีพฤติกรรม และยังกำหนดทิศทางและเป้าหมายของพฤติกรรมนั้นด้วย คนที่มีแรงจูงใจสูง จะใช้ความพยายามในการกระทำไปสู่เป้าหมายโดยไม่

ลดแต่คนมีมีแรงจูงใจต่ำจะไม่แสดงพฤติกรรม หรือไม่ก็ล้มเลิกการกระทำก่อนบรรลุเป้าหมาย มีผู้ให้ความหมายของแรงจูงใจไว้หลากหลาย ดังนี้

ศิริพร จันทศรี (2550, น. 10) กล่าวว่า แรงจูงใจ หมายถึง ปัจจัยหรือสิ่งต่าง ๆ ที่มากระตุ้นหรือชักนำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนเองต้องการ 11 แรงจูงใจ จะมีทั้งแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอก บุคคลที่มีแรงจูงใจภายในจะมีความสุขในการกระทำสิ่งต่าง ๆ เพราะมีความพึงพอใจโดยตัวของตนเอง ไม่ได้หวังรางวัลหรือคำชม ส่วนบุคคลที่มีแรงจูงใจภายนอกจะทำอะไรต้องได้รับการยอมรับจากผู้อื่น หวังรางวัลหรือผลตอบแทน ดังนั้น แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน หมายถึง การที่ครู โรงเรียนเอกชนมีความปรารถนาหรือความต้องการที่จะปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ โดยเกิดจากความพึงพอใจจากภายใน ที่เมื่อได้ปฏิบัติงานแล้วมีความสุข ไม่เกิดความเบื่อหน่ายท้อถอย ปฏิบัติงานโดยไม่ต้องคำสั่งตอบแทนเป็นผู้ที่รักงาน มีความตั้งใจ เต็มใจ และทุ่มเทในการปฏิบัติงาน และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่องไม่มีที่สิ้นสุด

สุชาดา สุขบำรุงศิลป์ (2553, น. 17) กล่าวว่า แรงจูงใจ คือสิ่งที่อยู่ภายในตัวบุคคลเป็นแรงขับ เป็นพลังของแต่ละคนที่ทำให้กระทำอย่างใดอย่างหนึ่งจนสำเร็จ โดยมีกระบวนการเกิดจากการที่มนุษย์ทุกคนมีความคาดหวัง ความต้องการ (Needs) และเป้าหมายในชีวิต ทำให้เกิดแรงขับ (Drive) เพื่อนำไปสู่เป้าหมาย (Goals) เพราะฉะนั้นแรงจูงใจจึงมีอิทธิพลในการกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาทิศทางใดทิศทางหนึ่ง และรักษาพฤติกรรมนั้นไว้เพื่อให้ตนเองนั้นได้สิ่งที่คาดหวัง หรือต้องการ

ชาญเดช วิรกุล (2552, น. 3) กล่าวว่า แรงจูงใจ หมายถึง สิ่งเร้าจากภายใน สิ่งจูงใจหรือสิ่งโน้มน้าวใจให้บุคคลเกิดพฤติกรรม เกิดความคิด ความเชื่อมั่นและความมานะพยายามที่จะกระทำ และคงไว้ซึ่งการกระทำนั้น ๆ เพื่อจะบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ใดวัตถุประสงค์หนึ่งตามที่ตัวบุคคลหรือองค์การได้ตั้งไว้

จากข้างต้นสรุปได้ว่าแรงจูงใจ คือ สิ่งกระตุ้น หรือสิ่งเร้า ที่ทำให้ตัวบุคคลมีพลังในการใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่ เพื่อแสวงหาความรู้ใหม่ ในการทำงานด้วยความเต็มใจ และมีความสุขกับการทำงาน เพื่อบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของตนเองและองค์การ

2.2 ประเภทของแรงจูงใจ

ดอลลาร์ด, ฮัล และมิลเลอร์ (Dollard, Hull and Miller) อ้างถึงใน สุรางค์ ไก่วระกุล (2544, น 155) ได้แบ่งแรงจูงใจออกเป็น 2 ประเภท คือ 0

2.2.1 แรงจูงใจทางสรีระ (Physiological Motives) แรงจูงใจประเภทนี้ ประกอบด้วย ความหิว ความกระหาย และความต้องการทางเพศ

2.2.2 แรงจูงใจทางจิตวิทยา (Psychological Motives) เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากการเรียนรู้ ตัวอย่างเช่น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจที่อยากจะเป็นส่วนหนึ่งของหมู่ เป็นต้น

1) เวเทิน อังถึงใน ฌรงค์ ขยันคิด (2551, น. 9) กล่าวว่าทฤษฎีส่วนใหญ่ได้แบ่งแรงจูงใจของมนุษย์ออกเป็น 2 ประเภท คือ

(1) แรงจูงใจทางด้านร่างกาย (Biological Motives) เกิดจากความต้องการทางร่างกาย เช่น ความหิว ความต้องการทางเพศ ความต้องการอุณหภูมิที่เหมาะสม ความต้องการขับถ่าย ความต้องการนอนหลับและพักผ่อน ความต้องการแสดงออก ความก้าวร้าว เป็นต้น

(2) แรงจูงใจทางสังคม (Social Motives) เกิดจากประสบการณ์ทางสังคม เช่น ความต้องการความสำเร็จ ความต้องการความสัมพันธ์ ความต้องการอิสรภาพ ความต้องการการดูแลปกป้อง ความต้องการมีอำนาจ ความต้องการเป็นที่สนใจของผู้อื่น ความต้องการความมีระเบียบเรียบร้อย ความต้องการความสนุกสนานเพลิดเพลิน

2) สุรางค์ ไคว้ตระกูล (2544, น. 169) ได้แบ่งประเภทของแรงจูงใจในแนวทางเดียวกันเป็น 2 ประเภท คือ

(1) แรงจูงใจภายใน (Intensive Motivation) เป็นแรงจูงใจที่มาจากภายในตัวบุคคล เป็นแรงขับที่ทำให้บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรมโดยไม่หวังรางวัลหรือแรงเสริมจากภายนอก เพราะเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากความสนใจของผู้แสดงพฤติกรรม มองเห็นคุณค่าในตัวเองมีความสุขหรือพึงพอใจในสิ่งนั้น ซึ่งความรู้สึกมีความสุขนั้นเองที่เป็นรางวัลหรือสิ่งตอบแทนที่เขาได้รับ เช่น การเล่นเกม การร้องเพลงในห้องน้ำ การเก็บรักษาไดอารี่ส่วนตัว เป็นต้น

(2) แรงจูงใจภายนอก (Extensive Motivation) เป็นแรงจูงใจที่ได้รับอิทธิพลจากภายนอกจูงใจให้เกิดพฤติกรรมเป็นความต้องการที่จะปฏิบัติเพื่อให้ได้รับสิ่งตอบแทนหรือรางวัลหรือหลีกเลี่ยงจากผลที่ไม่พึงปรารถนา แรงจูงใจเหล่านี้เช่น แรงเสริมชนิดต่าง ๆ ตั้งแต่คำติชมรางวัลที่เป็นสิ่งของ เงิน ตัวแปรต่าง ๆ ที่มาจากบุคคล ลักษณะของเหตุการณ์ สิ่งแวดล้อมภายนอก เป็นต้น

2.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ

2.3.1 ทฤษฎีการจูงใจของแอลเดอร์เฟอร์ (Alderfer, s ERG Theory) เกลย์ตัน แอลเดอร์เฟอร์ (Clayton Alderfer) แห่งมหาวิทยาลัยเยล ได้พัฒนาโดยพื้นฐานความรู้จากทฤษฎีการจูงใจของมาสโลว์ เป็นทฤษฎีการจูงใจ ERG ของ Alderfer ได้พัฒนาโดยพื้นฐานความรู้จากทฤษฎีการจูงใจของมาสโลว์โดยตรง จากการวิจัยของแอลเดอร์เฟอร์ เห็นว่าความต้องการของมนุษย์น่าจะแยกแยะเป็น 3 ประเภท ซึ่งประกอบด้วย E (Existence) คือความต้องการอยู่รอด R (Relatedness) คือ

ความต้องการมีความสัมพันธ์ทางสังคม และ G (Growth) คือ ความต้องการก้าวหน้าและเติบโต ซึ่ง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ความต้องการอยู่รอด (Existence Needs) จะเกี่ยวข้องกับความต้องการทางด้านร่างกาย ความปลอดภัย และปรารถนาอยากมีสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ สำหรับในองค์กรนั้น การต้องการค่าจ้าง สวัสดิการและผลประโยชน์ตอบแทน ตลอดจนสภาพแวดล้อมการทำงาน เงื่อนไขการทำงานที่ดีและสัญญาการว่าจ้าง เหล่านี้คือสิ่งจูงใจทั้งสิ้น

2) ความสัมพันธ์ทางสังคม (Relatedness Needs) ประกอบด้วยความสัมพันธ์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ต่อกันระหว่างบุคคลในองค์กร สำหรับในองค์กรนั้น ความต้องการของคนที่ต้องการจะเป็นผู้นำ หรือมีสถานะเป็นหัวหน้า ความต้องการเป็นผู้ตามและความต้องการอยากมีสายสัมพันธ์ทางมิตรภาพกับผู้อื่นก็จัดเป็นความต้องการประเภทนี้ด้วย

3) ความต้องการก้าวหน้าและเติบโต (Growth Needs) เป็นความต้องการภายใน เพื่อการพัฒนาส่วนบุคคล เกี่ยวกับเรื่องราวของการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงฐานะสภาพ และการเติบโตก้าวหน้าของคนผู้ทำงาน ความต้องการอยากเป็นผู้ริเริ่มบุกเบิก ขยายอำนาจ สำหรับในองค์กรคือความต้องการที่จะได้รับความรับผิดชอบเพิ่ม ความต้องการได้ทำกิจกรรมใหม่ ๆ เป็นต้น

2.3.2 ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแมกเคลแลนด์ (McClelland's Achievement Motivation Theory) แมกเคลแลนด์ นักจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับสิ่งจูงใจของมนุษย์ในการทำงานให้เกิดผลสำเร็จ ทั้งในระดับบุคคลและระดับสังคม ผลของการศึกษารูปได้ว่า คนนั้นมีความต้องการอยู่ 3 ประการ คือ

1) ความต้องการสัมฤทธิ์ผล เป็นความปรารถนาจะทำสิ่งใดให้สำเร็จล่วงหน้าไปด้วยดี พยายามเอาชนะอุปสรรคต่างๆ มีความสบายใจเมื่อประสบความสำเร็จ มีความวิตกกังวลเมื่อประสบความสำเร็จ

2) ความต้องการความผูกพัน เป็นความต้องการร่วมกับผู้อื่นในสังคม ต้องการความเป็นมิตรและสัมพันธ์ภาพที่อบอุ่น ความปรารถนาที่จะได้รับการยอมรับนับถือ ตลอดทั้งความต้องการที่จะได้รับการยกโทษจากบุคคลอื่นเมื่อกระทำผิดด้วย

3) ความต้องการมีอำนาจบารมี ได้แก่ ความต้องการที่จะมีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่น รวมถึงการที่บุคคลแสดงออกซึ่งความรู้สึกร่างกาย ต่อการมีอิทธิพลเหนือสถานการณ์เหล่านั้นด้วย

2.4 ทฤษฎีการจูงใจที่สำคัญในการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร มีดังนี้

สินินุช คุรุทเมือง แสตนเสริม (2560, น. 28 - 38) ได้กล่าวไว้ว่า ทฤษฎีที่เน้นเนื้อหาของการจูงใจ ทฤษฎีในกลุ่มนี้มุ่งอธิบายการจูงใจของบุคคลว่า มีปัจจัยใดบ้างที่กระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรม หรือ “อะไร” เป็นสิ่งจูงใจบุคคล มี 5 ทฤษฎี ที่สำคัญคือ

1) ทฤษฎีลำดับชั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's needs hierarchy theory) เชื่อว่า พฤติกรรมของบุคคลเป็นผลมาจากตอบสนองความต้องการตามลำดับชั้น ทั้ง 5 ชั้น ได้แก่ (1) ความต้องการทางด้านร่างกาย (physiological needs) ได้แก่ ปัจจัยสี่ (2) ความต้องการความปลอดภัย (safety needs) เป็นความต้องการความปลอดภัยทางร่างกาย และจิตใจ (3) ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (belongingness and love needs) เป็นความเป็นส่วนหนึ่งของสังคม (4) ความต้องการได้รับความนับถือยกย่อง (esteem needs) เป็นความต้องการที่เกิดจากความภาคภูมิใจในตนเองที่ได้รับการยกย่องนับถือจากผู้อื่น และ (5) ความต้องการความสำเร็จ (self-actualization needs) เป็นความต้องการขั้นสูงที่ปรารถนาที่จะใช้ความสามารถและศักยภาพของตนเองให้ถึงขีดสุด เพื่อให้เกิดความสำเร็จ

2) ทฤษฎีสองปัจจัยของเฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg's two factors theory) แบ่งปัจจัยจูงใจในการทำงานออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ (1) ปัจจัยจูงใจหรือปัจจัยตัวกระตุ้น (motivation factors) เป็นปัจจัยที่สร้างแรงจูงใจในทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน โดยเรียงลำดับความสำคัญ ดังนี้ ความสำเร็จของงาน การได้รับการยกย่อง ความก้าวหน้า ลักษณะของงาน โอกาสที่จะก้าวหน้า และสภาพการทำงาน และ (2) ปัจจัยบำรุงรักษาหรือปัจจัยค้ำจุน (hygiene factors) เป็นปัจจัยที่ตอบสนองแรงจูงภายนอก เป็นปัจจัยที่ป้องกันไม่ให้เกิดการปฏิบัติงานของบุคคลลดลง โดยเรียงลำดับความสำคัญ ดังนี้ นโยบายการบริหารงาน เงินเดือน การบังคับบัญชาหรืออิทธิพลงาน ความมั่นคงของงาน ความสัมพันธ์ในหน่วยงาน และสภาวะแวดล้อมในการทำงาน

3) ทฤษฎีความต้องการของแมคเคนแลนด์ (McClelland's theory of learned needs หรือ three needs theory) เน้นความต้องการของมนุษย์ 3 ประการ ได้แก่ ความต้องการความสำเร็จ (need for achievement) ความต้องการความสัมพันธ์ที่ดี (need for affiliation) และความต้องการอำนาจ (need for power)

4) ทฤษฎี X และทฤษฎี Y ของแมคเกรเกอร์ (McGregor's theories X and Y) เมื่อบุคคลเกิดความพึงพอใจในการทำงาน ย่อมทำให้ผลการปฏิบัติงานดีขึ้นตามไปด้วย โดยทฤษฎี X ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับบุคคลว่า มีลักษณะที่ไม่ดีต่างๆ เช่น ชอบหลีกเลี่ยงงาน ขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ชอบการบังคับควบคุม มีสิ่งจูงใจในการทำงาน คือ เพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่จะตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกายและความมั่นคงปลอดภัยเท่านั้น ส่วนทฤษฎี Y ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับคนในแง่ตรงกันข้ามกับทฤษฎี X คือ บุคคลเห็นการทำงานเป็นเรื่องธรรมชาติ เป็นผู้ที่มีความริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้นในการทำงาน เป็นผู้ที่รับผิดชอบตัวเองได้ มีสิ่งจูงใจในการทำงานคือ เพื่อให้ได้มาซึ่งเกียรติยศชื่อเสียงและความสำเร็จในชีวิต

5) ทฤษฎีความต้องการของมนุษย์ ทฤษฎีความต้องการของมนุษย์ที่ได้รับ ความนิยมที่จะกล่าวถึงในที่นี้ คือ ทฤษฎีที่ว่าด้วยความต้องการของมนุษย์ (Hierarchy of Needs Theory) ของอับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow) โดยแบ่งได้เป็น 5 ระดับจากระดับต่ำไปสูง ดังนี้ (1) ความต้องการทางกายภาพ (physiological needs) (2) ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (safety or security needs) (3) ความต้องการทางสังคม (social needs) (4) ความต้องการได้รับการ ยกย่องสรรเสริญในสังคม (esteem needs) (5) ความต้องการความสำเร็จสมหวังในชีวิต (self-actualization needs)

กล่าวโดยสรุป แรงจูงใจที่สำคัญในการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนากิจกรรม เพื่อให้การส่งเสริมประสบความสำเร็จ แรงจูงใจประกอบด้วย 5 ด้าน คือ (1) ความต้องการทางด้าน สุขภาพและสิ่งแวดล้อม (2) ความต้องการความปลอดภัย (3) ความต้องการทางสังคม (4) ความ ต้องการได้รับความนับถือยกย่อง และ (5) ความต้องการความสำเร็จ

3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น

3.1 ความหมายของความคิดเห็น

ความคิดเห็นเป็นเรื่องของส่วนบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่มีขอบเขตตามประสบการณ์ ของบุคคลต่อสิ่งนั้นๆ ซึ่งมีข้อแตกต่างคล้ายคลึงกันหรือความหลากหลายของแต่ละบุคคลทำให้เกิด ความขัดแย้ง เห็นด้วย คล้อยตาม ซึ่งเป็นพฤติกรรมปกติของสังคม ด้วยเหตุนี้ นักสังคมวิทยา นักจิตวิทยาหลายท่าน ได้กำหนดความหมายคำว่า “ความคิดเห็น” (Opinion) ไว้ต่าง ๆ ดังนี้

พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา อังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542, น.246-247) ให้ความหมายไว้ว่า “ความคิดเห็นเป็นข้อพิจารณาเห็นว่าเป็นจริงจากการใช้ปัญญา ความคิด ประกอบถึงแม้จะไม่อาศัยหลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้เสมอไปก็ตาม” และอีกความคิดเห็นหนึ่งก็คือ ทักษะการเกี่ยวกับปัญหาหรือประเด็นหนึ่ง

จุมพล นิภาเกษม (2536, น.7) ได้สรุปว่า ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดอาศัยพื้นฐานประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมจากแต่ละบุคคลเข้ามาเกี่ยวข้องกับ การแสดงออก

วิชัย ศรีงาม (2544, น.10) กล่าวว่า ทักษะ (Opinion) หรือความคิดเห็นเป็นความรู้สึก ของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งอาจเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับค่านิยม การศึกษา ประสบการณ์ สภาพแวดล้อมของแต่ละบุคคล

กล่าวโดยสรุปความคิดเห็น คือ การแสดงออกถึงความรู้สึกรู้สึก ที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยการพูด การเขียน ลักษณะท่าทาง หรือไม่แสดงออกเลยก็ได้เป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้ โดยไม่จำเป็นจะต้องเหมือนกัน ขึ้นอยู่กับความรู้ ประสบการณ์ และสิ่งแวดล้อม ที่บุคคลได้รับมา หรือขึ้นอยู่กับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมต่างๆ

3.2 ประเภทของความคิดเห็น

จากแนวคิดความคิดเห็น ได้มีการจำแนกความคิดเห็นเป็นประเภทต่างๆ ซึ่ง เพทาย สิริมุสิกะ (2547, น.10) กล่าวว่า ความคิดเห็นมี 2 ประการได้แก่

1. ความคิดเห็นเชิงบวก-เชิงลบสุด (Extreme opinion) เป็นความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้ประสบการณ์ ซึ่งสามารถทราบทิศทางได้ ทิศทางบวกสุด ได้แก่ ความรักจนหลง ทิศทางลบสุด ได้แก่ ความรังเกียจ ความคิดเห็นนี้รุนแรงเปลี่ยนแปลงยาก

2. ความคิดเห็นที่เกิดจากความรู้ความเข้าใจ (Cognitive contents) การมีความคิดเห็นต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจที่มีต่อสิ่งนั้น เช่น ความรู้ความเข้าใจในทางที่ดีชอบยอมรับ เห็นด้วย ความรู้ความเข้าใจในทางที่ไม่ดี ไม่ชอบ ไม่ยอมรับ ไม่เห็นด้วย

3.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

การแสดงความคิดเห็นเป็นเรื่องของบุคคลแต่ละบุคคล ซึ่งความคิดเห็นแต่ละคนเรื่องใดเรื่องหนึ่งแม้เป็นเรื่องเดียวกัน ก็ไม่จำเป็นต้องคิดเห็นเหมือนกันเสมอไปและอาจแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานของแต่ละบุคคลที่ได้รับอิทธิพลมาต่อการแสดงความคิดเห็น

นพมาศ ชีรวะกิน (2542, น.9) อธิบายว่า สิ่งที่มีอิทธิพลทำให้ความคิดเห็นแตกต่างกันได้แก่

1. การศึกษา ซึ่งระดับการศึกษามีอิทธิพลมากต่อการแสดงความคิดเห็น
2. ครอบครัว สภาพแวดล้อม กลุ่มและสังคมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีส่วนผลักดันให้บุคคลเกิดการเรียนรู้

3. สื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งเหล่านี้ล้วนมีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

โสภา พิสมัย (อ้างถึงใน หทัยภัทร พินิจลาภประเสริฐ 2529, น.9) สรุปปัจจัยพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่

1.1 ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย คือ เพศ อวัยวะ ความครบถ้วนสมบูรณ์ และคุณภาพของสมอง

1.2 ระดับการศึกษา การศึกษามีอิทธิพลต่อความคิดเห็น และการศึกษาทำให้บุคคล มีความรู้ด้านต่างๆ เพิ่มมากขึ้น คนที่มีความรู้มักคิดเห็นในเรื่องราวต่างๆอย่างมีเหตุผล

1.3 ความเชื่อ ค่านิยม และเจตคติของบุคคลต่อเรื่องราวต่างๆ อาจเกิดจากการเรียนรู้ จากบุคคลในสังคม หรือการอบรมสั่งสอนของครอบครัว

2. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่

2.1 สื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น สิ่งต่างๆเหล่านี้มี อิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคล

2.2 กลุ่มและสังคมที่เกี่ยวข้อง มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคล เมื่อบุคคลอยู่ ภายในกลุ่มใดหรือสังคมใด ก็จะยอมรับหรือปฏิบัติตามกฎของกลุ่มนั้น ทำให้บุคคลเกิดความเห็น ไปตามกลุ่มหรือสังคมที่อยู่

3.4 การวัดความคิดเห็น

จากแนวคิดในเรื่องความคิดเห็นที่ว่า ความคิดเห็นเป็นสิ่งที่สามารถวัดได้ จึงมีการ กำหนดหลักการความคิดเห็น ได้แก่ เพทาย ศิริมุสิกะ (2547, น.12) กล่าวว่า การวัดความคิดเห็น โดยทั่วไป มีองค์ประกอบ 3 อย่าง คือ บุคคลที่จะถูกวัด สิ่งเร้าและการตอบสนอง ซึ่งจะออกมาใน ระดับสูงต่ำมากน้อย วิธีวัดความคิดเห็นโดยมากจะใช้ตอบแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ โดยให้ผู้ ที่จะตอบคำถามเลือกตอบแบบสอบถามเลือกตอบความคิดเห็นของตนในเวลานั้น

สิน พันธุ์พินิจ (2544, น.176-177) อธิบายค่ามาตรฐานสำหรับเปรียบเทียบค่าคะแนน เฉลี่ยที่คำนวณได้ เรียกว่า Weighting Method ไว้ในเทคนิคการสังคมศาสตร์ ออกเป็น 5 ระดับให้ สอดคล้องตามวิธีจัดแบ่งช่วงของคะแนนเฉลี่ยทางสังคมศาสตร์ซึ่งจำแนกได้ดังนี้ คือ เห็นด้วยน้อย ที่สุด เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยมาก เห็นด้วยมากที่สุด

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2544, น.122) กล่าวว่า วิธีการวัดทัศนคติในงานวิจัย นิยมนำ วิธีการวัดทัศนคติที่ได้มีการพัฒนาโดยนักวิชาการมาใช้ เช่น

1) ลิเคิทสเกล (Likert Scale) นิยมใช้เพราะง่ายแก่การวัด โดยการรวบรวมข้อความที่ เกี่ยวข้องกับทัศนคติที่ต้องการศึกษา โดยแต่ละหัวข้อจะมีทางเลือกตอบได้ 5 ทาง คือ เห็นด้วยอย่าง ยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง การให้คะแนนจะเป็น 5 4 3 2 1 หรือ +2 +1 0 -1 -2 ตามลำดับ แล้วแต่ว่าเป็นคำอธิบายเชิงบวกเชิงลบ

2) เทอร์สโตนสเกล (Thurstone Scale) เป็นการสร้างมาตรวัดออกเป็นปริมาตร แล้ว เปรียบเทียบตำแหน่งของความคิดเห็น หรือทัศนคติไปในทางเดียวกัน เสมือนว่าเป็น scale ที่มีช่วง ห่างเท่ากัน วิธีการให้คะแนนข้อความแต่ละข้อความจะมีคะแนนที่มีช่วงห่างเท่ากัน

3) กัทแมนสเกล (Guttman scale) เป็นวิธีการวัดความคิดเห็นในแนวเดียวกันและสามารถจัดทัศนคติสูง - ต่ำ แบบเปรียบเทียบกันและกันได้จากอันดับต่ำสุดถึงสูงสุด และแสดงถึงการสะสมข้อความคิดเห็น สามารถทราบถึงแบบแผนหรือรายการคำถามคำตอบว่าผู้ตอบเห็นด้วยในข้อใดบ้าง หรือไม่เห็นด้วยในข้อใดบ้างอย่างไร คำถามที่ผ่านการกลั่นกรองโดยวิธีนี้ สามารถเรียงลำดับความเข้มข้นและสะสมกันได้อย่างมีความหมาย

จากความหมายต่างๆ ข้างต้น แนวคิดของความคิดเห็นพอสรุปได้ว่า ความคิดเห็น เป็นการประเมินค่าสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามความรู้สึกและตามข้อเท็จจริง โดยผ่านการพูดหรือการเขียน ทั้งนี้ความคิดเห็น

4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ

แนวคิดทฤษฎีความต้องการ ประกอบด้วย ความหมายเกี่ยวกับความต้องการ ลักษณะความต้องการ และทฤษฎีความต้องการ ดังต่อไปนี้

4.1 ความหมายเกี่ยวกับความต้องการ

เพิ่ม แต้มครบุรี (2544, น.9) กล่าวว่า ความต้องการเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นพร้อม ๆ กับชีวิตเป็นแรงผลักดันให้แสดงพฤติกรรมต่างๆ ออกมา เช่น เกษตรกรยากจนจะมีความต้องการความมั่นคงและปลอดภัยเป็นอันดับแรก เกษตรกรฐานะปานกลางจะมีลำดับความต้องการที่สูงอีกในชั้นความต้องการการยอมรับ ความต้องการได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ ตามลำดับ ขณะที่เกษตรกรผู้นำจะมีความต้องการสูงขึ้นอีกเป็นความต้องการการยอมรับ ทั้งนี้เพราะความต้องการในลำดับล่างได้รับการตอบสนองแล้ว

นิพนธ์ คันธเสวี (2528, น.71) ได้กล่าวว่า ความต้องการ (Needs) หมายถึง สิ่งจูงใจหรือผลักดันให้เกิดการอยากได้ อยากมี อยากเป็น และในที่สุดเกิดการกระทำหรือพฤติกรรม และยังกล่าวเพิ่มเติมไว้ว่าความต้องการเป็นส่วนหนึ่งของการจูงใจ

วิจิตร อาวะกุล (2535, น.116-117) ได้กล่าวถึง ความต้องการ (Needs) ของมนุษย์ หมายถึง สภาวะที่บุคคลยังขาดหรือยังไม่มีสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และมีความต้องการที่จะมีหรือให้ได้มาในสิ่งเหล่านั้นหากแต่ยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการได้จะเกิดช่องว่าง (Gap) จะเกิดความขัดแย้ง ความไม่ลงรอย ความต้องการนี้หากยังไม่ได้บำบัดให้เป็นที่พอใจตามสมควรแล้ว จะเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้และการพัฒนา

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ความต้องการ หมายถึง เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นพร้อม ๆ กับชีวิตเป็นแรงผลักดันให้แสดงพฤติกรรมต่างๆ ออกมา สิ่งจูงใจหรือผลักดันให้เกิดการ

อยากได้ อยากมี อยากเป็น และในที่สุดเกิดการกระทำหรือพฤติกรรม สภาพที่บุคคลยังขาดหรือยังไม่มีสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และมีความต้องการที่จะมีหรือให้ได้มาในสิ่งเหล่านั้นหากแต่ยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการได้ จะเกิดช่องว่าง จะเกิดความขัดแย้ง ความไม่ลงรอย ความต้องการนี้หากยังไม่ได้บำบัดให้เป็นที่พอใจตามสมควรแล้ว จะเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้และการพัฒนา

4.2 ลักษณะความต้องการ

วิตกร อวาทกุล (2535, น.116-117) กล่าวว่า ความต้องการแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

1) ความต้องการในสิ่งที่ใช้ในการดำรงชีวิต (*Biological needs*) หรือความต้องการทางร่างกาย เช่น มนุษย์ต้องการอากาศเพื่อหายใจ ต้องการน้ำดื่ม เพื่อบำรุงร่างกาย เพื่อให้มีชีวิตอยู่ เป็นสิ่งจำเป็นเบื้องต้นที่มนุษย์ขาดไม่ได้

2) ความต้องการในสิ่งจรใจ (*Socio - psychical needs*) หรือความต้องการทางใจ เมื่อมนุษย์ได้รับการบำบัดความต้องการทางร่างกาย ซึ่งเป็นความจำเป็นขั้นพื้นฐานแล้ว มนุษย์ก็จะเกิดความต้องการ ด้านสังคม และจิตใจ ได้แก่ การต้องการยอมรับ ความรัก ต้องการเพื่อนฝูง ต้องการความเห็นใจ ต้องการตำแหน่งหน้าที่ทางสังคม ต้องการมีฐานะดีขึ้น บ้านที่มีพ้ออยู่อาศัยได้ ก็ต้องสร้างให้ใหญ่โตขึ้น วิตกรพิศดาร แสดงออกให้ประจักษ์เป็นที่เชิดชู ยกย่องชื่อเสียงเกียรติยศ และต้องการต่อไปอีก ให้เป็นพิเศษที่ตนอยากทำ เมื่อต้องการบรรลุสิ่งที่ตนมุ่งหวังไว้ (*self-actualization*) เช่น เศรษฐี มหาเศรษฐี สร้างวัดใหญ่ๆ อย่างสวยงาม จรรโลงศิลปวัฒนธรรมซึ่งนับว่าเป็นความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์แล้วในวันนี้จากความหมายของความต้องการข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า เป็นสิ่งที่มนุษย์อยากได้ อยากมี อยากเป็น ซึ่งยังขาดหรือยังไม่มีและในที่สุดเกิดการกระทำหรือพฤติกรรมเพื่อสนองความต้องการ โดยแบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ 1) ความต้องการในสิ่งที่ใช้ในการดำรงชีวิต 2) ความต้องการในสิ่งจรใจ

Sanders (1996, pp. 99) ได้แบ่งความต้องการของเกษตรกรออกเป็น 3 ประการ คือ

1) ความต้องการทางสังคม ซึ่งให้เห็นลักษณะค่านิยม ทักษะคิด ระดับการศึกษาฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม การเข้าร่วมอยู่ในสังคม ประเพณี และความเชื่อถือของเกษตรกร

2) ความต้องการทางเศรษฐกิจ ซึ่งให้เห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้นโดยตรงในท้องถิ่น สามารถวิเคราะห์ปัญหาของเกษตรกรทั้งหมด ในการเข้าถึงเกษตรกร นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่น ประเทศ และทั่วโลก ข้อมูลทางเศรษฐกิจสามารถนำมาพิจารณาแหล่งที่มาของรายได้ ที่ดิน การใช้ที่ดิน และแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ

3) ความต้องการทางเทคโนโลยี สามารถชี้ปัญหาเกษตรกรได้เช่นเดียวกัน โดยเฉพาะในเรื่องการประกอบอาชีพเกษตรกรรม

4.3 ทฤษฎีความต้องการ

Maslow (1970) อ้างถึงใน ทศพล ถาวร (2554, น. 12-14) กล่าวถึงสมมติฐานด้านความต้องการของมนุษย์ว่า บุคคลจะมีความต้องการไม่สิ้นสุด โดยเมื่อความต้องการหนึ่งได้รับการตอบสนองแล้ว ก็จะลดแรงขับเคลื่อนต่อพฤติกรรมลง และจะมีความต้องการในลำดับขั้นที่สูงขึ้น โดยที่ Maslow ได้แบ่งลำดับขั้นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ ออกเป็น 5 ชั้น คือ ความต้องการด้านร่างกาย ความต้องการด้านความปลอดภัย ความต้องการด้านสังคม ความต้องการการยกย่อง และ ความต้องการประสบความสำเร็จในชีวิต โดยจัดลำดับความสำคัญจากระดับต่ำไปยังระดับสูง โดยบุคคลจะแสวงหาความต้องการระดับต่ำก่อน เมื่อความต้องการได้รับการตอบสนองแล้ว บุคคลจะแสวงหาความต้องการในระดับที่สูงขึ้นต่อไป ถ้าความต้องการในระดับต่ำยังไม่ได้รับการตอบสนอง ความต้องการนั้นจะยังคงอยู่ สามารถอธิบายรายละเอียดของความต้องการในระดับต่างๆ ได้ดังนี้

4.3.1 ความต้องการด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นระดับความต้องการขั้นแรกซึ่งเป็นความต้องการพื้นฐานและเป็นความต้องการเพื่อให้ชีวิตอยู่รอด ประกอบด้วยอากาศ น้ำ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค การพักผ่อน และความต้องการทางเพศ ซึ่งความต้องการทั้งหมดนี้เป็นความต้องการตามธรรมชาติของร่างกาย ถ้าความต้องการเหล่านี้ได้รับการตอบสนองอย่างเพียงพอแล้ว บุคคลจะมีความต้องการในระดับสูงขึ้นต่อไป

4.3.2 ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety Needs) จะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการทางด้านร่างกายได้รับการตอบสนองแล้ว ในขั้นนี้บุคคลจะต้องการความปลอดภัยและความมั่นคง ซึ่งเป็นแรงกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรม ความต้องการความปลอดภัยทางกาย เช่น ความมีระเบียบ ความมั่นคง ความคุ้มครอง ความต้องการมีสุขภาพดี ความต้องการเหล่านั้นทำให้เกิดสภาพแรงงาน ความต้องการในบริการต่างๆ มากมาย เช่น การประกันชีวิต การดูแลสุขภาพความปลอดภัย การออมทรัพย์ การศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพ เป็นต้น

4.3.3 ความต้องการทางสังคม (Social Needs) เป็นความต้องการด้านความรักความอบอุ่น มิตรภาพ ความรู้สึกที่ดีต่อกัน การมีส่วนร่วม และการยอมรับของสังคม ความต้องการด้านสังคม ก่อให้เกิดการซื้อ เพื่อให้สังคมยอมรับตนเอง ตัวอย่างเช่น เครื่องแต่งกาย เครื่องประดับ สินค้าแฟชั่นต่างๆ การเป็นสมาชิกสโมสรหรือสมาคมต่างๆ เป็นต้น

4.3.4 ความต้องการการยกย่อง (Esteem Needs) เป็นความต้องการที่เกิดจากแรงกระตุ้นทั้งภายในและภายนอก เพื่อสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นใจแก่ตนเอง ความต้องการที่เกิดจากภายในจะสะท้อนถึงความต้องการของแต่ละบุคคลเพื่อการยอมรับส่วนตัว ส่วนความต้องการภายนอกจะเป็นความต้องการเพื่อการยกย่อง การมีชื่อเสียง และการเคารพนับถือจากบุคคลอื่น

4.3.5 ความต้องการประสบความสำเร็จในชีวิต (Self-actualization Needs) หรือ ความพึงพอใจส่วนตัว (Self-fulfillment) เป็นความปรารถนาของบุคคลที่จะตอบสนองศักยภาพของตนด้วย ทุกสิ่งที่เขามีความสามารถและมีความต้องการจะเป็น เช่น ผู้ที่เป็นหัวหน้าพรรคการเมืองมีความสามารถและต้องการจะเป็นนายกรัฐมนตรี นักกีฬาทีมชาติมีความสามารถและต้องการเป็นนักกีฬาเหรียญทองโอลิมปิก เป็นต้น

นอกจากความต้องการ 5 ชั้นตอนข้างต้นแล้ว Maslow ได้จำแนกความต้องการอื่นๆ ที่สำคัญออกเป็นอีก 2 ชนิด คือ

1) ความต้องการด้านสุนทรียภาพ (Aesthetic Needs) เป็นธรรมชาติของมนุษย์ทุกคนที่ชอบความสวยงามและความรื่นรมย์ต่างๆ เพื่อความผ่อนคลายและสร้างความสุขให้ตนเอง ซึ่งการรับรู้ถึงความสวยงามหรือความสุนทรีย์ของบุคคลจะมีความแตกต่างกันตามพื้นฐานของความคิดและวัฒนธรรมของบุคคล บุคคลย่อมเลือกสิ่งที่สามารถสร้างสุนทรียภาพให้แก่ตนเองได้มากกว่าก่อนสิ่งสร้างสุนทรียภาพได้น้อยกว่า

2) ความต้องการในการอยากรู้อยากเห็น (Curiosity Needs) เราสามารถกล่าวได้ว่ามนุษย์เกิดมาพร้อมกับความอยากรู้อยากเห็น เช่น เด็กเล็กจะสงสัยและแหงนมองไปในรู คนดูรูปด้านหนึ่งมักจะพลิกดูอีกด้านหนึ่งด้วย เป็นต้น ซึ่งการอยากรู้อยากเห็นหรือความสงสัยจะก่อให้เกิดการทดลองและการค้นพบทฤษฎีมากมายที่มีคุณค่า ความอยากรู้อยากเห็นเป็นเรื่องธรรมชาติ ไม่เพียงแต่เฉพาะมนุษย์เท่านั้น สัตว์อื่นอีกหลายประเภทที่มีความอยากรู้อยากเห็น จะเห็นได้ว่าความ ต้องการอยากรู้อยากเห็นจะสร้างความงู้อใจให้พยายามเสาะหาความจริง

ดังนั้นกล่าวโดยสรุปได้ว่า ความต้องการของเกษตรกรนั้นประกอบด้วย ความต้องการทางด้านร่างกาย ด้านความมั่นคงปลอดภัย ด้านทางสังคม ด้านการยกย่อง และด้านการประสบความสำเร็จในชีวิต และแยกออกเป็นอีก 2 ชนิด คือ ด้านสุนทรียภาพ และความต้องการอยากรู้อยากเห็น เมื่อเกษตรกรได้รับการส่งเสริมในแต่ด้านและเกิดความพึงพอใจแล้วนั้น ก็จะทำให้เกษตรกรมีความต้องการในส่วนที่มากขึ้นหรือนอกเหนือจากที่ได้รับ โดยในการวิจัยครั้งนี้ได้นำแนวคิดทฤษฎีที่ได้ศึกษานี้ มากำหนดประเด็นศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ฤดูแล้งของเกษตรกร ในอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ให้มีความหลากหลายของแนวทางการส่งเสริมการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ฤดูแล้ง เพื่อทราบความต้องการของเกษตรกร ได้แก่ การต้องการการรับความรู้ด้านสื่อบุคคล สื่อกลุ่ม สื่อมวลชน และสื่อออนไลน์

5. แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการเกษตร

แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการเกษตร ประกอบด้วย ความหมายของการส่งเสริมการเกษตร วิธีการส่งเสริมการเกษตร

5.1 ความหมายของการส่งเสริมการเกษตร

พงษ์ศักดิ์ อังกสิทธิ์ (2556, น. 4-12) อธิบายว่า การส่งเสริมการเกษตร หมายความว่า กระบวนการพัฒนาความรู้ของเกษตรกรจากการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อมุ่งพัฒนาผลผลิตที่เหมาะสมกับการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ก่อให้เกิดการพัฒนารายได้ เศรษฐกิจ ทำให้ชีวิตครอบครัวเกษตรกร อยู่พอดี กินพอดี และมีความสุขอันเป็นผลต่อการพัฒนาชุมชน

พรทิพย์ ศรีแสงจันทร์ (2547, น. 9) สรุปความหมาย การส่งเสริมการเกษตรไว้ดังนี้ (Agricultural Extension Work) เป็นการทำงานกับเกษตรกรในชนบท ผ่านวิธีการให้การศึกษานอกโรงเรียน โดยการถ่ายทอดเผยแพร่บริการความรู้ เทคโนโลยีการเกษตรแผนใหม่ ตลอดจนให้คำปรึกษาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ (Knowledge Base) ของเกษตรกรให้สามารถใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพิ่มขีดความสามารถในการผลิต และคุณภาพของผลผลิต สร้างความยั่งยืน มั่นคง มั่งคั่ง พัฒนาเศรษฐกิจ คุณภาพชีวิต ของครอบครัวเกษตรกร (Farmer Family) และชุมชน (Rural Community Development)

ดิเรก ฤกษ์ห่อราย (2527, น. 10) กล่าวว่า การส่งเสริมการเกษตร (Agricultural Extension Work) คือกระบวนการในการให้การศึกษานอกโรงเรียน ซึ่งรวมทั้งการบริการแก่บุคคลเป้าหมายที่เป็นเกษตรกรและครอบครัว โดยให้บุคคลเป้าหมายเหล่านี้เรียนรู้โดยการกระทำด้วยตนเอง ช่วยตนเอง เพื่อให้บรรลุถึงการกินคืออยู่ดีของคนในชุมชนโดยส่วนรวม ทั้งนี้โดยมีพื้นฐานตั้งอยู่บนการพัฒนาประชาชนในชุมชน

บุญธรรม จิตอนันต์ (2543, น. 72) ให้ความหมายของการส่งเสริมการเกษตรว่า การนำความรู้ วิธีการและเทคโนโลยีใหม่ๆ หรือเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรไปแนะนำเผยแพร่ให้แก่เกษตรกร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เกษตรกร แล้วติดตามให้คำแนะนำช่วยเหลือในการปฏิบัติจนประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย

พงษ์ศักดิ์ อังกสิทธิ์ (2543, น. 167) ได้ให้ความหมายของงานส่งเสริมการเกษตรว่าเป็นการถ่ายทอดหรือเผยแพร่บริการความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ เกี่ยวกับการเกษตรไปสู่เกษตรกร ตลอดจนให้คำปรึกษาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เกษตรกรสามารถนำไปพิจารณาและปฏิบัติยังผลให้เกิดการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและเพิ่มรายได้

จินดา ขลิบทอง (2545, น. 9) ได้ให้ความหมายของการส่งเสริมการเกษตร (Agricultural Extension) คือการบริหารการศึกษาแบบเสริมหรือขยายออกไปสู่ประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะเกษตรกรให้ได้รับความรู้เพิ่มเติม เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพและประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตทั้งครอบครัว

บุญทวี จำปา (2548, น.7) ได้สรุปไว้ว่า การส่งเสริมการเกษตรเป็นการให้การศึกษาและให้บริการแก่บุคคลและชุมชนเป้าหมาย ให้เกิดการเรียนรู้จากการลงมือกระทำด้วยตนเองและร่วมมือกันทำ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่สภาพที่ดีขึ้น ทั้งทางด้านการผลิต คุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม บุคคลและชุมชนเกิดความเข้มแข็งมีขีดความสามารถเพิ่มขึ้นในการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้บนหลักการพื้นฐานของการพึ่งตนเองและพึ่งพากันและกัน

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การส่งเสริมการเกษตร หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้ วิธีการ รวมไปถึงการใช้เทคโนโลยี ในการถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ฝึกปฏิบัติ จนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ส่งเสริมให้เกษตรกรเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าทางการเกษตร

5.2 วิธีการส่งเสริมการเกษตร

บุญธรรม จิตต์อนันต์ (2536, น. 43) กล่าวว่า วิธีการส่งเสริมการเกษตร (Extension Teaching Methods) หมายถึง วิธีการที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมติดต่อกับบุคคลเป้าหมาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสอนให้ความรู้ แจกข่าวสาร แนะนำ จูงใจ ให้ปฏิบัติหรือรับฟังปัญหาข้อคิดเห็นต่างๆ

พงษ์ศักดิ์ อังกสิทธิ์ (2545, น. 223 – 232) กล่าวว่า วิธีส่งเสริมการเกษตร (Agricultural Extension Methods) เป็นกระบวนการของการนำความรู้ วิชาการและเทคโนโลยี ไปสู่เกษตรกร เป็นลักษณะของการถ่ายทอด ซึ่งอาจจะเรียกว่าเป็นวิธีการสอนหรือฝึกอบรม วัตถุประสงค์มุ่งที่จะให้เกษตรกร สามารถสร้างความสนใจความรู้ และนำไปสู่การปฏิบัติของเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งวิธีการส่งเสริมการเกษตร มีดังนี้

5.2.1 วิธีการส่งเสริมการเกษตร โดยอิงบุคคลเป้าหมายเป็นเกณฑ์

1) วิธีการส่งเสริมแบบบุคคลต่อบุคคล (Individual Method) ให้เกษตรกรหรือบุคคลผู้รับการถ่ายทอดความรู้ได้เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเป็นอิสระ การถ่ายทอดความรู้ไปสู่เกษตรกรโดยตรงเป็นรายบุคคล

(1) การเยี่ยมไร่รนาและบ้านของเกษตรกร (Farmer and Home visit) เจ้าหน้าที่ไปพบปะรับฟังปัญหาและถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรถึงฟาร์มหรือไร่รนา โดยจะเห็นสภาพความเป็นจริงของเกษตรกร

(2) เกษตรกรผู้รับการส่งเสริมมาติดต่อที่สำนักงาน (Office Calls) เกษตรกรมีความสนใจ และเชื่อว่าเจ้าหน้าที่จะให้ข่าวสารหรือความรู้ได้

(3) การติดต่อทางโทรศัพท์ (Telephone Calls) สามารถช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาได้รวดเร็ว ลดเวลา และระยะทางในการติดต่อ

(4) การติดต่อทางจดหมายส่วนตัว (Personal Letter) เขียนจดหมายเมื่อเกิดปัญหาและต้องการคำตอบ หรือเพื่อแจ้งข่าวสาร ติดตามผลการส่งเสริม

(5) การติดต่ออย่างไม่เป็นทางการ (Informal Contract) ได้พบเกษตรกร โดยบังเอิญ เพื่อพูดคุยซักถามปัญหา

2) วิธีการส่งเสริมแบบกลุ่มบุคคล (Group Methods)

(1) การประชุมกลุ่ม (Group Meeting) ช่วยในการถ่ายทอดข่าวสาร ความรู้ ความคิดเห็นและประสบการณ์ต่างๆ ระหว่างทุกคนที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้มีโอกาสร่วมปรึกษาหารือกัน

(2) การฝึกอบรม (Training) ทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจและความชำนาญเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จนกระทั่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดการเรียนรู้ (Learning) หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามวัตถุประสงค์

(3) การสาธิต (Demonstration) ใช้การบรรยายประกอบการแสดง ทำให้ผู้เรียนรู้ได้ฟังและได้เห็นไปพร้อมกัน การสาธิตแบ่งเป็น 2 แบบ

ก. การสาธิตวิธี (Method Demonstration) เป็นการแสดงให้เห็นถึงวิธีการปฏิบัติในแต่ละขั้นตอนเป็นลำดับไป

ข. การสาธิตผล (Result Demonstration) การแสดงเพื่อพิสูจน์ให้เห็นว่าการปฏิบัติที่ได้ปรับปรุงหรือที่ได้มีการวิจัยค้นคว้า สามารถนำไปปฏิบัติได้ในท้องถิ่น

(4) การศึกษาดูงานนอกสถานที่(Field Trip Study Tour)มีโอกาสดูพบเห็นผลงานของผู้อื่นซึ่งได้ทำเสร็จแล้ว มีผลในการเพิ่มความเชื่อมั่นให้ยอมรับสิ่งใหม่มากขึ้น

3) การส่งเสริมแบบมวลชน (Mass Method) โดยสื่อสารมวลชนจะช่วยให้การส่งเสริมเผยแพร่ข่าวสาร ใช้กับคนจำนวนมากๆ ได้อย่างกว้างขวาง

(1) เอกสารหรือสิ่งพิมพ์เผยแพร่ (Printed Matter)

(2) ภาพโฆษณาหรือโปสเตอร์ (Poster)

(3) หนังสือพิมพ์ (Newspapers)

(4) วิทยุ (Radio)

(5) โทรทัศน์ (Television)

(6) ภาพยนตร์ (Motion pictures)

(7) การจัดนิทรรศการ (Exhibition or Exposition)

5.2.2 วิธีการส่งเสริมโดยอิงวัตถุประสงค์เป็นเกณฑ์

1) การส่งเสริมโดยการเลือกการส่งเสริมเพียงเรื่องเดียวมีข้อสมมุติว่าถ้าผู้รับ การเปลี่ยนแปลงพบว่าเขาปฏิบัติได้ผลเป็นการง่ายที่จะยอมรับการเปลี่ยนแปลงในเรื่องอื่นๆ ภายหลัง

2) การส่งเสริมโดยการเลือกเรื่องที่จะส่งเสริมหลายๆ เรื่อง เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกัน ส่งเสริมให้ผลผลิตอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยการปรับปรุงปัจจัยการผลิตหลายๆอย่างตาม ความจำเป็น

3) การส่งเสริมโดยการเลือกเรื่องทั้งหมดเกี่ยวกับฟาร์มและบ้านเรือน คำนิยาม ฟาร์มและบ้านเรือน รวมกันเป็นหน่วยเดียว และคำนึงว่าทำอะไร จึงจะทำให้การจัดการฟาร์มและ บ้านเรือน ในลักษณะที่ครอบครัวที่รายได้สุทธิสูง

4) การส่งเสริมโดยการเลือกท้องที่ใดท้องที่หนึ่งเป็นเป้าหมาย โดยการ ส่งเสริมเน้นเฉพาะพื้นที่ลักษณะของการผลิต และการเกษตรที่เฉพาะพื้นที่นั้น

5.2.3 วิธีการส่งเสริมโดยอิงเจ้าหน้าที่เป็นเกณฑ์

1) การใช้ Change agent ที่มีความรู้แบบกว้าง โดยถ่ายทอดแบบทั่วไป ไม่เป็น รายวิชา หรือเฉพาะอย่าง

2) การใช้ทีมนักวิชาการ (Team approach) ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ส่งเสริม การเกษตรที่เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาเข้าไปในหมู่บ้านเป็นทีม

3) การใช้เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วย (Interagency หรือ Cooperative approach) ร่วมกันทำงานพร้อมกันหรือประสานกันในการพัฒนาการเกษตร

4) การใช้เจ้าหน้าที่เป็นสื่อมวลชน (Change Agent as Mass Media Approach) โดยการนำเอาสื่อมวลชนต่างๆ มาเป็นตัวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในความคิดของเกษตรกร

5.2.4 วิธีการส่งเสริมโดยเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Oriented) วิวัฒนาการของเทคโนโลยีสารสนเทศ จะเพิ่มประสิทธิภาพการถ่ายทอด และเป็นไปได้ อย่างรวดเร็ว

5.2.5 วิธีการส่งเสริมโดยอ้างอิงชุมชนเป็นเกณฑ์ (Community Oriented) การ ประสานงานทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นลักษณะผสมผสานกันตามความต้องการ และภูมิปัญญา ของท้องถิ่น ซึ่งเรียกว่าศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร โดยจัดให้เป็นศูนย์ของการเรียนรู้ของ เกษตรกร ตลอดจนผู้สนใจในการพัฒนาเกษตรในลักษณะครบวงจร

จากข้อความดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า วิธีการส่งเสริมการเกษตร เป็นวิธีการที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมใช้ในการถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร โดยใช้วิธีการส่งเสริมการเกษตรแบบผสมผสาน ตลอดจนวิธีการเลือกใช้สื่อต่างๆ หลายวิธีผสมผสานกัน เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพ เพิ่มทักษะสมรรถภาพ และประสิทธิภาพในการผลิตของเกษตรกรเป้าหมาย รวมถึงการสนับสนุนช่วยเหลือผู้ประกอบการอาชีพเกษตรกรรมให้ใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างยั่งยืน แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการเกษตรนำมาใช้ในงานวิจัยครั้งนี้เพื่อให้ทราบและเข้าใจการปฏิบัติงานตามระบบส่งเสริมการเกษตรว่าเป็นอย่างไร

เฉลิมศักดิ์ ตุ่มหิรัญ (2553, น.45-46) ได้จำแนกสื่อที่ใช้ในงานส่งเสริมการเกษตรไว้ดังนี้

1) การใช้สื่อคำพูด คือการใช้คำพูดในการส่งเสริมความรู้ ซึ่งโดยทั่วไปคนจะชอบฟังมากกว่าการอ่าน เป็นวิธีที่ประหยัดเวลาและช่วยสร้างความสัมพันธ์แต่ก็มีข้อจำกัด คือถ้าผู้พูดและผู้ฟังอยู่ในระยะที่ไกลกัน การใช้สื่อคำพูดมีหลายวิธี เช่น การประชุม การสาธิตวิธี การพบปะเยี่ยมเยียน บรรยาย และการสอน

2) การใช้สื่อสิ่งพิมพ์ เป็นสื่อทางเดียว ข้อดีคือมีความคงทนถาวร ทำได้หลายรูปแบบ แต่ก็มีข้อจำกัด คือไม่เหมาะสำหรับผู้ที่อ่านหนังสือไม่ออก หรือไม่ชอบอ่าน ผู้อ่านไม่สามารถซักถามได้การใช้สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น เอกสารเผยแพร่ แผ่นปลิว แผ่นพับ หนังสือ หนังสือพิมพ์ แผ่นโฆษณา เป็นต้น

3) การใช้สื่อภาพ สื่อเสียง สื่อภาพและเสียง เป็นการเผยแพร่ความรู้ที่ทำให้เกษตรกรได้ยินเสียงและมองเห็นภาพ เป็นการกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ในการรับรู้ข่าวสาร เช่น วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ เครื่องฉายข้าม ศีรษะ เป็นต้น

5.2.6 รูปแบบของการส่งเสริมการเกษตร

พงษ์ศักดิ์ อังกลสิทธิ์ (2551, น. 220-223) กล่าวว่า รูปแบบของการส่งเสริมการเกษตรสามารถแบ่งออกได้ ดังนี้

1) รูปแบบการส่งเสริมเกษตรกรทั่วไป แบ่งออกเป็น

(1) การส่งเสริมรูปแบบอย่างเป็นทางการ (Conventional Agricultural Extension Approach) เป็นการส่งเสริมตามปกติที่ปฏิบัติในประเทศโลกที่สาม เป็นการทำงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมในลักษณะวันต่อวัน เป็นปกติของการปฏิบัติตามระเบียบราชการเหมือนกันทั่วประเทศเป้าหมายของการส่งเสริมรูปแบบนี้จะเป็นการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร เพื่อเพิ่มรายได้และคุณภาพชีวิตของเกษตรกร และครอบครัวในชนบทด้วยการบริหารจัดการจะดำเนินการโดยรัฐบาลส่วนกลาง โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นหลัก

(2) รูปแบบการส่งเสริมในรูปแบบของการฝึกอบรมและเยี่ยมชม (Training and Visiting System Approach) เป็นรูปแบบที่มีการวิจัยและพัฒนาและสนับสนุนโดยธนาคารโลกในประเทศบังคลาเทศและประเทศไทยได้นำมาประยุกต์ใช้ในปี 2520-2525 รูปแบบและระบบการส่งเสริมเป็นผลจากการพัฒนาสำหรับประเทศใน โลกที่สาม เพื่อมุ่งพัฒนาเกษตรกรให้มีความสามารถในการเพิ่มผลผลิตในฟาร์มของแต่ละบุคคล โดยเป็นรูปแบบของระบบมุ่งที่จะให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมได้ใกล้ชิดเกษตรกร โดยการเยี่ยมชม และให้คำแนะนำแก่เกษตรกรและนำปัญหา มาสู่การแก้ไขอย่างเป็นระบบ

(3) รูปแบบการส่งเสริมการเกษตรโดยสถาบันการศึกษา (Educational Institute Agricultural Extension Approach) เป็นการส่งเสริมในรูปแบบของการดำเนินการโดยมหาวิทยาลัย ซึ่งพบโดยทั่วไปในสหรัฐอเมริกาโดยเฉพาะมหาวิทยาลัยที่มีหน้าที่ในการให้การศึกษาทางการเกษตร (Land Grant University) ซึ่งจะต้องมีหน้าที่ความรับผิดชอบในงานส่งเสริมการเกษตร มีการจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมการเกษตร โดยบุคลากรในคณะเกษตรศาสตร์ ร่วมกับสถานีวิจัย และฟาร์มทดลองของมหาวิทยาลัยของรัฐ

2) รูปแบบการส่งเสริมทางเลือก (Alternative Approaches) ประกอบด้วย

(1) รูปแบบการส่งเสริมมุ่งพัฒนาผลผลิตการเกษตรเฉพาะอย่าง (Commodity Specialized Approach) เป็นการมุ่งการผลิตเป็นสำคัญ

(2) การส่งเสริมการเกษตรแบบมีส่วนร่วม (Agriculture Extension Participatory Approach) เป็นการส่งเสริมที่คาดว่าเกษตรกรจะมีภูมิปัญญาในการทำการเกษตรเกี่ยวกับการผลิตผลผลิตทางการเกษตร โดยเกษตรกรจะมีโอกาสได้เรียนรู้เพิ่มเติมจากความรู้ใหม่ เพื่อผนวกเข้ากับสิ่งที่เขารู้เดิมนั้น และความหวังว่าการส่งเสริมการเกษตรจะสำเร็จ และมีประสิทธิภาพได้โดยความร่วมมือของเกษตรกร การดำเนินการส่งเสริมในรูปแบบนี้สามารถดำเนินการ โดยการประชุมพบปะของกลุ่ม การแสดงสาธิต ความสำเร็จของการส่งเสริมรูปแบบนี้สามารถวัดจากความร่วมมือ หรือการมีส่วนร่วมของเกษตรกร

(3) การส่งเสริมในรูปแบบของโครงการ (Project Approach) เป็นการมุ่งที่จะดำเนินการส่งเสริมที่ต้องการเวลาที่รวดเร็ว ดำเนินการโดยองค์กรของรัฐ โดยเฉพาะกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(4) การส่งเสริมในรูปแบบของการพัฒนาระบบฟาร์ม (The Farming System Development Approach) เป็นรูปแบบของการส่งเสริมที่มุ่งจะใช้เทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสมกับเกษตรกร โดยเฉพาะเกษตรกรรายย่อย (Small Farmer) เพื่อต้องการสนับสนุน

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมในการถ่ายทอดความรู้ในการผลิตจากผลการวิจัยที่เหมาะสมกับความต้องการและความสนใจของเกษตรกรตามสภาพระบบการผลิตในท้องถิ่นนั้นๆ

(5) การส่งเสริมในรูปแบบของการร่วมรับผิดชอบค่าใช้จ่าย (Cost Sharing Approach) เป็นการคาดหมายว่าการดำเนินการส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาผลผลิตจะเหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่นนั้น เพื่อการมุ่งพัฒนาตนเองของเกษตรกรและเพิ่มผลผลิตจากฟาร์ม การบริหารจัดการ โครงการส่งเสริมในรูปแบบนี้จะดำเนินการดูแลควบคุมโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหมดเพื่อการสร้างความร่วมมือในการร่วมรับผิดชอบค่าใช้จ่ายและผลประโยชน์ร่วมกัน เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรจะพิจารณาจากบุคคลภายในท้องถิ่น เพื่อลดค่าใช้จ่ายสามารถลดค่าใช้จ่ายจากส่วนกลางได้มากด้วย ความสำเร็จของโครงการส่งเสริมในรูปแบบนี้สามารถวัดได้จากความสนใจ และปรารถนาเข้าร่วมโครงการของเกษตรกร เพราะบางครั้งเขาต้องมีส่วนในการเสียค่าใช้จ่ายด้วย ไม่ว่าจะด้วยตนเองหรือจากกลุ่มเกษตรกรของตน

ดังนั้น กล่าวโดยสรุปได้ว่า ประเภทของการส่งเสริม ประกอบด้วย วิธีการส่งเสริมแบบบุคคลต่อบุคคล โดยกลุ่มบุคคล และแบบมวลชน ประเภทของสื่อที่ใช้ในการส่งเสริมการเกษตร สื่อบุคคล สื่อกิจกรรม สื่อชุมชน และสื่อมวลชน ประเภทของสื่อที่ใช้ในการส่งเสริมการเกษตร แบบทั่วไป คือ รูปแบบเป็นทางการ ฝึกอบรมและเยี่ยมเยียน และโดยสถาบันการศึกษา แบบทางเลือก คือ แบบมุ่งพัฒนาผลผลิต แบบมีส่วนร่วม โครงการ พัฒนาฟาร์ม และแบบร่วมกันรับผิดชอบ สามารถนำมา กำหนดตัวแปรในการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมันของเกษตรกรอำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่

6. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับอำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่

อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ มีมูลทางกายภาพ ข้อมูลทางชีวภาพ ข้อมูลด้านสังคม และข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ ดังต่อไปนี้

6.1 ข้อมูลด้านกายภาพ

6.1.1 **ที่ตั้งและอาณาเขต** อำเภอเขาพนมมีพื้นที่ 853.72 ตร.กม. มีประชากร 55,818 คน (พ.ศ.2561) มีอาณาเขตติดต่อกับเขตปกครองข้างเคียงดังต่อไปนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอปลายพระยา อำเภอชัยบุรี และอำเภอพระแสง (จังหวัดสุราษฎร์ธานี)

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอลำทับ อำเภอลองท่อม อำเภอเหนือคลอง และอำเภอเมืองกระบี่

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอทุ่งใหญ่ (จังหวัดนครศรีธรรมราช)

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอเมือง และอำเภออ่าวลึก

ดั่งภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 แผนที่แสดงขอบเขต ของอำเภอเขพนม จังหวัดกระบี่

6.1.2 เขตการปกครอง อำเภอเขพนมแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 6 ตำบล 54

หมู่บ้าน ได้แก่ ตำบลเขพนม ตำบลหน้าเขา ตำบลเขาดิน ตำบลพรุเตียว ตำบลสินปุน ตำบล
โคกหาร ท้องที่อำเภอเขพนมประกอบด้วยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น 6 แห่ง ได้แก่
เทศบาลตำบลเขพนม ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลเขพนม
องค์การบริหารส่วนตำบลเขพนม ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบล
เขพนมเฉพาะนอกเขตเทศบาลตำบลเขพนม

องค์การบริหารส่วนตำบลเขาดิน ครอบคลุมพื้นที่ตำบลเขาดินทั้งตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลพรุเตียว ครอบคลุมพื้นที่ตำบลพรุเตียวทั้งตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลสินปุน ครอบคลุมพื้นที่ตำบลสินปุนทั้งตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลโคกหาร ครอบคลุมพื้นที่ตำบลโคกหารทั้งตำบล

6.1.3 ลักษณะภูมิประเทศ อำเภอเขพนม แบ่งได้เป็น 3 ลักษณะ คือ พื้นที่ราบลุ่ม
พื้นที่ราบเชิงเขาและพื้นที่ภูเขา ซึ่งแต่ละลักษณะมีให้พบเห็นในทั้ง 6 ตำบล ดังนี้

1) ตำบลพรุเตียว มีพื้นที่เป็นที่ราบเขตเชิงเขาสลับพื้นที่ราบลุ่ม เหมาะแก่การประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ สวนยางพารา ปาล์มน้ำมัน และไม้ผลต่างๆ มีพื้นที่บางส่วนยังมีป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ แต่ในบางพื้นที่ถูกบุกรุก ตัดไม้ทำลายป่าไปบ้างแล้ว

2) ตำบลสินปุน มีสภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม ไม่มีภูเขา สภาพดินร่วนปนทราย และดินเหนียว เหมาะสำหรับการทำสวนยางพารา และปาล์มน้ำมัน

3) ตำบลโคกหาร มีสภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขา สลับกับพื้นที่ราบเขตเชิงเขาและที่ราบลุ่มและมีพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จึงทำให้มีพื้นที่ป่าค่อนข้างสมบูรณ์ มักมีการบุกรุกแผ้วถาง และมีการลักลอบโค่นไม้ของราษฎรอยู่บ่อยๆ

4) ตำบลเขาดิน มีสภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบเขตเชิงเขา และมีพื้นที่ราบลุ่มบางส่วน พื้นที่เหมาะสมแก่การทำเกษตรกรรม

5) ตำบลหน้าเขา มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มและบางส่วนเป็นที่ราบเขตเชิงเขา เหมาะแก่การประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ สวนยางพารา ปาล์มน้ำมัน และไม้ผลต่างๆ มีพื้นที่บางส่วนเป็นอุทยานแห่งชาติ จึงทำให้มีพื้นที่ป่าค่อนข้างอุดมสมบูรณ์ ซึ่งมีเทือกเขาพนมเบญจาเป็นต้นกำเนิดของต้นน้ำลำธารหลายสายของจังหวัดกระบี่

6) ตำบลเขาพนม มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบเขตเชิงเขา มีแหล่งน้ำธรรมชาติไหลผ่านเป็นคลองสายสั้นๆ ไหลผ่านหลายสาย เช่น คลองลำทับ คลองช้างตาย เป็นพื้นที่เหมาะสมแก่การประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ผลไม้

6.1.4 ลักษณะภูมิอากาศ ภูมิอากาศโดยทั่วไปเป็นแบบมรสุมในเขตร้อน (Monsoon climate) มีฝนตกเฉลี่ยเกือบตลอดปี เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากทั้งมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ และมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้มีฤดูกาล 2 ฤดู คือ ฤดูร้อน ช่วงเดือนมกราคม - เดือนเมษายน และฤดูฝน ช่วงเดือนพฤษภาคม - เดือนธันวาคม

6.1.5 แหล่งน้ำ ปริมาณน้ำ แหล่งน้ำในพื้นที่อำเภอเขาพนมส่วนใหญ่จะเป็น สระ/หนอง/บึง ทั้งหมด 41 แห่ง ฝ่ายคอนกรีต 10 แห่ง อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง 2 แห่ง ขนาดเล็ก 2 แห่ง โดยมีปริมาณน้ำที่เก็บได้จากฝ่ายคอนกรีต และอ่างเก็บน้ำ 28.50 ล้านลูกบาศก์เมตร จากปริมาณน้ำที่เก็บได้ทั้งจังหวัด 28.09 ล้านลูกบาศก์เมตร ซึ่งพบว่าอำเภอเขาพนมที่มีปริมาณน้ำที่กักเก็บไว้เพื่อใช้อุปโภค บริโภค และทำการเกษตรสูงสุด

6.1.6 เส้นทางคมนาคม อำเภอเขาพนมมีเส้นทางคมนาคมที่สามารถเชื่อมโยงระหว่างตำบล อำเภอ และจังหวัดที่ใกล้เคียงได้สะดวก โดยมีเส้นทางคมนาคมสายสำคัญ ดังนี้

1) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4165 เป็นเส้นทางเชื่อมระหว่างอำเภอเขาพนม - ทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ผ่านตำบลเขาพนม ตำบลพรุเตียว และตำบลสินปุน

2) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4037 เป็นเส้นทางเชื่อมระหว่างอำเภอเหนือคลอง - ชัยบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผ่านตำบลเขาพนม ตำบลเขาดิน

6.1.7 สาธารณูปโภค

1) น้ำประปา ข้อมูลการใช้น้ำประปาในส่วนของ การประปาส่วนภูมิภาคของอำเภอเขาพนม มีผู้ใช้น้ำทั้งสิ้น 1,173 ราย มีกำลังการผลิตรวม 1,200 ลูกบาศก์เมตร/วัน น้ำที่ผลิตได้ 289,615 ลูกบาศก์เมตร ส่วนการบริการน้ำประปาที่เข้าไปไม่ถึงจะรับบริการประปาชุมชน ซึ่งบริหารโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การประปาหมู่บ้าน

2) ไฟฟ้า มีไฟฟ้าใช้ครบทุกหมู่บ้าน

6.1.8 พื้นที่การเกษตร อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ มีผู้ถือครองและเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรจำนวน 8,439 ครัวเรือน 249,222.91 ไร่ ซึ่งส่วนใหญ่ใช้ในการเพาะปลูกพืช

6.2 ข้อมูลด้านชีวภาพ

6.2.1 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ อำเภอเขาพนมจังหวัดกระบี่ มีพืชเศรษฐกิจ 2 ชนิด คือ ยางพาราและปาล์มน้ำมัน

6.3 ข้อมูลด้านสังคม

6.3.1 จำนวนประชากร อำเภอเขาพนมมีประชากรทั้งสิ้น 53,164 คน เป็นชายจำนวน 26,702 คน เป็นหญิง จำนวน 26,462 คน

6.3.2 ศาสนา ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอเขาพนมนับถือศาสนาพุทธ บางส่วนนับถือศาสนาอิสลาม และศาสนาคริสต์ โดยมีวัด 14 แห่ง ที่พักสงฆ์ 5 แห่ง มัสยิด 2 แห่ง

6.3.4 การศึกษา พบว่า ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ ได้รับความศึกษาภาคบังคับ และมีการส่งบุตรหลานไปศึกษาต่อในตัวจังหวัดและจังหวัดอื่นใกล้เคียง

6.3.5 ขนบธรรมเนียมประเพณี พิธีกรรม อิทธิพลทางด้านความคิด

1) หนึ่งตะลุง แสดงให้เห็นถึงการผสมผสานกับวัฒนธรรมอินเดียในจังหวัดกระบี่

2) มโนราห์ การแสดงพื้นบ้านของจังหวัดทางภาคใต้ที่ขึ้นชื่อ แสดงถึงวัฒนธรรมของชาวภาคใต้ได้เป็นอย่างดี

3) งานประเพณีสารทเดือนสิบ เดือนสิบเป็นประเพณีที่สำคัญของภาคใต้เพื่ออุทิศส่วนกุศลให้บรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว ขนมที่ขาดไม่ได้คือ ขนมลา ขนมพอง ขนมบ้า และขนมกงหรือขนมไข่ปลา

4) เทศกาลถือศีลกินเจ การถือศีลกินเจตรงกับวันขึ้น 1 ค่ำ ถึง 9 ค่ำ เดือน 9 ของจีน ตรงกับเดือน 11 ของไทย ช่วงเดือนกันยายน – ตุลาคมทุกปี

5) งานเมล็ดกลางจังหวัดกระบี่ งานเมล็ดกลางจังหวัดกระบี่ ถือเป็นงานสำคัญระดับชาติของชาวไทยมุสลิม ซึ่งจัดโดยสำนักงานคณะกรรมการจัดงานเมล็ดกลางจังหวัดกระบี่ ทางราชการกำหนดให้เป็นงานประจำปีของชาวมุสลิมจังหวัดกระบี่

6.3.6 การรวมกลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มส่งเสริมอาชีพ กลุ่มยุวเกษตรกร

6.4 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

6.4.1 รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนต่อเดือนเท่ากับ 27,276 บาท

6.4.2 ภาระหนี้สิน ภาระหนี้สินของเกษตรกรอำเภอเขาพนมส่วนใหญ่ กู้ยืมเงินจากแหล่งเงินทุนในระบบ ได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ส่วนเงินกู้นอกระบบ เช่น ญาติพี่น้อง

6.4.3 จำนวนแรงงาน แรงงานภาคเกษตรส่วนใหญ่เป็นแรงงานในครัวเรือน

6.4.4 การถือครองที่ดิน เนื้อที่ถือครองที่ดินเพื่อการเกษตรของเกษตรกรอำเภอเขาพนม 249,222.91 ไร่ แบ่งเป็นเนื้อที่ของตนเอง 248,226 ไร่ ไม่ใช่เนื้อที่ของตนเอง 996.89 ไร่

กล่าวโดยสรุป อำเภอเขาพนมเป็นอำเภอหนึ่งใน 8 อำเภอ ของจังหวัดกระบี่ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของจังหวัดกระบี่ มีพื้นที่ติดต่อกับอำเภอปลายพระยา อำเภอลำทับ อำเภอลองท่อม อำเภอเหนือคลอง อำเภอเมือง และอำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ อำเภอชัยบุรี อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบเชิงเขา และมีพื้นที่ราบลุ่มบางส่วน พื้นที่เหมาะสมแก่การทำเกษตรกรรม ได้แก่ สวนยางพารา ปาล์มน้ำมัน และไม้ผลต่างๆ มีพื้นที่บางส่วนยังมีป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ แต่ในบางพื้นที่ถูกบุกรุกตัดไม้ทำลายป่า

7. สภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน

สภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน ประกอบด้วย ประวัติความเป็นมาของปาล์มน้ำมันในประเทศไทย ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของปาล์มน้ำมัน สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการปลูกปาล์มน้ำมัน เทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมัน ดังต่อไปนี้

7.1 ประวัติความเป็นมาของปาล์มน้ำมันในประเทศไทย

กรมส่งเสริมการเกษตร (2551,น.1-2) กล่าวถึงประวัติการปลูกปาล์มน้ำมันของประเทศไทยว่า ปาล์มน้ำมันมีถิ่นกำเนิดในแอฟริกา และเริ่มเข้าสู่ประเทศไทยโดยการเข้ามาทางประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย ปาล์มน้ำมันเริ่มปลูกในประเทศอินโดนีเซียเมื่อ พ.ศ. 2391 จากนั้นก็มีการนำเข้าไปปลูกในประเทศมาเลเซียเมื่อ พ.ศ. 2418 ภายหลังจากต่อมาประมาณปี พ.ศ. 2460 ทั้ง

สองประเทศก็เริ่มปลูกปาล์มน้ำมันเป็นการค้า การปลูกปาล์มน้ำมันในประเทศไทยนำเข้ามาเป็นครั้งแรกโดยพระยาประดิพัทธ์ ภูบาล โดยนำเข้ามาจากประเทศอินโดนีเซียหรือมาเลเซีย ปลูกเป็นไม้ประดับที่สถานีทดลองยางคองหงส์ จังหวัดสงขลาและสถานีกสิกรรมพริ้ว จังหวัดจันทบุรี ปาล์มน้ำมันได้รับการส่งเสริมปลูกเป็นรูปบริษัทเป็นการค้าอย่างจริงจังเมื่อปี พ.ศ. 2511 ซึ่งขณะนั้นมีโครงการปลูกปาล์มน้ำมัน 2 โครงการ ได้แก่ โครงการนิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้ จังหวัดสตูล และโครงการบริษัทอุตสาหกรรมน้ำมันและสวนปาล์มจำกัด ตำบลปลายพระยา อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ ภายหลังจากที่ประสบความสำเร็จทั้งสองโครงการ ทำให้การปลูกปาล์มน้ำมันในประเทศไทยได้ขยายไปอย่างรวดเร็ว ใน พ.ศ. 2531 มีเนื้อที่ปลูกปาล์มน้ำมัน 655,000 ไร่ และแนวโน้มการปลูกปาล์มน้ำมันเพิ่มขึ้นทุกปี กระทั่งปี พ.ศ. 2550 มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันประมาณ 3,150,000 ไร่ แนวโน้มในการขยายพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากนโยบายขยายพื้นที่ปลูกเพื่อทดแทนพลังงาน ซึ่งกำหนดไว้ว่า ในปี พ.ศ. 2555 จะมีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันมากกว่า 5,000,000 ไร่(แผนพัฒนาพลังงานทดแทน 15 ปี (พ.ศ.2551-2565,2558)

7.2 ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของปาล์มน้ำมัน

กรมส่งเสริมการเกษตร (2551, น. 8-11) กล่าวถึงลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของปาล์มน้ำมัน ดังนี้

ปาล์มน้ำมัน จัดอยู่ในพืชตระกูลปาล์ม (palmae หรือ recaceae) ตระกูลย่อย (Sub-family) เดียวกับมะพร้าว คือ Coccoineae สกุล *Elaeis* ซึ่งมีอยู่ 3 ชนิดคือ 1) *Elaeis guineensis* (African oil palm) 2) *Corogo oleifera* (American oil palm) 3) *Elaeis odora* (American oil palm)

ทั้ง 3 ชนิดนี้ *Elaeis guineensis* Jacq. มีความสำคัญทางเศรษฐกิจมากที่สุด

ธีระพงศ์ จันทรมิขม (2555, น.4-12) อธิบายถึงลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของปาล์มน้ำมัน ดังนี้

7.2.1 ราก เกิดขึ้นตรงฐานโคนของลำต้นเป็นระบบแขนง ปาล์มน้ำมันมีระบบรากแบบรากฝอย ประกอบด้วยรากชนิดต่างๆ ประมาณ 4 ชนิด ได้แก่ รากชนิดแรก (primary root) เป็นรากที่มีขนาด 5-10 มิลลิเมตร เป็นรากที่เจริญจากส่วนฐานของลำต้นแล้วแตกย่อยเป็น Secondary root, Tertiary root และ Quaternary root ตามลำดับ รากชนิดต่างๆ ทำหน้าที่ช่วยค้ำจุนลำต้น ดูดซับน้ำและธาตุอาหาร รากชนิดแรกจะอยู่ที่ระดับแนวนอนและแนวตั้งยาก 1-2 เมตรจากผิวดิน โดยรากชนิดแรกจะทำหน้าที่ยึดลำต้นกับดิน สำหรับรากชนิดที่ 2, 3 และ 4 จะเกิดเรียงตามลำดับ โดยทำหน้าที่ดูดซับน้ำและธาตุอาหารที่ปาล์มนำมาใช้ประโยชน์

7.2.2 ลำต้น ลำต้นของปาล์มน้ำมันมีลักษณะตั้งตรง ไม่มีกิ่งแขนง รูปปร่างทรงกระบอก มีเนื้อเยื่อเจริญเฉพาะปลายยอด ซึ่งใน 2-3 ปีแรกจะช่วยในการเจริญเติบโตทางด้านกว้าง

หลังจากนั้นแล้วจึงจะมีการเจริญทางด้านความสูงเรื่อยไปประมาณ 25-50 เซนติเมตรต่อปี ขนาดลำต้นและความสูงขึ้นอยู่กับพันธุ์และสภาพแวดล้อม

7.2.3 ใบ ใบของปาล์มน้ำมันเป็นใบประกอบรูปขนนก (pinnate) ใบจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนแกนกลาง (Rachis) ที่มีใบย่อย (leaflets) อยู่ 2 ข้าง และส่วนก้านทางใบ (Petiole) ซึ่งมีขนาดสั้นกว่าส่วนแรก ไม่มีใบย่อย และมีหนามสั้นๆ อยู่ 2 ข้าง ใบปาล์มน้ำมันที่มีอายุ 6-8 ปี แต่ละทางใบมีใบย่อย 100-160 คู่ ใบย่อยแต่ละใบยาว 80-120 เซนติเมตร กว้าง 4-6 เซนติเมตร ใบจะพัฒนาจากบริเวณเนื้อเยื่อเจริญบริเวณปลายยอดของลำต้น และมีทางใบอ่อนที่กำลังพัฒนาจากเนื้อเยื่อเจริญปลายยอดอีกประมาณ 40-50 ทางใบ ที่ซอกทางใบทุกใบจะมีการสร้างตาดอก ทั้งนี้ทางใบปาล์มน้ำมันจะติดอยู่กับลำต้นหลายปี ไม่หลุดออกจากต้นง่ายๆ ดังนั้นจึงต้องมีการตัดแต่งทางใบ

7.2.4 ช่อดอก ปาล์มน้ำมันเป็นพืชที่สมบูรณ์เพศ โดยมีดอกเพศเมียและดอกเพศผู้แยกช่อดอกอยู่บนต้นเดียวกัน (monoecious) ที่ตำแหน่งของซอกทางใบจะเกิดตาดอก 1 ตาดอกเสมอ ตาดอกจะพัฒนาเป็นช่อดอกเพศผู้หรือเพศเมียนั้นจะขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์ของปาล์มในช่วงการพัฒนาของช่อดอก ช่อดอกมี 3 ชนิด คือ ช่อดอกเพศผู้ ช่อดอกเพศเมีย และช่อดอกผสมหรือกระเทย ปาล์มน้ำมันจะเริ่มออกดอกเมื่ออายุประมาณ 2-3 ปี หลังจากปลูกลงในแปลงแล้ว การพัฒนาจากรยะตาดอกจนถึงดอกบานพร้อมที่จะรับการผสม (anthesis) ใช้เวลาประมาณ 33-34 เดือน การกำหนดเพศของตาดอกจะเกิดขึ้นในช่วง 20-22 เดือนก่อนดอกบาน ในสภาพที่เหมาะสมตาดอกจะพัฒนาเป็นดอกเพศเมียเป็นส่วนใหญ่ การผสมเกสรมีลมและแมลงเป็นพาหะโดยเฉพาะด้วงงวงปาล์มน้ำมัน (*Elaeidobius kamerunicus*) หลังจากผสมเกสร 5-6 เดือน ช่อดอกตัวเมียจะพัฒนาไปเป็นทะลายที่สุกเต็มที่ที่สามารถเก็บเกี่ยวได้

7.2.5 ทะลาย ทะลายปาล์มน้ำมัน ประกอบด้วย ก้านทะลาย ช่อทะลาย และผล ในแต่ละทะลายมีน้ำหนักผล 45-80 เปอร์เซ็นต์ของน้ำหนักทะลาย (ตามความสมบูรณ์และขนาดของทะลาย) ทะลายปาล์มน้ำมันเมื่อสุกแก่เต็มที่ มีน้ำหนักประมาณ 1-60 กิโลกรัม ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามชนิดของสายพันธุ์ อายุของปาล์มน้ำมัน และปัจจัยสิ่งแวดล้อม ทะลายปาล์มที่เหมาะสมควรมีน้ำหนักระหว่าง 15-25 กิโลกรัม เนื่องจากจะเป็นขนาดที่ทำให้สัดส่วนของผลปาล์มต่อทะลายมากที่สุด ทำให้มีเปอร์เซ็นต์น้ำมันสูงสุด ปาล์มน้ำมันอายุน้อยจะมีจำนวนทะลายมากแต่มีขนาดเล็ก แต่เมื่อปาล์มอายุมากขึ้นขนาดทะลายจะใหญ่ขึ้น แต่จำนวนทะลายลดลง

7.2.6 ผลปาล์ม หลังจากดอกได้รับการผสมแล้วประมาณ 5 เดือนครึ่ง ผลจะสุก ผลปาล์มน้ำมัน ไม่มีก้านผล มีรูปร่างหลายแบบตั้งแต่รูปรียาวแหลมจนถึงรูปไข่หรือยาวรี ปาล์มน้ำมันที่มีอายุเต็มที่แล้วสามารถจะให้ผลประมาณ 1,600 ผลต่อทะลาย ผลปาล์มน้ำมันเป็นแบบ drupe ประกอบด้วยเปลือกชั้นนอก (exocarp) เปลือกชั้นกลางหรือกาบ (mesocarp) ซึ่งเป็นส่วนที่มี

น้ำมันอยู่ทั้งสองส่วน เรียกรวมกันว่า pericarp และมีชั้นในสุดเป็นกะลา (endocarp) ถัดจากส่วนนี้ไปเป็นส่วนของเมล็ด ซึ่งประกอบด้วย เนื้อในเมล็ด (kernel หรือ endosperm) ซึ่งมีน้ำมันอยู่เช่นกัน และส่วนของคัพภะ (embryo) ปาล์มน้ำมันที่ปลูกเป็นการค้าโดยทั่วไปพบว่า มีสีผลที่ผิวเปลือกนอก 3 ลักษณะ คือ เมื่อผลดิบเป็นสีเขียวจะเปลี่ยนเป็นสีส้มเมื่อสุก (light reddish orange) เรียกลักษณะนี้ว่า virescens แบบที่ 2 ผลดิบมีสีดำปลายผลและมีสีข้างที่ขั้วผลเมื่อสุกจะเปลี่ยนเป็นสีแดง (deep reddish orange) เรียกว่า nigrescens แบบที่ 3 เรียกว่า albescens มีสีผิวเปลือกเมื่อสุกเป็นสีเหลืองซีด (พบน้อยมาก)

7.2.7 เมล็ด เมล็ดของปาล์มน้ำมันมีลักษณะแข็ง ประกอบด้วยกะลา (endocarp) และเนื้อใน ซึ่งเจริญมาจากไข่ 1-3 อัน บางครั้งพบ 4 อัน ขนาดของเมล็ดขึ้นอยู่กับความหนาของกะลาและขนาดของเนื้อใน บนกะลาจะมีช่องสำหรับงอก (germ pore) 3 ช่อง ในกะลานั้นประกอบด้วยอาหารต้นอ่อน ซึ่งมีสีขาวอมเทาและมีน้ำมันสะสมอยู่ (เรียกน้ำมันในชั้นนี้ว่าน้ำมันเมล็ดใน) โดยปกติเมล็ดปาล์มน้ำมันมีการพักตัวซึ่งสามารถทำลายการพักตัวโดยการออกด้วยความร้อน เมล็ดจะงอกเมื่อได้รับการกระตุ้นโดยอุณหภูมิและความชื้นที่เหมาะสม ขบวนการงอกจะเกิดในระยะเวลา 3-4 วัน

สรุปได้ว่า ปาล์มน้ำมัน (*Elaeis guineensis* Jacq.) จัดอยู่ในพืชตระกูลปาล์ม (Palmae หรือ Arecaceae) ลักษณะของปาล์มน้ำมันจะมีลำต้นเป็นต้นเดี่ยวรูปทรงกระบอก รากเป็นระบบรากแขนง ใบจะมีทางใบรอบยอด ดอกจะอยู่ตรงซอกโคนก้านใบ ในขณะที่ผลเป็นแบบ drupe ชั้นในสุดเป็นกะลา และในส่วนของเมล็ดจะประกอบไปด้วยเนื้อในและคัพภะใช้สำหรับการขยายพันธุ์ต่อไป

7.3 สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการปลูกปาล์มน้ำมัน

ธีระพงษ์ จันทนิยม (2553, น.10-13) ได้อธิบายถึงสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมที่ทำให้ปาล์มน้ำมันเจริญได้ดี ให้ผลผลิตสูง ต้นทุนการผลิตต่ำ ซึ่งมีผลให้เกษตรกรได้กำไรมากขึ้น โดยสภาพแวดล้อมสามารถจำแนกได้เป็น 2 ส่วน ได้แก่ สภาพภูมิอากาศ และสภาพพื้นที่และคุณสมบัติดิน

7.3.1 สภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน ภูมิอากาศที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตของปาล์มน้ำมันมี 4 ปัจจัยหลัก ได้แก่ ปริมาณน้ำฝนและการกระจายตัวของฝน ปริมาณแสง อุณหภูมิ และลม

1) ปริมาณน้ำฝนและการกระจายตัวของฝน ถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการเจริญเติบโตของปาล์มน้ำมัน เนื่องจากน้ำมีความสำคัญในการเคลื่อนย้ายของธาตุอาหาร ปริมาณน้ำฝนที่เหมาะสมสำหรับปาล์มน้ำมันควรอยู่ระหว่าง 2,000-3,000 มิลลิเมตร/ปี และมีการ

กระจายของฝนดีในแต่ละเดือน โดยจะต้องมีปริมาณน้ำฝนมากกว่า 100 มิลลิเมตร/เดือน ต้องไม่มีสภาพแล้งเกิน 3 เดือน การกระจายของน้ำฝนจะมีความสำคัญมากโดยเฉพาะพื้นที่ซึ่งเป็นดินร่วนปนทราย เพราะเก็บความชื้นได้น้อย สำหรับพื้นที่ที่มีปริมาณน้ำฝนต่ำกว่า 1,200 มิลลิเมตร/ปี จะไม่เพียงพอสำหรับการเจริญเติบโตของปาล์ม ในพื้นที่ซึ่งมีปริมาณน้ำฝนและการกระจายของฝนน้อย อาจทำได้โดยการติดตั้งระบบน้ำซึ่งจะช่วยรักษาระดับการให้ผลผลิตของปาล์มในช่วงฤดูแล้งได้ แต่อย่างไรก็ตามในพื้นที่ซึ่งมีฝนตกมากเกินไป (มากกว่า 3,000 มิลลิเมตร/ปี) ก็ไม่เหมาะสมกับปาล์มเช่นกัน

2) *ปริมาณแสงแดด* เป็นปัจจัยสำคัญอันดับสองรองจากปริมาณน้ำฝน โดยปกติปาล์มน้ำมันจะต้องได้รับแสงแดดมากกว่า 5 ชั่วโมง/วัน หากปาล์มน้ำมันได้รับปริมาณแสงน้อยจะทำให้การเจริญเติบโตลดลง การสร้างดอกตัวเมียน้อยลงซึ่งจะมีผลทำให้ผลผลิตลดลงเกษตรกรต้องมีการจัดการระยะปลูก และการตัดแต่งทางใบอย่างถูกต้อง

3) *อุณหภูมิ* อุณหภูมิมีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตปาล์มน้ำมัน โดยพบว่าอุณหภูมิที่เหมาะสมในการเจริญเติบโตของปาล์มน้ำมันอยู่ในช่วง 22-32 องศาเซลเซียส อุณหภูมิที่สูงขึ้นจะมีผลกระทบกับปาล์มน้ำมันกว่าอุณหภูมิต่ำ เนื่องจากอุณหภูมิสูงมีผลกับการคายน้ำทำให้ปาล์มขาดน้ำ แต่ในสภาพอุณหภูมิต่ำจะมีผลต่อการเจริญเติบโต เนื่องจากปาล์มจะมีการพัฒนาของใบช้าลง มีการศึกษาพบว่า การเจริญเติบโตของต้นกล้าปาล์มจะจำกัดอย่างมากเมื่ออุณหภูมิต่ำกว่า 15 องศาเซลเซียส แต่เมื่ออุณหภูมิเพิ่มขึ้นเป็น 20 องศาเซลเซียส กล้าปาล์มน้ำมันเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วเป็น 3 เท่า และมีการเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นเป็น 7 เท่า เมื่ออุณหภูมิสูงขึ้นเป็น 25 องศาเซลเซียส

ความสูงจากระดับน้ำทะเลมีผลกับอุณหภูมิเช่นเดียวกัน (อุณหภูมิจะลดลงประมาณ 0.6 องศาเซลเซียส เมื่อความสูงเพิ่มขึ้นทุกๆ 100 เมตร) มีรายงานว่าปาล์มน้ำมันที่ปลูกในบริเวณพื้นที่ซึ่งอยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเลมากกว่า 500 เมตร จะให้ผลผลิตช้ากว่าปาล์มน้ำมันที่ปลูกในพื้นที่ต่ำถึงหนึ่งปี

4) *ลม* ลมต้านของปาล์มน้ำมันไม่แข็งแรง ไม่ต้านทานต่อกระแสลมพัดแรง เนื่องจากปาล์มน้ำมันมีทรงพุ่มใหญ่ และความแข็งแรงของทรงพุ่มมีน้อย ดังนั้นจึงไม่เหมาะที่จะปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่ที่มีลมแรงหรือแนวของพายุ ความเร็วลมที่เหมาะสมควรอยู่ระหว่าง 0-10 เมตร/วินาที

สรุปได้ว่า ปาล์มน้ำมันเจริญเติบโตได้ดีในพื้นที่ที่มีปริมาณน้ำฝนอยู่ระหว่าง 2,000-3,000 มิลลิเมตร/ปี มีสภาพแล้งไม่เกิน 3 เดือน ได้รับแสงแดดมากกว่า 5 ชั่วโมง/วัน และอุณหภูมิอยู่ในช่วง 22-32 องศาเซลเซียส ความเร็วลมควรอยู่ระหว่าง 0-10 เมตร/วินาที

7.3.2 สภาพพื้นที่และคุณสมบัติดิน ลักษณะภูมิประเทศมีความสำคัญต่อการปลูกปาล์มมาก เนื่องจากสภาพภูมิประเทศจะมีผลต่อการขนส่ง การชะล้าง หรือการท่วมขังของน้ำ ภูมิประเทศที่เหมาะสมในการปลูกปาล์มน้ำมันควรเป็นที่ราบหรือลาดเอียงเล็กน้อย โดยความลาดเอียงไม่ควรเกิน 12 เปอร์เซ็นต์ (2-6 องศาเซลเซียส) ในพื้นที่ราบสม่ำเสมออาจมีปัญหาในการท่วมขังของน้ำได้ จึงควรทำกระบายน้ำในทุกๆ 4 แถวของปาล์ม โดยขุดร่องลึกประมาณ 1 เมตร สำหรับในที่ลุ่มอาจต้องยกร่องปลูกหรือในพื้นที่ลุ่มมากๆ อาจต้องขุดขุดร่องในทางตรงกันข้ามพื้นที่ซึ่งมีความลาดชันสูง (ความชันมากกว่า 12 เปอร์เซ็นต์) จะต้องทำขั้นบันไดกว้างประมาณ 4 เมตร จะเห็นว่าการปลูกปาล์มในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมจะเป็นการเพิ่มต้นทุนในการสร้างสวนปาล์ม

คุณสมบัติของดินที่เหมาะสมในการปลูกปาล์ม ควรจะเป็นดินร่วนถึงเหนียวที่มีความลึกของชั้นหน้าดินมากกว่า 75 เซนติเมตร ดินที่ไม่เหมาะสม ได้แก่ ดินลูกรัง ซึ่งเป็นดินที่มีเม็ดกรวด ชั้นล่างอาจเป็นแผ่นศิลาแลง มีชั้นของหน้าดินน้อย ซึ่งดินดังกล่าวจะมีการดูดซึมของน้ำน้อยและแห้งอย่างรวดเร็วในช่วงที่มีอากาศแห้ง ดินที่เป็นทรายจัดเป็นดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีปริมาณธาตุอาหารในดินไม่เพียงพอกับความต้องการของปาล์มน้ำมันเก็บความชื้นได้น้อย สำหรับดินที่มีชั้นของดินกรวดชั้นดังกล่าวจะต้องลึกมากกว่า 100 เซนติเมตร หรือในดินที่มีชั้นอินทรีย์วัตถุอยู่ด้านล่างชั้นอินทรีย์วัตถุไม่ควรหนาเกิน 30 เซนติเมตร สภาพดินดังกล่าวมักจะพบในพื้นที่ดินพรุ นอกจากนี้ในปัจจุบันพบว่ามีการขยายพื้นที่การปลูกปาล์มไปในพื้นที่นาทุ่งร้าง ซึ่งดินมีความเค็ม ซึ่งพื้นที่ที่ปลูกปาล์มได้ไม่ควรมีความเค็มเกิน 3 Millimohs. (ธีระพงษ์ จันทนิยม 2555, น.19-21)

7.4 เทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมัน

ปาล์มน้ำมันจัดเป็นพืชยืนต้นที่มีอายุการให้ผลผลิตยาวนานถึง 20-25 ปี ดังนั้นการเลือกพื้นที่ การคัดเลือกสายพันธุ์ การเตรียมพื้นที่ปลูก การดูแลรักษา การเก็บเกี่ยว และการขนส่ง จึงเป็นสิ่งที่สำคัญ และเป็นแนวทางหนึ่งที่ทำให้สามารถเพิ่มผลผลิตและลดค่าใช้จ่ายในการผลิตในระยะยาวได้

7.4.1 พื้นที่ปลูก

ปาล์มน้ำมันจะแพร่กระจายพันธุ์ปลูกอยู่ในเขตภูมิอากาศร้อนชื้น จะอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 10 เหนือ-ใต้เส้นศูนย์สูตร หรือไม่เกินเส้นรุ้งที่ 20 เหนือ-ใต้เส้นศูนย์สูตร จึงทำให้ประเทศในอาเซียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งมาเลเซียและอินโดนีเซีย เป็นแหล่งผลิตปาล์มน้ำมันหลักของโลก โดยประเทศไทยก็เป็นหนึ่งในประเทศที่อยู่บริเวณที่เหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน อยู่ตรงจุดที่ได้เปรียบและสามารถปลูกได้ดีเช่นกัน แหล่งผลิตที่สำคัญ 5 อันดับแรกของประเทศคือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี กระบี่ ชุมพร และนครศรีธรรมราช

ธีระพงศ์ จันทรนิม (2553, น. 29-32) ได้กล่าวว่า ในการปลูกปาล์มน้ำมัน ความเหมาะสมของพื้นที่ปลูกถือว่าเป็นปัจจัยแรก และเป็นปัจจัยสำคัญที่เกษตรกรผู้ที่จะปลูกปาล์มต้องคำนึง เนื่องจาก

1. ความเหมาะสมของพื้นที่ปลูกจะเป็นปัจจัยกำหนดต้นทุนในการผลิตปาล์มน้ำมันเหมาะสมย่อมทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง เช่น หากเป็นพื้นที่ลุ่มก็ต้องลงทุนในการยกร่อง หากเป็นพื้นที่แห้งแล้งก็ต้องตั้งระบบน้ำ ซึ่งล้วนเป็นสาเหตุที่ทำให้ต้นทุนมากขึ้น

2. ความเหมาะสมของพื้นที่ปลูก จะทำให้ปาล์มน้ำมันสามารถแสดงศักยภาพในการให้ผลผลิตได้อย่างเต็มที่ตามคุณสมบัติของพันธุ์ เช่น ปาล์มสายพันธุ์เดียวกันหากปลูกในพื้นที่เหมาะสมก็จะให้ผลผลิตสูง แต่หากปลูกในพื้นที่ไม่เหมาะสมก็จะให้ผลผลิตต่ำ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อรายได้ของเกษตรกร แต่ในสถานการณ์การขยายพื้นที่ปลูกปาล์มในปัจจุบันพบว่ามีการขยายพื้นที่ปลูกไปในพื้นที่ซึ่งไม่เหมาะสมมากขึ้น ดังนั้นจำเป็นต้องยอมรับถึงต้นทุนในการผลิตที่สูงขึ้นและรายได้ของเกษตรกรที่ลดลง

สรุปการเลือกพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันจะคำนึงถึงปัจจัยหลักๆ 2 ประการ คือ สภาพภูมิอากาศ ซึ่งได้แก่ ปริมาณน้ำฝน/ปี การกระจายของฝน ช่วงของฤดูแล้ง อุณหภูมิ แสงแดด และลม อีกปัจจัยหนึ่ง คือ สภาพภูมิประเทศ เช่น ความลาดชัน การระบายน้ำ คุณสมบัติและความอุดมสมบูรณ์ของดินที่ปลูกปาล์ม ซึ่งสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการปลูกปาล์มน้ำมัน

7.4.2 พันธุ์ปาล์มน้ำมัน

พิพัฒน์ เชียงหลิว และเกริกชัย ชนรักษ์ (2554, น. 16-17) กล่าวว่า การเลือกพันธุ์ปาล์มน้ำมันต้องพิจารณาจากลักษณะความหนาของกะลา ปริมาณเนื้อของผลปาล์มน้ำมัน และเส้นใยรอบกะลา สามารถแบ่งได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

1) *ดูรา (Dura)* เป็นปาล์มน้ำมันที่มีกะลาหนา (2-8 มิลลิเมตร) มีปริมาณเนื้อปาล์มน้ำมันน้อย (30-70 เปอร์เซ็นต์) ไม่มีเส้นใยรอบกะลา พันธุ์นี้จะใช้เป็นแม่พันธุ์เพื่อผลิตลูกผสมทางการค้า เนื่องจากให้ผลผลิตสูง และมีความสม่ำเสมอ มีการเจริญเติบโตดี

2) *พิสิเฟอร์่า (Pisifera)* เป็นปาล์มน้ำมันที่มีกะลาบางมาก หรือไม่มีกะลา มีเส้นใยสีน้ำตาลรอบกะลา ผลส่วนใหญ่มีเนื้อปาล์มน้ำมันมากกว่า 90 เปอร์เซ็นต์ พันธุ์นี้จะใช้เป็นพ่อพันธุ์ เพื่อผลิตลูกผสมทางการค้า

3) *เทนอระ (Tenera)* หรือพันธุ์ DXP เป็นพันธุ์ลูกผสมที่เกิดจากแม่ดูรากับพ่อพิสิเฟอร์่า ที่ผ่านการปรับปรุงพันธุ์ เพื่อคัดเลือกสายพันธุ์ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ จึงเป็นการรวมคุณสมบัติเด่นของพันธุ์พ่อและแม่เข้าด้วยกัน คือ มีลักษณะกะลาบางกว่าพันธุ์แม่ มีเนื้อ

ปาล์มน้ำมันมากกว่าพันธุ์แม่และมีเส้นใยรอบกะลา ให้น้ำมันต่อน้ำหนักทะลายประมาณ 22-25 เปอร์เซ็นต์ และมีจำนวนทะลายมากกว่าพันธุ์พ่อและแม่

แหล่งปาล์มน้ำมันพันธุ์ดี ควรพิจารณาจากแหล่งต่างๆ ดังนี้

- 1) ชื่อจากกรมวิชาการเกษตร หรือจากบริษัทที่กรมวิชาการเกษตรรับรองว่าเป็นแหล่งผลิตที่เชื่อถือได้
- 2) ชื่อจากผู้นำพันธุ์ที่มีแหล่งที่เคยจำหน่ายให้ส่วนราชการมาก่อน หรือชื่อจากบริษัทที่ทางกรมวิชาการรับรอง
- 3) ชื่อจากผู้นำพันธุ์ที่มีพื้นที่ปลูกและโรงงานอยู่ในพื้นที่อย่างมั่นคงถาวร เป็นการยืนยันว่ามีบริการหลังการขายหรือมีจุดรับซื้อผลผลิตจากเกษตรกรอย่างต่อเนื่องได้
- 4) ชื่อจากบริษัทหรือผู้ค้าพันธุ์ปาล์มน้ำมันที่กระทำเป็นอาชีพโดยมีนักวิชาการเกษตรควบคุมการปฏิบัติอย่างถูกหลักวิชาการและมีการรับรองคุณภาพพันธุ์ปาล์มน้ำมัน
- 5) ในกรณีที่ไม่สามารถซื้อได้ตามข้อ 1-4 ควรสอบถามจากเพื่อนบ้านที่ปลูก ปาล์ม น้ำมันพันธุ์ดีที่ให้ผลผลิตแล้วว่าชื่อมาจากแหล่งใดแล้วพิจารณาตามข้อสังเกตในการคัดเลือกชื่อ ปาล์ม น้ำมันพันธุ์ดี
- 6) เกษตรกรควรขอหนังสือรับรองพันธุ์จากผู้ขายและเก็บหนังสือรับรองพันธุ์ตลอดจนเก็บหนังสือสัญญาซื้อขายหรือใบเสร็จรับเงินไว้เป็นหลักฐาน

สรุปได้ว่า พันธุ์ปาล์มน้ำมันที่ใช้ปลูกในปัจจุบัน คือ พันธุ์เทนเอร่า ซึ่งการปลูก ปาล์ม น้ำมันพันธุ์ดี จะให้ผลผลิตสูง มีคุณภาพดีให้ผลผลิตสม่ำเสมอตลอดปี ขายได้ราคาดี และเป็นที่ต้องการของโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม

7.4.3 การเตรียมพื้นที่และการปลูกปาล์ม

ธีระพงศ์ จันทรนิคม (2555, น. 38-39) อธิบายถึงการเตรียมพื้นที่ว่าเป็นสิ่งจำเป็นและต้องคำนึงถึง เนื่องจากปาล์มน้ำมันเป็นพืชที่ต้องเก็บเกี่ยวผลผลิตทุก ๆ 15-20 วัน และผลผลิตในการเก็บเกี่ยวแต่ละครั้งมีปริมาณมาก ดังนั้นในการเตรียมพื้นที่จำเป็นต้องคำนึงถึงการขนส่งเป็นสำคัญ

พิพัฒน์ เชียงหลิว และเกริกชัย ธนรักษ์ (2554, น.20-25) ได้อธิบายวิธีการปลูก ปาล์ม น้ำมันไว้ในเอกสารการปลูกปาล์มน้ำมันตามหลักการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี ดังนี้

- 1) การเตรียมพื้นที่ การเตรียมพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ควรดำเนินการในฤดูแล้งระหว่างเดือนมกราคม-เมษายน โดยมีขั้นตอนในการเตรียมพื้นที่ดังนี้

(1) ควรปรับเกี่ยพื้นที่ กำจัดวัชพืช และตอไม้

(2) วางระบบถนนในแปลง เพื่อใช้ขนส่งวัสดุการเกษตรและผลผลิตในแปลง การวางแผนทำถนนขึ้นอยู่กับขนาดของสวนปาล์มน้ำมัน โดยทั่วไปรูปแบบของถนนมี 3 แบบคือ

2.1 ถนนใหญ่ กว้างประมาณ 5-8 ห่างกัน 120 ต้นปาล์ม เพื่อใช้เป็นเส้นทางขนส่งวัสดุการเกษตร และผลผลิตไปโรงสกัดน้ำมันปาล์มดิบ

2.2 ถนนเข้าแปลงหรือถนนซอยแยกออกจากถนนใหญ่ มีความกว้างประมาณ 4-5 เมตร ห่างกันประมาณ 40 ต้นปาล์ม เพื่อใช้สำหรับขนส่งวัสดุการเกษตรเข้าสวนปาล์ม น้ำมัน และขนส่งผลผลิต

2.3 ถนนซอย แยกจากถนนเข้าแปลง ขนาดกว้างประมาณ 3-4 เมตร ห่างกันประมาณ 20 ต้นปาล์ม ซึ่งสามารถทำถนนซอยขนานไปกับแถวของต้นปาล์มน้ำมันได้ ใช้ขนส่งวัสดุการเกษตรและผลผลิต

(3) ทำร่องระบายน้ำ ขนาด 100x30x110 เซนติเมตร (ด้านบนxด้านล่างxลึก) ควบคู่ไปกับทำถนนในแปลงปลูกปาล์มน้ำมัน

2) การวางแผนปลูก วางแนวปลูกให้สอดคล้องกับความลาดเทของพื้นที่ และการระบายน้ำ ที่สำคัญ คือ การปลูกต้นปาล์มน้ำมันให้ทุกต้นได้รับแสงแดดมากที่สุด และสม่ำเสมอเพื่อการสังเคราะห์แสง โดยกำหนดให้แถวปลูกหลักอยู่ในแนวทิศเหนือ - ใต้ ระบบการปลูกปาล์มน้ำมันที่นิยม คือ แบบสามเหลี่ยมด้านเท่า แถวหลักเป็นฐานอยู่ในแนวทิศเหนือใต้ แถวที่ใกล้เคียงกันจะปลูกเป็นระยะของสามเหลี่ยมด้านเท่า และจัดระยะการปลูกระหว่างต้น 9 x 9 เมตร เป็นที่นิยมมากที่สุด เนื่องจากทำให้ปาล์มทุกต้น ได้รับแสงแดดมากที่สุด

3) ระยะเวลาปลูก ควรกำหนดช่วงเวลาการปลูกปาล์มน้ำมันในช่วงฤดูฝน ไม่ควรปลูกช่วงปลายฤดูฝนต่อเนื่องฤดูแล้ง หรือหลังจากปลูกต้นกล้าแล้วจะต้องมีฝนตกอีกอย่างน้อยประมาณ 3 เดือน จึงจะเข้าฤดูแล้ง ข้อควรระวัง คือ หลังจากปลูกไม่ควรเกิน 10 วัน จะต้องมีการรดน้ำ ดึงน้ำฤดูการที่นิยมในการปลูกปาล์มน้ำมันของภาคใต้ฝั่งตะวันตก ได้แก่ ช่วงระหว่างเดือนเมษายนถึงกันยายน และภาคใต้ฝั่งตะวันออก ช่วงระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงตุลาคม

4) การเตรียมหลุมปลูกและการปลูก

การเตรียมหลุมปลูก ควรดำเนินการประมาณ 3-4 เดือนก่อนการปลูก โดยขุดหลุมเป็นรูปตัวยูให้มีขนาด กว้างxยาวxลึก (45x45x35 เซนติเมตร) แยกดินชั้นบนและชั้นล่าง และตากดินไว้ประมาณ 10 วัน ใส่ปุ๋ยหินฟอสเฟตรองก้นหลุม อัตราประมาณ 250 กรัมต่อหลุม นำถุงพลาสติกออกจากต้นกล้าปาล์มน้ำมันอย่างระมัดระวัง อย่าให้ก้อนดินแตกโดยเด็ดขาด เพราะจะทำให้ต้นกล้าชะงักการเจริญเติบโต และประคองต้นกล้าอย่างระมัดระวัง แล้ววางลงในหลุมปลูก ใส่

ดินชั้นบนลงกันหลุม แล้วจึงใส่ดินชั้นล่างตามลงไป ทั้งนี้ เมื่อนำต้นกล้าวางลงในหลุม และให้ส่วนของต้นอยู่ในระดับเสมอพื้นดินแล้วจึงอัดดินให้แน่น เพื่อให้ต้นกล้าล้ม โคนต้นกล้าจะต้องอยู่ในระดับเดียวกับระดับดินเดิมของแปลงปลูก

7.4.4 การบำรุงดูแลรักษาปาล์มน้ำมัน

ปาล์มน้ำมันเป็นพืชที่ต้องการการดูแลรักษาอย่างดีเพื่อจะได้ผลผลิตสูงยาวนาน จึงควรมีการบำรุงดูแลรักษาสวนปาล์มน้ำมัน ดังนี้

1) การให้น้ำ

กรมส่งเสริมการเกษตร (2551, น. 17) อธิบายเช่นเดียวกับศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดกระบี่ (2553, น.16) ว่าในสภาพพื้นที่ที่มีปริมาณน้ำฝนน้อยกว่า 1,800 มิลลิเมตรต่อปี หรือมีช่วงแล้งติดต่อกันนาน 3-5 เดือน ควรมีการให้น้ำเสริมเพื่อเพิ่มผลผลิตทะลายให้สูงขึ้น แต่ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงเงินทุนด้วย สำหรับการติดตั้งระบบน้ำควรพิจารณา ดังนี้ พื้นที่ที่มีขนาดใหญ่ มีแหล่งน้ำเพียงพอ ควรติดตั้งระบบแบบน้ำหยด (drip irrigation) ส่วนพื้นที่ที่มีแหล่งน้ำมากเกินไปควรติดตั้งระบบน้ำแบบสปริงเกอร์ (mini springkler)

2) การตัดแต่งทางใบ

เกษตรศิลป์ นवलสะอาด (2549, น.22) แนะนำเกี่ยวกับการตัดแต่งทางใบไว้ว่า ไม่ควรตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมันที่มีอายุ 1-3 ปี เว้นแต่ทางใบที่มีปัญหาถูกทำลายโดยโรคและแมลง หรือทางใบที่แห้งตายไปเท่านั้น ควรเริ่มตัดแต่งทางใบเมื่อปาล์มน้ำมันอายุ 4 ปี ขึ้นไปหรือเมื่อเริ่มเก็บเกี่ยวผลครั้งแรก ชัยรัตน์ นิลนนท์ และจำเริญ อ่อนทอง (2538, น. 4) ได้แนะนำการตัดแต่งทางใบให้ทำได้เฉพาะในช่วงฤดูฝนเท่านั้น คือ ในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือน แนะนำไว้ว่าการตัดแต่งทางใบแตกต่างกันตามอายุของปาล์มน้ำมัน ควรปฏิบัติดังนี้

(1) อายุระหว่าง 1 - 3 ปี หลังปลูกควรให้ต้นปาล์มน้ำมัน มีทางใบมากที่สุด ตัดแต่งทางใบออกเท่าที่จำเป็น เช่น ทางใบที่แห้ง ทางใบที่มีโรคหรือแมลงทำลายเป็นต้น

(2) อายุระหว่าง 4 - 7 ปี ต้นปาล์มน้ำมันควรเหลือทางใบ 3 รอบนับจากทะลายที่อยู่ล่างสุด

(3) อายุระหว่าง 7 - 12 ปี ต้นปาล์มน้ำมันควรเหลือทางใบ 2 รอบนับจากทะลายล่างสุด

(4) อายุมากกว่า 12 ปี ต้นปาล์มน้ำมันควรเหลือทางใบ 1 รอบนับจากทะลายล่างสุด

3) การปลูกพืชคลุมดิน

กรมส่งเสริมการเกษตร (2551, น. 51) อธิบายเกี่ยวกับการปลูกพืชคลุมดินไว้ว่า การปลูกพืชคลุมดินเป็นวิธีการป้องกันและแก้ปัญหาเรื่องวัชพืชกับการชะล้างพังทลายของดิน นอกจากนี้ยังช่วยเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ดินด้วย เกษตรกรนิยมปลูกพืชคลุมดินในสวนปาล์มน้ำมันกันมาก เพราะไม่ต้องใช้แรงงานและเวลาในการดูแลรักษาพืชคลุมดินมาก เหมือนการปลูกพืชแซมปาล์มน้ำมัน พืชคลุมดินจะให้ประโยชน์มาก แต่ถ้าเกษตรกรขาดการดูแลรักษาที่ดี ก็อาจเกิดโทษได้เช่นกัน ดังนั้น ก่อนการปลูกพืชคลุมดินจึงควรตระหนักถึงข้อจำกัดบางประการของพืชคลุมดินและปฏิบัติให้ถูกต้องก็จะเกิดประโยชน์หลายประการ ดังนี้

- (1) พืชคลุมดินจะช่วยป้องกันผิวน้ำดินเมื่อเกิดการถูกแดดเผาอย่างรุนแรง
 - (2) ช่วยป้องกันการชะล้างพังทลายของดินเมื่อเกิดฝนตกหนัก โดยเฉพาะในบริเวณที่มีความลาดชันสูง
 - (3) เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ดิน โดยการเพิ่มและสะสมธาตุอาหารจำพวกไนโตรเจนของพืชคลุมดินตระกูลถั่ว
 - (4) ช่วยปรับโครงสร้างของดินให้ดีขึ้น เช่น ช่วยทำให้ดินทรายอุ้มน้ำได้มากขึ้นดินเกาะตัวกันดีขึ้น และรากของพืชคลุมดินช่วยทำให้ดินโปร่งมีช่องว่างของอากาศมากขึ้นสามารถระบายน้ำได้ดี
 - (5) ลดปัญหาวัชพืช
 - (6) สามารถเก็บเมล็ดพืชคลุมตระกูลถั่วไปขายได้ราคาดี
- 4) การใช้ทะเลทรายเปล่าคลุมดิน ทะเลทรายเปล่าที่นำมาจากโรงงาน ควรนำมากองทิ้งไว้ประมาณ 1 เดือน แล้วจึงนำไปวางกระจายไว้รอบโคนต้น โดยใช้ทะเลทรายเปล่า อัตรา 150-225 กิโลกรัมต่อต้นต่อปี

5) การลดจำนวนต้นปาล์มต่อไร่เพื่อรักษาระดับผลผลิตให้สูง

กรมวิชาการเกษตร (2543, น.11-12) แนะนำไว้ว่า การรักษาระดับผลผลิตทะเลทรายปาล์มสดให้อยู่ในระดับสูง และคงที่เมื่อต้นปาล์มมีอายุระหว่าง 10 – 20 ปี โดยการลดจำนวนต้นปาล์มน้ำมันจาก 22 ต้นต่อไร่ ให้เหลือประมาณ 19 ต้นต่อไร่ เมื่อต้นปาล์มมีอายุ 10 ปี ทั้งนี้โดยคัดเลือกต้นปาล์มน้ำมันที่มีลักษณะผิดปกติและมีผลผลิตน้อยหรือไม่ให้ผลผลิต โดยใช้วิธีกำจัดต้นปาล์มด้วยสารเคมี

7.4.5 การใช้ปุ๋ยในสวนปาล์มน้ำมัน

1) ระยะเวลาการใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมัน สำนักงานเกษตรจังหวัดกระบี่ (2558, น. 23) แนะนำระยะเวลาในการใส่ปุ๋ย ไว้ดังนี้

- (1) ปาล์มน้ำมันเริ่มปลูกจนถึงอายุ 1 ปี ใส่ 4-5 ครั้ง
- (2) ปาล์มน้ำมันอายุ 2-3 ปี ใส่ปีละ 3 ครั้ง โดยแบ่งใส่ 50 : 25 : 25
- (3) ปาล์มน้ำมันอายุ 4 ขึ้นไป ใส่ปุ๋ยปีละ 2 ครั้ง โดยแบ่งใส่ 60 : 40
- (4) ปุ๋ยฟอสฟอรัสและโบรอน สามารถใส่ครั้งเดียวในช่วงต้นฤดูฝนได้

2) วิธีการใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมัน ฝ่ายวิจัยปาล์มน้ำมัน (2540: 30-32) กล่าวถึงวิธีการใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมันว่า ในการใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมันนั้นควรใส่ตามอายุของต้นปาล์มน้ำมัน ดังนี้

(1) ปาล์มน้ำมันอายุ 1 - 3 ปี เป็นช่วงที่มีการเจริญเติบโตทางลำต้นและใบอย่างรวดเร็ว การใส่ปุ๋ยในช่วงนี้เพื่อให้มีการเจริญเติบโตทั้งทางลำต้นและทางใบอย่างรวดเร็ว โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ต้นปาล์มน้ำมันให้ผลผลิตที่สูง และสม่ำเสมอในระยะต่อไป การใส่ปุ๋ย ควรแบ่งใส่ปีละ 2 - 3 ครั้ง ตามความเหมาะสม

(2) การใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมันอายุ 4 ปีขึ้นไป หรือที่ให้ผลผลิตแล้ว ควรให้ปุ๋ยตามค่าการวิเคราะห์ดินและใบปาล์มน้ำมัน ควบคู่กับการสังเกตลักษณะอาการขาดธาตุอาหารที่มองเห็นได้ที่ต้นปาล์มน้ำมัน เพื่อปรับการใส่ปุ๋ยเคมีให้เพิ่มขึ้นหรือน้อยลงตามความเหมาะสม

(3) ควรกำจัดวัชพืชก่อนใส่ปุ๋ย และใส่ปุ๋ยในขณะที่ดินมีความชื้นเพียงพอ หลีกเลี่ยงการใส่ปุ๋ยเมื่อฝนแล้ง หรือฝนตกหนัก

(4) ปุ๋ยในโตรเจน โปแทสเซียม และแมกนีเซียม ควรหว่านบริเวณรอบโคนต้นให้ระยะห่างจากโคนต้นเพิ่มขึ้นตามอายุปาล์ม (0.50 เมตร ถึง 2.50 เมตร) ส่วนฟอสฟอรัส มักถูกตรึงโดยดินได้ง่าย ควรลดการสัมผัสดินให้มากที่สุดจึงควรใส่ฟอสฟอรัสบนกองทางหรือทะเลาะเปล่า เนื่องจากเป็นบริเวณที่มีรากของปาล์มหนาแน่น อีกทั้งยังช่วยลดการสูญเสียปุ๋ยจากการชะล้างหรือไหลบ่าของปุ๋ยไปตามผิวดินและควรใส่แมกนีเซียมก่อนโปแทสเซียมอย่างน้อย 2 สัปดาห์

(5) การใส่ทะเลาะเปล่า ควรใส่ประมาณ 150-200 กิโลกรัมต่อต้นต่อปี วางรอบโคนต้นเพื่อปรับปรุงสภาพดิน รักษาความชื้นและป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

สรุปได้ว่า ปาล์มน้ำมันเป็นพืชที่มีความต้องการปุ๋ยในปริมาณสูงและมีความเฉพาะในแต่ละพื้นที่ ดังนั้นหากมีการใส่ปุ๋ยไม่เพียงพอหรือไม่เหมาะสมกับความต้องการของปาล์มน้ำมัน ก็จะทำให้ผลผลิตของปาล์มลดลง ในทางตรงกันข้ามหากมีการใช้ปุ๋ยมากเกินไปก็จะทำให้ต้นทุนในการผลิตสูงขึ้นซึ่งไม่เป็นผลดีต่อเกษตรกร ในการให้ปุ๋ยกับปาล์มน้ำมันอย่างถูกต้องและมี

ประสิทธิภาพจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ปริมาณธาตุอาหารในใบปาล์ม เพื่อประเมินว่าปาล์มน้ำมันมีอาหารเพียงพอหรือไม่ มีธาตุอาหารใดขาด หรือธาตุอาหารใดมากเกินไป หากทราบข้อมูลดังกล่าว จะทำให้การใส่ปุ๋ยมีความถูกต้องขึ้น

7.4.6 การรักษาปาล์มน้ำมัน

สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี (2553, น. 27-32) อธิบายถึงโรคแมลงศัตรูและสัตว์ศัตรูปาล์มน้ำมันที่สำคัญ ดังนี้

1) โรคปาล์มน้ำมัน

(1) โรคทางใบบิด (*crown disease*) เป็นโรคที่เกิดในปาล์มอายุปลูก 1 - 3 ปี แต่เมื่อปาล์มน้ำมันมีอายุมากขึ้นอาการของโรคจะหายไปได้เอง อาการในระยะแรก พบที่บริเวณกลางทางยอดเกิดแผลสีน้ำตาลแดงลักษณะฉ่ำน้ำ เมื่อแผลขยายตัวทำให้ใบย่อยที่ยังไม่คลี่เกิดอาการเน่าทางยอด มีลักษณะโค้งงอลง กรณีเป็นโรครุนแรงจะพบอาการทางโค้งงอหลายๆ ทางรอบยอด ทำให้ดูแล้วมีลักษณะคล้ายมงกุฎ ป้องกันกำจัดโดยตัดทางใบที่เป็นโรคออก

(2) โรคลำต้นเน่า (*basal stem rot*) ลักษณะอาการ ทางใบล่างหักพับที่งอตัวห้อยลงรอบๆ ลำต้น ทางยอดที่ยังไม่คลี่มีจำนวนมากกว่าปกติ ในขณะเดียวกันพบว่าภายในลำต้นปาล์มน้ำมันถูกทำลายไปถึงร้อยละ 50 เมื่ออาการรุนแรงขึ้น ทางล่างจะค่อย ๆ เหี่ยวตายลุกลามจนถึงยอด ต้นปาล์มน้ำมันจะตายหลังจากแสดงอาการ 2 - 3 ปี

การป้องกันกำจัด ขุดหลุมรอบๆ ต้นปาล์มน้ำมันที่เป็นโรค เพื่อเป็นการป้องกันการแพร่ระบาดจากต้นที่เป็นโรคไปยังต้นปกติ โดยการสัมผัสกันของราก เก็บดอกเห็ดที่สร้างเชื้อออกทำลาย ตรวจสอบต้นที่เป็นโรคโดยใช้ไม้เคาะลำต้นเพื่อฟังเสียงในบริเวณที่ถูกทำลาย ฉากส่วนที่เป็นโรคออก ทาส่วนที่ตัดด้วยสารเคมี

(3) โรคลำต้นส่วนบนเน่า (*upper stem rot*) ลักษณะอาการ ลำต้นของปาล์มน้ำมันหักพับลงตรงจุดใดจุดหนึ่งของลำต้นและพบดอกเห็ดสูงจากพื้นดินประมาณ 1 เมตร ในบางครั้งต้นปาล์มน้ำมันอาจจะหักพับ โดยไม่สร้างดอกเห็ดที่โคนต้น แต่จะมีดอกเห็ดบนต้นที่ตายแล้วในภายหลังในกรณีพบดอกเห็ดที่โคนต้นเชื้อสาเหตุเข้าทำลายต้นปาล์มน้ำมันทางซอกทางใบ และขยายตัวเข้าไปทำลายเนื้อเยื่อของลำต้น ทำให้เกิดการขาดขวงการขนส่งน้ำและอาหารที่จะส่งไปที่ใบทำให้ใบมีสีเหลืองซีด ทางใบที่สร้างใหม่มีขนาดเล็กและมีจำนวนน้อยลงกว่าปกติ เมื่อแผลภายในลำต้นขยายตัวมากขึ้นทางใบแก่จะทิ้งตัวหักพับและห้อยขนานกับลำต้น

การป้องกันกำจัด ตัดแต่งทางใบแก่ให้เหลือต่อทางสั้นเท่าที่จะทำได้ เพื่อลดความชื้น ตัดส่วนที่เป็นโรคออกในระยะแรกก่อนการสร้างดอกเห็ด พ่นด้วยสารเคมีเพื่อป้องกันเชื้อจุลินทรีย์ชนิดอื่นเข้าทำลายซ้ำเดิม และขุดต้นปาล์มน้ำมันที่เป็นโรคหักล้มในแปลงออกให้หมด

(4) โรคทะลายเน่า (*marasmius bunch rot*) อาการในระยะแรกพบเส้นใยสีขาวของเชื้อราบนทะลายปาล์มน้ำมัน เส้นใยเจริญอยู่บริเวณช่องระหว่างผลปาล์มน้ำมันและโคนทะลายส่วนที่ติดทางใบ ต่อมาเส้นใยขึ้นปกคลุมทั้งทะลาย เกิดอาการผลเน่าเป็นสีน้ำตาล ทำให้เกิดกรดไขมันอิสระเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในผลที่เน่าถ้าหากทะลายที่แสดงอาการ ยังคงติดอยู่บนต้นผล จะแสดงอาการเน่าแห้งและมีเชื้อราชนิดอื่นๆ เข้าทำลายภายหลังได้

การป้องกันกำจัด กรณีที่ต้นปาล์มน้ำมันไม่สูงเกินไป ให้ตัดทะลายที่แสดงอาการออกให้หมด รวมทั้งช่อดอกตัวผู้ที่แห้งแล้วและฉีดพ่นด้วยสารเคมี

2) แมลงศัตรูปาล์มน้ำมัน

(1) หนอนหน้าแมว หนอนกัดทำลายใบปาล์มน้ำมัน ถ้าอาการรุนแรงมากใบถูกกัดจนเหลือแต่ก้านใบ ทำให้ผลผลิตลดลง ต้นชะงักการเจริญเติบโต

การป้องกันกำจัด หมั่นสำรวจการระบาดของหนอนเป็นประจำ เมื่อพบกลุ่มหนอนให้ติดตามว่าหนอนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นหรือลดลงเพื่อตัดสินใจพ่นสารฆ่าแมลง การกำจัดทำได้โดยใช้วิธีการจับแมลงโดยตรง เช่น ตัดใบย่อยที่มีหนอนทำลายหรือจับผีเสื้อหรือเก็บดักแด้ตามชอกโคนทางใบรอบลำต้น ใช้กับดักแสงไฟ black light หรือหลอดนีออนธรรมดาวางบนกะละมังพลาสติกซึ่งบรรจุน้ำผสมผงซักฟอกวางล่อผีเสื้อในช่วงเวลา 18.00-19.00 นาฬิกา หรือใช้ฉีดพ่นสารเคมีฆ่าแมลง และประมาณ 10 วัน ควรพ่นซ้ำอีกครั้ง

(2) ค้างคาว ตัวเต็มวัยบินขึ้นไปกัดเจาะโคนทางใบ ทำให้ทางใบหักงอและกัดเจาะทำลายยอดอ่อน ทำให้ทางใบที่เกิดใหม่ไม่สมบูรณ์มีรอยขาดแหว่งเป็นริ้วๆ คล้ายรูปสามเหลี่ยม ถ้าโคนทำลายมากๆ ทำให้ใบที่เกิดใหม่แคระแกรน รอยแผลที่ถูกค้างคาวกัดเป็นเนื้อเยื่ออ่อน ทำให้ด้วงวงมะพร้าวเข้ามาวางไข่ หรือเป็นทางให้เกิดโรคยอดเน่า จนถึงต้นตายในที่สุด

การป้องกันกำจัด สามารถทำได้โดยวิธีเขตกกรรม วิธีกล ใช้ฮอร์โมนเพศเป็นกับดักล่อตัวเต็มวัยมาทำลาย การใช้สารเคมีฆ่าแมลง และโดยชีววิธี เช่น ใช้เชื้อราเขียว เชื้อราเขียวเข้าทำลายหนอน ดักแด้ โดยจะมีลำตัวสีเขียวคล้ำและตายในที่สุด

(3) ด้วงกุหลาบ จะกัดกินทำลายใบปาล์มน้ำมันเล็กในแปลงปลูก โดยเฉพาะในที่ดินบุกเบิกใหม่ จะกัดใบในช่วงเวลากลางคืน ถ้าอาการรุนแรงจะทำให้ต้นปาล์มน้ำมันขนาดเล็กใบโกร๋นหมด และชะงักการเจริญเติบโต

การป้องกันกำจัด ใช้สารเคมีฆ่าแมลงประเภท cabaryl พ่นทุก 7-10 วัน ในตอนเย็นทั้งใบและบริเวณโคนต้น

3) หนุศัตรูปาล์มน้ำมัน

(1) หนูปาล์มเลยชอบกินดอกตัวเมียและดอกตัวผู้ตลอดจนลูกปาล์ม น้ำมันทั้ง คีบและสุก จะเริ่มเข้าทำลายปาล์มน้ำมัน ตั้งแต่ปลูกใหม่จนถึงต้นสิ้นอายุการให้ผลผลิต และจะขยายพันธุ์อย่างรวดเร็ว จึงเป็นศัตรูปาล์มน้ำมันที่สำคัญที่สุด

(2) หนูปุกใหญ่หรือหนูแพง กัดกินโคนต้นอ่อน ทางใบ และลูกปาล์ม น้ำมันที่อยู่ใกล้กับพื้นดินเท่านั้น เนื่องจากเป็นหนูขนาดใหญ่ จึงไม่ชอบปีนป่ายต้นไม้อื่น

(3) หนูบ้านท้องขาว กัดกินทางใบและโคนต้นปาล์มเล็ก

การป้องกันกำจัดหนู ให้ทำการป้องกันกำจัดทันทีหลังจากพบรอยทำลาย ใบหรือยอด 5 ของจำนวนต้นทั้งหมด โดยใช้วิธีป้องกันกำจัด ได้แก่ การเขตกรรม โดยการทำให้ความสะอาดสวนปาล์มน้ำมัน ถางหญ้าบริเวณรอบโคนต้นเพื่อไม่ให้เป็นที่อยู่อาศัยของหนู การอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติของหนู เช่น งู พังพอน เขี้ยว นกเค้าแมว นกแสก เป็นต้น การใช้กับดักหรือกรงและการป้องกันโดยการใช้สารเคมี

4) วัชพืชในสวนปาล์มน้ำมัน

กรมส่งเสริมการเกษตร (2551, น. 71-75) อธิบายข้อมูลเกี่ยวกับวัชพืชในสวนปาล์มน้ำมันไว้ว่า การควบคุมวัชพืชในสวนปาล์มน้ำมันเป็นขั้นตอนสำคัญ โดยเฉพาะสวนปาล์มปลูกใหม่ ต้นปาล์มมีขนาดเล็กมีเนื้อที่ให้แสงแดดส่องลงให้วัชพืชเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว โดยจะแย่งธาตุอาหาร น้ำ และแสงแดดจากต้นปาล์มน้ำมันทำให้การเจริญเติบโตและผลผลิตลดลง นอกจากนี้ ยังกีดขวางการทำงานในสวนปาล์มน้ำมัน เป็นที่อาศัยของโรค แมลง หนูและศัตรูต่างๆ ทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการป้องกันและการจัดการควบคุมวัชพืชในสวนปาล์มน้ำมัน ซึ่งวัชพืชแบ่งออกเป็น 4 พวกใหญ่ๆ ได้แก่ วัชพืชใบแคบ วัชพืชใบกว้าง เถาเลื้อย และเฟิร์น ส่วนการควบคุมสามารถทำได้หลายวิธีขึ้นอยู่กับฤดูกาล สภาพของวัชพืช อายุของต้นปาล์ม สภาพภูมิอากาศและเครื่องมือที่ใช้ในการควบคุม

7.4.7 การเก็บเกี่ยวผลผลิตปาล์มน้ำมัน

สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี (2553, น. 25-26) อธิบายข้อมูลเกี่ยวกับการเก็บเกี่ยวผลผลิตปาล์มน้ำมันว่า การเก็บเกี่ยวถือเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากเพราะการทำสวนปาล์มน้ำมันวัตถุประสงค์หลัก คือ การผลิตน้ำมันปาล์ม หากเก็บเกี่ยวผลผลิตไม่ถูกต้องจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพและปริมาณน้ำมันปาล์ม ซึ่งมีความสัมพันธ์กับราคาซื้อขายผลผลิตทะลายปาล์ม จำเป็นที่เกษตรกรต้องให้ความสำคัญกับการเก็บเกี่ยวผลผลิตทะลายปาล์มน้ำมันให้มีคุณภาพ

1) การเก็บเกี่ยวผลผลิตปาล์มน้ำมันที่ถูกต้อง

การสุกของปาล์มน้ำมันสามารถวัดจากสีของเปลือก ผลเปลี่ยนจากสีดำ เป็นสีส้มแดง หรือบางพันธุ์เปลี่ยนจากผลสีเขียวเป็นสีส้มแดง หรือการประเมินจากผลปาล์มน้ำมัน ที่สุกและร่วงหล่นลงพื้นดิน หากมีการร่วงหล่นของผลปาล์มแสดงว่าผลปาล์มสุกสามารถเก็บเกี่ยว ผลผลิตได้แล้ว ซึ่งการเก็บเกี่ยวปาล์มต้องมีการกำหนดรอบเก็บเกี่ยว โดยพิจารณาจากปริมาณของ ผลปาล์มสุกในสวนปาล์ม ค่าใช้จ่าย สภาพดินฟ้าอากาศ และการขึ้นลงของราคารับซื้อปาล์มสด ซึ่ง มีการผันแปรตลอดเวลา ซึ่งตามหลักวิชาการ แนะนำให้เก็บเกี่ยวผลผลิตทุก 15 วัน

2) เครื่องมือเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน

กรมส่งเสริมการเกษตร (2551, น. 88) แนะนำเกี่ยวกับการเก็บเกี่ยว ผลผลิตปาล์มน้ำมัน ไว้ว่า การเก็บเกี่ยวจำเป็นต้องใช้เครื่องมือช่วยในการเก็บเกี่ยว ซึ่งเครื่องมือ ในการเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมันมี 2 ชนิด ได้แก่

(1) เสียมแทงทะลายปาล์ม ซึ่งมีกว้างประมาณ 4 นิ้ว มีด้ามยาว เบา และ มีความสัมพันธ์กับช่วงที่จะเข้าแทงทะลายปาล์มน้ำมันได้สะดวกและพอดีกับความสูงของต้นปาล์ม น้ำมัน โดยทั่วไปจะใช้เสียมแทงทะลายปาล์มน้ำมันที่มีอายุไม่เกิน 8 ปี และมีความสูงประมาณ 9-10 ฟุต

(2) มีดขอด้ามยาว เมื่อต้นปาล์มน้ำมันมีอายุมากกว่า 8 ปี ต้องใช้มีดขอ ด้ามยาวเพราะใช้เสียมแทงไม่สะดวก ด้ามของมีดขอทำด้วยไม้ไผ่ที่แข็งแรงและเบา มีความยาว พอที่จะเก็บเกี่ยวทะลายปาล์มสูงๆ ได้ ใบมีดควรลับให้คมเพื่อผ่อนแรงในการเก็บเกี่ยวทะลายปาล์ม น้ำมัน

4) ความถี่ในการเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน

กรมวิชาการเกษตร (2541, น. 28-29) อธิบายถึงความถี่ในการเก็บเกี่ยว ปาล์มน้ำมัน ดังนี้

(1) รอบของการเก็บเกี่ยวทะลายที่เหมาะสม คือ 10 วันต่อรอบ โดยเก็บ เกี่ยวทะลายปาล์มน้ำมันที่สุกตามมาตรฐาน

(2) ในช่วงเดือนที่มีผลผลิตสูง ควรเพิ่มความถี่ของการเก็บเกี่ยวเป็น 7 วันต่อรอบ เพื่อที่จะได้เก็บเกี่ยวทะลายสุกได้อย่างทั่วถึง เป็นผลให้ได้ผลผลิตน้ำหนักสูงขึ้น และได้ คุณภาพน้ำมันปาล์มดิบตามมาตรฐานมีกรดไขมันอิสระไม่เกินร้อยละ 5

(3) ในช่วงเดือนที่มีผลผลิตต่ำ ควรพิจารณาลดความถี่ของการเก็บเกี่ยว เป็น 14 วัน หรือ 21 วันต่อรอบ เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการเก็บเกี่ยวและการขนส่ง

5) มาตรฐานในการเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน

บริษัท ทักษิณปาล์ม(2521) จำกัด (2548, น.18) และสำนักงานเกษตร
จังหวัดสุราษฎร์ธานี (2553, น. 26) กล่าวถึงการกำหนดคุณภาพของผลปาล์มสดทั้งทะเลยที่มี
คุณภาพดี ไว้ดังนี้

- (1) ความสด เป็นผลปาล์มที่ตัดแล้วส่งถึงโรงงานภายใน 24 ชั่วโมง
- (2) ความสุก มาตรฐาน คือ ลูกปาล์มชั้นนอกทะเลยหลุดร่วง 10 – 30 ผล
เมื่อถึงโรงงาน
- (3) ความสมบูรณ์ ลูกปาล์มเต็มทะเลยและเห็นได้ชัดว่าได้รับการดูแล
อย่างดี
- (4) ความบอบช้ำ ไม่มีทะเลยบอบช้ำจากการขนส่งทำความเสียหายอย่าง
รุนแรง
- (5) ไม่มีทะเลยเป็นโรคใดๆ หรือเน่าเสีย
- (6) ทะเลยสัตว์กิน ไม่มีทะเลยสัตว์กินหรือทำความเสียหายแก่ผลปาล์ม
- (7) ความสกปรก ไม่มีสิ่งสกปรกเจือปน เช่น ดิน หิน ทราย ไม้กาบหุ้ม
ทะเลย
- (8) ทะเลยเปล่า ไม่มีทะเลยเปล่าเจือปน
- (9) ก้านทะเลย ความยาวของก้านทะเลยไม่เกิน 2 นิ้ว

7) การขนส่งสู่โรงงาน

กรมส่งเสริมการเกษตร (2551, น.90) สรุปการขนส่งปาล์มน้ำมันสู่
โรงงานไว้ดังนี้

- (1) เก็บผลปาล์มน้ำมันที่รวมไว้ ณ จุดที่กำหนดริมถนนชอย บรรทุกลง
ในกระบะรถ ขนส่งไปยังโรงงานได้ทันทีในกรณีที่โรงงานอยู่ไม่ไกลนัก
- (2) เก็บผลปาล์มน้ำมันจากจุดรวมบริเวณริมถนนชอย โดยใช้รถบรรทุก
ไปยังศูนย์กลางรวมผลผลิตปาล์มน้ำมันซึ่งอาจมีลานเทปาล์มเพื่อที่จะขนย้ายด้วยรถบรรทุกแบบ 6
ล้อ หรือ 10 ล้อ ส่งต่อไปยังโรงงานต่อไป

8. เขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)

เขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ประกอบด้วย แนวคิดและนโยบายการส่งเสริมการปลูกพืชและการผลิตสินค้าในเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ แนวทางการส่งเสริมการผลิตตามหลักการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ และขั้นตอนวิธีการ ดังต่อไปนี้

8.1 แนวคิดและนโยบาย

การผลิตสินค้าเกษตรหลายชนิดของประเทศไทยยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เนื่องจากเกษตรกรส่วนหนึ่งนำพื้นที่ที่มีความเหมาะสมน้อย/ไม่เหมาะสม มาใช้เพื่อปลูกพืช ส่งผลให้ประสิทธิภาพการผลิตโดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ต่ำ มีต้นทุนการผลิตสูงและในหลายสินค้าผลผลิตสินค้าเกษตรมากเกินความต้องการประสบภาวะราคาตกต่ำเกิดภาวะด้านงบประมาณให้กับภาครัฐที่ต้องเข้าไปช่วยเหลือแทรกแซงราคา การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมเป็นแนวคิดที่ดำเนินการภายใต้นโยบายของรัฐบาลในการจัดการและใช้ประโยชน์ที่ดินของประเทศเพื่อประโยชน์สูงสุด

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ประกาศเขตเหมาะสมสำหรับการผลิตแล้ว ได้แก่ ด้านพืช ประกอบด้วย ข้าว มันสำปะหลัง ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อ้อยโรงงาน ลำไย และสับปะรดโรงงาน ซึ่งรวมถึง เงาะ ทุเรียน มังคุด กาแฟ มะพร้าว ด้านปศุสัตว์ ประกอบด้วย โคเนื้อ โคนม สุกร ไก่เนื้อ ไก่ไข่ และด้านประมง ประกอบด้วย กุ้ง ปลานิล ปลาน้ำจืด โดยในการประกาศเขตเหมาะสมการผลิต คำนึงถึงปัจจัยธรรมชาติที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ดิน น้ำ อากาศ แสงแดด ความชื้นสัมพัทธ์ (Land Suitability) และระดับความต้องการของพืช (Crop Requirement) การผลิตสินค้าเกษตรในปัจจุบัน (Existing Land Use) หรือเงื่อนไขสำหรับการผลิตอื่นๆ เช่น เป็นพื้นที่ปลอดโรค เป็นต้น ซึ่งในการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม นอกจากคำนึงถึงเขตการผลิตที่เหมาะสมแล้ว ยังต้องพิจารณาประเด็นที่เกี่ยวข้อง คือ การปรับรูปแบบการผลิตในเขตเหมาะสมน้อยและไม่เหมาะสม เพื่อสร้างความสมดุลระหว่างการผลิตและการตลาด การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การเพิ่มมูลค่าด้วยการพัฒนามาตรฐานสินค้าและลดต้นทุนด้วยการจัดการระบบขนส่งสินค้า (Logistic) เป็นต้น

เมื่อมีการประกาศเขตเหมาะสมสำหรับการผลิตแล้ว ต้องถือว่าพื้นที่นั้นคือ ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการผลิต ซึ่งระดับพื้นที่/จังหวัดต้องพิจารณาใช้พื้นที่ที่มีความเหมาะสมเป็นยุทธศาสตร์การผลิตด้านการเกษตร โดยวางระบบการจัดการทั้งหมดเข้าไปในพื้นที่ การสนับสนุนด้านต่างๆ ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ 1) พื้นที่ 2) ชนิดสินค้า พืช ปศุสัตว์ ประมงที่เหมาะสม

กับพื้นที่ (Commodities) และ 3) เกษตรกรผู้ประกอบการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ (Human Resource) โดย
ใช้การตลาดเป็นตัวชี้้นำในการส่งเสริมการผลิต ซึ่งตั้งเป้าหมายว่าผลผลิตออกมาแล้วต้องขายได้ใน
ราคาที่เกษตรกรอยู่ได้ และมีเจ้าหน้าที่ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นผู้ให้คำแนะนำ และ
ประสานงานกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องภายในพื้นที่ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้เกิดผลเป็น
รูปธรรม โดยมีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ซึ่งเป็นศูนย์ระดับชุมชนที่
จัดตั้งขึ้นโดยใช้หลักการของโซนนิ่งร่วมกับความต้องการของเกษตรกร เป็นแหล่งศึกษาและ
เรียนรู้ของเกษตรกรและประชาชนที่สนใจในด้านการเกษตรจากสถานที่จริง เรียนรู้จากเกษตรกร
ต้นแบบที่ทำอาชีพการเกษตรและประสบความสำเร็จ เน้นการผลิตที่เหมาะสมกับศักยภาพของ
พื้นที่ ลดต้นทุนการผลิต พร้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์
สูงสุด

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2557) ระบุว่า การขับเคลื่อนนโยบายการบริหารจัดการ
พื้นที่เกษตรกรรมของประเทศ (zoning) ได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง คณะรัฐมนตรีได้กำหนดให้
การจัดทำ Zoning ภาคเกษตร เป็นนโยบายสำคัญในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรของ
ประเทศ โดยรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ให้หลักการการ
ขับเคลื่อนแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (zoning) ว่า การบริหารจัดการพื้นที่
เกษตรกรรม (zoning) เป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินของประเทศให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพ
สูงสุด เนื่องจากพื้นที่ประมาณครึ่งหนึ่งของประเทศเป็นพื้นที่เกษตรกรรม และกระทรวงเกษตรและ
สหกรณ์ได้มีการประกาศเขตเหมาะสมต่อการปลูกพืช ปศุสัตว์ และประมงแล้ว จำนวน 20 ชนิด
สินค้า ได้แก่ พืช 13 ชนิด ปศุสัตว์ 5 ชนิด ประมง 2 ชนิด โดยหลักการของการบริหารจัดการพื้นที่
เกษตรกรรมเป้าหมายที่สำคัญ คือ ต้องการปรับสมดุลของอุปสงค์ (Demand) และอุปทาน (Supply)
ของสินค้าเกษตรในแต่ละพื้นที่ ซึ่งการประกาศเขตเหมาะสมในการปลูกพืช ปศุสัตว์ และประมง จะ
อาศัยข้อมูลทางวิชาการ ศักยภาพ ภายภาพในพื้นที่ ซึ่งเป็นการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภูมิอากาศ ดิน
น้ำ ความชื้น แสงแดด สภาพแวดล้อมด้านต่าง ๆ นำมาประกอบกับข้อมูลพืช สัตว์ ประมง ในแต่ละ
ชนิด รวมทั้งวิเคราะห์ร่วมกับความต้องการของตลาด เพื่อหาความเหมาะสมของการทำการเกษตร
ในแต่ละพื้นที่ ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิตสูง ซึ่งจะทำให้เกษตรกรมีผลกำไรที่สูงกว่าการทำ
การเกษตรในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม โดยรัฐบาลมีมาตรการสนับสนุน งบฯ ให้ข้อมูลและคำแนะนำ
ทางวิชาการแก่เกษตรกรในการปรับเปลี่ยนการทำการเกษตร ภายใต้เงื่อนไขว่าต้องเป็นความสมัคร
ใจ และความพึงพอใจของเกษตรกรเป็นหลัก

8.2 การส่งเสริมการปลูกพืชและการผลิตสินค้าในเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ

8.2.1 แนวคิดการส่งเสริมการปลูกพืชและการผลิตสินค้าในเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ

กรมส่งเสริมการเกษตร (2557) ระบุว่า การผลิตสินค้าเกษตรหลายชนิดของประเทศไทยยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เนื่องจากเกษตรกรส่วนหนึ่งนำพื้นที่ที่มีความเหมาะสมน้อยไม่เหมาะสม มาใช้เพื่อปลูกพืช ส่งผลให้ประสิทธิภาพการผลิตโดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ต่ำ มีต้นทุนการผลิตสูงและในหลายสินค้าผลผลิตสินค้าเกษตรมากเกินความต้องการประสพภาวะราคาตกต่ำเกิดภาวะด้านงบประมาณให้กับภาครัฐที่ต้องเข้าไปช่วยเหลือแทรกแซงราคา การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมเป็นแนวคิดที่ดำเนินการภายใต้นโยบายของรัฐบาลในการจัดการและใช้ประโยชน์ที่ดินของประเทศเพื่อประโยชน์สูงสุด

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ประกาศเขตเหมาะสมสำหรับการผลิตแล้ว ได้แก่ ด้านพืช ประกอบด้วย ข้าว มันสำปะหลัง ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อ้อย โรงงาน ลำไย และสับปะรดโรงงาน ซึ่งรวมถึง เงาะ ทุเรียน มังคุด กาแฟ มะพร้าว ด้านปศุสัตว์ ประกอบด้วย โคเนื้อ โคนม โคนือ สุกร ไก่เนื้อ ไก่ไข่ และด้านประมง ประกอบด้วย กุ้ง ปลานิล ปลาน้ำจืด โดยในการประกาศเขตเหมาะสมการผลิต คำนึงถึงปัจจัยธรรมชาติที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ดิน น้ำ อากาศ แสงแดด ความชื้นสัมพัทธ์ (Land Suitability) และระดับความต้องการของพืช (Crop Requirement) การผลิตสินค้าเกษตรในปัจจุบัน (Existing Land Use) หรือเงื่อนไขสำหรับการผลิตอื่นๆ เช่น เป็นพื้นที่ปลอดโรค เป็นต้น ซึ่งในการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม นอกจากคำนึงถึงเขตการผลิตที่เหมาะสมแล้ว ยังต้องพิจารณาประเด็นที่เกี่ยวข้อง คือ การปรับรูปแบบการผลิตในเขตเหมาะสมน้อยและไม่เหมาะสม เพื่อสร้างความสมดุลระหว่างการผลิตและการตลาด การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การเพิ่มมูลค่าด้วยการพัฒนามาตรฐานสินค้าและลดต้นทุนด้วยการจัดการระบบขนส่งสินค้า (Logistic) เป็นต้น

เมื่อมีการประกาศเขตเหมาะสมสำหรับการผลิตแล้ว ต้องถือว่าพื้นที่นั้นคือยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการผลิต ซึ่งระดับพื้นที่จังหวัดต้องพิจารณาใช้พื้นที่ที่มีความเหมาะสมเป็นยุทธศาสตร์การผลิตด้านการเกษตร โดยวางระบบการจัดการทั้งหมดเข้าไปในพื้นที่ การสนับสนุนด้านต่างๆ ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ 1) พื้นที่ 2) ชนิดสินค้า พืช ปศุสัตว์ ประมงที่เหมาะสมกับพื้นที่ (Commodities) และ 3) เกษตรกรผู้ประกอบการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ (Human Resource) โดยใช้การตลาดเป็นตัวชี้้นำในการส่งเสริมการผลิต ซึ่งตั้งเป้าหมายว่าผลิตออกมาแล้วต้องขายได้ในราคาที่เกษตรกรอยู่ได้ และมีเจ้าหน้าที่ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นผู้ให้คำแนะนำ และ

ประสานงานกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องภายในพื้นที่ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรม โดยมีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ซึ่งเป็นศูนย์ระดับชุมชนที่จัดตั้งขึ้นโดยใช้หลักการของโซนนิ่งร่วมกับความต้องการของเกษตรกร เป็นแหล่งศึกษาและเรียนรู้ของเกษตรกรและประชาชนที่สนใจในด้านการเกษตรจากสถานที่จริง เรียนรู้จากเกษตรกรต้นแบบที่ทำอาชีพการเกษตรและประสบความสำเร็จ เน้นการผลิตที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ ลดต้นทุนการผลิต พร้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

8.2.2 แนวทางการส่งเสริมการผลิตตามหลักการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (zoning)

การส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชหรือผลิตสินค้าเกษตร ตามหลักการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (zoning) ใน 2 แนวทางตามการจำแนกเขตพื้นที่คือ (ดังภาพที่ 2.2)

- 1) เขตที่เหมาะสม (S1, S2) ส่งเสริมให้เกษตรกรเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตลดต้นทุนการผลิต
- 2) และพัฒนาคุณภาพการผลิต เขตที่ไม่เหมาะสม (S3, N) ส่งเสริมให้ปรับเปลี่ยนเป็นการปลูกพืชหรือผลิตสินค้าเกษตรอื่นที่เหมาะสม รวมถึงทำการเกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสมแทน

8.2.3 ขั้นตอนวิธีการ ดังนี้

(1) สื่อสารทำความเข้าใจกับเกษตรกรให้เห็นถึงประโยชน์ของการผลิตสินค้าหรือปลูกพืชในเขตพื้นที่ที่เหมาะสม โดยใช้ช่องทางประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้ทางสื่อประเภทต่าง ๆ เช่น หอกระจายข่าว วิทยุกระจายเสียงชุมชน ป้ายประชาสัมพันธ์แผ่นพับ เป็นต้น สื่อสารผ่านบุคคลองค์กรต่าง ๆ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน อาสาสมัคร เป็นต้น

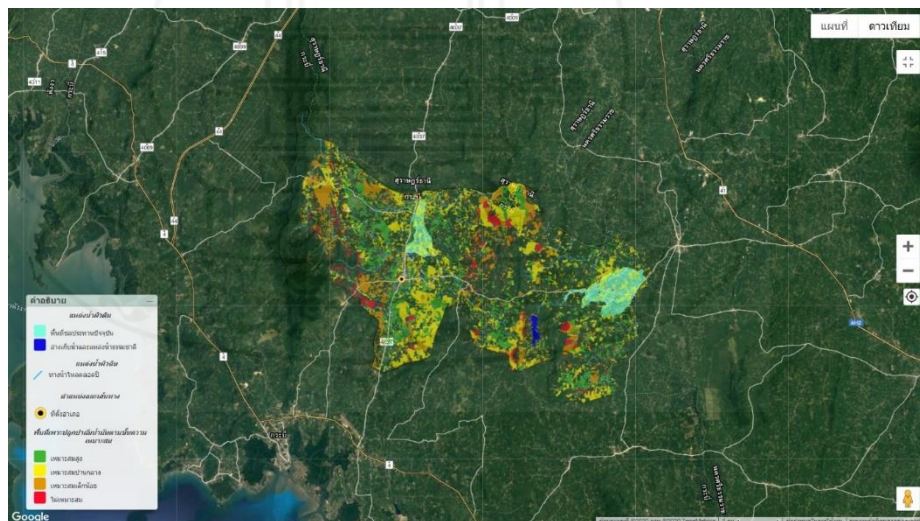
(2) จัดเวทีประชุมชี้แจงเกี่ยวกับโครงการกิจกรรมตามแผนบูรณาการที่ส่งเสริมสนับสนุนให้เกษตรกรเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและปรับเปลี่ยนชนิดสินค้าเพื่อให้เกษตรกรรับรู้และเข้าร่วมโครงการตามความสมัครใจ

(3) ถ่ายทอดความรู้หรือจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การจัดอบรม นำเกษตรกรศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ จัดทำแปลงสาธิต แปลงเรียนรู้ เป็นต้น ขึ้นอยู่กับวิธีการที่กำหนดไว้ของแต่ละโครงการที่เข้าร่วมบูรณาการ โดยให้ใช้ประโยชน์จากศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่มีอยู่ในพื้นที่เป็นช่องทางหลัก

(4) สนับสนุนปัจจัยการผลิตบางส่วนที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้สร้างแรงจูงใจในการปรับเปลี่ยนพัฒนาการผลิตของเกษตรกร รวมทั้งประสานอำนวยความสะดวกให้

เกิดความเชื่อมโยงระหว่างตลาดหรือโรงงาน ผู้รับซื้อผลผลิตกับเกษตรกร เช่น โรงงานน้ำตาลกับเกษตรกรผู้ปลูกอ้อย เป็นต้น

กล่าวโดยสรุปกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ประกาศเขตเหมาะสมสำหรับการผลิตคือ เขตที่เหมาะสม (S1, S2) ส่งเสริมให้เกษตรกรเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตลดต้นทุนการผลิต และพัฒนาคุณภาพการผลิต เขตที่ไม่เหมาะสม (S3, N) ส่งเสริมให้ปรับเปลี่ยนเป็นการปลูกพืชหรือผลิตสินค้าเกษตรอื่นที่เหมาะสม รวมถึงการทำการเกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสมแทน โดยระดับพื้นที่ต้องพิจารณาใช้พื้นที่ที่มีความเหมาะสมเป็นยุทธศาสตร์การผลิตด้านการเกษตร วางระบบการจัดการทั้งหมดเข้าไปในพื้นที่ การสนับสนุนด้านต่างๆ ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ 1) พื้นที่ 2) ชนิดสินค้า พืช ปศุสัตว์ ประมงที่เหมาะสมกับพื้นที่ (Commodities) และ 3) เกษตรกรผู้ประกอบการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ (Human Resource) โดยใช้การตลาดเป็นตัวชี้้นำในการส่งเสริมการผลิต ซึ่งตั้งเป้าหมายว่าผลิตออกมาแล้วต้องขายได้ในราคาที่เกษตรกรอยู่ได้ และเจ้าหน้าที่ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นผู้ให้คำแนะนำ และประสานงานกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องภายในพื้นที่ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรม โดยอาศัยขั้นตอนและวิธีการ สื่อสารทำความเข้าใจกับเกษตรกรให้เห็นถึงประโยชน์ของการผลิตสินค้าหรือปลูกพืชในเขตพื้นที่ที่เหมาะสม จัดเวทีประชุมชี้แจง ถ่ายทอดความรู้หรือจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ รวมถึงสนับสนุนปัจจัยการผลิตบางส่วนที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้สร้างแรงจูงใจในการปรับเปลี่ยน

ภาพที่ 2.2 แผนที่แสดงพื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่างๆ ในการปลูกปาล์มน้ำมัน

9. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

9.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลทางสังคม และเศรษฐกิจของเกษตรกร

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการผลิตปาล์ม น้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตร อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ สรุปได้ ดังนี้

9.1.1 เพศ

สมชาย พรุเพชรแก้ว (2552, น.129) ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิต ปาล์มน้ำมันของเกษตรกรรายย่อยในอำเภอทับปุด จังหวัดพังงา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย เช่นเดียวกับพรพจน์ เชิญรัตนรักษ์ (2552) ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิต ปาล์มน้ำมันของเกษตรกรในอำเภอละแม จังหวัดชุมพร และบุญฤทธิ์ คงเรือง (2545, น.78-83) ที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับการใช้เทคโนโลยีการผลิต ปาล์มน้ำมันของเกษตรกรรายย่อยในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 49.97 ปี และสรุปไว้ว่า เพศ การศึกษา อาชีพหลักทำเกษตรสวนปาล์ม พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมัน แหล่งความรู้ ระดับการยอมรับการใช้เทคโนโลยีการผลิตปาล์ม น้ำมันมีความสัมพันธ์กับการนำเทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมันไปของปฏิบัติในระดับมาก เช่นเดียวกับสงกรานต์ ภัทติง (2546, น.59-64) ที่ได้สรุปการวิจัยเรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรในจังหวัดชุมพร ว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ อายุ จำนวนกลุ่มที่เกษตรกรเป็นสมาชิก รายได้จากปาล์มน้ำมัน ทักษะของเกษตรกรต่อเทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมัน และระดับปัญหาในการใช้เทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

9.1.2 อายุ

พรพจน์ เชิญรัตนรักษ์ (2552, น.56-57) พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ มีอายุเฉลี่ย 52.45 ปี ในขณะที่บุญฤทธิ์ คงเรือง (2545 : 78) พบว่า เกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 49.97 ปี

9.1.3 ระดับการศึกษา

พรพจน์ เชิญรัตนรักษ์ (2552, น.56-57) พบว่าส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 หรือ 6 ร้อยละ 37.1 เช่นเดียวกับ สมชาย พรุเพชรแก้ว (2552, น.129) พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา และบุญฤทธิ์ คงเรือง (2545, น.78) พบว่า เกษตรกรจบการศึกษาระดับประถมศึกษา 4 ร้อยละ 58.18

9.1.4 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

สมชาย พรุเพชรแก้ว (2552, น.129 พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.98 คนและบุญฤทธิ์ คงเรือง (2545, น.78) พบว่ามีสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 5.31 คน

9.1.5 การเป็นสมาชิกกลุ่ม

สมชาย พรุเพชรแก้ว (2552, น.129) พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่มลูกค้านาคาการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ช.ก.ส.) เช่นเดียวกับพรพจน์ เชิญรัตนรักษ์ (2552)

9.1.6 จำนวนแรงงานภาคเกษตร

สมชาย พรุเพชรแก้ว (2552, น.129) พบว่า จำนวนแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.65 คน จำนวนแรงงานจ้างเฉลี่ย 1.78 คน ในขณะที่พรพจน์ เชิญรัตนรักษ์ (2552) พบว่าจำนวนแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 1.66 คน จำนวนแรงงานจ้างเฉลี่ย 2.9 คน และบุญฤทธิ์ คงเรือง (2545, น.78) ที่ พบว่า มีการจ้างแรงงานเฉลี่ย 2.35 คน

9.1.7 ขนาดพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน

สมชาย พรุเพชรแก้ว (2552, น.129) พบว่า เกษตรกรมีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันเฉลี่ย 17.05 ไร่ ในขณะที่บุญฤทธิ์ คงเรือง (2545, น.78) พบว่า เกษตรกรมีพื้นที่ถือครองในการทำสวนปาล์มน้ำมันเฉลี่ย 24.53 ไร่ ในขณะที่พรพจน์ เชิญรัตนรักษ์ (2552) พบว่ามีสวนปาล์มน้ำมันเฉลี่ย 25.65 ไร่

9.1.8 ลักษณะการถือครองพื้นที่การเกษตร

สมชาย พรุเพชรแก้ว (2552, น.129) พบว่า เกษตรกรมีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด เป็นพื้นที่ของตนเองเฉลี่ย 29.75 ไร่ และพรพจน์ เชิญรัตนรักษ์ (2552) พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีที่ดินของตนเองในการทำการเกษตรเฉลี่ย 45.31 ไร่ และส่วนน้อยที่มีพื้นที่เช่า และพื้นที่อื่นๆ (ทำฟรี ที่สาธารณะประโยชน์)

9.1.9 รายได้

สมชาย พรุเพชรแก้ว (2552, น.129) พบว่า รายได้จากปาล์มน้ำมันในรอบปีที่ผ่านมา (2552) เฉลี่ย 158,320.06 บาท รายได้จากเกษตรกรรมอื่นๆ นอกจากปาล์มน้ำมันในรอบปีที่ผ่านมาเฉลี่ย 162,756.29 บาท รายได้อื่นนอกภาคเกษตรกรรมในรอบปีที่ผ่านมาเฉลี่ย 61,872.41 บาท และพรพจน์ เชิญรัตนรักษ์ (2552) พบว่ารายได้จากการทำสวนปาล์มน้ำมันเฉลี่ย 207,998.80 บาทต่อปี แต่จากการศึกษาของบุญฤทธิ์ คงเรือง (2545, น.78) พบว่า รายได้จากการทำสวนปาล์มน้ำมันเฉลี่ย 196,959.18 บาทต่อปี

9.1.10 แหล่งเงินทุน

สมชาย พรุเพชรแก้ว (2552, น.129) พบว่า แหล่งเงินทุนสำหรับการปลูก ปาล์มน้ำมันใช้ทุนตนเอง

9.1.11 ประสบการณ์ในการปลูกปาล์มน้ำมัน

สมชาย พรุเพชรแก้ว (2552, น.129) พบว่า เกษตรกรประสบการณ์ในการ ผลิตปาล์มน้ำมันเฉลี่ย 10.66 ปี ซึ่งใกล้เคียงกับการศึกษาของบุญฤทธิ์ คงเรือง (2545, น.78) พบว่า เกษตรกรมีประสบการณ์เฉลี่ยเป็นเวลา 10.24 ปี ส่วนพรพจน์ เขียวรัตนรักษ์ (2552) พบว่า เกษตรกร มีประสบการณ์เฉลี่ย 11.85 ปี

9.1.12 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเกษตร

สมชาย พรุเพชรแก้ว (2552, น.129) พบว่า เกษตรกรทั้งหมดได้รับการ ส่งเสริมจากรัฐด้านความรู้และปัจจัยการผลิต เช่นเดียวกับพรพจน์ เขียวรัตนรักษ์ (2552) และจาก การศึกษาของบุญฤทธิ์ คงเรือง (2545, น.78) พบว่า เกษตรกรมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้ เทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมันกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ระดับมากทั้งหมด ซึ่งได้รับความรู้จาก นักวิชาการเกษตร และจากสวนปาล์มน้ำมันของภาคเอกชนที่ประสบผลสำเร็จ

9.1.13 ประสบการณ์ฝึกอบรมทางการเกษตร

สมชาย พรุเพชรแก้ว (2552, น.129) พบว่า เกษตรกรมีประสบการณ์การ ฝึกอบรมเกี่ยวกับปาล์มน้ำมัน เฉลี่ย 1.39 ครั้ง และทางด้านการเกษตรอื่นๆ เฉลี่ย 1.93 ครั้ง และจาก การศึกษาของพรพจน์ เขียวรัตนรักษ์ (2552) พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ได้รับการอบรมด้านการปลูก ปาล์มน้ำมันเฉลี่ย 1.09 ปี

9.1.14 อาชีพหลักและอาชีพรอง

สมชาย พรุเพชรแก้ว (2552, น.129) พบว่า เกษตรกรเกษตรกรส่วนใหญ่มี อาชีพหลักและอาชีพรอง คือ การทำสวนปาล์มน้ำมัน เช่นเดียวกับบุญฤทธิ์ คงเรือง (2545, น.78) พบว่า อาชีพหลักทำการเกษตรคือการทำสวนปาล์มน้ำมัน รวมทั้งพรพจน์ เขียวรัตนรักษ์ (2552)

9.1.15 การใช้ปุ๋ยในสวนปาล์มน้ำมัน

สมเกียรติ สีสนอง (2548, น.79) ได้สรุปในรายงานผลการศึกษาเรื่องการใช้ ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ในสวนปาล์มน้ำมัน เนื่องจากปาล์มน้ำมันเป็นพืชที่ต้องการธาตุอาหารสูง มากในการเจริญเติบโต และต้องขาดธาตุอาหารต่างๆ ที่สูญเสียไปเป็นปริมาณมากกับผลผลิต ทะลายสดที่เก็บเกี่ยวในทุกวัน จึงจำเป็นต้องใส่ปุ๋ยเคมีในปริมาณสูง เพื่อชดเชยการสูญเสียธาตุอาหาร ดังกล่าว ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อคุณสมบัติของดิน ส่งผลให้สภาพแวดล้อมของดินไม่เหมาะสมต่อ การเจริญเติบโตของพืชได้ ดังนั้น จึงควรมีการใส่ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมี เพื่อช่วยปรับปรุง

คุณสมบัติของดินให้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับชัยรัตน์ นิลนนท์ และคณะ (2551, น.16-21) ที่ศึกษาเกี่ยวกับสภาพการทำสวนและการใช้ปุ๋ยเคมีสำหรับปาล์มน้ำมันของเกษตรกร จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า การใช้ปุ๋ยสำหรับปาล์มน้ำมัน เกษตรกรมีการใช้ปุ๋ยเคมีทุกสวน นอกจากนั้นยังมีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมีด้วย ซึ่งปุ๋ยอินทรีย์ที่เกษตรกรใช้จะเป็นปุ๋ยหมักจากวัสดุเหลือใช้จากโรงงาน เช่น เส้นใยปาล์ม หรือทะลายเปล่า และยังพบว่าเกษตรกรมีการใช้ปุ๋ยมูลสัตว์ร่วมด้วย ส่วนชนิดของปุ๋ยเคมีที่เกษตรกรใช้กับปาล์มน้ำมัน มี 3 แบบ ได้แก่ ปุ๋ยเชิงประกอบ ปุ๋ยเชิงผสม และปุ๋ยเชิงเดี่ยว โดยเกษตรกรมีการใช้ปุ๋ยเชิงประกอบร่วมกับปุ๋ยเชิงเดี่ยวมากที่สุด ในด้านปริมาณของการใช้ปุ๋ยเคมี พบว่า เกษตรกร ส่วนใหญ่ มีการใช้ปุ๋ยเคมี 5-10 กิโลกรัมต่อต้นต่อปี และการใส่ปุ๋ยในรอบปีนั้นเกษตรกรมีการใส่ปุ๋ยอย่างน้อย 2 ครั้งต่อปี เกษตรกรใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยหมัก และใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยมูลสัตว์ เกษตรกรใช้โดโลไมต์ และใช้ปูนขาวในการปรับปรุงดิน

ศักดิ์ศิลป์ โชติสกุล (2541, น.170) ได้สรุปไว้ในรายงานการวิจัยเรื่อง ผลการดำเนินงานส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเคมีตามผลการวิเคราะห์ดินและใบปาล์มน้ำมันของเกษตรกรทุกจังหวัดที่มีการปลูกปาล์มน้ำมัน พบว่า การใช้ปุ๋ยตามผลการวิเคราะห์ดินและใบปาล์มน้ำมันได้รับผลประโยชน์มาก ทำให้ทราบถึงความต้องการใช้ปุ๋ยของต้นปาล์มน้ำมันอย่างแท้จริง ทราบถึงการขาดธาตุอาหารของต้นปาล์มน้ำมัน และวิธีการ จำนวนปุ๋ยที่ใส่ในแต่ละครั้งกับปาล์มแต่ละต้นสามารถประหยัดต้นทุนการผลิตได้มาก

จากการทบทวนแนวคิด เอกสาร และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรในการศึกษาเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริการจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรกรที่สำคัญ คือ สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้ผลิตปาล์มน้ำมัน สภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน และแหล่งความรู้ ความรู้ แรงจูงใจ ความคิดเห็น ความต้องการในการส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริการจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรกรที่สำคัญ รวมทั้งปัญหาข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน โครงการส่วนนี้มีผลต่อการส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริการจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรกรที่สำคัญ ซึ่งผลการวิจัยเหล่านี้ทำให้เกษตรกรตระหนัก รวมถึงเห็นความสำคัญ และใช้หลักการของโซนนิ่งร่วมกับความต้องการของเกษตรกร ให้เกิดความยั่งยืนทั้งตัวเกษตรกรเองและสภาพแวดล้อมเหมาะสมกับบริบทของชุมชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

คือเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน ที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับกรมส่งเสริมการเกษตร ปี 2561 ในพื้นที่อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ ทั้ง 6 ตำบล ได้แก่ ตำบลเขาพนม ตำบลเขาหิน ตำบลหน้าเขา ตำบลพรุเขียว ตำบลสินปุน และตำบลโคกหาร ซึ่งมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 2,006 ราย

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

1.2.1 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการประมาณขนาดตัวอย่างของ Taro Yamane ที่ค่าความคลาดเคลื่อน 0.06

$$n = \frac{N}{1+(Ne)^2}$$

กำหนดให้ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้

แทนค่า N = 2,006

e = 0.06

$$n = \frac{2,006}{1+2,006 (0.06)^2} = 243.991437$$

ในที่นี้จึงกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 244 ราย

1.2.1 การสุ่มตัวอย่าง ทำการสุ่มตัวอย่างแบบพบ โดยบังเอิญ (Accidental Simple Sampling) ในแต่ละตำบล ดังนี้

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ที่	ตำบล	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	เขตพื้นที่เหมาะสม (S1+S2)	เขตพื้นที่ไม่เหมาะสม (S3+N)
1	เขาพนม	410	50	36	14
2	พรุเตียว	328	40	30	10
3	เขาดิน	350	43	33	10
4	หน้าเขา	340	41	24	17
5	สินปุน	267	32	24	8
6	โคกหาร	311	38	32	6
	รวม	2,006	244	179	65

หมายเหตุ: 1. เขตพื้นที่เหมาะสม หมายถึง พื้นที่เขต S1 และ S2

2. เขตพื้นที่ไม่เหมาะสม หมายถึง พื้นที่เขต S3 และ N

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย คำถามเป็นแบบปลายปิด (Closed-ended question)

และปลายเปิด (Open-ended question) แบ่งเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร

มีคำตอบให้เลือกแบบคำตอบเดียว แบบให้เลือกหลายคำตอบ และแบบเติมคำในช่องว่าง

1) สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลทางสังคม ได้แก่ เพศ อายุ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระดับการศึกษา การเป็นสมาชิกกลุ่ม ตำแหน่งทางสังคม ประสบการณ์ในการปลูกปาล์มน้ำมัน อาชีพหลัก อาชีพรอง

2) สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลทางเศรษฐกิจ ได้แก่ จำนวนพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด ลักษณะการถือครองในพื้นที่ทำการเกษตร จำนวนพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งหมด จำนวนแรงงานใน

การประกอบอาชีพการเกษตร รายได้จากการขายผลผลิตปาล์มน้ำมันในรอบปีที่ผ่านมา รายจ่ายในการผลิตปาล์มน้ำมันในรอบปีที่ผ่านมา แหล่งเงินทุนที่นำมาใช้ผลิตปาล์มน้ำมัน

ตอนที่ 2 สภาพการผลิตปาล์มน้ำมันมีคำตอบให้เลือกแบบคำตอบเดียว แบบให้เลือกหลายคำตอบ และแบบเติมคำในช่องว่าง เกี่ยวกับลักษณะพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน สภาพดินที่ปลูกปาล์มน้ำมัน พันธุ์ปาล์มน้ำมัน แหล่งที่มาของต้นพันธุ์ปาล์มน้ำมัน การเตรียมพื้นที่ปลูกปาล์ม น้ำมัน ระยะปลูกปาล์มน้ำมัน อายุของต้นกล้าปาล์มน้ำมันที่ใช้ปลูก การใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมัน วิธีการใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมัน การตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมัน สุขลักษณะและความสะอาดของปาล์มน้ำมัน การระบาดของโรคปาล์มน้ำมัน การระบาดของแมลงศัตรูปาล์มน้ำมัน การทำลายของสัตว์ศัตรูปาล์ม น้ำมัน วิธีการกำจัดวัชพืชในสวนปาล์มน้ำมัน เครื่องมือเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน ความถี่ในการเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน ปริมาณผลผลิตปาล์มน้ำมันที่เก็บได้ (มกราคม 2561 - ธันวาคม 2561) ช่วงเดือนที่ปาล์มน้ำมันให้ผลผลิตสูงในรอบปี ท่านคิดว่าจะเพิ่มพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันหรือไม่ แหล่งรับซื้อผลผลิตปาล์มน้ำมัน

ตอนที่ 3 ความรู้ ความคิดเห็น แรงจูงใจ และความต้องการในการส่งเสริมของเกษตรกรผู้ผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจที่สำคัญ (Zoning) เป็นคำถามเกี่ยวกับแหล่งการได้รับข้อมูลข่าวสารในการผลิตปาล์มน้ำมัน ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์ม น้ำมันของเกษตรกร ความรู้เกี่ยวกับหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) แรงจูงใจในการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจที่สำคัญ (Zoning) ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจที่สำคัญ (Zoning) ความต้องการส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจที่สำคัญ (Zoning) ดังนี้

1) แหล่งการได้รับข้อมูลข่าวสารในการผลิตปาล์มน้ำมัน การสัมภาษณ์ระดับ การได้รับข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ สื่อบุคคล สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อมวลชน สื่อกิจกรรม สื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยเป็นคำถามแบบให้เลือกตอบ โดยจะให้คะแนนในแต่ละข้อ คำถามดังนี้

แหล่งความรู้ที่ได้รับมากที่สุด มีค่าเท่ากับ	5	คะแนน
แหล่งความรู้ที่ได้รับมาก มีค่าเท่ากับ	4	คะแนน
แหล่งความรู้ที่ได้รับปานกลาง มีค่าเท่ากับ	3	คะแนน
แหล่งความรู้ที่ได้รับน้อย มีค่าเท่ากับ	2	คะแนน
แหล่งความรู้ที่ได้รับน้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ	1	คะแนน

2) ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร การสัมภาษณ์ระดับ ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน ซึ่งคำถามเป็นแบบเลือก ตอบถูกและผิด ประกอบด้วยคำถาม

จำนวน 20 ข้อ เป็นคำถามที่คำตอบถูก จำนวน 12 ข้อ เป็นคำถามที่คำตอบผิด (คำถามลวง) จำนวน 8 ข้อ โดยมีเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

ตอบได้ถูกต้อง	ได้	1	คะแนน
ตอบผิด	ได้	0	คะแนน

3) ความรู้เกี่ยวกับหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) การสัมภาษณ์ระดับความรู้เกี่ยวกับหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ ซึ่งคำถามเป็นแบบเลือก ตอบถูกและผิด ประกอบด้วยคำถามจำนวน 10 ข้อ เป็นคำถามที่คำตอบถูก จำนวน 5 ข้อ เป็นคำถามที่คำตอบผิด (คำถามลวง) จำนวน 5 ข้อ โดยมีเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

ตอบได้ถูกต้อง	ได้	1	คะแนน
ตอบผิด	ได้	0	คะแนน

4) แรงจูงใจในการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจที่สำคัญ (Zoning) การสัมภาษณ์ ประกอบด้วยคำถามที่มีผลต่อระดับการมีผลต่อแรงจูงใจเป็นลักษณะคำถามแบบปลายปิด โดยเป็นคำถามแบบให้เลือกตอบตามระดับการมีผลต่อแรงจูงใจ โดยกำหนดคะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

แรงจูงใจระดับมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5	คะแนน
แรงจูงใจระดับมาก	มีค่าเท่ากับ	4	คะแนน
แรงจูงใจระดับปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3	คะแนน
แรงจูงใจระดับน้อย	มีค่าเท่ากับ	2	คะแนน
แรงจูงใจระดับน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1	คะแนน

5) ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจที่สำคัญ (Zoning) การสัมภาษณ์ ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจที่สำคัญ เป็นลักษณะคำถามแบบปลายปิด โดยเป็นคำถามแบบให้เลือกตอบตามระดับความคิดเห็น โดยกำหนดคะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

เห็นด้วยระดับมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5	คะแนน
เห็นด้วยระดับมาก	มีค่าเท่ากับ	4	คะแนน
เห็นด้วยระดับปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3	คะแนน
เห็นด้วยระดับน้อย	มีค่าเท่ากับ	2	คะแนน
เห็นด้วยระดับน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1	คะแนน

6) ความต้องการการส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจที่สำคัญ (Zoning) ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับความต้องการของเกษตรกรเกี่ยวกับหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจที่สำคัญ เป็นลักษณะคำถามแบบปลายปิด โดยเป็นคำถามแบบให้เลือกตอบตามระดับความต้องการ โดยกำหนดคะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ความต้องการระดับมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5	คะแนน
ความต้องการระดับมาก	มีค่าเท่ากับ	4	คะแนน
ความต้องการระดับปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3	คะแนน
ความต้องการระดับน้อย	มีค่าเท่ากับ	2	คะแนน
ความต้องการระดับน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1	คะแนน

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับปัญหาในการผลิตปาล์มน้ำมัน ข้อเสนอแนะในการผลิตปาล์มน้ำมัน ปัญหาการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตร และข้อเสนอแนะการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตร

2.2 ปัญหาและข้อเสนอแนะการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

2.1.1 ปัญหาการผลิตปาล์มน้ำมัน ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับปัญหาในการผลิตปาล์มน้ำมัน เป็นลักษณะคำถามแบบปลายปิด ให้เลือกตอบตามระดับความรุนแรงของปัญหา โดยกำหนดคะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

มีปัญหาระดับมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5	คะแนน
มีปัญหาระดับมาก	มีค่าเท่ากับ	4	คะแนน
มีปัญหาระดับปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3	คะแนน
มีปัญหาระดับน้อย	มีค่าเท่ากับ	2	คะแนน
มีปัญหาระดับน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1	คะแนน

2.1.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรการ

เป็นลักษณะคำถามแบบปลายเปิดให้ตอบ แล้วจัดหมวดหมู่ หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ และจัดอันดับความสำคัญของแต่ละประเด็น

2.3 ปัญหาและข้อเสนอแนะการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)

2.3.1 ปัญหาการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ประกอบด้วยประเด็นปัญหาด้าน Zoning เป็นลักษณะคำถามแบบปลายปิด ให้เลือกตอบตามระดับความรุนแรงของปัญหา โดยกำหนดคะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

มีปัญหาในระดับมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5	คะแนน
มีปัญหาในระดับมาก	มีค่าเท่ากับ	4	คะแนน
มีปัญหาในระดับปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3	คะแนน
มีปัญหาในระดับน้อย	มีค่าเท่ากับ	2	คะแนน
มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1	คะแนน

2.3.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) เป็นลักษณะคำถามแบบปลายเปิด ให้ตอบแล้วจัดหมวดหมู่ หากค่าความถี่ ค่าร้อยละ และจัดอันดับความสำคัญของแต่ละประเด็น

2.4 การสร้างและทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

2.4.1 การใช้แบบสัมภาษณ์ สำหรับสัมภาษณ์เกษตรกร ในอำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1) ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

- (1) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับจังหวัดกระบี่
- (2) สภาพทั่วไปและการปลูกปาล์มน้ำมัน
- (3) แนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการเกษตร
- (4) แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ
- (5) แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ แหล่งความรู้
- (6) แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจ
- (7) เขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)
- (9) ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2) สร้างแบบสัมภาษณ์ นำผลการศึกษาค้นคว้า ตามข้อ 1) มากำหนดในการสร้างแบบสัมภาษณ์

2.4.2 การตรวจสอบค่าความเที่ยงตรง (IOC) ของแบบสัมภาษณ์ เพื่อให้การวิจัยมีความถูกต้องสมบูรณ์ ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ไปให้คณะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณา

ตรวจสอบความเหมาะสม และให้คำแนะนำแก้ไข และทำการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC) ซึ่ง
 สურพงษ์ คงสัจย์ และธีรชาติ ธรรมวงศ์ (2556) อธิบายว่า "การหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (IOC)" โดยการให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม การวิจัย IOC คือ ค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม หรือค่าสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ หรือเนื้อหา (IOC : Index of item objective congruence) ปกติแล้วจะให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ตั้งแต่ 3 คนขึ้นไปในการตรวจสอบ

โดยให้เกณฑ์ในการตรวจพิจารณาข้อคำถาม ดังนี้

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC ตามสูตร

เกณฑ์ 1. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50-1.00 มีค่าความเที่ยงตรง ใช้ได้

2. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุง ยังใช้ไม่ได้

ในที่นี้ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นสำหรับการศึกษาวิจัยไปทำการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรง (Validity)

ตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน หลังจากนั้นนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ค่า IOC = 0.93

สรุปผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เกณฑ์การตัดสินค่า IOC ถ้ามีค่า 0.50 ขึ้นไป แสดงว่า ข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงจุดประสงค์ หรือตรงตามเนื้อหานั้น แสดงว่า ข้อคำถามข้อนั้นใช้ได้

2.4.3 ทดสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ โดยการนำแบบสัมภาษณ์ไปทำการทดสอบ กับเกษตรกร ในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ จำนวน 20 ราย ที่ไม่ใช่กลุ่มที่จะเก็บข้อมูลในการวิจัย นำผลการสัมภาษณ์ ไปทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (reliability consistency) ตามวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (coefficient of alpha หรือ Cronbach)

ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ดังนี้

- 1) แหล่งความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน เท่ากับ 0.918
- 2) แหล่งความรู้เกี่ยวกับหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) เท่ากับ 0.918
- 3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน ตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) เท่ากับ 0.965
- 4) ความต้องการการส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมัน ตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) เท่ากับ 0.953
- 5) แรงจูงใจเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน ตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) เท่ากับ 0.937
- 6) ปัญหาของเกษตรกรในการปลูกปาล์มน้ำมัน เท่ากับ 0.728
- 7) ข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการปลูกปาล์มน้ำมัน เท่ากับ 0.866

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นสำหรับงานวิจัยนี้มีค่าความเชื่อถือได้ในระดับมาก สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ เพราะมีค่า α ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป ถือว่าข้อคำถามมีความเชื่อมั่น เป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีความเชื่อถือได้ (ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และอัจฉรา ชานิ ประศาสน์, 2545, น.145) จากนั้นจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์อีกครั้งก่อนที่จะนำไปใช้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

2.2.4 นำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการออกไปสัมภาษณ์เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างจำนวน 244 ราย ในพื้นที่ 1 อำเภอ ของจังหวัดกระบี่ ใช้ระยะเวลาระหว่างเดือนมิถุนายน 2562 ถึง กรกฎาคม 2562 โดยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูลของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบปฐมภูมิ (Primary Data) ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ มีขั้นตอนตามแนวทางของเบญจมาศ อยู่ประเสริฐ (2560, น. 80-82) ดังนี้

3.1 **ขั้นเตรียมการเก็บข้อมูล** ผู้วิจัยมีการเตรียมการก่อนออกภาคสนามเพื่อเก็บข้อมูลจากประชากรที่ใช้ในการวิจัย ในเรื่องต่อไปนี้

3.1.1 **การกำหนดวัน เวลา และสถานที่เก็บข้อมูล** ผู้วิจัยมีการกำหนดวัน เวลา สถานที่ที่ดำเนินการเก็บข้อมูล พร้อมทั้งมีการนัดหมายล่วงหน้ากับเกษตรกรผู้ให้ข้อมูล และเจ้าหน้าที่ในพื้นที่

3.1.2 **การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ต้องใช้เพื่อการเก็บข้อมูล และการเดินทาง** เช่น แบบสัมภาษณ์ ปากกา และยานพาหนะ

3.2 **ขั้นการสัมภาษณ์** ดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนในการเก็บข้อมูล ดังนี้

3.2.1 **แนะนำตัวผู้เก็บข้อมูล** ผู้วิจัยแนะนำตัวว่าเป็นใคร ทำอะไร ที่ไหน และมาทำอะไร ให้ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์รู้จักก่อนที่จะทำการสัมภาษณ์ เพื่อเป็นการสร้างความไว้วางใจและเป็นกันเองกับผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

3.2.2 **ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย** เป็นอย่างไร เกี่ยวข้องกับผู้ตอบ แบบสัมภาษณ์อย่างไร และชี้แจงความสำคัญของข้อมูลงานวิจัยแก่ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริง และครบถ้วน

3.2.3 **เริ่มดำเนินการสัมภาษณ์** โดยสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล

3.3 **ขั้นสิ้นสุดของการสัมภาษณ์** มีแนวทางปฏิบัติดังต่อไปนี้

3.3.1 **การทบทวนความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูล** ผู้วิจัยทบทวนความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลเมื่อสิ้นสุดของการสัมภาษณ์

3.3.2 **กล่าวขอบคุณ** ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณเกษตรกรผู้ให้ข้อมูล และผู้เกี่ยวข้องที่ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการวิจัยในครั้งนี้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาตรวจสอบความถูกต้องจัดหมวดหมู่และลงรหัส เพื่อประมวลผลและใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลสภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร ผู้ปลูกปาล์มน้ำมันของเกษตรกร โดยใช้สถิติ คือ ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าต่ำสุด (minimum) ค่าสูงสุด (maximum) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S.D.)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลสภาพการปลูกปาล์มน้ำมันของเกษตรกร โดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ (frequency) ด้วยค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S.D.)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลความรู้ ความคิดเห็น แรงจูงใจ และความต้องการในการส่งเสริมของเกษตรกรผู้ผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจที่สำคัญ (Zoning)

1) แหล่งการได้รับข้อมูลข่าวสารในการผลิตปาล์มน้ำมัน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ (frequency) ด้วยค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S.D.) แปลความหมายของคะแนนตามค่าเฉลี่ย ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายความว่า มีระดับความรู้ที่ได้รับมากที่สุด

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายความว่า มีระดับความรู้ที่ได้รับมาก

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายความว่า มีระดับความรู้ที่ได้รับปานกลาง

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายความว่า มีระดับความรู้ที่ได้รับน้อย

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายความว่า มีระดับความรู้ที่ได้รับน้อยที่สุด

2) ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ (frequencies) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าต่ำสุด (minimum) ค่าสูงสุด (maximum) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และการจัดอันดับ (ranking) โดยวัดความรู้ของเกษตรกรผู้ตอบแบบสอบถาม ให้คะแนน 1 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบถูก และ 0 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบผิด ทั้งหมด 20 ข้อ จากนั้นรวมคะแนนทั้งหมด แล้วนำคะแนนรวมมาจัดระดับความรู้ตามเกณฑ์ในการประเมิน ดังนี้

1 - 4 คะแนน หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อยที่สุด

5 - 8 คะแนน หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย

9 - 12 คะแนน หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง

13 - 16 คะแนน หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก

17 - 20 คะแนน หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับมากที่สุด

3) ความรู้เกี่ยวกับหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ (frequencies) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าต่ำสุด (minimum) ค่าสูงสุด (maximum) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และการจัดอันดับ (ranking) โดยวัดความรู้ของเกษตรกรผู้ตอบแบบสอบถาม ให้คะแนน 1 คะแนน

สำหรับข้อที่ตอบถูก และ 0 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบผิด ทั้งหมด 10 ข้อ จากนั้นรวมคะแนนทั้งหมด แล้วนำคะแนนรวมมาจัดระดับ ความรู้ตามเกณฑ์ในการประเมิน ดังนี้

1 - 2 คะแนน	หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อยที่สุด
3 - 4 คะแนน	หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย
5 - 6 คะแนน	หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง
7 - 8 คะแนน	หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก
9 - 10 คะแนน	หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจในระดับมากที่สุด

4) แรงจูงใจในการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจที่สำคัญ (Zoning) วิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการแจกแจงความถี่ (frequency) ด้วยค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าต่ำสุด (minimum) ค่าสูงสุด (maximum) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S.D.) แปลความหมายของคะแนนตามค่าเฉลี่ย ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00	หมายความว่า มีระดับความรู้ที่ได้รับมากที่สุด
ช่วงคะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20	หมายความว่า มีระดับความรู้ที่ได้รับมาก
ช่วงคะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40	หมายความว่า มีระดับความรู้ที่ได้รับปานกลาง
ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60	หมายความว่า มีระดับความรู้ที่ได้รับน้อย
ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80	หมายความว่า มีระดับความรู้ที่ได้รับน้อยที่สุด

5) ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจที่สำคัญ (Zoning) วิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการแจกแจงความถี่ (frequency) ด้วยค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าต่ำสุด (minimum) ค่าสูงสุด (maximum) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S.D.) แปลความหมายของคะแนนตามค่าเฉลี่ย ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00	หมายความว่า มีระดับความรู้ที่ได้รับมากที่สุด
ช่วงคะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20	หมายความว่า มีระดับความรู้ที่ได้รับมาก
ช่วงคะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40	หมายความว่า มีระดับความรู้ที่ได้รับปานกลาง
ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60	หมายความว่า มีระดับความรู้ที่ได้รับน้อย
ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80	หมายความว่า มีระดับความรู้ที่ได้รับน้อยที่สุด

6) ความต้องการการส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจที่สำคัญ (Zoning) วิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการแจกแจงความถี่ (frequency) ด้วยค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าต่ำสุด (minimum) ค่าสูงสุด (maximum) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S.D.) แปลความหมายของคะแนนตามค่าเฉลี่ย ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายความว่า มีระดับความรู้ที่ได้รับมากที่สุด
 ช่วงคะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายความว่า มีระดับความรู้ที่ได้รับมาก
 ช่วงคะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายความว่า มีระดับความรู้ที่ได้รับปานกลาง
 ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายความว่า มีระดับความรู้ที่ได้รับน้อย
 ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายความว่า มีระดับความรู้ที่ได้รับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลัก
 บริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)

1) ปัญหาและข้อเสนอแนะการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

(1) ปัญหาการผลิตปาล์มน้ำมัน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการแจกแจงความถี่
 (frequency) ด้วยค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าต่ำสุด (minimum) ค่าสูงสุด
 (maximum) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S.D.) แปลความหมายของคะแนนตาม
 ค่าเฉลี่ย ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายความว่า มีระดับความรู้ที่ได้รับมากที่สุด
 ช่วงคะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายความว่า มีระดับความรู้ที่ได้รับมาก
 ช่วงคะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายความว่า มีระดับความรู้ที่ได้รับปานกลาง
 ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายความว่า มีระดับความรู้ที่ได้รับน้อย
 ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายความว่า มีระดับความรู้ที่ได้รับน้อยที่สุด

2) ปัญหาและข้อเสนอแนะการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตร
 เศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)

(1) ปัญหาการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจ
 สำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการแจกแจงความถี่ (frequency)
 ด้วยค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าต่ำสุด (minimum) ค่าสูงสุด (maximum) ส่วน
 เบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S.D.) แปลความหมายของคะแนนตามค่าเฉลี่ย ซึ่งแบ่ง
 ออกเป็น 5 ระดับ คือ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายความว่า มีระดับความรู้ที่ได้รับมากที่สุด
 ช่วงคะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายความว่า มีระดับความรู้ที่ได้รับมาก
 ช่วงคะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายความว่า มีระดับความรู้ที่ได้รับปานกลาง
 ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายความว่า มีระดับความรู้ที่ได้รับน้อย
 ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายความว่า มีระดับความรู้ที่ได้รับน้อยที่สุด

ตอนที่ 5 การทดสอบสมมติฐาน การวิจัยเพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างโดยการทดสอบ
ค่าที (t-test Independent)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมัน ตามหลักบริหารจัดการ เขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ในอำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่” ผู้วิจัย ได้นำเสนอผลการศึกษาดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพทางสังคม และสภาพเศรษฐกิจของเกษตรกร

ตอนที่ 2 สภาพการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

ตอนที่ 3 ความรู้ ความคิดเห็น แรงจูงใจ และความต้องการในการส่งเสริมของเกษตรกร

ผู้ผลิตปาล์มน้ำมัน ตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ

ตอนที่ 4 ปัญหา และข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการผลิตปาล์มน้ำมันเกี่ยวกับหลักการ

เขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ

ตอนที่ 5 การทดสอบสมมุติฐานการวิจัย

โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพทางสังคมและสภาพทางเศรษฐกิจของ

เกษตรกร

เกษตรกรอำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ มีสภาพพื้นฐานทางสังคมเกี่ยวกับ เพศ อายุ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระดับการศึกษา การเป็นสมาชิกกลุ่ม/ตำแหน่งทางสังคม ประสบการณ์ ในการปลูกปาล์มน้ำมัน อาชีพหลัก อาชีพรอง สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ เกี่ยวกับการประกอบ อาชีพหลักของครัวเรือน การประกอบอาชีพรองของครัวเรือน พื้นที่ในการทำการเกษตร ลักษณะ พื้นที่ถือครองในการปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวนพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำ รายได้จากการขายผลผลิต ปาล์มน้ำมัน รายจ่ายจากการผลิตปาล์มน้ำมัน แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการผลิตปาล์มน้ำมัน ของ เกษตรกร อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ ด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.1

1.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลและสภาพทางสังคม

ตารางที่ 4.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล ทางสังคม ของเกษตรกรอำเภอเขาพนม
จังหวัดกระบี่

n = 244

สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลและสถานะทางสังคม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	144	59.0
หญิง	100	41.0
2. อายุ (ปี)		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30	37	15.2
31 – 40	67	27.4
41 – 50	69	28.3
51 – 60	66	27.1
มากกว่า 60 ขึ้นไป	5	2.0
ค่าต่ำสุด = 23 ค่าสูงสุด = 83		
ค่าเฉลี่ย = 43.08 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 11.431		
3. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (คน)		
1	28	11.5
2	6	2.5
3	95	38.9
4	98	40.2
5	8	3.3
6	9	3.7
ค่าต่ำสุด = 1 ค่าสูงสุด = 6		
ค่าเฉลี่ย = 3.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.117		
4. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	146	59.8
มัธยมศึกษาตอนต้น	8	3.3
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. หรือเทียบเท่า	32	13.1

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

n = 244		
สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลและสถานะทางสังคม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อนุปริญญา/ปวส. หรือเทียบเท่า	1	0.4
ปริญญาตรี	57	23.4
5. การเป็นสมาชิกกลุ่ม/สถาบันเกษตรกร		
ไม่เป็น	42	17.2
เป็น (สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	202	82.8
กลุ่มเกษตรกร	66	27.0
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	32	13.1
กลุ่มลูกค้า ธกส.	199	81.1
กลุ่มวิสาหกิจชุมชน	33	13.5
กลุ่มออมทรัพย์	3	1.2
6. ตำแหน่งทางสังคม		
ไม่เป็น	182	74.6
เป็น (สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	62	25.4
กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	1	0.4
สมาชิก อบต.	29	11.9
อาสาพัฒนาชุมชน	1	0.4
คณะกรรมการกลุ่มอาชีพต่างๆ	32	13.1
7. ประสบการณ์ในการปลูกปาล์มน้ำมัน(ปี)		
น้อยกว่า 5	33	13.5
5 – 9	9	3.6
10 – 14	132	54.0
15 – 19	10	4.0
มากกว่า 19	60	24.6
ค่าต่ำสุด = 1 ค่าสูงสุด = 27		
ค่าเฉลี่ย = 12.56 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 5.416		

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลและสถานะทางสังคม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
n = 244		
8. อาชีพหลัก (ตอบได้เพียงข้อเดียว)		
ประกอบอาชีพการเกษตร	231	94.7
รับเงินเดือนประจำ	11	4.5
ประกอบธุรกิจการค้า	1	0.4
รับจ้างทั่วไป	1	0.4
9. อาชีพรอง		
ไม่อาชีพรอง	196	80.3
มีอาชีพรอง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	48	19.7
ประกอบอาชีพการเกษตร	15	6.1
รับเงินเดือนประจำ	31	12.7
รับจ้างทางการเกษตร	2	0.8

จากตารางที่ 4.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพสังคม และสภาพเศรษฐกิจ ของครัวเรือน เกษตรกร อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

เพศ พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 59.0 เป็นเพศชาย ร้อยละ 41.0 เป็นเพศหญิง

อายุ พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 28.3 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี รองลงมา ร้อยละ 27.4 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 27.1 มีอายุระหว่าง 51-60 ปี ร้อยละ 15.2 มีอายุน้อยกว่า 30 ปี ร้อยละ 2 มีอายุมากกว่า 60 ปี ตามลำดับ โดยมีอายุเฉลี่ย 43.08 ปี

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน พบว่า เกษตรกรมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน ร้อยละ 40.2 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4 คน รองลงมา ร้อยละ 38.9 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3 คน ร้อยละ 11.5 มีสมาชิกในครัวเรือน 1 คน ร้อยละ 3.6 มีสมาชิกในครัวเรือน 6 คน ร้อยละ 3.3 มีสมาชิกในครัวเรือน 5 คน ร้อยละ 2.5 มีสมาชิกในครัวเรือน 2 คน ตามลำดับ โดยมีสมาชิกในครัวเรือน เฉลี่ย 3.32 คน

ระดับการศึกษา พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 59.8 มีระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษา รองลงมา ร้อยละ 23.4 มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 13.1 มีระดับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปวช. หรือ เทียบเท่า ร้อยละ 4.0 มีระดับการศึกษาในระดับ

อนุปริญญา ปวส. หรือเทียบเท่า ร้อยละ 3.3 มีระดับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นตามลำดับ

การเป็นสมาชิกกลุ่ม/สถาบันเกษตรกร พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 81.1 เป็นสมาชิกกลุ่มลูกค้า ธกส. รองลงมา ร้อยละ 27.0 เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ร้อยละ 17.2 ไม่เป็นสมาชิกกลุ่ม ร้อยละ 13.5 เป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ร้อยละ 13.1 เป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ร้อยละ 1.2 เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ ตามลำดับ

ตำแหน่งทางสังคม พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 74.6 ไม่มีตำแหน่งทางสังคม รองลงมา ร้อยละ 13.1 เป็นคณะกรรมการกลุ่มอาชีพต่างๆ ร้อยละ 11.9 เป็นสมาชิก อบต. ร้อยละ 0.4 เป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และอาสาพัฒนาชุมชน ตามลำดับ

ประสบการณ์ในการปลูกปาล์มน้ำมัน พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 54.0 มีประสบการณ์ในการปลูกปาล์มน้ำมันระหว่าง 10-14 ปี รองลงมา ร้อยละ 24.6 มีประสบการณ์ในการปลูกปาล์มน้ำมัน มากกว่า 19 ปี ร้อยละ 13.5 มีประสบการณ์ในการปลูกปาล์มน้ำมันน้อยกว่า 5 ปี ร้อยละ 4.0 มีประสบการณ์ในการปลูกปาล์มน้ำมันระหว่าง 15-19 ปี ร้อยละ 3.6 มีประสบการณ์ในการปลูกปาล์มน้ำมัน 5-9 ปี ตามลำดับ โดยมีประสบการณ์ในการปลูกปาล์มน้ำมัน เฉลี่ย 12.56 ปี

อาชีพหลัก พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 94.7 ประกอบอาชีพการเกษตร รองลงมา ร้อยละ 4.5 รับเงินเดือนประจำ ร้อยละ 0.4 ประกอบธุรกิจการค้า และ รับจ้างทั่วไป ตามลำดับ

อาชีพรอง พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 80.3 ไม่มีอาชีพรอง รองลงมา ร้อยละ 12.7 รับเงินเดือนประจำ ร้อยละ 6.1 ประกอบอาชีพการเกษตร และ ร้อยละ 0.8 รับจ้างทางการเกษตร ตามลำดับ

1.2 สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

ตารางที่ 4.2 สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ของเกษตรกรอำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่

n = 244

สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจของเกษตรกร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. จำนวนพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด (ไร่)		
น้อยกว่า 10	68	27.9
11 – 20	14	5.7
21– 30	69	28.3
31 – 40	33	13.5
มากกว่า 40	60	24.6
ค่าต่ำสุด = 4 ค่าสูงสุด = 80		
ค่าเฉลี่ย = 27.20 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 16.067		
2. ลักษณะการถือครองพื้นที่ในการทำการเกษตร		
พื้นที่เป็นของตนเอง	243	99.6
พื้นที่เช่า	1	0.4
3. จำนวนพื้นที่ปลูกปาล์มทั้งหมด (ไร่)		
น้อยกว่า 10	67	27.5
10 – 20	141	57.7
มากกว่า 20	36	14.8
ค่าต่ำสุด = 4 ค่าสูงสุด = 60		
ค่าเฉลี่ย = 15.75 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 9.240		
4. จำนวนแรงงานในการประกอบอาชีพเกษตร (ตอบได้		
มากกว่า 1 ข้อ)		
แรงงานในครัวเรือน	234	95.9
แรงงานจ้าง	131	53.7

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

n = 244		
สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจของเกษตรกร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. รายได้จากการขายผลผลิตปาล์มน้ำมันในปีที่ผ่านมา (บาท)		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000	23	9.4
5,001 – 7,500	109	44.7
7,501 – 10,000	105	43.0
มากกว่า 10,000 ขึ้นไป	7	2.9
ค่าต่ำสุด = 3,000	ค่าสูงสุด = 12,000	
ค่าเฉลี่ย = 7,398.24	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1,577.006	
6. รายจ่ายในการผลิตปาล์มน้ำมันในปีที่ผ่านมา (บาท)		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 3,000	60	24.6
3,001 – 4,000	75	30.7
4,001 – 5,000	66	27.1
5,001 – 6,000	14	5.7
6,001 – 7,000	20	8.2
มากกว่า 7,001 ขึ้นไป	9	3.7
ค่าต่ำสุด = 850	ค่าสูงสุด = 8,500	
ค่าเฉลี่ย = 3,971.93	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1,566.841	
7. แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการผลิตปาล์มน้ำมัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ของตนเอง	133	54.5
ญาติพี่น้อง	4	1.6
กลุ่ม/สถาบันเกษตรกร	1	0.4
กองทุนหมู่บ้าน	1	0.4
ธกส.	105	43.0

จากตารางที่ 4.2 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลทางเศรษฐกิจ ของเกษตรกรอำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

จำนวนพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 28.3 มีพื้นที่ทำการเกษตรระหว่าง 21-30 ไร่ รองลงมา ร้อยละ 27.9 มีพื้นที่ทำการเกษตรน้อยกว่า 10 ไร่ ร้อยละ 24.6 มีพื้นที่ทำการเกษตรมากกว่า 40 ไร่ ร้อยละ 13.5 มีพื้นที่ทำการเกษตรระหว่าง 31-40 ไร่ ร้อยละ 5.7 มีพื้นที่ทำการเกษตรระหว่าง 11-20 ไร่ ตามลำดับ โดยมีพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 27.20 ไร่

ลักษณะการถือครองในพื้นที่ทำการเกษตร พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 99.6 มีที่ดินเป็นของตนเอง รองลงมา ร้อยละ 0.4 เป็นพื้นที่เช่า

จำนวนพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 57.7 มีพื้นที่การปลูกปาล์มน้ำมันระหว่าง 10 – 20 ไร่ รองลงมา ร้อยละ 27.5 มีพื้นที่การปลูกปาล์มน้ำมันน้อยกว่า 10 ไร่ ร้อยละ 14.8 มีพื้นที่การปลูกปาล์มน้ำมันมากกว่า 20 ไร่ ตามลำดับ โดยมีพื้นที่การปลูกปาล์มน้ำมันเฉลี่ย 15.75 ไร่

จำนวนแรงงานในการประกอบอาชีพการเกษตร พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 95.9 จำนวนแรงงานในการประกอบอาชีพการเกษตรเป็นแรงงานในครัวเรือน รองลงมา ร้อยละ 53.7 จำนวนแรงงานในการประกอบอาชีพการเกษตรเป็นแรงงานจ้าง

รายได้จากการขายผลผลิตปาล์มน้ำมัน พบว่า เกษตรกร ร้อย ละ 44.7 มีรายได้จากการขายผลผลิตปาล์มน้ำมันระหว่าง 5,001 – 7,500 บาท รองลงมา ร้อยละ 43 มีรายได้จากการขายผลผลิตปาล์มน้ำมันอยู่ระหว่าง 7,501 – 10,000 บาท ร้อยละ 9.4 มีรายได้จากการขายผลผลิตปาล์มน้ำมันน้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท ร้อยละ 2.9 มีรายได้จากการขายผลผลิตปาล์มน้ำมันมากกว่า 10,000 บาทขึ้นไป โดยรายได้จากการขายผลผลิตปาล์ม เฉลี่ย 7,398.24 บาท

รายจ่ายในการขายผลผลิตปาล์มน้ำมัน พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 27.1 มีรายจ่ายในการผลิตปาล์มน้ำมันระหว่าง 4,001 – 5,000 บาท รองลงมา ร้อยละ 24.6 มีรายจ่ายในการผลิตปาล์มน้ำมันน้อยกว่าหรือเท่ากับ 3,000 บาท ร้อยละ 22.5 มีรายจ่ายในการผลิตปาล์มน้ำมันมีรายจ่ายในการผลิตปาล์มน้ำมันระหว่าง 3,001 – 4,000 บาท ร้อยละ 8.2 มีรายจ่ายในการผลิตปาล์มน้ำมันระหว่าง 6,001 – 7,000 บาท ร้อยละ 5.7 มีรายจ่ายในการผลิตปาล์มน้ำมันระหว่าง 5,001 – 6,000 ร้อยละ 3.7 มีรายจ่ายในการผลิตปาล์มน้ำมันมีรายจ่ายในการผลิตปาล์มน้ำมันมากกว่า 7,000 บาทขึ้นไป โดยรายจ่ายในการผลิตปาล์มน้ำมัน เฉลี่ย 3,971.93 บาท

แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการผลิตปาล์มน้ำมัน พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 54.5 ใช้เงินทุนของตนเอง รองลงมา ร้อยละ 43.0 ใช้แหล่งเงินทุนจาก ธกส. ร้อยละ 1.6 ใช้แหล่งเงินทุนจากญาติพี่น้อง ร้อยละ 0.4 ใช้แหล่งเงินทุนจากกลุ่มสถาบันเกษตรกร และใช้แหล่งเงินทุนจากกองทุนหมู่บ้าน ตามลำดับ

ตอนที่ 2 สภาพการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

สภาพการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ เกี่ยวกับ ลักษณะพื้นที่ปลูก สภาพดินที่ปลูก พันธุ์ปาล์มน้ำมัน แหล่งที่มาของต้นพันธุ์ การเตรียมพื้นที่ปลูก ระยะปลูก อายุของต้นกล้าปาล์มน้ำมัน การใส่ปุ๋ย วิธีการให้น้ำ การตัดแต่งทางใบ สุขลักษณะและความสะอาด การระบาดของโรคปาล์มน้ำมัน การระบาดของแมลงศัตรูปาล์มน้ำมัน การทำลายของสัตว์ศัตรูปาล์มน้ำมัน วิธีกำจัดวัชพืชในสวนปาล์มน้ำมัน เครื่องมือเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน ความถี่ในการเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน ปริมาณผลผลิตปาล์มน้ำมัน (มกราคม 2561 - ธันวาคม 2561) ช่วงเดือนที่ปาล์มน้ำมันในผลผลิตสูง (ปี 2561) การเพิ่มพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน และแหล่งรับซื้อผลผลิตปาล์มน้ำมัน วิเคราะห์ ด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 สภาพการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่

n = 244		
ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ลักษณะพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
พื้นที่ราบ	237	97.2
พื้นที่ดอน	3	1.2
พื้นที่ลุ่ม	4	1.6
2. สภาพดินที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ดินร่วน	138	56.6
ดินเหนียว	30	12.3
ดินร่วนปนดินเหนียว	70	28.7
ดินร่วนปนทราย	36	14.8

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

n = 244

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. พันธุ์ปาล์มน้ำมันที่ปลูก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
3.1 พันธุ์ปาล์มของหน่วยงานราชการ		
สุราษฎร์ 1	21	8.6
สุราษฎร์ 2	103	42.2
สุราษฎร์ 7	4	1.6
3.2 พันธุ์ปาล์มผลิตโดยบริษัทเอกชน		
ลูกผสมเทเนอร์่า (UV)	137	56.1
LA ME	2	0.8
CIRAD	6	2.5
4. แหล่งที่มาของต้นพันธุ์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมัน	50	20.5
บริษัทจำหน่ายพันธุ์ปาล์มน้ำมัน	194	79.5
5. การเตรียมพื้นที่ปลูก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ดำเนินการในฤดูแล้งระหว่าง เดือน ม.ค.-เม.ย.	43	17.6
ปรับเกลี่ยพื้นที่ให้ราบ กำจัดวัชพืชและ ตอไม้ให้หมดจากพื้นที่	177	72.5
ทำถนนในแปลง	234	95.9
ทำร่องระบายน้ำ	161	66.0
วางแผนปลูกแบบสามเหลี่ยมด้านเท่า	173	70.9
6. ระยะปลูกปาล์มน้ำมัน (เมตร)		
8 x 8	30	12.3
9 x 9	148	60.7
10 x 10	66	27.0

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

n = 244

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
7. อายุต้นกล้าปล้ำน้ำมัน (เดือน)		
6	29	11.9
8	196	80.3
12	14	5.8
15	2	0.8
18	3	1.2
8. การใส่ปุ๋ยปล้ำน้ำมัน		
ใส่ตามความพอใจ	37	15.2
2 เดือน/ครั้ง	68	27.9
3 เดือน/ครั้ง	71	29.0
6 เดือน/ครั้ง	68	27.9
9. การให้น้ำปล้ำน้ำมัน		
ไม่ได้ทำ	234	95.9
โดยท่อและสายยาง	3	1.2
ติดตั้งระบบแบบน้ำหยด (Drip irrigation)	1	0.4
ติดตั้งระบบน้ำแบบโปรยน้ำ (Mini sprinkler)	6	2.5
10. การตัดแต่งทางใบ		
ไม่ได้ตัดแต่ง	5	2.0
เก็บทางใบที่รองทะเลอายุไว้ 1-2 ใบ	141	57.8
เก็บทางใบที่รองทะเลอายุไว้ 2-3 ใบ	98	40.2

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

n = 244		
ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
11. สุขลักษณะและความสะอาด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
นำทางไปมาจัดเรียงรอบโคนต้นหรือกองไว้บริเวณแถวของต้นปาล์ม	211	86.5
เก็บผลปาล์มร่วงหล่นบริเวณ โคนต้น	139	57.0
ทำความสะอาดเครื่องมือและอุปกรณ์และลับให้คมเสมอ	106	43.4
ใช้สารเคมีตามชนิดของศัตรูพืช	69	28.3
ใช้สารเคมีตามอัตราที่กำหนดไว้ในฉลาก	70	28.7
12. การระบาดของโรคปาล์มน้ำมัน		
1.ไม่ระบาด	239	98.0
2.ระบาด การป้องกันกำจัด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	5	2.0
2.1 แรงงานคน	3	1.2
2.2 นีดฟันด้วยสารเคมี	2	0.8
13. การระบาดของแมลงศัตรูปาล์มน้ำมัน		
1.ไม่ระบาด	173	70.9
2.ระบาด การป้องกันกำจัด(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	71	29.1
2.1 การเขตกรรม เช่น เฝ้า ฟังซากลำต้นปาล์ม	4	1.6
2.2 นีดฟันด้วยสารเคมี	67	27.5
14. การทำลายของสัตว์ศัตรูปาล์มน้ำมัน		
1.ไม่ทำลาย	73	29.9
2.ทำลาย การป้องกันกำจัด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	171	70.1
2.1 การเขตกรรม เช่น ถากหญ้าบริเวณ โคนต้น	136	55.7
2.2 ใช้สารเคมี	68	27.9
2.3 สัตว์ศัตรูธรรมชาติ เช่น งู เขี้ยว นกเค้าแมว	36	14.8

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

n = 244

ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
15. วิธีกำจัดวัชพืชในสวนปาล์มน้ำมัน		
<i>(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)</i>		
แรงงานคน	239	98.9
ใช้วัสดุคลุมดิน	2	0.8
ฉีดพ่นด้วยสารเคมี	101	41.4
ปลูกพืชคลุมดิน	1	0.4
16. เครื่องมือเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน		
<i>(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)</i>		
ใช้เสียมแทงทะลุปาล์มน้ำมันที่มีอายุไม่เกิน 8 ปี	172	70.5
ใช้มีดขอค้ำยาว เมื่อปาล์มน้ำมันมีอายุมากกว่า 8 ปี	179	73.4
17. ความถี่ในการเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน		
ทุก 15 วัน	235	96.3
ทุก 20 วัน	8	3.3
ทุก 45 วัน	1	0.4
18. ปริมาณผลผลิตปาล์มน้ำมันเก็บได้ในรอบปี 2561		
<i>(เฉลี่ยกิโลกรัม/ไร่/ปี)</i>		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2,000	2	0.8
2001 – 3,000	169	69.3
3,001 – 4,000	73	29.9
ค่าต่ำสุด = 1,500 กิโลกรัม	ค่าสูงสุด = 3,800 กิโลกรัม	
ค่าเฉลี่ย = 2,863.57 กิโลกรัม	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 372.715 กิโลกรัม	

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

n = 244		
ประเด็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
19. ช่วงเดือนที่ปาล์มน้ำมันให้ผลผลิตสูงในรอบปี 2561		
มกราคม	1	0.4
กุมภาพันธ์	1	0.4
มีนาคม	71	29.1
เมษายน	4	1.6
พฤษภาคม	2	0.8
มิถุนายน	1	0.4
กรกฎาคม	1	0.4
สิงหาคม	1	0.4
ตุลาคม	128	52.5
พฤศจิกายน	34	13.9
20. เพิ่มพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน(ไร่)		
ไม่เพิ่ม	232	95.1
เพิ่ม	12	4.9
3	1	0.4
5	3	1.2
6	1	0.4
7	1	0.4
10	4	1.7
15	2	0.8
21. แหล่งรับซื้อผลผลิตปาล์มน้ำมัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
มีพ่อค้ามารับซื้อถึงที่	2	0.8
นำไปขายลานเท	146	59.8
ส่งโรงงาน/บริษัท	137	56.1

จากตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นถึงสภาพการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร อำเภอ เขาพนม จังหวัดกระบี่ เกี่ยวกับ ลักษณะพื้นที่ปลูก สภาพดินที่ปลูก พันธุ์ปาล์มน้ำมัน แหล่งที่มา ของต้นพันธุ์ การเตรียมพื้นที่ปลูก ระยะปลูก อายุของต้นกล้าปาล์มน้ำมัน การใส่ปุ๋ย วิธีการให้น้ำ การตัดแต่งทางใบ สุขลักษณะและความสะอาด การระบาดของโรคปาล์มน้ำมัน การระบาดของ แมลงศัตรูปาล์มน้ำมัน การทำลายของสัตว์ศัตรูปาล์มน้ำมัน วิธีการกำจัดวัชพืชในสวนปาล์มน้ำมัน เครื่องมือเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน ความถี่ในการเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน ปริมาณผลผลิตปาล์มน้ำมัน ช่วง เดือนที่ปาล์มน้ำมันในผลผลิตสูง การเพิ่มพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน แหล่งรับซื้อผลผลิตปาล์มน้ำมัน (ปี 2561) ดังนี้

ลักษณะพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 97.2 เป็นพื้นที่ราบ รองลงมา ร้อยละ 1.6 เป็นพื้นที่ลุ่ม ร้อยละ 1.4 เป็นพื้นที่ดอน ตามลำดับ

สภาพดินที่ปลูกปาล์มน้ำมัน พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 56.6 เป็นดินร่วน รองลงมา ร้อยละ 28.7 เป็นดินร่วนปนเหนียว ร้อยละ 14.8 เป็นดินร่วนปนทราย ร้อยละ 12.3 เป็นดินเหนียวตามลำดับ

พันธุ์ปาล์มน้ำมันที่ใช้ปลูก พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 56.6 พันธุ์ปาล์มน้ำมันที่ปลูกใช้ พันธุ์เทนอรา (UV) รองลงมา ร้อยละ 42.2 พันธุ์ปาล์มน้ำมันที่ปลูกใช้พันธุ์สุราษฎร์ 2 ร้อยละ 8.6 พันธุ์ปาล์มน้ำมันที่ปลูกใช้พันธุ์สุราษฎร์ 1 ร้อยละ 2.5 พันธุ์ปาล์มน้ำมันที่ปลูกใช้พันธุ์ CIRAD ร้อย ละ 1.6 พันธุ์ปาล์มน้ำมันที่ปลูกใช้พันธุ์สุราษฎร์ 7 ร้อยละ 0.8 พันธุ์ปาล์มน้ำมันที่ปลูกใช้พันธุ์ LAME ตามลำดับ

แหล่งที่มาของต้นพันธุ์ปาล์มน้ำมัน พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 79.5 แหล่งที่มาของต้น พันธุ์ปาล์มน้ำมันเป็นของบริษัทจำหน่ายพันธุ์ปาล์มน้ำมัน รองลงมา ร้อยละ 21.7 แหล่งที่มาของต้น พันธุ์ปาล์มน้ำมันเป็นของศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมัน ตามลำดับ

การเตรียมพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 95.9 ทำถนนในแปลงใน การเตรียมพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน รองลงมา ร้อยละ 72.5 ปรับเปลี่ยนพื้นที่ให้ราบ กำจัดวัชพืชและตอ ไม้ให้หมดจากพื้นที่ในการเตรียมพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ร้อยละ 70.9 วางแนวปลูกแบบสามเหลี่ยม ด้านเท่าในการเตรียมพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ร้อยละ 66.0 ทำร่องระบายในการเตรียมพื้นที่ปลูกปาล์ม น้ำมัน ร้อยละ 17.6 ดำเนินการในฤดูแล้งระหว่างเดือนมกราคม-เมษายนในการเตรียมพื้นที่ปลูก ปาล์มน้ำมัน ตามลำดับ

ระยะปลูกปาล์มน้ำมัน พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 60.7 ใช้ระยะปลูกปาล์มน้ำมัน 9 x 9 เมตร รองลงมา ร้อยละ 27.0 ใช้ระยะปลูกปาล์มน้ำมัน 10 x 10 เมตร ร้อยละ 12.3 ใช้ระยะปลูกปาล์ม น้ำมัน 8 x 8 เมตร ตามลำดับ

อายุของต้นกล้าปาล์มน้ำมันที่ใช้ปลูก พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 80.3 ใช้อายุของต้นกล้าปาล์มน้ำมัน 8 เดือน รองลงมา 11.9 ใช้อายุของต้นกล้าปาล์มน้ำมัน 6 เดือน ร้อยละ 8.0 ใช้อายุของต้นกล้าปาล์มน้ำมัน 15 เดือน ร้อยละ 5.7 ใช้อายุของต้นกล้าปาล์มน้ำมัน 12 เดือน ร้อยละ 1.2 ใช้อายุของต้นกล้าปาล์มน้ำมัน 18 เดือน ตามลำดับ

การใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมัน พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 29.1 ใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมัน 3 เดือนต่อครั้ง รองลงมา ร้อยละ 27.9 ใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมัน 2 เดือนต่อครั้ง และ 6 เดือนต่อครั้ง ร้อยละ 15.2 ใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมันตามความพอใจ ตามลำดับ

วิธีการให้น้ำปาล์มน้ำมัน พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 95.9 ไม่ได้ทำการให้น้ำปาล์มน้ำมัน รองลงมา ร้อยละ 2.5 ให้น้ำปาล์มน้ำมันโดยการติดตั้งระบบน้ำแบบโปรยน้ำ (Mini Sprinkler) ร้อยละ 1.2 ให้น้ำปาล์มน้ำมันโดยท่อและสายยาง ร้อยละ 0.4 ให้น้ำปาล์มน้ำมันโดยติดตั้งระบบแบบน้ำหยด (Drip irrigation) ตามลำดับ

การตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมัน พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 57.8 ตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมันโดยเก็บทางใบที่รองทะลายไว้ 1-2 ใบ ร้อยละ 40.2 ตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมันโดยเก็บทางใบที่รองทะลายไว้ 2-3 ใบ ร้อยละ 2.0 ไม่ได้ตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมัน ตามลำดับ

สัญลักษณ์และความสะอาดของปาล์มน้ำมัน พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 86.5 นำทางใบมาจัดเรียงรอบโคนต้นหรือกองไว้บริเวณแถวของต้นปาล์ม รองลงมา ร้อยละ 57.0 เก็บผลปาล์มร่วงหล่นบริเวณโคนต้น ร้อยละ 43.4 ทำความสะอาดเครื่องมือและอุปกรณ์และลับให้คมเสมอ ร้อยละ 28.7 ใช้สารเคมีตามอัตราที่กำหนดไว้ในฉลาก ร้อยละ 28.3 ใช้สารเคมีตามชนิดของศัตรูพืชตามลำดับ

การระบาดของโรคปาล์มน้ำมัน พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 98.0 ไม่พบการระบาดของโรคปาล์มน้ำมัน รองลงมา ร้อยละ 1.2 พบการระบาดของโรคปาล์มน้ำมันโดยใช้แรงงานคนในการป้องกันกำจัด ร้อยละ 0.8 พบการระบาดของโรคปาล์มน้ำมันโดยฉีดพ่นสารเคมีในการป้องกันกำจัดตามลำดับ

การระบาดของแมลงศัตรูปาล์มน้ำมัน พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 70.9 ไม่พบการระบาดของแมลงศัตรูปาล์มน้ำมัน รองลงมา ร้อยละ 27.5 มีการระบาดของแมลงศัตรูปาล์มน้ำมันโดยฉีดพ่นสารเคมีในการป้องกันกำจัด ร้อยละ 1.6 มีการระบาดของแมลงศัตรูปาล์มน้ำมันโดยใช้วิธีการเกษตรกรรม เช่น เฝ้า ฟัง ซากลำต้น ตามลำดับ

การทำลายของสัตว์ศัตรูปาล์มน้ำมัน พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 55.7 พบการทำลายของสัตว์ศัตรูปาล์มน้ำมัน ใช้วิธีการเกษตรกรรม เช่น ถากหญ้าบริเวณโคนต้น ในการป้องกันกำจัด ร้อยละ 29.9 ไม่พบการทำลายของสัตว์ศัตรูปาล์มน้ำมัน ร้อยละ 27.9 พบการทำลายของสัตว์ศัตรูปาล์ม

น้ำมัน ใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัด ร้อยละ 14.8 พบการทำลายของสัตว์ศัตรูปาล์มน้ำมัน ใช้สัตว์ศัตรูธรรมชาติ เช่น งู เขี้ยวงา นกเค้าแมวในการป้องกันกำจัด ตามลำดับ

วิธีการกำจัดวัชพืชในสวนปาล์มน้ำมัน พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 98.9 ใช้แรงงานคนในการกำจัดวัชพืชในสวนปาล์มน้ำมัน รองลงมา ร้อยละ 41.4 ฉีดพ่นด้วยสารเคมีในการกำจัดวัชพืชในสวนปาล์มน้ำมัน ร้อยละ 0.8 ใช้วัสดุคลุมดินในการกำจัดวัชพืชในสวนปาล์มน้ำมัน ร้อยละ 0.4 ใช้การปลูกพืชคลุมดินในการกำจัดวัชพืชในสวนปาล์มน้ำมัน ตามลำดับ

เครื่องมือเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 73.4 ใช้เสียมแทงทะลายน้ำมันที่มีอายุไม่เกิน 8 ปี เป็นเครื่องมือเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน รองลงมา ร้อยละ 70.5 ใช้มีดขอ ค้ำขวายเมื่อต้นปาล์มน้ำมันมีอายุมากกว่า 8 ปี เป็นเครื่องมือเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน ตามลำดับ

ความถี่ในการเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 96.3 เก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน ทุก 15 วัน รองลงมา ร้อยละ 3.3 เก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน ทุก 20 วัน ร้อยละ 0.4 เก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน ทุก 45 วัน ตามลำดับ

ปริมาณผลผลิตปาล์มน้ำมัน พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 69.3 มีปริมาณผลผลิตปาล์มน้ำมันระหว่าง 2,001 – 3,000 กิโลกรัม รองลงมา ร้อยละ 29.9 มีปริมาณผลผลิตปาล์มน้ำมันระหว่าง 3,001 – 4,000 กิโลกรัม ร้อยละ 0.8 ปริมาณผลผลิตปาล์มน้ำมันน้อยกว่าหรือเท่ากับ 2,000 กิโลกรัม ตามลำดับ โดยปริมาณผลผลิตปาล์มน้ำมันเฉลี่ย 2,863.57 กิโลกรัม

ช่วงเดือนที่ปาล์มน้ำมันให้ผลผลิตสูง พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 52.5 ปริมาณผลผลิตสูงเดือนตุลาคม รองลงมา ร้อยละ 29.1 เดือนมีนาคม ร้อยละ 13.9 พฤศจิกายน ตามลำดับ

เพิ่มพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 95.1 ไม่เพิ่มพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน รองลงมา ร้อยละ 1.7 เพิ่มพื้นที่ปลูก 10 ไร่ ร้อยละ 1.2 เพิ่มพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน 5 ไร่ ร้อยละ 0.8 เพิ่มพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน 15 ไร่ ร้อยละ 0.4 เพิ่มพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน 3 ไร่ 6 ไร่ และ 7 ไร่ ตามลำดับ

แหล่งรับซื้อผลผลิตปาล์มน้ำมัน พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 59.8 นำผลผลิตปาล์มน้ำมันขายเท รองลงมา ร้อยละ 56.1 นำผลผลิตปาล์มน้ำมันส่งโรงงาน/บริษัท ร้อยละ 0.8 พ่อค้ามารับซื้อผลผลิตปาล์มน้ำมัน ตามลำดับ

**ตอนที่ 3 แหล่งความรู้ ความรู้ ความคิดเห็น แรงจูงใจ และความต้องการในการส่งเสริมของ
เกษตรกร ผู้ผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตร
ที่สำคัญ (Zoning)**

แหล่งความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน และ หลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับ
สินค้าเกษตรที่สำคัญของเกษตรกร อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ ดังนี้

3.1 แหล่งการได้รับข้อมูลข่าวสารในการผลิตปาล์มน้ำมัน

แหล่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร อำเภอเขาพนม
จังหวัดกระบี่ ดังนี้

ตารางที่ 4.4 แหล่งความรู้ เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน

แหล่งความรู้	ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสาร (จำนวน/ร้อยละ)					\bar{x} (S.D)	ความหมาย
	1	2	3	4	5		
1. สื่อบุคคล	-	-	-	-	-	2.81 (0.766)	ปานกลาง
1) เจ้าหน้าที่ส่งเสริม การเกษตรของรัฐ	0 (0.0)	1 (0.4)	10 (4.1)	182 (74.6)	51 (20.9)	4.16 (0.492)	มาก
2) เจ้าหน้าที่บริษัท เอกชน	0 (0.0)	6 (2.5)	107 (43.9)	121 (49.6)	10 (4.1)	3.55 (0.616)	มาก
3) พ่อค้า	203 (83.2)	3 (1.2)	34 (13.9)	3 (1.2)	1 (0.4)	1.34 (0.794)	น้อยที่สุด
4) ผู้นำชุมชน/ ผู้ประกอบการท้องถิ่น	47 (19.3)	122 (50.0)	72 (29.5)	2 (0.8)	1 (0.4)	2.13 (1.415)	น้อย
5) เจ้าหน้าที่ อบต.	55 (22.5)	97 (39.8)	63 (25.8)	29 (11.9)	0 (0.0)	2.27 (1.016)	น้อย
6) เพื่อนบ้าน	36 (14.8)	66 (27.0)	101 (41.4)	35 (14.3)	6 (2.5)	2.63 (0.984)	ปานกลาง
7) วิทยากร ศพก.	0 (0.0)	16 (6.6)	101 (41.4)	95 (38.9)	32 (13.1)	3.59 (0.799)	มาก

n = 244

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

แหล่งความรู้	ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสาร (จำนวน/ร้อยละ)					\bar{x}	ความหมาย
	1	2	3	4	5	(S.D)	
2. สื่อสิ่งพิมพ์	-	-	-	-	-	2.29	น้อย
						(1.266)	
1) เอกสารของ หน่วยงานราชการ	67 (27.5)	4 (1.6)	104 (42.6)	36 (14.8)	33 (13.5)	2.85 (1.337)	ปานกลาง
2) เอกสารของ บริษัทเอกชน	136 (55.7)	8 (3.3)	35 (14.3)	63 (25.8)	2 (0.8)	2.13 (1.341)	น้อย
3) หนังสือพิมพ์	134 (54.9)	38 (15.6)	40 (16.4)	30 (12.3)	2 (0.8)	1.89 (1.127)	น้อย
4) วารสาร	102 (41.8)	35 (14.3)	43 (17.6)	63 (25.8)	1 (0.4)	2.29 (1.260)	น้อย
3. สื่อมวลชน						2.15	น้อย
						(1.141)	
1) วิทยูกระจายเสียง ชุมชน	108 (44.3)	6 (2.5)	69 (28.3)	60 (24.6)	1 (0.4)	2.23 (1.258)	น้อย
2) วิทยูกระจายเสียง ทางราชการ	108 (44.3)	36 (14.8)	37 (15.2)	63 (25.8)	0 (0.0)	2.29 (1.260)	น้อย
3) โทรทัศน์หลัก (Free TV)	98 (40.2)	38 (15.6)	39 (16.0)	65 (26.6)	4 (1.6)	2.34 (1.291)	น้อย
4) โทรทัศน์ดาวเทียม	100 (41.0)	3 (1.2)	9 (3.7)	128 (52.5)	4 (1.6)	2.73 (1.475)	ปานกลาง
5) หอกระจายข่าว	205 (84.0)	35 (14.3)	4 (1.6)	0 (0.0)	0 (0.0)	1.18 (0.423)	น้อยที่สุด

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

แหล่งความรู้	ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสาร (จำนวน/ร้อยละ)					\bar{x}	ความหมาย
	1	2	3	4	5	(S.D)	
4. สื่อกิจกรรม						2.90	ปานกลาง
						(1.080)	
1) การจัดฝึกอบรม	67 (27.5)	63 (25.8)	37 (15.2)	73 (29.9)	4 (1.6)	2.52 (1.225)	น้อย
2) การประชุมสัมมนา	34 (13.9)	30 (12.3)	73 (29.9)	71 (29.1)	36 (14.8)	3.18 (1.238)	ปานกลาง
3) การศึกษาดูงาน	34 (13.9)	2 (0.8)	72 (29.5)	99 (40.6)	37 (15.2)	3.42 (1.186)	มาก
4) นิทรรศการ	36 (14.8)	2 (0.8)	41 (16.8)	128 (52.5)	37 (15.2)	3.52 (1.208)	มาก
5) งานวันเกษตร	35 (14.3)	2 (0.8)	39 (16.0)	131 (53.7)	37 (15.2)	1.18 (0.423)	น้อยที่สุด
6) วันสาธิต	34 (13.9)	9 (3.7)	10 (4.1)	156 (63.9)	35 (14.3)	3.61 (1.200)	มาก
5. สื่ออิเล็กทรอนิกส์						2.69	ปานกลาง
						(1.100)	
1) อินเทอร์เน็ต	3 (1.2)	32 (13.1)	66 (27.0)	134 (54.9)	9 (3.7)	3.47 (0.813)	มาก
2) เฟสบุ๊ก (Facebook)	67 (27.5)	63 (25.8)	41 (16.8)	67 (27.5)	8 (2.5)	2.52 (1.225)	น้อย
3) ไลน์ (Line)	67 (27.5)	97 (39.8)	8 (3.3)	68 (27.9)	4 (1.6)	2.36 (1.201)	น้อย
4) แอปพลิเคชัน (Application)	67 (27.5)	96 (39.3)	74 (37.3)	6 (2.5)	1 (0.4)	2.36 (1.201)	น้อย
เฉลี่ยรวมทั้งหมด	-	-	-	-	-	2.57	น้อย
						(1.070)	

จากตารางที่ 4.4 แหล่งความรู้เกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน ปรากฏผลการวิเคราะห์เป็นดังนี้

แหล่งความรู้เกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน ของเกษตรกร อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ มีแหล่งความรู้ทั้งที่เป็น สื่อบุคคล สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อมวลชน สื่อกิจกรรม และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.57) โดยเมื่อพิจารณาแยกรายละเอียดแต่ละแหล่งความรู้ พบว่า

1. สื่อบุคคล ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.81) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายประเด็น พบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 3 แหล่ง ได้แก่ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรของรัฐ (ค่าเฉลี่ย 4.16) รองลงมาวิทยากร ศพก. (ค่าเฉลี่ย 3.59) และเจ้าหน้าที่บริษัทเอกชน (ค่าเฉลี่ย 3.55) อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 แหล่ง ได้แก่ เพื่อนบ้าน (ค่าเฉลี่ย 2.63) อยู่ในระดับน้อย จำนวน 2 แหล่ง ได้แก่ และเจ้าหน้าที่ อบต. (ค่าเฉลี่ย 2.27) ผู้นำชุมชนผู้ปกครองท้องที่ (ค่าเฉลี่ย 2.21) อยู่ในระดับน้อยที่สุด 1 แหล่ง ได้แก่ พ่อค้า (ค่าเฉลี่ย 1.34)

2. สื่อสิ่งพิมพ์ ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.29) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายประเด็นพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 แหล่ง ได้แก่ เอกสารของหน่วยงานราชการ (ค่าเฉลี่ย 2.85) อยู่ในระดับน้อย จำนวน 3 แหล่ง ได้แก่ เอกสารของบริษัทเอกชน (ค่าเฉลี่ย 2.13) หนังสือพิมพ์ (ค่าเฉลี่ย 1.89) และวารสาร (ค่าเฉลี่ย 2.89)

3. สื่อมวลชน ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.15) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายประเด็นพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 1 แหล่ง โทรทัศน์ดาวเทียม (ค่าเฉลี่ย 2.73) อยู่ในระดับน้อย 3 แหล่ง ได้แก่ วิทยุกระจายเสียงทางราชการ (ค่าเฉลี่ย 2.29) โทรทัศน์หลัก (Free TV) (ค่าเฉลี่ย 2.34) อยู่ในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ หอกระจายข่าว (ค่าเฉลี่ย 1.18)

4. สื่อกิจกรรม ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.90) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายประเด็น พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 แหล่ง ได้แก่ การศึกษาดูงาน (ค่าเฉลี่ย 3.42) นิทรรศการ (ค่าเฉลี่ย 3.52) และวันสาริต (ค่าเฉลี่ย 3.61) อยู่ในระดับปานกลาง 1 แหล่ง ได้แก่ การประชุมสัมมนา (ค่าเฉลี่ย 3.18) อยู่ในระดับน้อยที่สุด 1 แหล่ง ได้แก่ งานวันเกษตร (ค่าเฉลี่ย 1.18)

5. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.69) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายประเด็นพบว่าอยู่ในระดับมาก 1 แหล่ง ได้แก่ อินเทอร์เน็ต (ค่าเฉลี่ย 3.47) อยู่ในระดับน้อย 3 แหล่ง ได้แก่ เฟสบุ๊ก (Facebook) (ค่าเฉลี่ย 2.52) ไลน์ (line) (ค่าเฉลี่ย 2.36) และ แอปพลิเคชัน (Application) (ค่าเฉลี่ย 2.36)

ตารางที่ 4.5 สรุปแหล่งความรู้เกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน

n = 244

แหล่งความรู้	\bar{X}	(S.D)	ความหมาย
1. สื่อบุคคล	2.81	(1.007)	ปานกลาง
2. สื่อสิ่งพิมพ์	2.29	(1.266)	น้อย
3. สื่อมวลชน	2.15	(1.141)	น้อย
4. สื่อกิจกรรม	2.90	(1.080)	ปานกลาง
5. สื่ออิเล็กทรอนิกส์	2.69	(1.100)	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	2.57	1.070	น้อย

จากตารางที่ 4.5 สรุปแหล่งความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังนี้

สรุปแหล่งความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน ของเกษตรกรอำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ มีแหล่งความรู้ทั้งที่เป็น สื่อบุคคล สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อมวลชน สื่อกิจกรรม และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.57) โดยเมื่อพิจารณาแยกรายละเอียดแต่ละแหล่งความรู้ พบว่า จังหวัดกระบี่ มีแหล่งความรู้ทั้งที่เป็น สื่อบุคคลภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.81) สื่อสิ่งพิมพ์ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.29) สื่อมวลชนภาพรวมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.15) สื่อกิจกรรมภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.90) และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.69)

3.2 แหล่งความรู้เกี่ยวกับหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ

(Zoning)

ตารางที่ 4.6 แหล่งความรู้เกี่ยวกับหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ
(Zoning)

n = 244

แหล่งความรู้	ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสาร (จำนวน/ร้อยละ)					\bar{x} (S.D)	ความหมาย
	1	2	3	4	5		
1. สื่อบุคคล	-	-	-	-	-	2.08 (0.857)	น้อย
1) เจ้าหน้าที่ส่งเสริม การเกษตรของรัฐ	31 (12.7)	36 (14.8)	105 (43.0)	39 (16.0)	33 (13.5)	3.03 (1.167)	ปานกลาง
2) เจ้าหน้าที่บริษัท เอกชน	188 (77.0)	34 (13.9)	17 (7.0)	5 (2.0)	0 (0.0)	1.34 (0.699)	น้อย
3) พ่อค้า	226 (92.6)	3 (1.2)	15 (6.1)	0 (0.0)	0 (0.0)	1.14 (0.491)	น้อยที่สุด
4) ผู้นำชุมชน/ ผู้ประกอบการท้องถิ่น	147 (60.2)	82 (33.6)	15 (6.1)	0 (0.0)	1 (0.0)	1.46 (0.611)	น้อยที่สุด
5) เจ้าหน้าที่ อบต.	127 (52.0)	62 (25.4)	43 (17.6)	12 (4.9)	0 (0.0)	1.75 (0.915)	น้อย
6) เพื่อนบ้าน	36 (14.8)	67 (27.5)	100 (41.0)	35 (14.3)	6 (2.5)	2.62 (0.984)	ปานกลาง
7) วิทยากร ศพก.	36 (14.9)	4 (1.6)	103 (42.2)	69 (28.3)	32 (13.1)	3.23 (1.168)	ปานกลาง
2. สื่อสิ่งพิมพ์	-	-	-	-	-	2.27 (1.238)	น้อย
1) เอกสารของ หน่วยงานราชการ	66 (27.0)	4 (1.6)	105 (43.0)	36 (14.8)	33 (13.5)	2.86 (1.332)	ปานกลาง
2) เอกสารของ บริษัทเอกชน	135 (55.3)	22 (9.0)	34 (13.9)	53 (21.7)	0 (0.0)	2.02 (1.252)	น้อย
3) หนังสือพิมพ์	134 (54.9)	39 (16)	40 (16.4)	30 (12.3)	1 (0.0)	1.87 (1.109)	น้อย

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

แหล่งความรู้	ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสาร (จำนวน/ร้อยละ)					\bar{x}	ความหมาย
	1	2	3	4	5	(S.D)	
4) วารสาร	98 (40.2)	35 (14.3)	45 (18.4)	65 (26.6)	1 (0.4)	2.33 (1.260)	น้อย
3. สื่อมวลชน						2.16 (1.144)	น้อย
1) วิทยูกระจายเสียงชุมชน	108 (44.3)	6 (2.5)	69 (28.3)	60 (24.6)	1 (0.4)	2.34 (1.278)	น้อย
2) วิทยูกระจายเสียงทางราชการ	107 (43.9)	37 (15.2)	37 (15.2)	63 (25.8)	0 (0.0)	2.23 (1.256)	น้อย
3) โทรทัศน์หลัก (Free TV)	98 (40.2)	38 (15.6)	39 (16.0)	65 (26.6)	4 (1.6)	2.34 (1.291)	น้อย
4) โทรทัศน์ดาวเทียม	100 (41.0)	3 (1.2)	9 (3.7)	128 (52.5)	4 (1.6)	2.73 (1.475)	ปานกลาง
5) หอกระจายข่าว	205 (84.0)	35 (14.3)	4 (1.6)	0 (0.0)	0 (0.0)	1.18 (0.423)	น้อยที่สุด
4. สื่อกิจกรรม						3.31 (1.206)	ปานกลาง
1) การจัดฝึกอบรม	66 (27.0)	63 (25.8)	38 (15.6)	73 (29.9)	4 (1.6)	2.53 (1.222)	น้อย
2) การประชุมสัมมนา	33 (13.5)	30 (12.3)	74 (30.3)	71 (29.1)	36 (14.8)	3.19 (1.231)	ปานกลาง
3) การศึกษาดูงาน	34 (13.9)	2 (0.8)	72 (29.5)	99 (40.6)	37 (15.2)	3.42 (1.186)	มาก
4) นิทรรศการ	36 (14.8)	2 (0.8)	41 (16.8)	128 (52.5)	37 (15.2)	3.53 (1.202)	มาก
5) งานวันเกษตร	35 (14.3)	2 (0.8)	39 (16.0)	131 (53.7)	37 (15.2)	3.55 (1.198)	มาก

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

แหล่งความรู้	ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสาร (จำนวน/ร้อยละ)					\bar{x}	ความหมาย
	1	2	3	4	5	(S.D)	
6) วันอาทิตย์	34 (13.9)	9 (3.7)	10 (4.1)	156 (63.9)	35 (14.3)	3.61 (1.200)	มาก
5. สื่ออิเล็กทรอนิกส์						2.60 (1.026)	น้อย
1) อินเทอร์เน็ต	4 (1.6)	32 (13.1)	66 (27.0)	133 (54.5)	9 (3.7)	3.45 (0.828)	มาก
2) เฟซบุ๊ก (Facebook)	68 (27.9)	62 (25.4)	41 (16.8)	67 (27.5)	6 (2.5)	2.51 (1.229)	น้อย
3) ไลน์ (Line)	68 (27.9)	96 (39.3)	8 (3.3)	68 (27.9)	4 (1.6)	2.36 (1.204)	น้อย
4) แอปพลิเคชัน	68 (27.9)	95 (38.9)	74 (30.3)	6 (2.5)	1 (0.4)	2.09 (0.844)	น้อย
เฉลี่ยรวมทั้งหมด	-	-	-	-	-	2.49 (0.879)	น้อย

จากตารางที่ 4.6 แหล่งความรู้เกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ปรากฏผลการวิเคราะห์เป็นดังนี้

แหล่งความรู้เกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ของเกษตรกร อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ มีแหล่งความรู้ทั้งที่เป็น สื่อบุคคล สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อมวลชน สื่อกิจกรรม และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ยทั้งหมด 2.49) โดยเมื่อพิจารณาแยกออกรายละเอียดแต่ละแหล่งความรู้ พบว่า

1. สื่อบุคคล ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.08) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายประเด็น พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 3 แหล่ง ได้แก่ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรของรัฐ (ค่าเฉลี่ย 3.03) เพื่อนบ้าน (ค่าเฉลี่ย 2.62) และวิทยากร ศพก. (ค่าเฉลี่ย 3.23) อยู่ในระดับน้อย จำนวน 2 แหล่ง ได้แก่ เจ้าหน้าที่บริษัทเอกชน (ค่าเฉลี่ย 1.34) และเจ้าหน้าที่ อบต. (ค่าเฉลี่ย 1.75) อยู่ในระดับน้อย ที่สุด ได้แก่ พ่อค้า (ค่าเฉลี่ย 1.14) และผู้นำชุมชนผู้ปกครองท้องถิ่น (ค่าเฉลี่ย 1.46)

2. **สื่อสิ่งพิมพ์** ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.27) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายประเด็นพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 แหล่ง ได้แก่ เอกสารของหน่วยงานราชการ (ค่าเฉลี่ย 2.86) อยู่ในระดับน้อย จำนวน 3 แหล่ง ได้แก่ ได้แก่ เอกสารของบริษัทเอกชน (ค่าเฉลี่ย 2.02) หนังสือพิมพ์ (ค่าเฉลี่ย 1.87) และวารสาร (ค่าเฉลี่ย 2.33)

3. **สื่อมวลชน** ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.16) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายประเด็นพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 1 แหล่ง โทรทัศน์ดาวเทียม (ค่าเฉลี่ย 2.73) อยู่ในระดับน้อย 3 แหล่ง ได้แก่ วิทยุกระจายเสียงชุมชน (ค่าเฉลี่ย 2.34) โทรทัศน์หลัก (Free TV) (ค่าเฉลี่ย 2.34) วิทยุกระจายเสียงทางราชการ (ค่าเฉลี่ย 2.23) อยู่ในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ หอกระจายข่าว (ค่าเฉลี่ย 1.18)

4. **สื่อกิจกรรม** ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.31) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายประเด็น พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 แหล่ง ได้แก่ วันสาธิต (ค่าเฉลี่ย 3.61) งานวันเกษตร (ค่าเฉลี่ย 3.55) นิทรรศการ (ค่าเฉลี่ย 3.53) การศึกษาดูงาน (ค่าเฉลี่ย 3.42) และ อยู่ในระดับปานกลาง 1 แหล่ง ได้แก่ การประชุมสัมมนา (ค่าเฉลี่ย 3.19) อยู่ในระดับน้อย 1 แหล่ง ได้แก่ การจัดฝึกอบรม (ค่าเฉลี่ย 2.53)

5. **สื่ออิเล็กทรอนิกส์** ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.60) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายประเด็นพบว่าอยู่ในระดับมาก 1 แหล่ง ได้แก่ อินเทอร์เน็ต (ค่าเฉลี่ย 3.45) อยู่ในระดับน้อย 3 แหล่ง ได้แก่ เฟสบุ๊ก (Facebook) (ค่าเฉลี่ย 2.51) ไลน์ (line) (ค่าเฉลี่ย 2.36) และ แอปพลิเคชัน (Application) (ค่าเฉลี่ย 2.09)

ตารางที่ 4.7 สรุปแหล่งความรู้เกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับ
สินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)

n = 244

แหล่งความรู้	\bar{x}	(S.D)	ความหมาย
1. สื่อบุคคล	2.08	(0.857)	น้อย
2. สื่อสิ่งพิมพ์	2.27	(1.238)	น้อย
3. สื่อมวลชน	2.16	(1.141)	น้อย
4. สื่อกิจกรรม	3.31	(1.206)	ปานกลาง
5. สื่ออิเล็กทรอนิกส์	2.60	(1.026)	น้อย
เฉลี่ยรวม	2.49	(1.079)	น้อย

จากตารางที่ 4.7 สรุปแหล่งความรู้เกี่ยวกับการหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับ
สินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ดังนี้

สรุปแหล่งความรู้เกี่ยวกับการหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่
สำคัญ (Zoning) ของเกษตรกรอำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ มีแหล่งความรู้ทั้งที่เป็น สื่อบุคคล สื่อ
สิ่งพิมพ์ สื่อมวลชน สื่อกิจกรรม และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย
2.49) โดยเมื่อพิจารณาแยกรายละเอียดแต่ละแหล่งความรู้ พบว่า จังหวัดกระบี่ มีแหล่งความรู้ทั้งที่
เป็น สื่อบุคคลภาพรวมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.08) สื่อสิ่งพิมพ์ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย
(ค่าเฉลี่ย 2.27) สื่อมวลชนภาพรวมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.16) สื่อกิจกรรมภาพรวมอยู่ในระดับ
ปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.31) และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.60)

ตารางที่ 4.8 สรุปผลการศึกษาเปรียบเทียบ แหล่งความรู้เกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน
และแหล่งความรู้เกี่ยวกับหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ
(Zoning)

n = 244

ประเภทสื่อ	แหล่งความรู้การผลิต ปาล์มน้ำมัน			แหล่งความรู้ Zoning			เฉลี่ยรวม		
	\bar{X}	(S.D)	ความหมาย	\bar{X}	(S.D)	ความหมาย	\bar{X}	(S.D)	ความหมาย
1. สื่อบุคคล	2.81	(0.766)	น้อย	2.08	(0.857)	น้อย	2.18	(0.932)	น้อย
2. สื่อสิ่งพิมพ์	2.29	(1.266)	น้อย	2.27	(1.238)	น้อย	2.28	(1.252)	น้อย
3. สื่อมวลชน	2.15	(1.141)	น้อย	2.16	(1.141)	น้อย	2.15	(1.141)	น้อย
4. สื่อกิจกรรม	2.90	(1.080)	ปานกลาง	3.31	(1.206)	ปานกลาง	3.10	(1.143)	ปานกลาง
5. สื่อ อิเล็กทรอนิกส์	2.69	(1.100)	ปานกลาง	2.60	(1.026)	น้อย	2.64	(1.063)	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	2.57	(1.070)	น้อย	2.49	(1.079)	น้อย	2.53	(1.0745)	น้อย

3.3 ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

ตารางที่ 4.9 ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

ประเด็นความรู้	เฉลย	ตอบถูกต้อง		อันดับ
		จำนวน	ร้อยละ	
1. พันธุ์เทนเอร์่า เป็นพันธุ์ปาล์มลูกผสมระหว่างพันธุ์ฟ่อ ฟิสิเฟอระ และพันธุ์แม่คูระ	ถูก	239	98.0	5
2. ปาล์มน้ำมันพันธุ์ดี ได้มาจากลูกใต้โคนของต้นปาล์ม น้ำมันที่ให้ผลผลิตมากที่สุด (เฉลย : ปาล์มน้ำมันพันธุ์ดีเป็นปาล์มพันธุ์ลูกผสมเทนเอร์่า และมาจากแปลงเพาะพันธุ์ที่ได้มาตรฐาน ได้รับการรับรอง แหล่งผลิต สามารถตรวจสอบแหล่งผลิตได้)	ผิด	243	99.6	2
3. ปาล์มน้ำมันเป็นพืชสมบูรณ์เพศ คือมีดอกตัวผู้และดอก ตัวเมียบนต้นเดียวกัน	ถูก	241	98.8	4
4. ปาล์มน้ำมันเป็นพืชที่มีอัตราการสังเคราะห์แสงสูงมาก ต้องการแสงไม่ต่ำกว่า 2,000 ชั่วโมงต่อปี และไม่ต่ำกว่า 5 ชั่วโมงต่อวัน	ถูก	242	99.2	3
5. การปลูกปาล์มน้ำมัน ควรรองกันหลุมด้วยร็อกฟอสเฟต เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ดิน	ถูก	239	98.0	5
6. ดินที่เหมาะสมกับการปลูกปาล์มน้ำมัน คือ ดินทราย เพราะระบายน้ำได้ดี (เฉลย : ดินที่เหมาะสมกับการปลูกปาล์มน้ำมัน คือ ดินร่วน หรือดินร่วนปนเหนียว เพราะมีความอุดมสมบูรณ์ปาน กลางถึงสูง)	ผิด	181	74.2	9
7. การวางแผนปลูกปาล์มน้ำมันควรอยู่ในแนวทิศเหนือ- ใต้ เพื่อลดการบังแสงในช่วงปาล์มน้ำมันยังอายุน้อย	ถูก	152	62.3	14

n = 244

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ประเด็นความรู้	เฉลย	ตอบถูกต้อง		อันดับ
		จำนวน	ร้อยละ	
8. การปลูกปาล์มน้ำมันในระยะชิด จะทำให้ผลผลิตต่อไร่สูง เนื่องจากมีจำนวนต้นต่อไร่สูงกว่าในระยะปลูกที่มากกว่า (เฉลย : ระยะปลูกที่ชิดที่ต่ำกว่า 9 เมตรเมื่อเข้าปีที่ 5 และ 6 ผลผลิตที่ได้จะต่ำมาก ซึ่งระยะที่เหมาะสมที่สุด คือ 9 เมตร	ผิด	179	73.4	10
9. ไม่ควรตัดแต่งใบปาล์มน้ำมันในช่วงก่อนให้ผลผลิต (แรกปลูกจนถึง 3 ปี) เพราะเป็นช่วงที่ปาล์มน้ำมันกำลังเติบโต	ถูก	179	73.4	10
10. การใช้ทะลายปาล์มเปล่าคลุมโคนต้นมีทั้งประโยชน์และโทษขึ้นอยู่กับการจัดการ	ถูก	174	71.3	12
11. ธาตุอาหารหลักสำคัญ 5 ชนิด ได้แก่ ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส โพแทสเซียม แมกนีเซียม โบรอน	ถูก	238	97.5	6
12. ไม่จำเป็นต้องกำจัดวัชพืชก่อนที่จะใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมัน	ถูก	158	64.8	13
13. การใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมันควรใส่เมื่อแล้งจัดเพราะจะทำให้ไม่เปลืองปุ๋ย (เฉลย : การใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมันควรใส่เมื่อดินมีความชื้นเพียงพอ หลีกเลี่ยงการใส่เมื่อแล้งจัดหรือฝนตกหนักในปีแรก หลังจากการปลูกควรใส่ปุ๋ย 4-5 ครั้ง ตั้งแต่ปีที่ 2 เป็นต้นไป ควรใส่ปุ๋ย 3 ครั้ง/ปี ช่วงเหมาะในการใส่ปุ๋ย คือ ต้นฝน กลางฝน และปลายฝน ตั้งแต่ปีที่ 5 ขึ้นไป อาจพิจารณาใส่ปุ๋ยเพียงปีละ 2 ครั้ง ถ้าสภาพแวดล้อมเหมาะสม	ผิด	244	100.0	1
14. ปาล์มน้ำมันขาดธาตุโบรอน ทำให้ใบหยิกเจริญผิดปกติรูปร่าง ใบอ่อนปลายใบเป็นรูปตะขอ	ถูก	176	72.1	11
15. อาการจุดสีส้มตามใบปาล์มน้ำมัน เกิดจากการขาดธาตุฟอสฟอรัส (เฉลย : อาการทางใบสีส้ม และทรงพุ่มเหมือนปิรามิด เกิดจากการขาดธาตุฟอสฟอรัสของต้นปาล์มน้ำมัน)	ผิดผิด	107107	43.93.9	16 16

n = 244

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ประเด็นความรู้	เฉลย	ตอบ		อันดับ
		ถูกต้อง		
		จำนวน	ร้อยละ	
16. การเก็บตัวอย่างใบปาล์มน้ำมันเพื่อนำไปวิเคราะห์ปริมาณธาตุอาหารจะใช้ตัวอย่างใบจากทางใบที่ 7 เนื่องจากเป็นทางใบที่มีความสัมพันธ์กับปริมาณผลผลิต (เฉลย : การเก็บตัวอย่างใบปาล์มน้ำมันเพื่อนำไปวิเคราะห์ปริมาณธาตุอาหารจะใช้ตัวอย่างใบจากทางใบที่ 17 เนื่องจากเป็นทางใบที่มีความสัมพันธ์กับปริมาณผลผลิต)	ผิด	111	45.5	1
17. ค้างแรดไม่ใช่แมลงศัตรูปาล์มน้ำมัน (เฉลย : ค้างแรดศัตรูปาล์มน้ำมันประเภทแมลง ของ มะพร้าว และปาล์ม มี 2 ชนิด คือ ค้างแรดชนิดเล็ก ชื่อ <i>Oryctes rhionoceros</i> พบทุกภาคของประเทศไทย และ ค้างแรดชนิดใหญ่ ชื่อ <i>Oryctes gnu</i> Mohner พบไม่บ่อยนักตั้งแต่จังหวัดชุมพรลงไปได้ทั่วประเทศ)	ผิด	213	87.3	7
18. ปาล์มน้ำมันเป็นพืชที่มีอายุยาว สามารถให้ผลผลิตได้นาน 50 ปี (เฉลย : ปาล์มน้ำมันอายุยาวกว่า 100ปี แต่ที่ปลูกเพื่อการค้าและให้ผลผลิต 25-30 ปี ก็จะถูกโค่นทิ้งเนื่องจากได้ผลตอบแทนไม่คุ้มค่า)	ผิด	208	85.2	8
19. การเก็บทะลายน้ำมันที่สุกแก่เต็มที่ สังเกตได้จาก การหลุดร่วงของผลและลักษณะสีผล	ถูก	244	100.0	1
20. การขนส่งทะลายน้ำมันจากแปลงเกษตรกรสู่ โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มไม่ควรเกิน 24 ชั่วโมง	ถูก	242	99.2	3

จากตารางที่ 4.9 ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน ผลการวิเคราะห์ เป็นดังนี้
 ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน เมื่อนำผลคะแนนมาพิจารณา พบว่า เกษตรกร
 มีความรู้ความเข้าใจ จากคำถามที่ตอบได้ถูกต้องมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมัน
 ควรใส่เมื่อแล้งจัดเพราะจะทำให้ไม่เปลืองปุ๋ย (ร้อยละ 100.0) การเก็บทะลายปาล์มน้ำมันที่สุกแก่
 เต็มที่ สังกัดได้จากการหลอกรวงของผลและลักษณะสีผล (ร้อยละ 100.0) ปาล์มน้ำมันพันธุ์ดี ได้มา
 จากลูกใต้โคนของต้นปาล์มน้ำมันที่ให้ผลผลิตมากที่สุด (ร้อยละ 99.6) และการขนส่งทะลายปาล์ม
 น้ำมันจากแปลงเกษตรกรสู่โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มไม่ควรเกิน 24 ชั่วโมง (ร้อยละ 99.2)
 และทรงพุ่มเหมือนปิรามิด เกิดจากการขาดธาตุฟอสฟอรัสของต้นปาล์มน้ำมัน (ร้อยละ 43.9) การ
 เก็บตัวอย่างใบปาล์มน้ำมันเพื่อนำไปวิเคราะห์ปริมาณธาตุอาหารจะใช้ตัวอย่างใบจากทางใบที่ 17
 เนื่องจากเป็นทางใบที่มีความสัมพันธ์กับปริมาณผลผลิต (ร้อยละ 45.5) การวางแผนปลูกปาล์ม
 น้ำมันควรอยู่ในแนวทิศเหนือ - ใต้ เพื่อลดการบังแสงในช่วงปาล์มน้ำมันยังอายุน้อย หมายความว่า
 เกษตรกรส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องการผลิตปาล์มน้ำมัน เพราะมีประสบการณ์การในผลิดมาเป็น
 เวลานาน แต่ในประเด็นที่ซับซ้อนอาจเกิดความสับสนไม่แน่ใจและไม่มั่นใจ (ร้อยละ 62.3)

ตารางที่ 4.10 ระดับความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน

n = 244			
จำนวนข้อที่ตอบถูก	ระดับความรู้ความ เข้าใจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1 - 4	น้อยที่สุด	0	0.0
5 - 8	น้อย	0	0.0
9 - 12	ปานกลาง	2	0.8
13 - 16	มาก	100	41.0
17 - 20	มากที่สุด	142	58.2
ค่าต่ำสุด = 9 ข้อ		ค่าสูงสุด = 19 ข้อ	
ค่าเฉลี่ย = 16.46 ข้อ		ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.982 ข้อ	

จากตารางที่ 4.10 ระดับความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน ของเกษตรกร อำเภอเขา
 พนม จังหวัดกระบี่ ปรากฏผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ระดับความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน เมื่อนำผลจำนวนข้อที่ตอบถูกต้องทั้งหมดมา
 พิจารณา พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 58.2 ตอบถูก 17 - 20 ข้อ รองลงมา

ร้อยละ 41.0 ตอบถูก 13-16 ข้อ ร้อยละ 0.8 ตอบถูก 9 -12 ข้อ ตามลำดับ โดยมีจำนวนคนที่ตอบถูกเฉลี่ย 16.46 ข้อ

3.4 ความรู้เกี่ยวกับหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)

ตารางที่ 4.11 ความรู้เกี่ยวกับหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)

ประเด็นความรู้	เฉลย	ตอบถูกต้อง		อันดับ
		จำนวน	ร้อยละ	
1. การจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) หมายถึง การกำหนดการผลิตทางการเกษตรออกเป็นกลุ่ม โดยใช้การแบ่งเขตจากชนิดของดิน น้ำฝน อุณหภูมิ พืชเศรษฐกิจ ประเภทฟาร์ม และรายได้หลักของเกษตรกร	ถูก	189	77.0	1
2. ตามหลักการโซนนิ่ง เขตที่มีความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช ควรทำการปรับเปลี่ยนเป็นการปลูกพืชหรือผลิตสินค้าเกษตรอื่น (เฉลย :ตามหลักการ โซนนิง หากพื้นที่ใดเหมาะสมสำหรับปลูกพืชนั้น ๆ แล้ว ก็ควรปลูกพืชเดิม และหาวิธีการลดต้นทุนการผลิต หรือเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต)	ผิด	30	12.3	10
3. การวิเคราะห์โซนนิ่ง จะระบุเฉพาะพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเท่านั้น (เฉลย :การวิเคราะห์โซนนิ่ง สามารถระบุได้ทั้งพื้นที่ที่มีความเหมาะสมและพื้นที่ไม่เหมาะสม)	ผิด	84	34.4	6
4. เขตเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีทั้งหมด 13 ชนิด	ถูก	139	57.0	4

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

n = 244

ประเด็นความรู้	เฉลย	ตอบถูกต้อง		อันดับ
		จำนวน	ร้อยละ	
5. การวิเคราะห์โซนนิ่งจะคำนึงถึงปัจจัยด้านแหล่งน้ำเพียง อย่างเดียว (เฉลย : การประกาศเขตเหมาะสมการผลิต คำนึงถึงปัจจัย ธรรมชาติที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ดิน น้ำ อากาศ แสงแดด ความชื้นสัมพัทธ์ (Land Suitability) และระดับความ ต้องการของพืช (Crop Requirement) การผลิตสินค้าเกษตร ในปัจจุบัน (Existing Land Use) หรือเงื่อนไขสำหรับการ ผลิตอื่นๆ)	ผิด	74	30.3	8
6. เกษตรกรที่ไม่ปลูกพืชให้ตรงตามผลการวิเคราะห์โซน นิ่งจะมีความผิดทางกฎหมาย (เฉลย : เกษตรกรที่ไม่ปลูกพืชให้ตรงตามผลการวิเคราะห์ โซนนิ่ง ไม่มีมีความผิดทางกฎหมาย)	ผิด	140	57.4	3
7. หลักการของโซนนิ่ง เพื่อต้องการให้เกิดความสมดุล ระหว่างการผลิตและการตลาด	ถูก	147	60.2	2
8. ตามหลักการโซนนิ่ง พื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งมีความเหมาะสม สำหรับการปลูกพืชเพียงชนิดเดียวเท่านั้น ไม่สามารถปลูก พืชชนิดอื่นได้ (เฉลย : ตามหลักการ โซนนิ่ง สามารถปลูกพืชอื่นได้ตาม ความเหมาะสมของพื้นที่ และการวิเคราะห์หาความต้องการ ของสินค้า ผลผลิตเกษตรของโรงงาน แหล่งแปรรูป และ ตลาดของผู้บริโภคร่วมด้วย)	ผิด	122	50.0	5
9. ประโยชน์และความสำคัญของเขตเกษตรเศรษฐกิจ สำหรับสินค้าเกษตร คือ เพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาการ เกษตรในระยะยาว	ถูก	75	30.7	7

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ประเด็นความรู้	เฉลี่ย	ตอบถูกต้อง		อันดับ
		จำนวน	ร้อยละ	
10. หลักการของโซนนิ่งก่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน มีการผลิตที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่	ถูก	73	29.9	9

n = 244

จากตารางที่ 4.11 ความรู้เกี่ยวกับหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ผลการวิเคราะห์ เป็นดังนี้

ความรู้เกี่ยวกับหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) เมื่อนำผลคะแนนมาพิจารณา พบว่า มีความรู้ความเข้าใจ จากคำถามที่ตอบได้ถูกต้องมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) หมายถึง การกำหนดการผลิตทางการเกษตรออกเป็นกลุ่ม โดยใช้การแบ่งเขตจากชนิดของดิน น้ำฝน อุณหภูมิ พืชเศรษฐกิจ ประเภทฟาร์ม และรายได้หลักของเกษตรกร (ร้อยละ 77.0) รองลงมาหลักการของโซนนิ่งเพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างการผลิตและการตลาด (ร้อยละ 60.2) และเกษตรกรที่ไม่ปลูกพืชให้ตรงตามผลการวิเคราะห์โซนนิ่งจะมีความผิดทางกฎหมาย

ส่วนข้อที่คำถามที่เกษตรกร ตอบผิดมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ตามหลักการโซนนิ่งหากพื้นที่ใดเหมาะสมสำหรับปลูกพืชนั้น ๆ แล้ว ก็ควรปลูกพืชเดิม และหาวิธีการลดต้นทุนการผลิต หรือเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต (ร้อยละ 12.3) หลักการของโซนนิ่งก่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน มีการผลิตที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ (ร้อยละ 29.9) และความชื้นสัมพัทธ์ (Land Suitability) และระดับความต้องการของพืช (Crop Requirement) การผลิตสินค้าเกษตรในปัจจุบัน (Existing Land Use) หรือเงื่อนไขสำหรับการผลิตอื่นๆ การประกาศเขตเหมาะสมการผลิต คำนึงถึงปัจจัยธรรมชาติที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ดิน น้ำ อากาศ แสงแดด ความชื้นสัมพัทธ์ (Land Suitability) และระดับความต้องการของพืช (Crop Requirement) การผลิตสินค้าเกษตรในปัจจุบัน (Existing Land Use) หรือเงื่อนไขสำหรับการผลิตอื่นๆ การประกาศเขตเหมาะสมการผลิต คำนึงถึงปัจจัยธรรมชาติที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ดิน น้ำ อากาศ แสงแดด (ร้อยละ 30.3)

ตารางที่ 4.12 ระดับความรู้เกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ

n = 244

จำนวนข้อที่ตอบถูก	ระดับความรู้ความเข้าใจ	ในเขตพื้นที่เหมาะสม (S1,S2)		ในเขตพื้นที่ไม่เหมาะสม (S3,N)	
		จำนวน (179ราย)	ร้อยละ	จำนวน (65ราย)	ร้อยละ
1 - 2	น้อยที่สุด	23	12.9	4	6.2
3 - 4	น้อย	65	36.3	24	36.9
5 - 6	ปานกลาง	87	48.6	34	52.3
7 - 8	มาก	4	2.2	3	4.6
9 - 10	มากที่สุด	0	0	0	0
		ค่าต่ำสุด = 1 ข้อ ค่าเฉลี่ย = 4.31	สูงสุด = 7 ข้อ SD = 1.446	ค่าต่ำสุด = 2 ข้อ ค่าเฉลี่ย = 4.65	สูงสุด = 7 ข้อ SD = 1.268

จากตารางที่ 4.12 ระดับความรู้เกี่ยวกับหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ของเกษตรกร อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ ปรากฏผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ระดับความรู้เกี่ยวกับหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ของเกษตรกรที่ผลิตปาล์มน้ำมันในพื้นที่ที่เหมาะสม เมื่อนำผลจำนวนข้อที่ตอบถูกทั้งหมดมาพิจารณา พบว่า ในภาพรวมมีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 48.6 ตอบถูก 5 – 6 ข้อ รองลงมา ร้อยละ 36.3 ตอบถูก 3-4 ข้อ ร้อยละ 12.9 ตอบถูก 1-2 ข้อ ร้อยละ 2.2 ตอบถูก 7-8 ข้อ โดยมีจำนวนข้อที่ตอบถูก เฉลี่ย 4.31 ข้อ

ระดับความรู้เกี่ยวกับหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ของเกษตรกรที่ผลิตปาล์มน้ำมันในพื้นที่ไม่เหมาะสม เมื่อนำผลจำนวนข้อที่ตอบถูกทั้งหมดมาพิจารณา พบว่า ในภาพรวมมีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 52.3 ตอบถูก 5 – 6 ข้อ รองลงมา ร้อยละ 36.9 ตอบถูก 3-4 ข้อ ร้อยละ 6.2 ตอบถูก 1-2 ข้อ ร้อยละ 4.6 ตอบถูก 7-8 ข้อ โดยมีจำนวนข้อที่ตอบถูก เฉลี่ย 4.65 ข้อ

3.5 แรงจูงใจในการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)

ตารางที่ 4.13 แรงจูงในการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับ
สินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)

n = 244

ประเด็นแรงจูงใจ	ระดับการมีผลต่อแรงจูงใจ (จำนวน/ร้อยละ)					\bar{x} (S.D)	ความหมาย
	1	2	3	4	5		
1. การปลูกปาล์มน้ำมันตามหลักการโซนนิ่งจะทำให้ขายผลผลิตได้ราคาสูงขึ้น	63 (25.8)	2 (0.8)	9 (3.7)	102 (41.8)	68 (27.9)	3.45 (1.543)	มาก
2. การปลูกปาล์มน้ำมันตามหลักโซนนิ่งจะทำให้เกิดความคุ้มค่าและได้ผลตอบแทน (ผลผลิต) สูง	31 (12.7)	2 (0.8)	34 (13.9)	107 (43.9)	70 (28.7)	3.75 (1.244)	มาก
3. การมีรายได้ที่เพิ่มมากขึ้น	1 (0.4)	32 (13.1)	4 (1.6)	74 (30.3)	133 (54.5)	4.25 (1.031)	มากที่สุด
4. การติดตามให้คำแนะนำที่สม่ำเสมอจากเจ้าหน้าที่	0 (0.0)	1 (0.4)	41 (16.8)	43 (17.6)	159 (65.2)	4.48 (0.783)	มากที่สุด
5. การได้รับข้อมูลข่าวสารความรู้จากเจ้าหน้าที่ของรัฐ	63 (25.8)	1 (0.4)	76 (31.1)	7 (2.9)	97 (39.8)	3.30 (1.604)	มาก
6. การได้รับการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ปัจจัยการผลิต และเงินทุนจากภาครัฐ	32 (13.1)	4 (1.6)	62 (25.4)	13 (5.3)	133 (54.5)	3.86 (1.427)	มาก
7. การปลูกปาล์มน้ำมันตามหลักการโซนนิ่งมีตลาดที่แน่นอน	1 (0.4)	34 (13.9)	11 (4.5)	162 (66.4)	36 (14.8)	3.81 (0.869)	มาก

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ประเด็นแรงจูงใจ	ระดับการมีผลต่อแรงจูงใจ (จำนวน/ร้อยละ)					\bar{x}	ความหมาย
	1	2	3	4	5	(S.D)	
8. การปลูกปาล์มน้ำมันตามหลักโซนนิ่งทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง	32 (13.1)	4 (1.6)	69 (28.3)	68 (27.9)	71 (29.1)	3.58 (1.285)	มาก
9. การปลูกปาล์มน้ำมันตามหลักโซนนิ่งเกิดความยั่งยืนในการผลิต	32 (13.1)	3 (1.2)	35 (14.3)	11 (4.5)	163 (66.8)	4.11 (1.428)	มาก
10. การได้รับทุนสนับสนุนเพื่อการปรับเปลี่ยนการผลิต	31 (12.7)	4 (1.6)	69 (28.3)	38 (15.6)	102 (41.8)	3.72 (1.358)	มาก
เฉลี่ยรวมทั้งหมด	-	-	-	-	-	3.83 (1.257)	มาก

จากตารางที่ 4.13 แรงจูงใจในการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ปรากฏผลการวิเคราะห์ เป็นดังนี้

ระดับการมีผลต่อแรงจูงใจ เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการบริหารเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยทั้งหมด 3.83) โดยเมื่อพิจารณาแยกออกรายละเอียดแต่ละประเด็นแรงจูงใจ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ การติดตามให้คำแนะนำที่สม่ำเสมอจากเจ้าหน้าที่ (ค่าเฉลี่ย 4.48) การมีรายได้ที่เพิ่มมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย 4.25)

อยู่ในระดับมาก จำนวน 8 ประเด็น ได้แก่ การปลูกปาล์มน้ำมันตามหลักโซนนิ่งเกิดความยั่งยืนในการผลิต (ค่าเฉลี่ย 4.11) รองลงมา การได้รับการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ ปัจจัยการผลิต และเงินทุนจากภาครัฐ (ค่าเฉลี่ย 3.86) การปลูกปาล์มน้ำมันตามหลักการโซนนิ่งมีตลาดที่แน่นอน (ค่าเฉลี่ย 3.81) การปลูกปาล์มน้ำมันตามหลักโซนนิ่งจะทำให้เกิดความคุ้มค่าและได้ผลตอบแทน (ผลผลิต) สูง (ค่าเฉลี่ย 3.75) การได้รับทุนสนับสนุนเพื่อการปรับเปลี่ยนการผลิต (ค่าเฉลี่ย 3.72) การปลูกปาล์มน้ำมันตามหลักโซนนิ่งทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง (ค่าเฉลี่ย 3.58) การปลูก

ปาล์มน้ำมันตามหลักการ โชนนี้จะทำให้ขายผลผลิตได้ราคาสูงขึ้น(ค่าเฉลี่ย 3.45) และการได้รับข้อมูลข่าวสารความรู้จากเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ค่าเฉลี่ย 3.30)

3.6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)

ตารางที่ 4.14 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)

n = 244

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					\bar{x} (S.D)	ความหมาย
	1	2	3	4	5		
1. การผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการเขตเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) เป็นการลดต้นทุน	1 (0.4)	2 (0.8)	66 (27.0)	138 (56.6)	37 (15.2)	3.85 (0.687)	มาก
2. การผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการเขตเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า	0 (0.0)	35 (14.3)	35 (14.3)	104 (42.6)	70 (28.7)	3.86 (0.994)	มาก
3. การผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการเขตเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) เพิ่มปริมาณผลผลิตทางการเกษตร	1 (0.4)	3 (1.2)	33 (13.5)	168 (68.9)	39 (16.0)	3.99 (0.619)	มาก

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					\bar{x}	ความหมาย
	1	2	3	4	5	(S.D)	
4. การผลิตตามหลักการเขตเศรษฐกิจสำหรับ สินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ลดความเสี่ยง ด้านการตลาด	32 (13.1)	6 (2.5)	41 (16.8)	99 (40.6)	66 (27.0)	3.66 (1.268)	มาก
5. การผลิตปาล์มน้ำมัน ตามหลักการเขต เศรษฐกิจสำหรับ สินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) มีรายได้เพิ่ม มากขึ้น							
6. การผลิตปาล์มน้ำมัน ตามหลักการเขต เศรษฐกิจสำหรับ สินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ช่วยกำหนด พื้นที่การปลูกปาล์ม น้ำมันได้	31 (12.7)	36 (14.8)	39 (16.0)	99 (40.6)	39 (16.0)	3.32 (1.266)	ปานกลาง
7. การผลิตปาล์มน้ำมัน ตามหลักการเขต สินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) วางแผนการ ผลิตได้เหมาะสม	31 (12.7)	37 (15.2)	7 (2.9)	164 (67.2)	5 (2.0)	3.31 (1.151)	ปานกลาง

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น (จำนวน/ร้อยละ)					\bar{x}	ความหมาย
	1	2	3	4	5	(S.D)	
8. การผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการเขตเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) การจัดการสะดวกขึ้น	31 (12.7)	37 (15.2)	101 (41.4)	12 (4.9)	63 (25.8)	3.16 (1.313)	ปานกลาง
9. การผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการเขตเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) การส่งเสริมองค์ความรู้ง่ายขึ้น	31 (12.7)	69 (28.3)	40 (16.4)	101 (41.4)	3 (1.2)	2.90 (1.118)	ปานกลาง
10. การผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการเขตเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) รัฐกำหนดนโยบายการผลิตและตลาดได้ดี	31 (12.7)	40 (16.4)	38 (15.6)	37 (15.2)	98 (40.2)	3.54 (1.467)	มาก
เฉลี่ยรวมทั้งหมด	-	-	-	-	-	3.49 (1.079)	มาก

จากตารางที่ 4.14 ความคิดเห็นในการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ปรากฏผลการวิเคราะห์ เป็นดังนี้

ระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยทั้งหมด 3.49) โดย

เมื่อพิจารณาแยกออกรายละเอียดแต่ประเด็นความคิดเห็น พบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 5 ประเด็น ได้แก่ การผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ(Zoning) เพิ่มผลผลิตทางการเกษตร (ค่าเฉลี่ย 3.99) รองลงมา การผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า (ค่าเฉลี่ย 3.86) การผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ(Zoning) เป็น การลดต้นทุน (ค่าเฉลี่ย 3.85) การผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้า เกษตรที่สำคัญ(Zoning) ลดความเสี่ยงด้านการตลาด (ค่าเฉลี่ย 3.66) การผลิตปาล์มน้ำมันตาม หลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ(Zoning) รัฐกำหนดนโยบายการผลิตและ การตลาดได้ดี (ค่าเฉลี่ย 3.54)

อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 5 ประเด็น ได้แก่ การผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการเขต เกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ช่วยกำหนดพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันได้ (ค่าเฉลี่ย 3.32) รองลงมา การผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตร ที่สำคัญ(Zoning) วางแผนการผลิตได้เหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.31) การผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการ เขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) มีรายได้เพิ่มมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย 3.27) การ ผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ(Zoning) การจัดการ สะดวกขึ้น (ค่าเฉลี่ย 3.16) การผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้า เกษตรที่สำคัญ(Zoning) การส่งเสริมองค์ความรู้ง่ายขึ้น (ค่าเฉลี่ย 2.90)

3.7 ความต้องการการส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตร เศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)

ตารางที่ 4.15 ความต้องการการส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตร
เศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)

ประเด็นความต้องการ	ระดับความต้องการ (จำนวน/ร้อยละ)					\bar{x} (S.D)	ความหมาย
	1	2	3	4	5		
	n = 244						
1. ด้านความรู้ในการ ผลิตปาล์มน้ำมัน	-	-	-	-	-	3.34 (1.203)	ปานกลาง
1) การคาดการณ์ราคา ผลผลิตได้	33 (13.5)	65 (26.6)	40 (16.4)	103 (42.2)	3 (1.2)	2.91 (1.130)	ปานกลาง
2) การคำนวณปริมาณ ผลผลิตได้	33 (13.5)	35 (14.3)	34 (13.9)	107 (43.9)	35 (14.3)	3.31 (1.267)	ปานกลาง
3) การกำหนดพื้นที่ ปลูกปาล์มน้ำมันได้	32 (13.1)	38 (15.6)	5 (2.0)	133 (54.5)	36 (14.8)	3.42 (1.282)	มาก
4) การวางแผนการผลิต ปาล์มน้ำมันได้	36 (13.1)	36 (14.8)	58 (15.6)	133 (54.5)	4 (1.6)	3.16 (1.131)	ปานกลาง
2. ตลาด/ราคาผลผลิต ปาล์มน้ำมัน	-	-	-	-	-	2.84 (1.368)	ปานกลาง
1) การประกันราคา ผลผลิต	61 (25.0)	36 (14.8)	13 (5.3)	102 (41.8)	32 (13.1)	3.03 (1.448)	ปานกลาง
2) การแทรกแซงราคา ผลผลิต	61 (25.0)	41 (16.8)	11 (4.5)	130 (53.3)	1 (0.4)	2.87 (1.307)	ปานกลาง
3) การปล่อยให้ ตามกลไกตลาด	61 (25.0)	42 (17.2)	36 (14.8)	104 (42.6)	1 (0.4)	2.76 (1.251)	ปานกลาง
4) การส่งเสริมการลด ต้นทุนการผลิตปาล์ม	90 (36.9)	35 (14.3)	9 (3.7)	74 (30.3)	36 (14.8)	2.72 (1.563)	ปานกลาง
5) การสนับสนุนปัจจัย การผลิต ปาล์มน้ำมัน	61 (25.0)	38 (15.6)	37 (15.2)	104 (42.6)	4 (1.6)	2.80 (1.271)	ปานกลาง

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

n = 244

ประเด็นความต้องการ	ระดับความต้องการ (จำนวน/ร้อยละ)					\bar{x}	ความหมาย
	1	2	3	4	5	(S.D)	
3. การรวมกลุ่มเกษตรกร	-	-	-	-	-	2.85	ปานกลาง
						(1.237)	
1) การสร้างลานเทของชุมชน	94 (38.5)	5 (2.0)	40 (16.4)	104 (42.6)	1 (1.6)	2.64 (1.373)	ปานกลาง
2) การสร้างโรงงานแปรรูปของชุมชน	60 (24.5)	71 (29.1)	8 (3.3)	101 (41.4)	4 (1.6)	2.66 (1.284)	ปานกลาง
4. โครงการจากภาครัฐ	-	-	-	-	-	2.93	ปานกลาง
						(1.238)	
1) โครงการแก้ไขปัญหาลำค้มน้ำมันทั้งระบบ	62 (25.4)	37 (15.2)	39 (16.0)	99 (40.6)	7 (2.9)	2.80 (1.287)	ปานกลาง
2) โครงการส่งเสริมปลูกปลาล้มน้ำมันพันธุ์ดีทดแทนสวนเก่า	32 (13.1)	65 (26.6)	7 (2.9)	136 (55.7)	4 (1.6)	3.06 (1.190)	ปานกลาง
เฉลี่ยรวมทั้งหมด	-	-	-	-	-	2.98	ปานกลาง
						(1.261)	

จากตารางที่ 4.15 ความต้องการในการผลิตปลาล้มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ปรากฏผลการวิเคราะห์ เป็นดังนี้

ระดับความต้องการเกี่ยวกับการผลิตปลาล้มน้ำมันตามหลักการบริหารเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยทั้งหมด 2.98) โดยเมื่อพิจารณาแยกรายละเอียดแต่ประเด็นความต้องการ พบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ การกำหนดพื้นที่ปลูกปลาล้มน้ำมันได้ การกำหนดพื้นที่ปลูกปลาล้มน้ำมันได้ (ค่าเฉลี่ย 3.42)

อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 12 ประเด็น ได้แก่ การคำนวณปริมาณผลผลิตได้ (ค่าเฉลี่ย 3.31) รองลงมา การวางแผนการผลิตปลาล้มน้ำมันได้ (ค่าเฉลี่ย 3.16) โครงการส่งเสริมการ

ปลูกปาล์มน้ำมันพันธุ์ดีทดแทนสวนเก่า (ค่าเฉลี่ย 3.06) การประกันราคาผลผลิต (ค่าเฉลี่ย 3.03) การคาดการณ์ราคาผลผลิตได้ (ค่าเฉลี่ย 2.91) การแทรกแซงราคาผลผลิต (ค่าเฉลี่ย 2.87) การสนับสนุนปัจจัยการผลิตการสนับสนุนปัจจัยการผลิต (ค่าเฉลี่ย 2.80) โครงการแก้ไขปัญหาปาล์มน้ำมันทั้งระบบ (ค่าเฉลี่ย 2.80) การปล่อยให้เป็นไปตามกลไกตลาด (ค่าเฉลี่ย 2.76) การส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมัน (ค่าเฉลี่ย 2.72) การสร้างโรงงานแปรรูปของชุมชน (ค่าเฉลี่ย 2.66) การสร้างลานเทของชุมชน (ค่าเฉลี่ย 2.64)

ตารางที่ 4.16 สรุประดับความต้องการเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)

n = 244

ความต้องการ	\bar{X}	(S.D)	ความหมาย
1. ด้านความรู้ในการผลิตปาล์มน้ำมัน	3.34	1.203	ปานกลาง
2. ตลาด/ราคาผลผลิตปาล์มน้ำมัน	2.84	1.368	ปานกลาง
3. การรวมกลุ่มเกษตรกร	2.85	1.237	ปานกลาง
4. โครงการจากภาครัฐ	2.93	1.238	ปานกลาง
เฉลี่ยรวมทั้งหมด	2.98	1.261	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.16 สรุปประเด็นความต้องการเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ปรากฏผลการวิเคราะห์ เป็นดังนี้

สรุปประเด็นความต้องการเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยทั้งหมด 2.98) โดยเมื่อพิจารณาแยกออกรายละเอียดแต่ประเด็นความต้องการ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 5 ประเด็น ได้แก่ ด้านความรู้ในการผลิตปาล์มน้ำมัน (ค่าเฉลี่ย 3.34) โครงการจากภาครัฐ (ค่าเฉลี่ย 2.93) การรวมกลุ่มเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 2.85) ตลาด/ราคาผลผลิตปาล์มน้ำมัน (ค่าเฉลี่ย 2.84)

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการ
เขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ

4.1 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน

4.1.1 ปัญหาเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน

ตารางที่ 4.17 ปัญหาเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน

ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา (จำนวน/ร้อยละ)					\bar{x} (S.D)	ความหมาย
	1	2	3	4	5		
1. การผลิตปาล์มน้ำมัน	-	-	-	-	-	2.71 (1.602)	ปานกลาง
1) สภาพพื้นที่ปลูก ปาล์มน้ำมันไม่ เหมาะสม	61 (25.0)	41 (16.8)	38 (15.6)	101 (41.4)	3 (1.2)	2.77 (1.259)	ปานกลาง
2) แหล่งน้ำมีปริมาณไม่ เพียงพอ	96 (39.3)	3 (1.2)	5 (2.0)	42 (17.2)	98 (40.2)	3.18 (1.830)	ปานกลาง
3) ขาดเงินทุนในการ ดำเนินการ	65 (26.6)	3 (1.2)	63 (25.8)	12 (4.9)	101 (41.4)	3.33 (1.638)	ปานกลาง
4) ปัจจัยการผลิตมีราคา สูง	89 (36.5)	1 (0.4)	4 (1.6)	46 (18.9)	104 (42.6)	3.31 (1.810)	ปานกลาง
5) แผลงศัตรูปาล์ม น้ำมันระบาด	66 (27.0)	132 (54.1)	40 (16.4)	4 (1.6)	2 (0.8)	1.95 (0.757)	น้อย
6) โรคปาล์มน้ำมัน	60 (24.6)	169 (69.3)	9 (3.7)	5 (2.0)	1 (0.4)	1.84 (0.616)	น้อย
7) วัชพืชในสวนปาล์ม น้ำมัน	89 (36.5)	38 (15.6)	9 (3.7)	105 (43.0)	3 (1.2)	2.57 (1.385)	น้อย

n = 244

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา (จำนวน/ร้อยละ)					\bar{x} (S.D)	ความหมาย
	1	2	3	4	5		
2. ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน	-	-	-	-	-	2.18 (0.799)	น้อย
1) ไม่มีความรู้เรื่องการวิเคราะห์ธาตุอาหารในดินและใบ	60 (24.6)	101 (41.4)	43 (17.6)	40 (16.4)	0 (0.0)	2.26 (1.008)	น้อย
2) ไม่มีความรู้เรื่องชนิดของปุ๋ยเคมีที่เหมาะสมกับปาล์มน้ำมัน	62 (25.4)	132 (54.1)	42 (17.2)	8 (3.3)	0 (0.0)	1.98 (0.748)	น้อย
3) ไม่มีความรู้เรื่องการใส่ปุ๋ยที่มีประสิทธิภาพ	32 (13.1)	133 (54.4)	70 (28.7)	9 (3.7)	0 (0.0)	2.23 (0.718)	น้อย
4) ไม่มีความรู้ด้านโรคแมลงและศัตรูปาล์มน้ำมัน	31 (12.7)	137 (56.1)	38 (15.6)	38 (15.6)	0 (1.2)	2.34 (0.891)	น้อย
5) ไม่มีความรู้ด้านการเก็บเกี่ยว	34 (13.9)	165 (67.6)	40 (16.4)	4 (1.6)	1 (0.4)	2.07 (0.634)	น้อย
3. ด้านการตลาด	-	-	-	-	-	2.62 (1.377)	ปานกลาง
1) แหล่งรับซื้ออยู่ไกล	134 (54.9)	38 (15.6)	38 (15.6)	33 (13.5)	1 (0.4)	1.89 (1.130)	น้อย
2) ราคาผลผลิตไม่แน่นอน	61 (25.0)	66 (27.0)	3 (1.2)	71 (29.1)	43 (17.6)	2.87 (1.503)	ปานกลาง
3) ถูกกดราคา	62 (25.4)	36 (14.8)	2 (0.8)	104 (42.6)	40 (16.4)	3.10 (1.498)	ปานกลาง

n = 244

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา (จำนวน/ร้อยละ)					\bar{x} (S.D)	ความหมาย
	1	2	3	4	5		
4. การได้รับการส่งเสริม หรือสนับสนุนจาก เจ้าหน้าที่	-	-	-	-	-	2.43 (1.191)	น้อย
1) ไม่ได้ได้รับความสะดวก ในการติดต่อ ประสานงาน	62 (25.4)	11065 (46.76)	3440 (16.69)	244 (1.86)	3211 (10.04)	2.3107 (1.0883)	น้อย
2) เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำ ไม่ทั่วถึง	34 (13.9)	1085 (4.73)	690 (3.83)	24 (0.86)	311 (1.074)	2.507 (1.065)	น้อย
เฉลี่ยรวม						2.49 (1.242)	น้อย

จากตารางที่ 4.17 ปัญหาในการผลิตปาล์มน้ำมัน ปรากฏผลการวิเคราะห์ เป็นดังนี้
ระดับปัญหาเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน ภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย
ทั้งหมด 2.49) โดยเมื่อพิจารณาแยกออกรายละเอียดแต่ประเด็นความคิดเห็น พบว่า อยู่ในระดับปาน
กลาง จำนวน 6 ประเด็น ได้แก่ ขาดเงินทุนในการดำเนินการ (ค่าเฉลี่ย 3.33) รองลงมา ปัจจัยการ
ผลิตมีราคาสูง (ค่าเฉลี่ย 3.31) แหล่งน้ำมีปริมาณไม่เพียงพอ (ค่าเฉลี่ย 3.18) ถูกกดราคา (ค่าเฉลี่ย
3.10) ราคาผลผลิตไม่แน่นอน (ค่าเฉลี่ย 2.87) สภาพพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันไม่เหมาะสม (ค่าเฉลี่ย
2.77)

อยู่ในระดับน้อย จำนวน 11 ประเด็น ได้แก่ วัชพืชในสวนปาล์มน้ำมัน (ค่าเฉลี่ย 2.57)
รองลงมา เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำไม่ทั่วถึง (ค่าเฉลี่ย 2.54) ไม่มีความรู้ด้าน โรคแมลงและศัตรูปาล์ม
น้ำมัน (ค่าเฉลี่ย 2.34) ไม่ได้ได้รับความสะดวกในการติดต่อประสานงาน (ค่าเฉลี่ย 2.31) ไม่มีความรู้
เรื่องการวิเคราะห์ธาตุอาหารในดินและใบ (ค่าเฉลี่ย 2.26) ไม่มีความรู้เรื่องการใส่ปุ๋ยที่มี
ประสิทธิภาพ (ค่าเฉลี่ย 2.23) ไม่มีความรู้ด้านการเก็บเกี่ยว (ค่าเฉลี่ย 2.07) ไม่มีความรู้เรื่องชนิด
ของปุ๋ยเคมีที่เหมาะสมกับปาล์มน้ำมัน (ค่าเฉลี่ย 1.98) แมลงศัตรูปาล์มน้ำมันระบาด (ค่าเฉลี่ย 1.95)
แหล่งรับซื้ออยู่ไกล (ค่าเฉลี่ย 1.89) โรคปาล์มน้ำมัน (ค่าเฉลี่ย 1.84)

ตารางที่ 4.18 สรุประดับปัญหาเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน

n = 244

ปัญหา	\bar{X}	(S.D)	ความหมาย
1. การผลิตปาล์มน้ำมัน	2.71	1.602	ปานกลาง
2. ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน	2.18	0.799	น้อย
3. ด้านการตลาด	2.62	1.377	ปานกลาง
4. การได้รับการส่งเสริมหรือสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่	2.43	1.191	น้อย
เฉลี่ยรวม	2.49	1.242	น้อย

จากตารางที่ 4.18 สรุปประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน ปรากฏผลการวิเคราะห์ เป็นดังนี้

สรุปประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน ในภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ยรวม 2.49) โดยเมื่อพิจารณาแยกออกรายละเอียดแต่ละประเด็นปัญหา พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 2 ประเด็น ได้แก่ การผลิตปาล์มน้ำมัน (ค่าเฉลี่ย 2.71) ด้านการตลาด (ค่าเฉลี่ย 2.62) อยู่ในระดับน้อย 2 ประเด็น ได้แก่ การได้รับการส่งเสริมหรือสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ (ค่าเฉลี่ย 2.43) ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน (ค่าเฉลี่ย 2.18)

4.1.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน

ตารางที่ 4.19 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

n = 244

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. การผลิตปาล์มน้ำมัน		
1) ควรมีการกำหนดพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันให้ชัดเจน	2	1.0
2) ควรมีการช่วยเหลือเกษตรกรในด้านต้นทุนการผลิต เช่น การประกันราคา ลดราคาปุ๋ยเคมี	2	0.5
2. การตลาดของปาล์มน้ำมัน		
1) ไม่ควรนำเข้าน้ำมันปาล์มจากต่างประเทศเข้ามา	1	0.5
2) ควรมีกองทุนเกี่ยวกับปาล์มน้ำมันคอยดูแลด้าน ราคาผลผลิต	2	1.0

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

n = 244

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
3. การสนับสนุนและการส่งเสริมเกี่ยวกับปาล์มน้ำมัน		
1) รัฐบาลควรมีมาตรการช่วยเหลือเรื่องราคา	1	0.5
2) ควรมีการสนับสนุนปัจจัยการผลิตปาล์มน้ำมัน	2	1.0
3) ควรมีการส่งเสริมให้เกษตรกรลดต้นทุนการผลิต	1	0.5

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร จากตารางที่ 4.19 พบว่าเกษตรกร มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

เกษตรกรร้อยละ 1.0 มีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการกำหนดพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันให้ชัดเจน ควรมีกองทุนเกี่ยวกับปาล์มน้ำมันคอยดูแลด้านราคาผลผลิต และควรมีการสนับสนุนปัจจัยการผลิตปาล์มน้ำมัน

เกษตรกรร้อยละ 0.5 มีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการช่วยเหลือเกษตรกรในด้านต้นทุนการผลิต เช่น การประกันราคา ลดราคาปุ๋ยเคมี ไม่ควรนำเข้าน้ำมันปาล์มจากต่างประเทศเข้ามา รัฐบาลควรมีมาตรการช่วยเหลือเรื่องราคา และควรมีการส่งเสริมให้เกษตรกรลดต้นทุนการผลิต

4.2 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรตามหลักเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)

4.2.1 ปัญหาเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)

ตารางที่ 4.20 ปัญหาเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้า
เกษตรที่สำคัญ (Zoning)

n = 244

ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา (จำนวน/ร้อยละ)					□ (S.D)	ความหมาย
	1	2	3	4	5		
1. ไม่มั่นใจหากผลิตปาล์ม น้ำมันตามหลักการโซนนิ่ง	32 (13.1)	36 (14.8)	72 (29.5)	99 (40.6)	5 (2.0)	3.04 (1.079)	ปานกลาง
2. ไม่เข้าใจการผลิตปาล์ม น้ำมันตามหลักการ โซนนิ่ง	34 (13.9)	38 (15.6)	11 (4.5)	69 (28.3)	92 (37.7)	3.60 (1.466)	มาก
3. ครอบครัวยุคใหม่เห็นด้วย	34 (13.9)	42 (17.2)	4 (1.6)	97 (39.8)	67 (27.5)	3.50 (1.410)	มาก
4. พื้นที่ทำการเกษตรไม่ใช่ ของตนเอง	136 (55.7)	38 (15.6)	6 (2.5)	63 (25.8)	1 (0.4)	2.00 (1.288)	น้อย
5. ไม่มีทักษะ	34 (13.9)	35 (14.3)	39 (16.0)	102 (41.8)	34 (13.9)	3.27 (1.268)	ปานกลาง
6. กลัวผลตอบแทนไม่ คุ้มค่า	32 (13.1)	38 (15.6)	7 (2.9)	132 (54.1)	35 (14.3)	3.41 (1.278)	มาก
7. ต้องลงทุนเพิ่ม	32 (13.1)	36 (14.8)	9 (3.7)	99 (40.6)	68 (27.9)	3.55 (1.376)	มาก
8. ต้องรอระยะเวลาจึงจะ ได้ผลผลิต	33 (13.5)	36 (14.8)	35 (14.3)	71 (29.1)	69 (28.3)	3.44 (1.388)	มาก
9. ขาดการแนะนำส่งเสริม	63 (25.8)	36 (14.8)	11 (4.5)	101 (41.4)	33 (13.5)	3.02 (1.464)	ปานกลาง
10. มีความยุ่งยาก	34 (13.9)	65 (26.6)	41 (16.8)	100 (41.0)	4 (1.6)	2.90 (1.138)	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยทั้งหมด	-	-	-	-	-	3.17	
						1.314	

จากตารางที่ 4.20 ปัญหาในการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับ
สินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ปรากฏผลการวิเคราะห์ เป็นดังนี้

ระดับปัญหาเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้า
เกษตรที่สำคัญ (Zoning) ภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยทั้งหมด 3.17) โดยเมื่อ

พิจารณาแยกออกรายละเอียดแต่ประเด็นความคิดเห็น พบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 5 ประเด็น ได้แก่ ไม่เข้าใจการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการโซนนิ่ง (ค่าเฉลี่ย 3.60) รองลงมา ต้องลงทุนเพิ่ม (ค่าเฉลี่ย 3.55) ครอบครัวยุคใหม่เห็นด้วย (ค่าเฉลี่ย 3.50) ต้องรอรระยะเวลาจึงจะได้ผลผลิต(ค่าเฉลี่ย 3.44) กลัวผลตอบแทนไม่คุ้มค่า (ค่าเฉลี่ย 3.41)

อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 4 ประเด็น ได้แก่ ไม่มีทักษะ (ค่าเฉลี่ย 3.27) รองลงมาไม่มั่นใจหากผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการโซนนิ่ง (ค่าเฉลี่ย 3.04) ขาดการแนะนำส่งเสริม(ค่าเฉลี่ย 3.02) มีความยุ่งยาก (ค่าเฉลี่ย 2.90)

อยู่ในระดับน้อย จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ พื้นที่ทำการเกษตรไม่ใช่ของตนเอง (ค่าเฉลี่ย 2.00)

4.2.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน ตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจ สำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)

ระดับข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการปลูกปาล์มน้ำมันตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ(Zoning) ดังนี้

ตารางที่ 4.21 ระดับข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการปลูกปาล์มน้ำมันตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. ด้านประเด็นให้ความรู้		
1) ควรให้มีการสร้างความรู้ ความเข้าใจการปลูกปาล์มน้ำมันให้เหมาะสมกับพื้นที่	5	2.0
2) ควรสร้างความมั่นใจ	5	2.0
3) ควรให้มีการจัดอบรมให้ความรู้การจัดการสวนปาล์มน้ำมันให้เหมาะสมกับพื้นที่	5	2.0
4) ควรให้มีการจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการร่วมกลุ่มการผลิตปาล์มน้ำมันคุณภาพ	1	0.4

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
2. ด้านการส่งเสริม		
1) การจัดอบรมให้ความรู้เรื่อง โชนนิ่ง	2	0.8
2) ควรจัดให้มีเอกสารความรู้	2	0.8
3) ควรจัดให้มีช่องทางข่าวสารทางวิทยุกระจายข่าว	1	0.4
4) ควรจัดให้มีข่าวสารความรู้ทางสื่อออนไลน์ เช่น ไลน์ เฟซบุ๊กวิดีโอ	2	0.8

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร จากตารางที่ 4.21 พบว่าเกษตรกร มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

เกษตรกรร้อยละ 2.0 มีข้อเสนอแนะว่า ควรให้มีการสร้างความรู้ ความเข้าใจการปลูกปาล์มน้ำมันให้เหมาะสมกับพื้นที่ ควรสร้างความมั่นใจ ควรให้มีการจัดอบรมให้ความรู้การจัดการสวนปาล์มน้ำมันให้เหมาะสมกับพื้นที่

เกษตรกรร้อยละ 0.8 มีข้อเสนอแนะว่าการจัดอบรมให้ความรู้เรื่อง โชนนิ่ง ควรจัดให้มีเอกสารความรู้ ควรจัดให้มีข่าวสารความรู้ทางสื่อออนไลน์ เช่น ไลน์ เฟซบุ๊กวิดีโอ

เกษตรกรร้อยละ 0.4 มีข้อเสนอแนะว่าควรจัดให้มีช่องทางข่าวสารทางวิทยุกระจายข่าว

ตอนที่ 5 การทดสอบสมมุติฐานการวิจัย

5.1 ผลการทดสอบสมมุติฐาน ความแตกต่างเกี่ยวกับปริมาณผลผลิตปาล์มน้ำมันที่ปลูกในเขตพื้นที่เหมาะสมและที่ปลูกในเขตพื้นที่ไม่เหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน ปรากฏผลดังแสดงไว้ในตาราง 4.23 ดังนี้

ตารางที่ 4.22 การทดสอบสมมติฐาน เกี่ยวกับปริมาณผลผลิตปาล์มน้ำมัน เปรียบเทียบในเขตพื้นที่
เหมาะสมและในเขตพื้นที่ไม่เหมาะสม สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน

n = 244

ประเด็น	ในเขตพื้นที่ เหมาะสม		ในเขตพื้นที่ไม่ เหมาะสม		t-test	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	t-value	Sig.
	1. ปริมาณผลผลิตปาล์ม น้ำมัน (เฉลี่ยต่อไร่)	2872.41	374.479	2839.23	369.596	0.614
รวม	2872.41	374.479	2839.23	369.596	0.614	0.540

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.22 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับปริมาณผลผลิตปาล์มน้ำมันใน
เขตพื้นที่เหมาะสมและที่ปลูกในเขตพื้นที่ไม่เหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน พบว่า ในภาพรวม
ปริมาณผลผลิตปาล์มน้ำมัน ที่ปลูกในเขตพื้นที่เหมาะสมและในเขตพื้นที่ไม่เหมาะสมสำหรับปลูก
ปาล์มน้ำมัน **ไม่มีความแตกต่างกัน** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
(t-value = 0.614, sig. = 0.540)

สรุปสมมติฐานการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับปริมาณผลผลิตปาล์มน้ำมัน
ในเขตพื้นที่เหมาะสมและในเขตพื้นที่ไม่เหมาะสมสำหรับผลิตปาล์มน้ำมัน สรุปได้ว่าปริมาณ
ผลผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรผู้ผลิตปาล์มน้ำมัน อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ **ไม่มีความ
แตกต่างกัน**อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**5.2 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับหลักบริหารจัดการเขตเกษตร
เศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ของเกษตรกรที่ผลิตปาล์มน้ำมันในพื้นที่เหมาะสม
และเกษตรกรที่ผลิตปาล์มน้ำมันในพื้นที่ไม่เหมาะสม จากการศึกษาพบว่า**

- 1) การเปรียบเทียบความรู้ในภาพรวมไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05
- 2) การเปรียบเทียบความรู้ในประเด็นต่างๆ จากการศึกษาพบว่า ความรู้ในข้อ (4) เขต
ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจมีทั้งหมด 13 ชนิด ความรู้ในข้อ (8) ตามหลักการโซน
นิ่ง พื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งมีความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเพียงชนิดเดียวเท่านั้นไม่สามารถปลูกพืชชนิด
อื่นได้ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และความรู้ในข้อ (6) เกษตรกรที่ไม่ปลูกพืช
ให้ตรงตามผลการวิเคราะห์โซนนิ่งจะมีความผิดทางกฎหมาย ข้อ (9) ความรู้ประเด็นประโยชน์และ
ความสำคัญของเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรคือเพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาการเกษตร

ในระยะยาว และข้อ (10) หลักการของโซนนิ่งก่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนมีการผลิตที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ 0.01 ปรากฏผลดังแสดงไว้ในตาราง 4.24 ดังนี้

ตารางที่ 4.23 การทดสอบสมมติฐาน ความรู้เกี่ยวกับหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) เปรียบเทียบในเขตพื้นที่ที่เหมาะสมและในเขตพื้นที่ไม่เหมาะสม

n = 244

ประเด็น	ในเขตพื้นที่เหมาะสม		ในเขตพื้นที่ไม่เหมาะสม		t-test	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	t-value	Sig.
1. การจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) หมายถึง การกำหนดการผลิตทางการเกษตร ออกเป็นกลุ่ม โดยใช้การแบ่งเขตจากชนิดของดิน น้ำฝน อุณหภูมิ พืชเศรษฐกิจ ประเภทฟาร์ม และรายได้หลักของเกษตรกร	0.75	0.435	0.83	0.378	-1.440	0.152
2. ตามหลักการ โซนนิ่งเขตที่มีความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช ควรทำการปรับเปลี่ยนเป็นการปลูกพืชหรือผลิตสินค้าเกษตรอื่น	0.13	0.342	0.09	0.292	0.876	0.382
3. การวิเคราะห์โซนนิ่งจะระบุเฉพาะพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเท่านั้น	0.37	0.484	0.28	0.451	1.378	0.171

ตารางที่ 4.23 (ต่อ)

n = 244

ประเด็น	ในเขตพื้นที่ เหมาะสม		ในเขตพื้นที่ไม่ เหมาะสม		t-test	
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	t-value	Sig.
	4. เขตเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีทั้งหมด 13 ชนิด	0.53	0.501	0.69	0.465	-2.431*
5. การวิเคราะห์โซนนิ่งจะคำนึงถึงปัจจัยด้านแหล่งน้ำเพียงอย่างเดียว	0.29	0.455	0.34	0.477	-0.718	0.473
6. เกษตรกรที่ไม่ปลูกพืชให้ตรงตามผลการวิเคราะห์โซนนิ่งจะมีความผิดทางกฎหมาย	0.63	0.485	0.43	0.499	2.753**	0.006
7. หลักการของโซนนิ่งเพื่อต้องการให้เกิดความสมดุลระหว่างการผลิตและการตลาด	0.60	0.492	0.62	0.490	-0.248	0.805
8. ตามหลักการโซนนิ่งพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งมีความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเพียงชนิดเดียวเท่านั้นไม่สามารถปลูกพืชชนิดอื่นได้	0.54	0.500	0.38	0.490	2.204*	0.030
9. ประโยชน์และความสำคัญของเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตร คือ เพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาการเกษตรในระยะยาว	0.22	0.418	0.54	0.502	-4.519**	0.000

ตารางที่ 4.23 (ต่อ)

n = 244

ประเด็น	ในเขตพื้นที่		ในเขตพื้นที่ไม่		t-test	
	เหมาะสม		เหมาะสม		t-value	Sig.
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
10. หลักการของโซนนิ่ง ก่อให้เกิดการใช้ ทรัพยากรธรรมชาติใน การผลิตอย่างมี ประสิทธิภาพและยั่งยืน มีการผลิตที่เหมาะสมกับ ศักยภาพของพื้นที่	0.25	0.432	0.45	0.501	-2.861**	0.005
รวม	0.76	0.145	0.46	0.127	-0.167	0.096

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.23 แสดงการเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจ สำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) เปรียบเทียบเกษตรกรในเขตพื้นที่เหมาะสมและที่ปลูกในเขตพื้นที่ไม่เหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน พบว่า

ความรู้ว่าการจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) หมายถึง การกำหนดการผลิตทางการเกษตรออกเป็นกลุ่ม โดยใช้การแบ่งเขตจากชนิดของดิน น้ำฝน อุณหภูมิ พืชเศรษฐกิจ ประเภทฟาร์ม และรายได้หลักของเกษตรกร เปรียบเทียบเกษตรกรที่ปลูกในเขตพื้นที่เหมาะสมและในเขตพื้นที่ไม่เหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ความรู้ว่าตามหลักการโซนนิ่ง เขตที่มีความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช ควรทำการปรับเปลี่ยนเป็นการปลูกพืชหรือผลิตสินค้าเกษตรอื่น เปรียบเทียบเกษตรกรที่ปลูกในเขตพื้นที่เหมาะสมและในเขตพื้นที่ไม่เหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ความรู้ว่าการวิเคราะห์โซนนิ่ง จะระบุเฉพาะพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเท่านั้น เปรียบเทียบเกษตรกรที่ปลูกในเขตพื้นที่เหมาะสมและในเขตพื้นที่ไม่เหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ความรู้ว่าเขตเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีทั้งหมด 13 ชนิด เปรียบเทียบเกษตรกรที่ปลูกในเขตพื้นที่ที่เหมาะสมและในเขตพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ความรู้ว่าการวิเคราะห์โซนนิ่งจะคำนึงถึงปัจจัยด้านแหล่งน้ำเพียงอย่างเดียว เปรียบเทียบเกษตรกรที่ปลูกในเขตพื้นที่ที่เหมาะสมและในเขตพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ความรู้ว่าเกษตรกรที่ไม่ปลูกพืชให้ตรงตามผลการวิเคราะห์โซนนิ่งจะมีความผิดทางกฎหมาย เปรียบเทียบเกษตรกรที่ปลูกในเขตพื้นที่ที่เหมาะสมและในเขตพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ความรู้ว่าหลักการของโซนนิ่ง เพื่อต้องการให้เกิดความสมดุลระหว่างการผลิตและการตลาด เปรียบเทียบที่ปลูกในเขตพื้นที่ที่เหมาะสมและในเขตพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ความรู้ว่าตามหลักการโซนนิ่ง พื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งมีความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเพียงชนิดเดียวเท่านั้น ไม่สามารถปลูกพืชชนิดอื่นได้ เปรียบเทียบเกษตรกรที่ปลูกในเขตพื้นที่ที่เหมาะสมและในเขตพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ความรู้ว่าประโยชน์และความสำคัญของเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตร คือ เพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาการเกษตรในระยะยาว เปรียบเทียบเกษตรกรที่ปลูกในเขตพื้นที่ที่เหมาะสมและในเขตพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ความรู้ว่าหลักการของโซนนิ่งก่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน มีการผลิตที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ เปรียบเทียบเกษตรกรที่ปลูกในเขตพื้นที่ที่เหมาะสมและในเขตพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

5.3 ผลการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบแรงจูงใจในการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการบริหารเขตเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ของเกษตรกรในเขตพื้นที่ที่เหมาะสมและในเขตพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม พบว่า แรงจูงใจของเกษตรกรทั้ง 2 พื้นที่ในภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 4.24 การทดสอบสมมติฐาน เกี่ยวกับแรงจูงใจในการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหาร
จัดการเขตเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) เปรียบเทียบในเขตพื้นที่
เหมาะสมในเขตพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม

n = 244

ประเด็น	ในเขตพื้นที่ เหมาะสม		ในเขตพื้นที่ไม่ เหมาะสม		t-test	
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	t-value	Sig.
	1. การปลูกปาล์มน้ำมัน ตามหลักโซนนิ่งจะทำให้ ขายผลผลิตได้ราคาสูงขึ้น	3.45	1.533	3.45	1.581	0.028
2. การปลูกปาล์มน้ำมัน ตามหลักโซนนิ่งจะทำให้ เกิดความคุ้มค่าให้ ผลตอบแทน (ผลผลิต)สูง	3.76	1.238	3.72	1.269	0.203	0.839
3. การมีรายได้ที่เพิ่ม มากขึ้น	4.23	1.034	4.31	1.030	-0.489	0.626
4. การติดตามให้ คำแนะนำสม่ำเสมอจาก เจ้าหน้าที่	4.44	0.800	4.58	0.727	-1.315	0.190
5. การได้รับข้อมูล ข่าวสารความรู้จาก เจ้าหน้าที่ภาครัฐ	3.34	1.572	3.22	1.700	0.515	0.607
6. การได้รับการ สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ ปัจจัยการผลิต และ เงินทุนจากภาครัฐ	3.85	1.419	3.89	1.459	-0.181	0.856
7. การปลูกปาล์มน้ำมัน ตามหลัก โซนนิงมีตลาด ที่แน่นอน	3.79	0.885	3.86	0.827	-0.542	0.588

ตารางที่ 4.24 (ต่อ)

n = 244

ประเด็น	ในเขตพื้นที่		ในเขตพื้นที่ไม่		t-test	
	เหมาะสม		เหมาะสม		t-value	Sig.
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
8. การปลูกปาล์มน้ำมันตามหลักโซนนิ่งทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง	3.58	1.289	3.58	1.286	-0.019	0.985
9. การปลูกปาล์มน้ำมันตามหลักโซนนิ่งเกิดความยั่งยืนในการผลิต	4.08	1.422	4.17	1.453	-0.413	0.680
10. การได้รับทุนสนับสนุนเพื่อการปรับเปลี่ยนการผลิต	3.71	1.347	3.75	1.392	-0.225	0.822
รวม	3.82	0.902	3.85	.903	-0.228	0.820

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.24 แสดงการเปรียบเทียบเกี่ยวกับแรงจูงใจในการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) เปรียบเทียบในเขตพื้นที่เหมาะสมและที่ปลูกในเขตพื้นที่ไม่เหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน พบว่า

ในประเด็นการปลูกปาล์มน้ำมันตามหลักโซนนิ่งจะทำให้ขายผลผลิตได้ราคาสูงขึ้น เปรียบเทียบที่ปลูกในเขตพื้นที่เหมาะสมและในเขตพื้นที่ไม่เหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ในประเด็นการปลูกปาล์มน้ำมันตามหลักโซนนิ่งจะทำให้เกิดความคุ้มค่าให้ผลตอบแทน (ผลผลิต) สูง เปรียบเทียบที่ปลูกในเขตพื้นที่เหมาะสมและในเขตพื้นที่ไม่เหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ในประเด็นการมีรายได้ที่เพิ่มมากขึ้น เปรียบเทียบที่ปลูกในเขตพื้นที่เหมาะสมและในเขตพื้นที่ไม่เหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ในประเด็นการติดตามให้คำแนะนำสม่ำเสมอจากเจ้าหน้าที่ เปรียบเทียบที่ปลูกในเขตพื้นที่เหมาะสมและในเขตพื้นที่ไม่เหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ในประเด็นการได้รับข้อมูลข่าวสารความรู้จากเจ้าหน้าที่ภาครัฐ เปรียบเทียบที่ปลูกในเขตพื้นที่เหมาะสมและในเขตพื้นที่ไม่เหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ในประเด็นการได้รับการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ ปัจจัยการผลิต และเงินทุนจากภาครัฐ เปรียบเทียบที่ปลูกในเขตพื้นที่เหมาะสมและในเขตพื้นที่ไม่เหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ในประเด็นการปลูกปาล์มน้ำมันตามหลักโซนนิ่งมีตลาดที่แน่นอน เปรียบเทียบที่ปลูกในเขตพื้นที่เหมาะสมและในเขตพื้นที่ไม่เหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ในประเด็นการปลูกปาล์มน้ำมันตามหลักโซนนิ่งทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง เปรียบเทียบที่ปลูกในเขตพื้นที่เหมาะสมและในเขตพื้นที่ไม่เหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ในประเด็นการปลูกปาล์มน้ำมันตามหลักโซนนิ่งเกิดความยั่งยืนในการผลิต เปรียบเทียบที่ปลูกในเขตพื้นที่เหมาะสมและในเขตพื้นที่ไม่เหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ในประเด็นการได้รับทุนสนับสนุนเพื่อการปรับเปลี่ยนการผลิต เปรียบเทียบที่ปลูกในเขตพื้นที่เหมาะสมและในเขตพื้นที่ไม่เหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ ในอำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ ผู้วิจัยได้นำเสนอประเด็นสำคัญ โดยจำแนกเป็น 3 ส่วน คือ สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สภาพทางสังคม และสภาพเศรษฐกิจของเกษตรกร 2) สภาพการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร ตามหลักการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ 3) แหล่งความรู้ ความรู้ ความคิดเห็น แรงจูงใจและความต้องการในการส่งเสริมของเกษตรกรผู้ผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ 4) ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้ผลิตปาล์มน้ำมัน ตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่วิจัย คือ เกษตรกรที่ผลิตปาล์มน้ำมันที่ขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตรในปี พ.ศ. 2561 ในพื้นที่อำเภอเขาพนมจังหวัดกระบี่ ทั้ง 6 ตำบล ได้แก่ ตำบลเขาพนม พรุเดี่ยว เขาดิน หน้าเขา สินปูน และตำบลโคกหาร จำนวนทั้งสิ้น 2,006 ราย การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการประมาณขนาดตัวอย่างของ Taro Yamane (1973) ความคลาดเคลื่อน 0.06 โดยมีขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 244 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.10 และสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple Random Sampling) โดยใช้วิธีการจับสลากตามรายชื่อเกษตรกรตามสัดส่วนในแต่ละตำบล

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูล โดยมีลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายปิด และคำถามปลายเปิด แบ่งออกเป็น 4 ตอน ก่อนนำแบบสัมภาษณ์ไปใช้ได้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาเพื่อพิจารณา ตรวจสอบความถูกต้อง และให้คำแนะนำแก้ไข จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน

หลังจากนั้นนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence, IOC) ซึ่งได้ค่า IOC = 0.93 และทดสอบแบบสัมพัทธ์ โดยการนำแบบสัมพัทธ์ไปทำการทดสอบ (pretest) กับ เกษตรกรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจำนวน 20 ราย นำผลการสัมพัทธ์ไป ทดสอบหาค่าความเชื่อถือได้ (reliability consistency) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (coefficient of alpha หรือ cronbach's alpha) โดยค่า Cronbach's alpha ในแต่ละตอนได้ค่าสัมประสิทธิ์ระหว่าง 0.728-0.965 สรุปภาพรวมของค่าสัมประสิทธิ์อัลฟามีค่า เท่ากับ 0.93 ซึ่ง แสดงว่ามีค่าความเชื่อมั่น อยู่ในระดับสูงจึงสามารถนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลได้

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสัมพัทธ์จากกลุ่ม ตัวอย่างจำนวน 244 ราย

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนด และการทดสอบความแตกต่างของค่ากลางของสอง ประชากรอิสระ (Independent-Samples T -Test)

1.3 ผลการวิจัย

1.3.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลทางสังคม ของเกษตรกรผู้ผลิตปาล์มน้ำมัน ใน อำเภอลำพูน จังหวัดกระบี่ พบว่า ส่วนมากเป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 43.08 ปี มีสมาชิกในครัวเรือน เฉลี่ย 3.32 คน เกษตรกรส่วนมากจบการศึกษาระดับประถมศึกษา เป็นสมาชิกกลุ่มลูกค้าธนาคาร เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ไม่มีตำแหน่งทางสังคม มีประสบการณ์ในการปลูกปาล์ม น้ำมันเฉลี่ย 12.56 ปี ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก และส่วนมากไม่มีอาชีพรอง

1.3.2 สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ของเกษตรกรผู้ผลิตปาล์มน้ำมัน ในอำเภอลำ พูน จังหวัดกระบี่ พบว่า พื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 27.20 ไร่ ส่วนมากลักษณะการถือครองพื้นที่ทำ การเกษตรเป็นของตนเอง มีพื้นที่ปลูกปาล์มเฉลี่ย 15.75 ไร่ ส่วนมากมีจำนวนแรงงานในการ ประกอบอาชีพการเกษตรเป็นแรงงานภายในครัวเรือน รายได้รวมของครัวเรือนจากการปลูกปาล์ม น้ำมัน (ปี 2561) เฉลี่ย 7,398.24 บาท/ไร่ รายจ่ายในการผลิตปาล์มน้ำมันเฉลี่ย 3,971.93 บาท/ไร่ และ แหล่งเงินทุนที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นเงินทุนของตนเอง

1.3.3 สภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน

1) ลักษณะพื้นที่ปลูก พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 97.2 มีพื้นที่ปลูกเป็นพื้นที่ราบ และลักษณะดินเป็นดินร่วน

2) พันธุ์ปาล์มน้ำมัน พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 56.6 ใช้พันธุ์ลูกผสมทนเออร์อา (UV) แหล่งที่มาของต้นพันธุ์เป็นของบริษัทจำหน่ายพันธุ์ปาล์มน้ำมัน

3) การเตรียมพื้นที่ปลูก พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ทำถนนในแปลงในการเตรียมพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ปรับเปลี่ยนพื้นที่ให้ราบ กำจัดวัชพืชและตอไม้ให้หมดจากพื้นที่ วางแนวปลูกแบบสามเหลี่ยมด้านเท่า ทำร่องระบาย และดำเนินการในฤดูแล้งระหว่างเดือนมกราคม-เมษายน ในการเตรียมพื้นที่ปลูก

4) ระยะปลูก พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ใช้ระยะปลูกปาล์มน้ำมัน 9 x 9 เมตร

5) อายุของต้นกล้าปาล์ม พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 80.3 ใช้อายุของต้นกล้าปาล์มน้ำมัน 8 เดือน

6) การใส่ปุ๋ย พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 29.1 ใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมัน 3 เดือนต่อครั้ง รองลงมา ร้อยละ 27.9 ใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมัน 2 เดือนต่อครั้ง และ 6 เดือนต่อครั้ง ส่วนร้อยละ 15.2 ใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมันตามความพอใจ

7) วิธีการให้น้ำ พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 95.9 ไม่ได้ให้ปาล์มน้ำมัน มีเพียงร้อยละ 2.5 ให้น้ำปาล์มน้ำมันโดยการติดตั้งระบบน้ำแบบโปรยน้ำ (Mini Sprinkler)

8) การตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมัน พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 57.8 ตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมันโดยเก็บทางใบที่รองทะลายไว้ 1-2 ใบ รองลงมา ร้อยละ 40.2 ตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมันโดยเก็บทางใบที่รองทะลายไว้ 2-3 ใบ

9) สุขลักษณะและความสะอาด พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 86.5 นำทางใบมาจัดเรียงรอบโคนต้นหรือกองไว้บริเวณแถวของต้นปาล์ม ร้อยละ 57.0 เก็บผลปาล์มร่วงหล่นบริเวณโคนต้น ร้อยละ 43.4 ทำความสะอาดเครื่องมือและอุปกรณ์และลับให้คมเสมอ ร้อยละ 28.7 ใช้สารเคมีตามอัตราที่กำหนดไว้ในฉลาก และร้อยละ 28.3 ใช้สารเคมีตามชนิดของศัตรูพืช

10) การระบาดของโรคปาล์มน้ำมัน พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 98.0 ไม่พบการระบาดของโรคปาล์มน้ำมัน ร้อยละ 1.2 พบการระบาดของโรคปาล์มน้ำมัน โดยใช้แรงงานคนในการป้องกันกำจัด ร้อยละ 0.8 พบการระบาดของโรคปาล์มน้ำมันโดยฉีดพ่นสารเคมีในการป้องกันกำจัด

11) การระบาดของแมลงศัตรูปาล์มน้ำมัน พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 70.9 ไม่พบการระบาดของแมลงศัตรูปาล์มน้ำมัน

12) การทำลายของสัตว์ศัตรูปาล์มน้ำมัน พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 55.7 พบการทำลายของสัตว์ศัตรูปาล์มน้ำมัน ใช้วิธีการเขตกรรม เช่น ถากหญ้าบริเวณโคนต้น ในการป้องกันกำจัด

13) วิธีการกำจัดวัชพืชในสวนปาล์มน้ำมัน พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 98.9 ใช้แรงงานคนในการกำจัดวัชพืชในสวนปาล์มน้ำมัน รองลงมา ร้อยละ 41.4 ฉีดพ่นด้วยสารเคมีในการกำจัดวัชพืชในสวนปาล์มน้ำมัน

14) เครื่องมือเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 73.4 ใช้เสียมแทงทะลยปาล์มน้ำมันที่มีอายุไม่เกิน 8 ปี เป็นเครื่องมือเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน รองลงมา ร้อยละ 70.5 ใช้มีดขูดค้ำยาวเมื่อต้นปาล์มน้ำมันมีอายุมากกว่า 8 ปี เป็นเครื่องมือเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน

15) ความถี่ในการเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 96.3 เก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมันทุก 15 วัน

16) ปริมาณผลผลิตปาล์มน้ำมัน พบว่า เกษตรกร มีปริมาณผลผลิตปาล์มน้ำมันเฉลี่ย 2,863.57 กิโลกรัม

17) ช่วงเดือนที่ปาล์มน้ำมันให้ผลผลิตสูง พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 52.5 มีปริมาณผลผลิตสูงเดือนตุลาคม

18) การเพิ่มพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 95.1 ไม่เพิ่มพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน

19) แหล่งรับซื้อผลผลิตปาล์มน้ำมัน พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 59.8 นำผลผลิตปาล์มน้ำมันขายเท รองลงมา ร้อยละ 56.1 นำผลผลิตปาล์มน้ำมันส่งโรงงาน/

1.3.4 ความรู้ ความคิดเห็น แรงจูงใจและความต้องการเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน และหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)

1) แหล่งความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน

(1) แหล่งความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน พบว่า เกษตรกรมีแหล่งความรู้และระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารทั้งที่เป็นสื่อบุคคล สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อมวลชน สื่อกิจกรรม และอิเล็กทรอนิกส์ ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดยเมื่อพิจารณาแหล่งความรู้แต่ละประเภท พบว่า ได้รับระดับปานกลางจากสื่อกิจกรรม สื่อบุคคล และ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และได้รับระดับน้อยจากสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อมวลชน

2) ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน จากการวัดระดับความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน จำนวน 20 ข้อ คิดเป็น 20 คะแนน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 16.46)

(1) แหล่งความรู้และความรู้เกี่ยวกับหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)

1) แหล่งความรู้เกี่ยวกับหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) พบว่า เกษตรกรมีแหล่งความรู้และระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารทั้งที่เป็นสื่อบุคคล สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อมวลชน สื่อกิจกรรม และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดยเมื่อพิจารณาแหล่งความรู้แต่ละประเภท พบว่า ได้รับระดับปานกลางจากสื่อกิจกรรม และได้รับระดับน้อยจาก สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อมวลชน และสื่อบุคคล

2) ความรู้เกี่ยวกับหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) จากการวัดระดับความรู้ จำนวน 10 ข้อ คิดเป็น 10 คะแนน พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 4.50)

1.3.5 แรงจูงใจ ความคิดเห็น และความต้องการการส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)

ผลการศึกษา พบว่า แรงจูงใจของเกษตรกรในการผลิตผลิตปาล์มน้ำมัน ตามหลักเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมาก โดยมีระดับมากที่สุด จำนวน 2 ประเด็น ได้แก่ 1) การติดตามให้คำแนะนำที่สม่ำเสมอจากเจ้าหน้าที่ และ 2) การมีรายได้ที่เพิ่มมากขึ้น

โดยมีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก จำนวน 7 ประเด็น ได้แก่ 1) การปลูกปาล์มน้ำมันตามหลักโซนนิ่งเกิดความยั่งยืนในการผลิต 2) การได้รับการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ ปัจจัยการผลิต และเงินทุนจากภาครัฐ 3) การปลูกปาล์มน้ำมันตามหลักการโซนนิ่งมีตลาดที่แน่นอน 4) การปลูกปาล์มน้ำมันตามหลักโซนนิ่งจะทำให้เกิดความคุ้มค่าและได้ผลตอบแทน (ผลผลิต) สูง 5) การได้รับทุนสนับสนุนเพื่อการปรับเปลี่ยนการผลิต 6) การปลูกปาล์มน้ำมันตามหลักโซนนิ่งทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง และ 7) การปลูกปาล์มน้ำมันตามหลักการโซนนิ่งจะทำให้ขายผลผลิตได้ราคาสูงขึ้น และมีแรงจูงใจในระดับปานกลาง 1 ประเด็น คือการได้รับข้อมูลข่าวสารความรู้จากเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมัน ตามหลักเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) พบว่า ภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นระดับมาก 5 ประเด็น ได้แก่ 1) การผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) เพิ่มปริมาณผลผลิตทางการเกษตร 2) การผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า 3) การผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) เป็นการลดต้นทุน 4) การผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจ

สำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ลดความเสี่ยงด้านการตลาด 5) การผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) รัฐกำหนดนโยบายการผลิตและการตลาดได้ดี

พบว่า มีความเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 5 ประเด็น ได้แก่ 1) การผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ช่วยกำหนดพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันได้ 2) รองลงมา การผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) วางแผนการผลิตได้เหมาะสม 3) การผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) มีรายได้เพิ่มมากขึ้น 4) การผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) การจัดการสะดวกขึ้น 5) การผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) การส่งเสริมองค์ความรู้ง่ายขึ้น

ความต้องการการส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมัน ตามหลักเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) จากการศึกษาพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณารายละเอียดแต่ละประเด็น พบว่า เกษตรกรต้องการความรู้ระดับมาก จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ การกำหนดพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันได้ และรองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 12 ประเด็น ได้แก่ 1) การคำนวณปริมาณผลผลิตได้ 2) การวางแผนการผลิตปาล์มน้ำมันได้ 3) โครงการส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมันพันธุ์ดีทดแทนสวนเก่า 4) การประกันราคาผลผลิต 5) การคาดการณ์ราคาผลผลิตได้ 6) การแทรกแซงราคาผลผลิต 7) การสนับสนุนปัจจัยการผลิตการสนับสนุนปัจจัยการผลิต 8) โครงการแก้ไขปัญหาปาล์มน้ำมันทั้งระบบ 9) การปล่อยให้ไปตามกลไกตลาด 10) การส่งเสริมการตลาดต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมัน 11) การสร้างโรงงานแปรรูปของชุมชน 12) การสร้างลานเทของชุมชน

1.3.6 ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)

1) ปัญหาของเกษตรกรในการปลูกปาล์มน้ำมัน

(1) **ด้านการผลิตปาล์มน้ำมัน** จากการศึกษา พบว่า ในภาพรวมเกษตรกรมีปัญหาในระดับปานกลาง โดยเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละประเด็น พบว่า มีปัญหาในระดับปานกลาง 4 ประเด็น ได้แก่ ปัญหาด้านขาดเงินทุนในการดำเนินการ ปัจจัยการผลิตมีราคาสูง แหล่งน้ำมีปริมาณไม่เพียงพอ และสภาพพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันไม่เหมาะสม

(2) **ด้านความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน** จากการศึกษาพบว่า ในภาพรวมเกษตรกรมีปัญหาในระดับน้อย โดยเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละประเด็น พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยทั้งหมด 5 ประเด็น ได้แก่ ไม่มีความรู้ด้านโรคแมลงและศัตรูปาล์มน้ำมัน ไม่มี

ความรู้เรื่องการวิเคราะห์ธาตุอาหารในดินและใบ ไม่มีความรู้เรื่องการใส่ปุ๋ยที่มีประสิทธิภาพ ไม่มีความรู้ด้านการเก็บเกี่ยว และ ไม่มีความรู้เรื่องชนิดของปุ๋ยเคมีที่เหมาะสมกับปาล์มน้ำมัน

(3) ด้านการตลาด จากการศึกษาพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละประเด็น พบว่า มีปัญหาในระดับปานกลาง 2 ประเด็น ได้แก่ ถูกครากาและราคาผลผลิตไม่แน่นอน และมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย 1 ประเด็น คือ แหล่งรับซื้ออยู่ไกล

(4) การได้รับการส่งเสริมหรือสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ จากการศึกษพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดยเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละประเด็น พบว่า มีปัญหาในระดับน้อยทั้ง 2 ประเด็น ได้แก่ ไม่ได้ได้รับความสะดวกในการติดต่อประสานงาน และเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำไม่ทั่วถึง

1.4 ข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการผลิตปาล์มน้ำมัน

ผลการศึกษาข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการผลิตปาล์มน้ำมัน พบว่า

(1) รัฐบาลควรมีมาตรการช่วยเหลือเรื่องราคา เช่น โครงการสร้าง

ความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรรายย่อย โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน การสร้างความร่วมมือทั้งภาครัฐและเอกชน และสถาบันการศึกษาเพื่อร่วมกันพัฒนาต่อยอดเชิงพาณิชย์ สนับสนุนระบบตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าที่มีการทำสัญญาซื้อขายระหว่างเกษตรกรและเอกชน/โรงงานผู้รับซื้อผลผลิตในเขตเกษตรเศรษฐกิจ

(2) ควรมีการสนับสนุนปัจจัยการผลิต

(3) ควรมีการส่งเสริมให้เกษตรกรลดต้นทุนการผลิต

1.5 ปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสินค้าเกษตรที่สำคัญ

ผลการศึกษาปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ พบว่า

ปัญหาเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละประเด็น พบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 5 ประเด็น ได้แก่ 1) ไม่เข้าใจการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการโซนนิ่ง 2) ต้องลงทุนเพิ่ม 3) ครอบครัวยังไม่เห็นด้วย 4) ต้องรอรระยะเวลาจึงจะได้ผลผลิต 5) กลัวผลตอบแทนไม่คุ้มค่า

พบว่า รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 4 ประเด็น ได้แก่ 1) ไม่มีทักษะ 2) ไม่มั่นใจหากผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการโซนนิ่ง 3) ขาดการแนะนำส่งเสริม 4) มีความยุ่งยาก และในระดับน้อย จำนวน 1 ประเด็น ได้แก่ พื้นที่ทำการเกษตรไม่ใช่ของตนเอง

1.6 ข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ

ผลการศึกษาข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ พบว่า

(1) **ด้านประเด็นให้ความรู้** ในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะด้านการให้ความรู้ในระดับมาก โดยเมื่อพิจารณาแยกรายละเอียดแต่ละประเด็น พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะด้านการให้ความรู้ ในระดับมากทุกประเด็น ได้แก่ ควรให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจการปลูกปาล์มน้ำมัน ควรให้มีการจัดอบรมให้ความรู้การคัดเลือกพันธุ์ปาล์มน้ำมัน ควรให้มีการจัดอบรมให้ความรู้เก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน ควรให้มีการจัดอบรมให้ความรู้การจัดการปลูกดูแลรักษาปาล์มน้ำมัน ควรให้มีการจัดอบรมให้ความรู้ด้านการเตรียมดิน และควรให้มีการจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการร่วมกลุ่มการจำหน่ายปาล์มน้ำมัน ตามลำดับ

(2) **ด้านการส่งเสริม**

(1) **ด้านวิธีการส่งเสริม** ในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะด้านวิธีการส่งเสริม ในระดับมาก โดยเมื่อพิจารณาแยกรายละเอียดแต่ละประเด็น พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะด้านวิธีการส่งเสริม ในระดับมากที่สุด 2 ประเด็น ได้แก่ ควรจัดให้มีการอบรมก่อนเริ่มเพาะปลูก และควรจัดทำแปลงสาธิต และเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะในระดับมาก 1 ประเด็น ได้แก่ ควรมีการให้บริการที่สำนักงานเกษตรที่เกษตรกรสามารถติดต่อกับเจ้าหน้าที่ได้โดยตรง

(2) **ด้านช่องทางการได้รับข่าวสาร** ในภาพรวมเกษตรกรเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะด้านช่องทางการได้รับข่าวสาร ในระดับมาก โดยเมื่อพิจารณาแยกรายละเอียดแต่ละประเด็น พบว่า เกษตรกรเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะด้านช่องทางการได้รับข่าวสารในระดับมากทุกประเด็น ได้แก่ ควรจัดให้มีข่าวสาร ความรู้ ทางสื่อ ออนไลน์ เช่น ไลน์ เฟซบุ๊ก วิดีโอ ควรจัดให้มีช่องทางข่าวสารทางวิทยุหออกระจายข่าว และควรจัดให้มีเอกสารความรู้ ตามลำดับ

1.3.7 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

การทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์ t-test ได้ผล ดังนี้

1) **เปรียบเทียบปริมาณผลผลิตปาล์มน้ำมันที่ผลิตในเขตพื้นที่เหมาะสมและในเขตพื้นที่ไม่เหมาะสมสำหรับผลิตปาล์มน้ำมัน** พบว่า เกษตรกรที่ผลิตปาล์มน้ำมันในพื้นที่เหมาะสมได้ผลผลิตเฉลี่ย 2,872.41 กิโลกรัม และในพื้นที่ไม่เหมาะสม ได้ผลผลิตเฉลี่ย 2,839.23 กิโลกรัม ซึ่งไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2) เปรียบเทียบความรู้ตามหลักการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญของเกษตรกรที่ผลิตในเขตพื้นที่เหมาะสมและในเขตพื้นที่ไม่เหมาะสมสำหรับผลิตปาล์มน้ำมัน พบว่า โดยภาพรวมเกษตรกรที่ผลิตปาล์มน้ำมันในเขตพื้นที่เหมาะสมความรู้อยู่ในระดับปานกลาง และเกษตรกรที่ผลิตปาล์มน้ำมันในเขตพื้นที่ไม่เหมาะสมความรู้อยู่ในระดับน้อย ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 โดยพบว่าในประเด็นย่อย ความรู้ในข้อ (4) เขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจมีทั้งหมด 13 ชนิด ข้อ (8) ตามหลักการโซนนิ่ง พื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งมีความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเพียงชนิดเดียวเท่านั้นไม่สามารถปลูกพืชชนิดอื่นได้ จากการศึกษาพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และความรู้ในข้อ (6) เกษตรกรที่ไม่ปลูกพืชให้ตรงตามผลการวิเคราะห์โซนนิ่งจะมีความผิดทางกฎหมาย ข้อ (9) ประโยชน์และความสำคัญของเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรคือเพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาการเกษตรในระยะยาว และข้อ (10) หลักการของโซนนิ่งก่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนมีการผลิตที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ จากการศึกษาพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ 0.01 ส่วนประเด็นอื่นๆไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3) เปรียบเทียบ แรงจูงใจตามหลักการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญของเกษตรกรที่ผลิตในเขตพื้นที่เหมาะสมและในเขตพื้นที่ไม่เหมาะสมสำหรับผลิตปาล์มน้ำมัน พบว่า โดยภาพรวมแรงจูงใจของเกษตรกรที่ผลิตปาล์มน้ำมันในเขตพื้นที่เหมาะสม อยู่ในระดับมาก และแรงจูงใจของเกษตรกรที่ผลิตปาล์มน้ำมันในเขตพื้นที่ไม่เหมาะสม อยู่ในระดับมากเช่นกัน ซึ่งไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2. อภิปรายผล

จากผลการศึกษา สภาพพื้นฐานทางสังคม และสภาพเศรษฐกิจของเกษตรกร สภาพการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร แหล่งความรู้และความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันและหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) แรงจูงใจ ความคิดเห็นและความต้องการส่งเสริม ปัญหา และข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการปลูกปาล์มน้ำมันตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) และการทดสอบสมมติฐาน มีสิ่งที่ควรอภิปรายดังนี้

2.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สังคม เศรษฐกิจของเกษตรกร

2.1.1 สภาพทางสังคม ผลการศึกษา พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน ร้อยละ 59.0 เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 43.08 ปี สอดคล้องกับผลการวิจัยของบุญฤทธิ์ คงเรือง (2545, น.78) ศึกษาเรื่องการยอมรับการใช้เทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรรายย่อยในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ และพรพจน์ เขียวรัตนรักษ์ (2552, น.56) ศึกษาเรื่องการยอมรับเทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรในอำเภอละแม จังหวัดชุมพร พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย และมีอายุเฉลี่ย 49.97 ปี และ 52.45 ปี ตามลำดับ

พบว่า เกษตรกรมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.32 คน เกือบสองในสี่จบ การศึกษาระดับประถมศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของสมชาย พรุเพชรแก้ว (2552, น.129) ศึกษาเรื่องการยอมรับเทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรรายย่อยในอำเภอบ้านลาด จังหวัด พังงา และบุญฤทธิ์ คงเรือง (2545, น.78) พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา และมี จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.98 คน และเฉลี่ย 5.31 คน ตามลำดับเกษตรกร ร้อยละ 81.1 เป็นสมาชิกกลุ่มลูกค้า ชกส. ร้อยละ 74.6 ไม่มีตำแหน่งทางสังคม ประสบการณ์ปลูกปาล์มน้ำมัน เฉลี่ย 12.56 ปี จะเห็นได้ว่าเกษตรกรมีประสบการณ์การปลูกปาล์มน้ำมันยาวนาน สอดคล้องกับอายุ เฉลี่ยของเกษตรกรที่ค่อนข้างสูง เกษตรกรส่วนใหญ่มีอาชีพหลัก คือ ประกอบอาชีพการเกษตร

2.1.2 สภาพทางเศรษฐกิจ ผลการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีพื้นที่ทำ การเกษตรเฉลี่ย 27.20 ไร่ ลักษณะการถือครองที่ดินส่วนใหญ่เป็นของตนเอง มีพื้นที่ปลูกปาล์ม น้ำมันเฉลี่ย 15.75 ไร่ จำนวนแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 1.70 คน จำนวนแรงงานจ้างเฉลี่ย 1.40 คน รายได้จากการขายผลผลิตปาล์มในปีที่ผ่านมา (2561) เฉลี่ย 7,398.24 บาท/ไร่ ส่วนรายจ่ายในการ ผลิตปาล์มน้ำมันในรอบปีที่ผ่านมา (2561) เกษตรกรมีรายจ่ายทั้งหมดเฉลี่ย 3,963.73 บาท/ไร่ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญฤทธิ์ คงเรือง (2545, น.78) พบว่าเกษตรกรมีประสบการณ์ใน การ ปลูกปาล์มน้ำมันเป็นเวลา 10.24 ปี ส่วนรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตปาล์มน้ำมันเมื่อเปรียบเทียบกับ รายจ่ายในการผลิต พบว่าเกษตรกรได้รับผลกำไรที่ค่อนข้างสูง นอกจากนี้ยังพบว่า เกษตรกรมี พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันเฉลี่ย 20.08 ไร่ เมื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมดเฉลี่ย 35.48 ไร่ จึงพบว่าพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันของเกษตรกรมีมากกว่าครึ่งของพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด

พบว่า เกษตรกรเกือบทั้งหมดใช้เงินทุนของตนเองเป็นแหล่งเงินทุนในการผลิต ปาล์มน้ำมัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของสมชาย พรุเพชรแก้ว (2552, น.129) พบว่าแหล่งเงินทุน สำหรับการปลูกปาล์มน้ำมันใช้ทุนตนเอง

2.2 สภาพการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร อภิปรายผลการศึกษาได้ ดังนี้

2.2.1 **ลักษณะพื้นที่ปลูก** พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 97.2 มีพื้นที่ปลูกเป็นพื้นที่ราบ และลักษณะดินเป็นดินร่วน ซึ่งสอดคล้องกับกรมส่งเสริมการเกษตร (2551, น.40-43) อธิบายการเลือกพื้นที่ปลูกที่เหมาะสมสำหรับการผลิตปาล์มน้ำมัน ต้องมีลักษณะดินเป็นดินร่วนเหนียวถึงดินเหนียว ซึ่งจะทำให้ปาล์มน้ำมันเจริญเติบโตได้ดี

2.2.2 **พันธุ์ปาล์มน้ำมัน** พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 56.6 ใช้พันธุ์ลูกผสมเทนเนอรา (UV) แหล่งที่มาของต้นพันธุ์เป็นของบริษัทจำหน่ายพันธุ์ปาล์มน้ำมัน ซึ่งสอดคล้องกับกรมส่งเสริมการเกษตร (2553, น.3-6) และศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดกระบี่ (2553, น. 3-6) อธิบายเช่นเดียวกับพิพัฒน์ เชียงหลิว และเกริกชัย ชนรักษ์ (2554, น.17-18) เกี่ยวกับพันธุ์ปาล์มน้ำมันที่แนะนำให้ปลูกว่าเป็นพันธุ์การค้าในปัจจุบัน คือ พันธุ์เทนเนอรา (Tenera) เป็นพันธุ์ผสมระหว่างพันธุ์ดูร่ากับพันธุ์ฟิลิเฟอรา โดยใช้พันธุ์ดูร่าเป็นพันธุ์แม่และพันธุ์ฟิลิเฟอราเป็นพันธุ์พ่อ พันธุ์เทนเนอรา มีกะลาบาง และมีน้ำมันต่อน้ำหนักทะลายประมาณร้อยละ 22-25 ได้น้ำมันจากส่วนเปลือกนอกมากจึงมักนิยมปลูกเป็นการค้า ลักษณะผลดิบสีดำเมื่อสุกเปลือกนอกมีสีส้มแดง ให้ผลผลิตสูง มีคุณภาพดีให้ผลผลิตสม่ำเสมอตลอดปี ขายได้ราคาดี เป็นที่ต้องการของโรงงาน

2.2.3 **การเตรียมพื้นที่ปลูก** พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ทำถนนในแปลงในการเตรียมพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ปรับเปลี่ยนพื้นที่ให้ราบ กำจัดวัชพืชและตอไม้ให้หมดจากพื้นที่ วางแนวปลูกแบบสามเหลี่ยมด้านเท่า ทำร่องระบาย และดำเนินการในฤดูแล้งระหว่างเดือนมกราคม-เมษายนในการเตรียมพื้นที่ปลูก ซึ่งมีความสอดคล้องกับกรมส่งเสริมการเกษตร (2551, น.43-45) ที่อธิบายว่า ต้องปรับสภาพพื้นที่ให้ราบ กำจัดต้นไม้อหรือวัชพืช ซึ่งระยะเวลาในการปฏิบัติงานควรจะทำในช่วงฤดูแล้ง (มกราคม – เมษายน)

2.2.4 **ระยะปลูก** พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ใช้ระยะปลูกปาล์มน้ำมัน 9 x 9 เมตร ซึ่งมีความสอดคล้องกับกรมส่งเสริมการเกษตร (2551, น.43-45) ที่อธิบายว่า ระยะปลูกที่เหมาะสมอยู่ระหว่าง 8-10 เมตร เนื่องจาก ทำให้ปาล์มน้ำมันทุกต้นได้รับแสงแดดมากที่สุด

2.2.5 **อายุต้นกล้าปาล์มน้ำมัน** พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 80.3 ใช้อายุของต้นกล้าปาล์มน้ำมัน 8 เดือน สอดคล้องกับศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดกระบี่ (2553, น. 3-6) อธิบายเช่นเดียวกับพิพัฒน์ เชียงหลิว และเกริกชัย ชนรักษ์ (2554, น.17-18) ที่อธิบายว่า ต้นกล้าปาล์มน้ำมันควรมีอายุหรือขนาดเหมาะสม ตามความต้องการของเกษตรกร เช่น ถ้าปลูกทันทีควรมีอายุ 8-12 เดือน

2.3 แหล่งความรู้ ความรู้ เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน และหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)

2.3.1 แหล่งความรู้ ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

อภิปรายผลการศึกษาแหล่งความรู้ ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรได้ ดังนี้

1) แหล่งความรู้ในการผลิตปาล์มน้ำมัน เกษตรกรได้รับความรู้จากสื่อบุคคลคือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรภาครัฐ วิทยากร ศพก. และเจ้าหน้าที่บริษัทเอกชน อยู่ในระดับมาก เนื่องจากกรมส่งเสริมการเกษตรได้ให้ความสำคัญกับพืชเศรษฐกิจหลักในจังหวัดกระบี่ จึงมีการจัดประชุม การฝึกอบรมให้ความรู้ในเรื่องปาล์มน้ำมันในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ ส่วนบริษัทเอกชนก็มีส่วนเข้าร่วมให้ความรู้เกี่ยวกับพันธุ์ปาล์มน้ำมันของบริษัทในงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตที่หน่วยงานภาครัฐจัดขึ้นเป็นประจำ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญฤทธิ คงเรือง (2545 , น.78) พบว่า เกษตรกรมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมันกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ระดับมากทั้งหมด ซึ่งได้รับความรู้จากนักวิชาการเกษตร และจากสวนปาล์มน้ำมันของภาคเอกชนที่ประสบผลสำเร็จ

2) ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร เกษตรกรส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องปาล์มน้ำมัน อยู่ในระดับมากที่สุด เฉลี่ย 16.46 ข้อ และคำถามที่เกษตรกรตอบได้ถูกต้องมากที่สุด 3 อันดับ คือ 1) การใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมันควรใส่เมื่อแล้งจัดเพราะจะทำให้ไม่เปลืองปุ๋ย 2) การเก็บผลปาล์มน้ำมันที่สุกแก่เต็มที่ สังเกตได้จากการหลุดร่วงของผลและลักษณะสีผล 3) ปาล์มน้ำมันพันธุ์ดี ได้มาจากลูกใต้โคนของต้นปาล์มน้ำมันที่ให้ผลผลิตมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเกษตรกรมีความรู้พื้นฐานเรื่องการปลูกปาล์มน้ำมัน แต่ความรู้ที่เป็นประเด็นเกี่ยวกับปาล์มน้ำมัน ที่ค่อนข้างละเอียดอ่อนและซับซ้อน เกษตรกรยังมีความรู้ในระดับต่ำ ซึ่งความรู้เรื่องปาล์มน้ำมันที่เกษตรกรตอบถูกต้องน้อยที่สุด 3 อันดับ คือ 1) อาการทางใบสีน้ำตาลเหมือนปิรามิด เกิดจากการขาดธาตุฟอสฟอรัสของต้นปาล์มน้ำมัน 2) การเก็บตัวอย่างใบปาล์มน้ำมันเพื่อนำไปวิเคราะห์ปริมาณธาตุอาหารจะใช้ตัวอย่างใบจากทางใบที่ 17 เนื่องจากเป็นทางใบที่มีความสัมพันธ์กับปริมาณผลผลิต 3) การวางแผนปลูกปาล์มน้ำมันควรอยู่ในแนวทิศเหนือ -ใต้ เพื่อลดการบังแสงในช่วงปาล์มน้ำมันยังอายุน้อย หมายความว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องการผลิตปาล์มน้ำมัน เพราะมีประสบการณ์การในผลิตมาเป็นเวลานาน แต่ในประเด็นที่ซับซ้อนอาจเกิดความสับสนไม่แน่ใจและไม่มั่นใจ

2.3.2 แหล่งความรู้ ความรู้เกี่ยวกับหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับ สินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)

1) แหล่งความรู้เกี่ยวกับหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับ
สินค้าเกษตรที่สำคัญ จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรได้รับความรู้จากสื่อกิจกรรม ได้แก่ วันสาธิต
งานวันเกษตร นิทรรศการ และการศึกษาดูงาน อยู่ในระดับมาก เนื่องจากหน่วยงานภาครัฐมีการจัด
แสดงในการจัดงานอยู่อย่างสม่ำเสมอ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ อินเทอร์เน็ตในระดับมาก
เนื่องจาก มีเว็บไซต์ที่เป็นแหล่งข้อมูลความรู้ที่เกษตรกรสนใจให้สามารถสืบค้นหาข้อมูลได้ง่าย
เกษตรกรในปัจจุบันใช้โทรศัพท์สมาร์ต

2) ความรู้เกี่ยวกับหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่
สำคัญ จากการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมเกษตรกรที่ผลิตปาล์มน้ำมันในเขตพื้นที่เหมาะสมมีความ
รู้อยู่ในระดับปานกลาง และเกษตรกรที่ผลิตปาล์มน้ำมันในเขตพื้นที่ไม่เหมาะสมมีความรู้อยู่ใน
ระดับปานกลาง หมายความว่า เกษตรกรยังขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักหลักการเขตเกษตร
เศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ เนื่องจากเป็นความรู้ใหม่ที่เกษตรกรยังไม่เข้าใจ ดังนั้น
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และบุคลากร ควรให้ความรู้แก่เกษตรกร โดยการจัดอบรม และจัดทำเอกสาร
ความรู้ต่าง ๆ เพื่อที่เกษตรกรจะได้นำความรู้ไปปฏิบัติ เพื่อบริหารจัดการผลผลิตทางการเกษตรได้
อย่างมีประสิทธิภาพให้สอดคล้องกับนโยบายภาครัฐมากยิ่งขึ้น

2.4 แรงจูงใจ ความคิดเห็น และความต้องการเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน และ หลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)

อภิปรายผลการศึกษา 4 แรงจูงใจ ความคิดเห็น และความต้องการเกี่ยวกับการผลิต
ปาล์มน้ำมัน และหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ได้ ดังนี้

2.4.1 แรงจูงใจในการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจ
สำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) จากการศึกษาพบว่า แรงจูงใจเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน
ตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ ภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมาก
ได้แก่ การติดตามให้คำแนะนำที่สม่ำเสมอจากเจ้าหน้าที่ และการมีรายได้ที่เพิ่มมากขึ้น สอดคล้อง
กับ พรรณิภา อนุรักษ์ากรกุล (2561, น.67) การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินและ
ผลตอบแทนทางการเงินในการลงทุนปลูกพืชเศรษฐกิจในภาคตะวันออก พบว่า เกษตรกรต้องการ
ให้หน่วยงานภาครัฐเข้าไปช่วยเหลือและให้คำแนะนำในการแก้ไขปัญหาที่ถูกต้อง รวมไปถึงปัญหา
ราคผลผลิตตกต่ำ และราคาปัจจัยการผลิตสูง จึงต้องการให้ภาครัฐเข้ามาช่วยเหลือ ควบคุมราคา
ผลผลิตและปัจจัยในการผลิต หากมีการสนับสนุนช่วยเหลือจากภาครัฐก็จะส่งผลให้เกษตรกรมีการ
เปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินไปปลูกพืชตามความเหมาะสมของพื้นที่

2.4.2 ความคิดเห็นในการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขต

เกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) จากการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ของเกษตรกรส่วนใหญ่มีความเห็นด้วย อยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับ คือ 1) เพิ่มผลผลิตทางการเกษตร 2) ใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า 3) เป็นการลดต้นทุน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเกษตรกรมีความเห็นด้วยหากสามารถเพิ่มผลผลิตและต้นทุนการผลิตได้ รวมทั้งตระหนักในเรื่องการใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดความคุ้มค่าในระยะยาว สอดคล้องกับ นางสาวจริยา สุทธิไชยา (2561) การประเมินผลโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) พบว่าเกษตรกรที่ผลิตสินค้าและปรับเปลี่ยนการปลูกพืชตามหลักหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญในระยะยาวมีผลผลิตในภาพรวมดีขึ้น

2.4.3 ความต้องการในการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตร

เศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีความต้องการมีความรู้ในการกำหนดพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันได้ สอดคล้องกับ วิษณุ อรรถวานิช (2562) การประเมินผลโครงการสานพลังประชารัฐเพื่อสนับสนุนการปลูกข้าวโพดหลังฤดูทำนาฤดูแล้งปี 2561/62 พบว่า เกษตรกรขาดความรู้ในการเพาะปลูกและจัดการแปลงสำหรับเกษตรกรมือใหม่ที่ไม่มีการอบรม

2.5 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)

2.5.1 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน

1) ปัญหาเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน จากการศึกษาพบว่า ปัญหาเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน ภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับน้อย โดยเมื่อพิจารณารายละเอียดประเด็นพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 6 ประเด็น ได้แก่ ขาดเงินทุนในการดำเนินการ ปัจจัยการผลิตมีราคาสูง แหล่งน้ำมีปริมาณไม่เพียงพอ ถูกกดราคาราคาผลผลิตไม่แน่นอน สภาพพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันไม่เหมาะสม สอดคล้องกับ พรณิภา อนุรักษ์ากรกุล (2561, น.67) การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินและผลตอบแทนทางการเงินในการลงทุนปลูกพืชเศรษฐกิจในภาคตะวันออก พบว่า เกษตรกรต้องการให้หน่วยงานภาครัฐเข้าไปช่วยเหลือและให้คำแนะนำในการแก้ไขปัญหาที่ถูกต้อง รวมไปถึงปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำ และราคาปัจจัยการผลิตสูง จึงต้องการให้ภาครัฐเข้ามาช่วยเหลือ ควบคุมราคาผลผลิตและปัจจัยในการผลิต หากมีการสนับสนุนช่วยเหลือ

จากภาครัฐก็จะส่งผลให้เกษตรกรมีการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินไปปลูกพืชตามความเหมาะสมของพื้นที่

2) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน

(1) การผลิตปาล์มน้ำมัน จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรเสนอแนะว่าควรมีการกำหนดพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันให้ชัดเจน และมีการช่วยเหลือเกษตรกรในด้านต้นทุนการผลิต เช่น การประกันราคา มาตรการปุ๋ยเคมี (2) การตลาดของปาล์มน้ำมัน ไม่ควรนำเข้าน้ำมันปาล์มจากต่างประเทศ และควรมีกองทุนเกี่ยวกับปาล์มน้ำมันคอยดูแลด้านราคาผลผลิต (3) การสนับสนุนและการส่งเสริมเกี่ยวกับปาล์มน้ำมัน รัฐบาลควรมีมาตรการช่วยเหลือเรื่องราคา สนับสนุนปัจจัยการผลิตปาล์มน้ำมัน และมีการส่งเสริมให้เกษตรกรลดต้นทุนการผลิต สอดคล้องกับ สุภาวดี ปลอดอินทร์ (2552, น.13) ศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีผลต่ออนาคตการปลูกปาล์มน้ำมันในตำบลกรูด อำเภอพนมพิณ จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า เกษตรกรมีความคิดเห็นต่ออนาคตการปลูกปาล์มน้ำมัน ในระดับปานกลาง โดยเห็นด้วยกับด้านการตลาด และราคาปาล์มน้ำมัน ด้านผลตอบแทนของการปลูกปาล์มน้ำมัน และด้านการสนับสนุนและการช่วยเหลือจากภาครัฐ

2.5.2 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)

1) ปัญหาเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) จากการศึกษาพบว่า ปัญหาเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ ภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง โดยประเด็นย่อย 5 ประเด็น ที่เกษตรกรเห็นว่ามีความสำคัญในระดับมาก ไม่เข้าใจการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการโซนนิ่ง สอดคล้องกับ วิษณุ อรรถวานิช (2562) การประเมินผลโครงการสานพลังประชารัฐเพื่อสนับสนุนการปลูกปาล์มน้ำมันหลังฤดูทานาฤดูแล้งปี 2561/62 พบว่า เกษตรกรขาดความรู้ในการเพาะปลูกและจัดการแปลงปาล์มน้ำมันสำหรับเกษตรกรมือใหม่ที่ไม่มีความพร้อม ต้องลงทุนเพิ่ม ครอบครัวยังไม่เห็นด้วย ต้องรอรระยะเวลาจึงจะได้ผลผลิต กลัวผลตอบแทนไม่คุ้มค่าสอดคล้องกับ พรณิภา อุนุรักษากรกุล(2561, น.67) การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินและผลตอบแทนทางการเงินในการลงทุนปลูกพืชเศรษฐกิจในภาคตะวันออก พบว่า เกษตรกรต้องการให้หน่วยงานภาครัฐเข้าไปช่วยเหลือและให้คำแนะนำในการแก้ไขปัญหาที่ถูกต้อง รวมไปถึงปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำ และราคาปัจจัยการผลิตสูง จึงต้องการให้ภาครัฐเข้ามาช่วยเหลือ ควบคุมราคาผลผลิตและปัจจัยในการผลิต หากมีการสนับสนุนช่วยเหลือจากภาครัฐก็จะส่งผลให้เกษตรกรมีการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินไปปลูกพืชตามความเหมาะสมของพื้นที่

2) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) จากการศึกษาพบว่า ผลการสนทนากลุ่มกับเกษตรกร มีข้อเสนอแนะ 4 ข้อ ได้แก่ (1) ให้มีการสร้างความรู้ ความเข้าใจการปลูกปาล์มน้ำมันให้เหมาะสมกับพื้นที่ (2) ควรสร้างความมั่นใจในการส่งเสริมให้ผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสินค้าเกษตรว่าจะได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่าและยั่งยืน (3) ควรให้มีการจัดอบรมให้ความรู้การจัดการสวนปาล์มน้ำมันให้เหมาะสมกับพื้นที่ (4) การจัดอบรมให้ความรู้เรื่องโซนนิ่ง จัดให้มี เอกสารความรู้ จัดให้มีข่าวสารความรู้ทางสื่อออนไลน์ เช่น ไลน์ เฟซบุ๊ก วิดีโอ และควรจัดให้มีช่องทางข่าวสารทางวิทยุกระจายข่าว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ จึงควรมีการจัดให้มีการสร้างความรู้ ความเข้าใจการปลูกปาล์มน้ำมันให้เหมาะสมกับพื้นที่ สร้างความมั่นใจในการส่งเสริมให้ผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสินค้าเกษตรว่าจะได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่าและยั่งยืน และมีการจัดอบรมให้ความรู้การจัดการสวนปาล์มน้ำมันให้เหมาะสมกับพื้นที่ การจัดอบรมให้ความรู้เรื่องโซนนิ่ง จัดให้มี เอกสารความรู้ จัดให้มีข่าวสารความรู้ทางสื่อออนไลน์

2.6 การทดสอบสมมติฐาน

1) เปรียบเทียบผลผลิตปาล์มน้ำมันที่ผลิตในเขตพื้นที่เหมาะสมและในเขตพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมสำหรับผลิตปาล์มน้ำมันที่พบว่าเกษตรกรที่ผลิตปาล์มน้ำมันในพื้นที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม มีผลผลิตเฉลี่ยซึ่งไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เนื่องจากการศึกษาในครั้งนี้ศึกษาจากแผนที่ความเหมาะสมและไม่เหมาะสมเท่านั้น แต่ไม่ได้ศึกษาปัจจัยด้านอื่น ๆ เช่น สภาพดิน อากาศ แหล่งน้ำ เป็นต้น ซึ่งอาจจะทำให้สภาพจริงมีผลผลิตเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน

2) เปรียบเทียบความรู้ตามหลักการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญของเกษตรกรที่ผลิตในเขตพื้นที่เหมาะสมและในเขตพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมสำหรับผลิตปาล์มน้ำมันมีความแตกต่างกันที่พบว่า โดยภาพรวมเกษตรกรที่ผลิตปาล์มน้ำมันในพื้นที่เหมาะสมและในเขตพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมมีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 โดยพบว่าในประเด็นย่อย ความรู้ในข้อ (4) เขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจมีทั้งหมด 13 ชนิด มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เนื่องจากเกษตรกรที่ผลิตปาล์มน้ำมันในพื้นที่เหมาะสมตอบปัญหาในประเด็นนี้ได้ถูกต้องน้อยกว่าเกษตรกรที่ผลิตปาล์มน้ำมันในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม เมื่อคิดเทียบเป็นเปอร์เซ็นต์ที่เป็นเช่นนั้นเพราะไม่มีความรู้ ไม่เข้าใจกับข้อคำถาม และข้อ (8) ตามหลักการโซนนิ่ง พื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งมีความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเพียงชนิดเดียวเท่านั้นไม่สามารถปลูกพืชชนิดอื่นได้ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เนื่องจากเกษตรกรที่ผลิตปาล์มน้ำมันในพื้นที่เหมาะสมตอบปัญหาในประเด็นนี้ได้

ถูกต้องมากกว่าเกษตรกรเกษตรกรที่ผลิตปาล์มน้ำมันในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม เมื่อคิดเทียบเป็นเปอร์เซ็นต์ เป็นเช่นนั้นเพราะเกษตรกรในพื้นที่ที่เหมาะสมมีความรู้ เข้าใจกับข้อคำถามนี้ และความรู้ในข้อ (6) เกษตรกรที่ไม่ปลูกพืชให้ตรงตามผลการวิเคราะห์โซนนิ่งจะมีความผิดทางกฎหมาย มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ 0.01 และข้อ (10) หลักการของโซนนิ่งก่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนมีการผลิตที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ 0.01 เนื่องจากเกษตรกรที่ผลิตปาล์ม น้ำมันในพื้นที่ที่เหมาะสมตอบปัญหาในประเด็นนี้ได้ถูกต้องมากกว่าเกษตรกรเกษตรกรที่ผลิตปาล์ม น้ำมันในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม เมื่อคิดเทียบเป็นเปอร์เซ็นต์ ที่เป็นเช่นนั้นเพราะมีความรู้และเข้าใจกับ ข้อคำถามนี้ ข้อ (9) ประโยชน์และความสำคัญของเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรคือเพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาการเกษตรในระยะยาว ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติที่ 0.01 เนื่องจากเกษตรกรที่ผลิตปาล์มน้ำมันในพื้นที่ที่เหมาะสมตอบปัญหาในประเด็นนี้ได้ถูกต้องน้อยกว่าเกษตรกรเกษตรกรที่ผลิตปาล์มน้ำมันในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม เมื่อคิดเทียบเป็นเปอร์เซ็นต์ที่เป็นเช่นนั้นเพราะเกิดจากความไม่เข้าใจ ไม่เห็นด้วยกับข้อคำถามนี้

3) เปรียบเทียบ แรงจูงใจตามหลักการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับ สินค้าเกษตรที่สำคัญของเกษตรกรที่ผลิตในเขตพื้นที่เหมาะสมและในเขตพื้นที่ไม่เหมาะสมสำหรับ ผลิตปาล์มน้ำมัน พบว่า โดยภาพรวมแรงจูงใจของเกษตรกรที่ผลิตปาล์มน้ำมันในเขตพื้นที่ เหมาะสม อยู่ในระดับมาก และแรงจูงใจของเกษตรกรที่ผลิตปาล์มน้ำมันในเขตพื้นที่ไม่เหมาะสม อยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เนื่องจากเกษตรกรที่ผลิต ปาล์มน้ำมันในพื้นที่เหมาะสมและพื้นที่ไม่เหมาะสมมีความคิดเห็นในเรื่องแรงจูงใจในแต่ละ ประเด็นย่อยทุกประเด็นไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงการส่งเสริมการ ผลิตปาล์มน้ำมัน ตามหลักการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ของเกษตรกร เจ้าหน้าที่ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ข้อเสนอแนะต่อเกษตรกร

1) จากการวิจัย พบว่า เกษตรกรยังขาดการศึกษาหาความรู้การเก็บตัวอย่างใบปาล์มน้ำมัน เพื่อนำไปวิเคราะห์ปริมาณธาตุอาหาร ซึ่งเป็นปัญหาที่พบว่าเกษตรกรมีความรู้อยู่ในระดับน้อย เกษตรกรสามารถหาความรู้และขอรับความรู้ได้จากหน่วยงานของภาครัฐ วิทยากร ศพก. และบริษัทเอกชนเกษตรกรควรแสวงหาความรู้เพิ่มมากขึ้นจากแหล่งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หลากๆ ช่องทางได้ด้วยตัวเอง เช่น การใช้อินเทอร์เน็ต เป็นต้น

2) จากการวิจัยพบว่าเกษตรกรยังขาดความรู้เรื่องการโรคปาล์มน้ำมัน เกษตรกรสามารถหาความรู้และขอรับความรู้ได้จากหน่วยงานของภาครัฐ วิทยากร ศพก. เพื่อเกษตรกรจะได้มีความรู้เข้าใจปฏิบัติและดูแล รักษาสวนปาล์มน้ำมันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) จากการวิจัยพบว่า เกษตรกรมีความรู้เรื่องการใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมัน แต่ยังขาดการนำไปปฏิบัติอย่างจริงจัง เกษตรกรจึงควรให้ความสำคัญในการนำวิธีการนำความรู้ไปปฏิบัติ เพื่อให้การใส่ปุ๋ยมีความเหมาะสมตามปริมาณความต้องการของปาล์มได้ประสิทธิภาพสูงสุด

3.1.2 ข้อเสนอแนะต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

1) จากการวิจัยพบว่า หากเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น และได้รับการติดตามให้คำแนะนำสม่ำเสมอจากเจ้าหน้าที่ สามารถสร้างแรงจูงใจในการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ของเกษตรกรได้เป็นอย่างมาก การนำไปปฏิบัติก็จะมีความเพิ่มขึ้นด้วย เนื่องจาก เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีบทบาทในการให้ข้อมูล ดังนั้นควรพิจารณาเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ให้เพียงพอต่อการแนะนำเกษตรกร ซึ่งจะเป็นการทำให้เกิดการยอมรับได้มาก

2) จากการวิจัยพบว่า เกษตรกรได้ความรู้จากการใช้ไลน์ และแอปพลิเคชัน ในงานส่งเสริมการเกษตรจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในระดับน้อย ดังนั้นเจ้าหน้าที่ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้กับเกษตรกร และฝึกปฏิบัติในพื้นที่ เพื่อเกษตรกรจะได้เข้าถึงความรู้และข้อมูลข่าวสารในงานส่งเสริมการเกษตรมากยิ่งขึ้น

3.1.3 ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและนโยบาย

1) จากการวิจัยพบว่า เกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน และความรู้เกี่ยวกับหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสินค้าเกษตรที่สำคัญ ผ่านทางอินเทอร์เน็ตในระดับมาก ดังนั้นเจ้าหน้าที่ควรเผยแพร่ความรู้ที่สำคัญและจำเป็นต่อเกษตรกรในการนำไปปรับใช้ในการผลิตปาล์มน้ำมันผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ตให้มากยิ่งขึ้น มีการพัฒนาเว็บไซต์ของหน่วยงานให้น่าสนใจสามารถเข้าถึงและสืบค้นได้ง่าย

2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลักด้านหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ควรให้ความรู้แก่เกษตรกร โดยการจัดอบรม และจัดทำเอกสารความรู้ต่าง ๆ เพื่อให้เกษตรกรเข้าถึงได้ง่ายยิ่งขึ้น

3) ภาครัฐควรมีมาตรการ

(1) ด้านการผลิต

ก. มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตตามความเหมาะสมของพื้นที่ ประกอบด้วย

ข. กรณีปลูกในพื้นที่เหมาะสม ส่งเสริมการผลิตสินค้าให้มีคุณภาพมาตรฐานโดยมีการวางแผนการผลิตเพื่อกำหนดปริมาณและมาตรฐาน ร่วมกับโรงงาน/ผู้ประกอบการ เพื่อให้ได้ผลผลิตที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

(2) กรณีเพาะปลูกในพื้นที่ไม่เหมาะสม ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนการผลิตเป็นสินค้าทางเลือกที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ เช่น ไม้ผล (ทุเรียน มะพร้าว มังคุด) ควรสนับสนุนแหล่งเงินทุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำหรือปัจจัยการผลิต รวมทั้งสนับสนุนองค์ความรู้ด้านการผลิต การบริหารจัดการ และโอกาสทางการตลาดของสินค้าทางเลือกเพื่อจูงใจให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิต ในกรณีไม่ปรับเปลี่ยนการผลิตควรสนับสนุนรูปแบบการปลูกพืชร่วมพืชแซม กิจกรรมเสริมรายได้ (3) พัฒนาดันแบบการรวมกลุ่มและการสร้างเครือข่ายที่ประสบความสำเร็จ รวมทั้งประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้ เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาดูงานของชุมชน (4) ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกองทุน ในการรวมกลุ่มของเกษตรกรที่มีการผลิตสินค้าที่มีศักยภาพของพื้นที่

(3) มาตรการสนับสนุนปัจจัยอื่น ๆ

ก. สนับสนุนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในพื้นที่ที่ประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง และต้องการการปรับเปลี่ยนการปลูกพืชเชิงเดี่ยวมาเป็นสินค้าทางเลือกที่มีศักยภาพในพื้นที่

ข. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาสินค้าเกษตรที่สำคัญของภาค เช่น ยางพาราปาล์มน้ำมัน ที่มีการผลิตแบบดั้งเดิมสู่การแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยการสร้างความร่วมมือทั้งภาครัฐและเอกชน และสถาบันการศึกษาเพื่อร่วมกันพัฒนาต่อยอดเชิงพาณิชย์

(4) ด้านการตลาด

ก. สนับสนุนระบบตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าที่มีการทำสัญญาซื้อขายระหว่างเกษตรกรและเอกชน/โรงงานผู้รับซื้อผลผลิตในเขตเกษตรเศรษฐกิจและคลังสินค้าเพื่อจัดเก็บระหว่างรอการส่งมอบ

ข. สร้างเครือข่ายข้อมูลเพื่อเชื่อมโยงโรงงานแปรรูปและเกษตรกร ให้ผลิตสินค้าได้มาตรฐานตามความต้องการของโรงงาน

ค. ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มของเกษตรกรในชุมชนให้มีการวางแผนการตลาดร่วมกันเพื่อสร้างเป็นเครือข่ายในการเชื่อมโยงไปยังสินค้าในชุมชน เช่น โรงพยาบาล ห้างสรรพสินค้าของท้องถิ่น หรือพัฒนา

ไปสู่ตลาดเฉพาะกลุ่ม เช่น สินค้าเกษตรอินทรีย์

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรศึกษาการส่งเสริมการผลิตตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจในพื้นที่อื่น ๆ ต่อไป ซึ่งจะช่วยให้ทราบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานมากยิ่งขึ้น

3.2.2 ควรศึกษาแนวทางในการส่งเสริมการตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจเพื่อที่จะได้ส่งเสริมแก่เกษตรกรให้ตรงประเด็นที่สุด

3.2.3 ควรศึกษาปัจจัยหรือตัวแปรอื่นเพิ่มเติม เช่น ชนิดของดิน ปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ประสิทธิภาพในการผลิต เป็นต้น เพื่อจะได้มีข้อมูลและรายละเอียดในการศึกษาวิจัยมากขึ้น

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สกลนคร

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการเกษตร. (2551ก). เอกสารคำแนะนำ เรื่องการปลูกปาล์มน้ำมัน กลุ่มส่งเสริมการ
ผลิตยางพาราและปาล์มน้ำมัน ส่วนส่งเสริมการผลิตไม้ผลไม่ยืนต้นและยางพารา สำนัก
ส่งเสริมและจัดการสินค้า กรมส่งเสริมการเกษตร.
- กรมส่งเสริมการเกษตร. (2558) การขับเคลื่อนนโยบายการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจ
สำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ Zoning กองส่งเสริมโครงการพระราชดำริ การจัดการพื้นที่
และวิศวกรรมเกษตร กรุงเทพมหานคร.
- กรมส่งเสริมการเกษตร. (2560) คู่มือโครงการส่งเสริมการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ฤดูแล้งหลังนา
ปี 2560/2561. กรุงเทพมหานคร.
- กรมส่งเสริมการเกษตร. (2560). โครงการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตร
ที่สำคัญ (Zoning) ปี 2561. กรุงเทพมหานคร.
- กรมวิชาการเกษตร. (2541). การผลิตปาล์มน้ำมันอย่างถูกต้องและเหมาะสม กรุงเทพมหานคร
กรมวิชาการเกษตร. สำนักงานวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2. (2553) เทคโนโลยีการปลูก
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์. จังหวัดพิษณุโลก.
- กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). การพัฒนาและการใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนและ
เกษตรศิลป์ นวลสะอาด (2549) ปาล์มน้ำมันเทคโนโลยีพื้นฐานการผลิตปาล์มน้ำมัน เอกสารคู่มือ
ประกอบการฝึกอบรม โครงการแปลงนาร้างเป็นสวนปาล์มน้ำมัน เพื่อเพิ่มรายได้ กลุ่ม
ส่งเสริมและพัฒนาการผลิต สำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร กรมส่งเสริมการเกษตร
กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด. สำนักงานจังหวัดกระบี่. (2559) บรรยายสรุป
จังหวัดกระบี่. จังหวัดกระบี่
- จุมพล นิภาเกษม. (2536). ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงาน โครงการปรับปรุงระบบ
แผนพัฒนาการเกษตรของกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ตอนบน (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). (เกษตรศาสตร์).
สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร. มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น
- เฉลิมศักดิ์ ตุ่มหิรัญ .(2553). “วิธีการส่งเสริมการเกษตร” ในประมวล สารະชុควิชาความรู้ทั่วไป
เกี่ยวกับการส่งเสริมการเกษตร หน่วยที่ 8 (น. 8-13) นนทบุรี สาขาวิชาส่งเสริม
การเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

- เต็มศักดิ์ คทวนิช (2546). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพมหานคร, ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- ทักษิณปาล์ม (2521).(2548). *การจัดการสวนปาล์มน้ำมัน สุราษฎร์ธานี* ทักษิณปาล์ม (2521)
(อัดสำเนา)
- ทองคำ พิลากรณ์. (2554). *ความต้องการการพัฒนาการเพิ่มผลผลิตมันสำปะหลังในพื้นที่หลังนา
ของเกษตรกร อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม (วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตร
มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- ธีระพงศ์ จันทรมนิม. (2555). *คู่มือเกษตรกร การผลิตปาล์มน้ำมันอย่างมีประสิทธิภาพ*. สำนักงาน
เกษตรจังหวัดกระบี่. กรมส่งเสริมการเกษตร.
- นพมาศ ธีรเวคิน. (2542). *จิตวิทยาสังคมกับชีวิต (พิมพ์ครั้งที่ 3)* กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- บุญฤทธิ คงเรือง .(2545). *การยอมรับการใช้เทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรรายย่อย
ในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่*. วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- เพทาย ศิริมุสิกะ. (2547). *การตัดสินใจของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา
เขต 2 ต่อการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี* วิทยานิพนธ์
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.กรุงเทพฯ.
- พงษ์ศักดิ์ อังกลสิทธิ์ .(2551). *แนวคิดเชิงวิเคราะห์เกี่ยวกับการส่งเสริมการเกษตร ในประมวลสาระ
ชุดวิชาการส่งเสริมการเกษตรเพื่อการพัฒนา หน่วยที่ 1-5 (น. 220-232)* พิมพ์ครั้งที่ 3
นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- พงษ์ศักดิ์ อังกลสิทธิ์. (2556). *เอกสารการสอนชุดวิชาการส่งเสริมการเกษตรเพื่อการพัฒนา.
นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.*
- พรชัย ชัยสงคราม. (2558). *การศึกษาความเป็นไปได้ของนโยบายบริหารพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning)
กรณีศึกษา อำเภอเมืองกาแพงเพชร จังหวัดกาแพงเพชร.คณะรัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*
- พรทิพย์ ศรีแสงจันทร์. (2547). *การส่งเสริมการเกษตรในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ. ราชบุรี:
สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 2.*
- พรพจน์ เชิญรัตนรักษ์. (2552). *การยอมรับเทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรในอำเภอละแม
จังหวัดชุมพร* วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมเกษตร)

- พรรณนิภา อนุรักษากรกุล(2561).การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินและผลตอบแทนทางการเงินในการลงทุนปลูกพืชเศรษฐกิจในภาคตะวันออก. คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
- พิพัฒน์ เชี่ยวทิว และเกริกชัย ชนรักษ์. (2554). การปลูกปาล์มน้ำมันตามหลักการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี. สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขต 7 กรมวิชาการเกษตร สุราษฎร์ธานี
- บุญฤทธิ์ คงเรือง .(2545). การยอมรับการใช้เทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรรายย่อยในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่. วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง. (2561). ผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรตามที่ตั้งแปลงปี 2561. สืบค้นเมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2562 จาก <http://farmer.doae.go.th>
- วิชัย ศรีโพธิ์งาม. (2544). “ความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลต่อการดำเนินงานของศูนย์ในจังหวัดเชียงใหม่” (การค้นคว้าแบบอิสระ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) ไม่ได้ตีพิมพ์). สาขาส่งเสริมการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่.
- ศักดิ์ศิลป์ โชติสกุล (2541) “ผลการดำเนินงานส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเคมีตามผลการวิเคราะห์ดินและใบปาล์มน้ำมัน ปี 2539” รายงานการวิจัย กรมส่งเสริมการเกษตร กรุงเทพมหานคร
- ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดกระบี่ (2553) คู่มือปาล์มน้ำมัน โรงเรียนปาล์มน้ำมันเพื่อเกษตรกร จังหวัดกระบี่ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดกระบี่ กรมส่งเสริมการเกษตร
- สงกรานต์ ภัคดิศ .(2546). “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับเทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรในจังหวัดชุมพร” สำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพร กรมส่งเสริมการเกษตร
- สมชาย พรุเพชรแก้ว (2552) “การยอมรับเทคโนโลยีการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรรายย่อยในอำเภอทับปุด จังหวัดพังงา” วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สมเกียรติ สีสนอง. (2548). รายงานผลการศึกษาเรื่องการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ในสวนปาล์มน้ำมัน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. กรุงเทพฯ.
- สำนักงานเกษตรจังหวัดกระบี่. (2561). รายงานสถิติข้อมูลพื้นฐานพืช (อัดสำเนา)

สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี (2553) “เอกสารประกอบการอบรม หลักสูตร การจัดการสวน
ปาล์มน้ำมันอย่างมีประสิทธิภาพ” กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต สำนักงานเกษตร
จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ค้นคืนวันที่ 30 มีนาคม 2561 จาก <http://www.oae.go.th>

สมจิต โยธะคงและเฉลิมศักดิ์ คู่่มหิรัญ. (2553). รูปแบบการส่งเสริมเกษตร. ใน *ประมวลสาระชุด
วิชาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการส่งเสริมการเกษตร* (หน่วยที่ 7). นนทบุรี. สาขาวิชา
ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

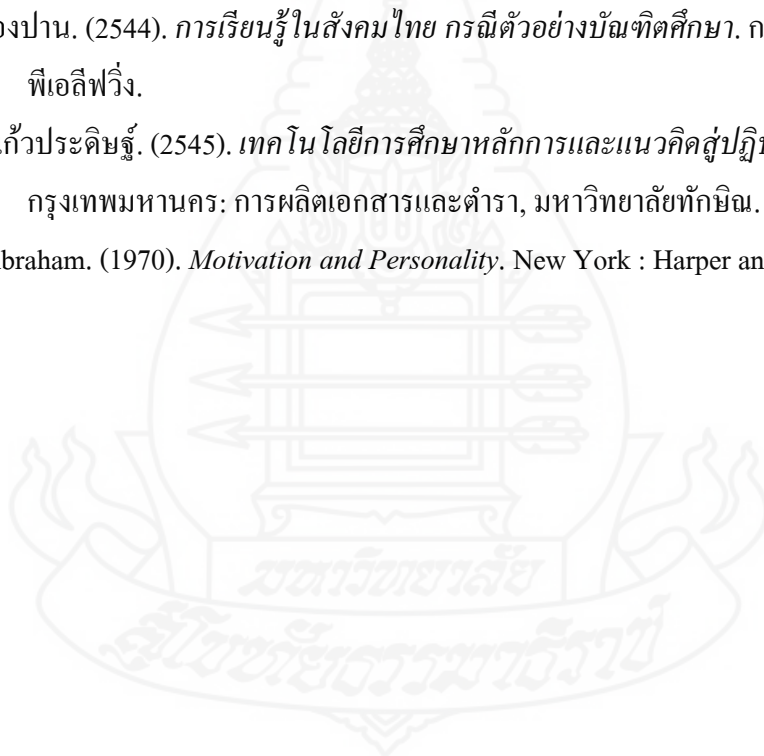
สินีนุช ครูทเมือง แสนเสริม. (2560). *เอกสารสอนชุดวิชาการส่งเสริมการเกษตรเพื่อการพัฒนา.*
นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สุรางค์ ไคว้ตระกูล (2554) *จิตวิทยาการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 5) กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

โสภิต ทองปาน. (2544). *การเรียนรู้ในสังคมไทย กรณีตัวอย่างบัณฑิตศึกษา.* กรุงเทพมหานคร:
พีเออีฟวิง.

เอกวิทย์ แก้วประดิษฐ์. (2545). *เทคโนโลยีการศึกษาหลักการและแนวคิดสู่ปฏิบัติ.*
กรุงเทพมหานคร: การผลิตเอกสารและตำรา, มหาวิทยาลัยทักษิณ.

Maslow Abraham. (1970). *Motivation and Personality.* New York : Harper and Row Publishers.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัย

สกลนครราชภัฏ

แบบสัมภาษณ์สำหรับการวิจัย

เรื่อง

การส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร ในอำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่
ตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)

คำชี้แจง : 1. แบบสัมภาษณ์ชุดนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรอำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ ตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)

ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช คำตอบในแบบสัมภาษณ์นี้จะนำไปใช้เพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านกรุณาตอบคำถามทุกข้อ ตามความเป็นจริงและความคิดเห็นของท่าน

2. เลขที่แบบสัมภาษณ์มีไว้เพื่อการติดตามแบบสัมภาษณ์เท่านั้น

3. แบบสัมภาษณ์การวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลสังคมทางและเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ผลิตปาล์มน้ำมัน

ตอนที่ 2 สภาพการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

ตอนที่ 3 แหล่งความรู้ ความรู้ ความคิดเห็น แรงจูงใจและความต้องการในการส่งเสริมของเกษตรกรผู้ผลิตปาล์มน้ำมัน

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้ผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสินค้าเกษตร

4. ผู้สัมภาษณ์อ่านคำถามให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ฟัง และผู้สัมภาษณ์ทำเครื่องหมายถูกในวงเล็บ (✓) หน้าข้อความที่ต้องการ และ/หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง (.....) ของแต่ละคำถามเพื่อให้ได้ความหมายที่สมบูรณ์

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน

1.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลทางสังคม

1. เพศ () 1. ชาย () 2. หญิง
2. อายุปี (เกิน 6 เดือน ให้นับเป็น 1 ปี)
3. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน.....คน (รวมตัวท่านเองด้วย)
4. ระดับการศึกษา
 - () 1. ไม่ได้เรียนหนังสือ () 2. ประถมศึกษา () 3. มัธยมศึกษาตอนต้น
 - () 4. มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. () 5. อนุปริญญา/ปวส. () 6. ปริญญาตรี
 - () 7. อื่น (ระบุ).....
5. การเป็นสมาชิกกลุ่ม
 - () 1. ไม่เป็น
 - () 2. เป็น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - () 2.1 กลุ่มเกษตรกร () 2.2 กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
 - () 2.3 กลุ่มลูกค้า ธกส. () 2.4 กลุ่มสหกรณ์การเกษตร
 - () 2.5 กลุ่มวิสาหกิจชุมชน () 2.6 กลุ่มออมทรัพย์
 - () 2.7 อื่นๆ (ระบุ).....
6. ตำแหน่งทางสังคม
 - () 1. ไม่เป็น
 - () 2. เป็น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - () 2.1 กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
 - () 2.2 สมาชิก อบต.
 - () 2.3 อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน
 - () 2.4 อาสาพัฒนาชุมชน
 - () 2.5 คณะกรรมการกลุ่มอาชีพต่างๆ
 - () 2.6 อื่นๆ (ระบุ).....
7. ประสบการณ์ในการปลูกปาล์มน้ำมัน.....ปี
8. อาชีพหลัก (ตอบได้เพียงข้อเดียว)

- () 1. ประกอบอาชีพการเกษตร () 2. รับเงินเดือนประจำ
 () 3. รับจ้างทางการเกษตร () 4. ประกอบธุรกิจการค้า
 () 5. รับจ้างทั่วไป () 9. อื่นๆ (ระบุ).....

9. อาชีพรอง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ประกอบอาชีพการเกษตร () 2. รับเงินเดือนประจำ
 () 3. รับจ้างทางการเกษตร () 4. ประกอบธุรกิจการค้า
 () 5. รับจ้างทั่วไป () 6. ไม่มีอาชีพรอง

1.2 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลทางเศรษฐกิจ

1. จำนวนพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด.....ไร่
 2. ลักษณะการถือครองในพื้นที่ทำการเกษตร(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 () 1. พื้นที่เป็นของตนเอง.....ไร่
 () 2. พื้นที่เช่า.....ไร่
 () 3. พื้นที่อื่นๆ (ทำฟรี ที่สาธารณประโยชน์).....ไร่
 3. จำนวนพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งหมด.....ไร่
 4. จำนวนแรงงานในการประกอบอาชีพเกษตร(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 () 1. จำนวนแรงงานในครัวเรือน.....คน
 () 2. จำนวนแรงงานจ้าง.....คน
 5. รายได้จากการขายผลผลิตปาล์มน้ำมันในรอบปีที่ผ่านมา (2561).....บาท/ไร่/ปี
 6. รายจ่ายในการผลิตปาล์มน้ำมันในรอบปีที่ผ่านมา (2561)
 6.1 ปุ๋ย.....บาท/ไร่/ปี (ปุ๋ยเคมี, ปุ๋ยอินทรีย์และฮอร์โมนพืช)
 6.2 ค่าสารเคมีป้องกันกำจัดโรค แมลงและศัตรูศัตรูปาล์มน้ำมัน.....บาท/ไร่/ปี
 6.3 ค่าสารเคมีป้องกันกำจัดวัชพืช..... บาท/ไร่/ปี
 6.4 ค่าตัดหญ้า บาท/ไร่/ปี
 6.5 ค่าตัดแต่งทางใบ บาท/ไร่/ปี
 6.6 ค่าเก็บเกี่ยวผลผลิต บาท/ไร่/ปี
 6.7 อื่น ๆ (ระบุ) บาท/ไร่/ปี
 6.8 รายจ่ายรวมทั้งหมดในการผลิตปาล์มน้ำมัน..... บาท/ไร่/ปี

7. แหล่งเงินทุนที่นำมาใช้ผลิตปาล์มน้ำมัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ของตนเอง () 2. ญาติพี่น้อง
 () 3. กลุ่ม/สถาบันเกษตรกร () 4. กองทุนหมู่บ้าน
 () 5. สหกรณ์การเกษตร () 6. ธกส.
 () 7. ธนาคารพาณิชย์อื่นๆ () 8. อื่นๆ(ระบุ).....

ตอนที่ 2 สภาพการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

1. ลักษณะพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. พื้นที่ราบ () 2. พื้นที่ดอน
 () 3. พื้นที่ลุ่ม () 4. อื่นๆ(ระบุ).....

2. สภาพดินที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ดินร่วน () 2. ดินเหนียว
 () 3. ดินร่วนปนดินเหนียว () 4. อื่นๆ(ระบุ).....

3. พันธุ์ปาล์มน้ำมันที่ปลูก

3.1 ปาล์มน้ำมันพันธุ์ลูกผสมเทอเนอรา ผลิตโดยหน่วยงานราชการ

- () 1. สุราษฎร์ 1 () 2. สุราษฎร์ 2

3.2 ปาล์มน้ำมันพันธุ์ลูกผสมเทอเนอรา ผลิตโดยบริษัทเอกชน

- () 1. UV () 2. LA ME

4. แหล่งที่มาของต้นพันธุ์ปาล์มน้ำมัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมัน
 () 2. บริษัทจำหน่ายพันธุ์ปาล์มน้ำมัน
 () 3. เกษตรกรผู้จำหน่ายพันธุ์ปาล์มน้ำมัน
 () 4. อื่นๆ(ระบุ).....

5. การเตรียมพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ดำเนินการในฤดูแล้งระหว่างเดือน ม.ค.-เม.ย.
 () 2. ปรับแก้พื้นที่ให้ราบ กำจัดวัชพืชและตอไม้ให้หมดจากพื้นที่
 () 3. ทำถนนในแปลง
 () 4. ทำร่องระบายน้ำ
 () 5. วางแนวปลูกปาล์มน้ำมันแบบสามเหลี่ยมด้านเท่า
 () 6. อื่นๆ(ระบุ).....

6. ระยะปลูกปาล์มน้ำมัน (ระยะระหว่างต้น)

- () 1. 8x8 เมตร () 2. 9x9 เมตร
 () 3. 10x10 เมตร () 4. อื่นๆ(ระบุ).....

7. อายุของต้นกล้าปาล์มน้ำมันที่ใช้ปลูก.....เดือน

8. การใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมัน

- () 1. ใส่ตามความพอใจ () 2. 2 เดือน/ครั้ง
 () 3. 3 เดือน/ครั้ง () 4. 6 เดือน/ครั้ง
 () 5. อื่นๆ(ระบุ).....

9. วิธีการให้น้ำปาล์มน้ำมัน

- () 1. ไม่ได้ทำ
 () 2. โดยท่อและสายยาง
 () 3. ติดตั้งระบบแบบน้ำหยด (Drip irrigation)
 () 4. ติดตั้งระบบน้ำแบบโปรยน้ำ (Mini sprinkler)
 () 5. อื่นๆ(ระบุ).....

10. การตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมัน

- () 1. ไม่ได้ตัดแต่ง
 () 2. เก็บทางใบที่รองทะลายไว้ 1-2 ทางใบ
 () 3. เก็บทางใบที่รองทะลายไว้ 2-3 ทางใบ
 () 4. อื่นๆ(ระบุ).....

11. สุขลักษณะและความสะอาดของปาล์มน้ำมัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. นำทางใบมาจัดเรียงรอบโคนต้นปาล์มหรือกองไว้บริเวณแถวของต้นปาล์ม
 () 2. เก็บผลปาล์มร่วงหล่นอยู่บริเวณ โคนต้น
 () 3. ทำความสะอาดเครื่องมือและอุปกรณ์และลับให้คมเสมอ
 () 4. ใช้สารเคมีตามชนิดของศัตรูพืช
 () 5. ใช้สารเคมีตามอัตราที่กำหนดไว้ในฉลาก
 () 6. อื่นๆ(ระบุ).....

12.การระบาดของโรคปาล์มน้ำมัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ไม่ระบาด
- () 2. ระบาด การป้องกันกำจัด
 - () 2.1 แรงงานคน เช่น ใช้มือทำลาย
 - () 2.2 นีดพ่นด้วยสารเคมี
 - () 2.3 อื่น ๆ (ระบุ).....

13.การระบาดของแมลงศัตรูปาล์มน้ำมัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ไม่ระบาด
- () 2. ระบาด การป้องกันกำจัด
 - () 2.1 การเขตกรรม เช่น เฝ้า ฟังซากลำต้นปาล์ม
 - () 2.2 นีดพ่นด้วยสารเคมี
 - () 2.3 ชีวิตวิธี เช่น เชื้อราเขียว
 - () 2.4 อื่นๆ(ระบุ).....

14.การทำลายของสัตว์ศัตรูปาล์มน้ำมัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ไม่ทำลาย
- () 2. ทำลาย การป้องกันกำจัด
 - () 2.1 การเขตกรรม เช่น ถากหญ้าบริเวณ โคนต้น
 - () 2.2 ใช้สารเคมี
 - () 2.3 สัตว์ศัตรูธรรมชาติ เช่น งู เหี้ย นกเค้าแมว
 - () 2.4 อื่นๆ(ระบุ).....

15.วิธีกำจัดวัชพืชในสวนปาล์มน้ำมัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. แรงงานคน
- () 2. ใช้วัสดุคลุมดิน
- () 3. นีดพ่นด้วยสารเคมี
- () 4. ปลุกพืชคลุมดิน
- () 5. อื่นๆ(ระบุ).....

16. เครื่องมือเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ยังไม่ให้เกิดผลผลิต
 () 2. ใช้เสียมแทงทะลายปาล์มน้ำมันที่มีอายุไม่เกิน 8 ปี
 () 3. ใช้มีดขูดค้ำยาว เมื่อต้นปาล์มน้ำมันมีอายุมากกว่า 8 ปี
 () 4. อื่นๆ(ระบุ).....

17. ความถี่ในการเก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ยังไม่ให้เกิดผลผลิต () 2. ทุก 7 วัน
 () 3. ทุก 10 วัน () 4. ทุก 15 วัน
 () 5. อื่นๆ(ระบุ).....

18. ปริมาณผลผลิตปาล์มน้ำมันที่เก็บได้ (มกราคม 2560 – ธันวาคม 2560) จำนวน.....ผล/ไร่

19. ช่วงเดือนที่ปาล์มน้ำมันให้ผลผลิตสูงในรอบปี 2560.....

20. ท่านคิดว่าจะเพิ่มพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันหรือไม่

- () 1. ไม่เพิ่ม () 2. เพิ่ม.....ไร่

21. แหล่งรับซื้อผลผลิตปาล์มน้ำมัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. มีพ่อค้ามารับซื้อถึงที่ () 2. นำไปขายที่ลานเท
 () 3. ส่งโรงงาน/บริษัท () 4. สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร
 () 5. อื่นๆ(ระบุ).....

ตอนที่ 3 แหล่งความรู้ ความรู้ ความคิดเห็น แรงจูงใจและความต้องการในการส่งเสริมของ
 เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่
 สำคัญ (Zoning)

3.1 แหล่งการได้รับข้อมูลข่าวสารในการผลิตปาล์มน้ำมัน

คำชี้แจง: ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

โดย 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

แหล่งความรู้	ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสาร					รหัส
	5	4	3	2	1	
1. สื่อบุคคล						
1.1 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรของรัฐ						
1.2 เจ้าหน้าที่บริษัทเอกชน						
1.3 พ่อค้า						
1.4 ผู้นำชุมชน/ผู้ปกครองท้องถิ่น						
1.5 เจ้าหน้าที่ อบต.						
1.6 เพื่อนบ้าน						
1.7 วิทยากร สพก.						
1.8 อื่นๆ(ระบุ).....						
2. สื่อสิ่งพิมพ์						
2.1 เอกสารของหน่วยงานราชการ						
2.2 เอกสารของบริษัทเอกชน						
2.3 หนังสือพิมพ์						
2.4 วารสาร						
2.5 อื่นๆ(ระบุ).....						
3. สื่อมวลชน						
3.1 วิทยุกระจายเสียงชุมชน						
3.2 วิทยุกระจายเสียงทางราชการ						
3.3 โทรทัศน์หลัก (Free TV)						
3.4 โทรทัศน์ดาวเทียม						
3.5 หอกระจายข่าว						
3.6 อื่นๆ(ระบุ).....						
4. สื่อกิจกรรม						
4.1 การจัดฝึกอบรม						
4.2 การประชุมสัมมนา						

แหล่งความรู้	ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสาร					รหัส
	5	4	3	2	1	
4.3 การศึกษาดูงาน						
4.4 นิทรรศการ						
4.5 งานวันเกษตร						
4.6 วันสาธิต						
4.7 อื่นๆ(ระบุ).....						
5. สื่ออิเล็กทรอนิกส์						
5.1 อินเทอร์เน็ต						
5.2 เฟสบุ๊ก (Facebook)						
5.3 ไลน์ (Line)						
5.4 แอปพลิเคชัน (Application)						
5.6 อื่นๆ (ระบุ).....						

3.2 แหล่งการได้รับข้อมูลข่าวสารในการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขต

เกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตร

คำชี้แจง: ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

โดย 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

แหล่งความรู้	ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสาร					รหัส
	5	4	3	2	1	
1. สื่อบุคคล						
1.1 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรของรัฐ						
1.2 เจ้าหน้าที่บริษัทเอกชน						
1.3 พ่อค้า						
1.4 ผู้นำชุมชน/ผู้ปกครองท้องถิ่น						
1.5 เจ้าหน้าที่ อบต.						
1.6 เพื่อนบ้าน						

แหล่งความรู้	ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสาร					รหัส
	5	4	3	2	1	
1.7 วิทยากร สพก.						
1.8 อื่นๆ(ระบุ).....						
2. สื่อสิ่งพิมพ์						
2.1 เอกสารของหน่วยงานราชการ						
2.2 เอกสารของบริษัทเอกชน						
2.3 หนังสือพิมพ์						
2.4 วารสาร						
2.5 อื่นๆ(ระบุ).....						
3. สื่อมวลชน						
3.1 วิทยุกระจายเสียงชุมชน						
3.2 วิทยุกระจายเสียงทางราชการ						
3.3 โทรทัศน์หลัก (Free TV)						
3.4 โทรทัศน์ดาวเทียม						
3.5 หอกระจายข่าว						
3.6 อื่นๆ(ระบุ).....						
4. สื่อกิจกรรม						
4.1 การจัดฝึกอบรม						
4.2 การประชุมสัมมนา						
4.3 การศึกษาดูงาน						
4.4 นิทรรศการ						
4.5 งานวันเกษตร						
4.6 วันสาริต						
4.7 อื่นๆ(ระบุ).....						
5. สื่ออิเล็กทรอนิกส์						
5.1 อินเทอร์เน็ต						
5.2 เฟสบุ๊ก (Facebook)						
5.3 ไลน์ (Line)						

แหล่งความรู้	ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสาร					รหัส
	5	4	3	2	1	
5.4 แอปพลิเคชัน (Application)						
5.6 อื่นๆ (ระบุ).....						

3.3 ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

คำชี้แจง: ข้อความต่อไปนี้ ถ้าท่านคิดว่า “ถูก” ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “ถูก” ถ้าท่านคิดว่า “ผิด” ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “ผิด”

ประเด็น	คำตอบ		รหัส
	ถูก	ผิด	
1.พันธุ์เทนอรา เป็นพันธุ์ปาล์มลูกผสมระหว่างพันธุ์ฟอฟิลิเฟอรา และพันธุ์แมคูรา			
2.ปาล์มน้ำมันพันธุ์ดี ได้มาจากลูกใต้โคนของต้นปาล์มน้ำมันที่ให้ผลผลิตมากที่สุดในสวน			
3.ปาล์มน้ำมันเป็นพืชสมบูรณ์เพศ คือมีดอกตัวผู้และดอกตัวเมียบนต้นเดียวกัน			
4.ปาล์มน้ำมันเป็นพืชที่มีอัตราการสังเคราะห์แสงสูงมาก ต้องการแสงไม่ต่ำกว่า 2,000 ชั่วโมง ต่อปี และไม่ต่ำกว่า 5 ชั่วโมง ต่อวัน			
5.การปลูกปาล์มน้ำมัน ควรรองกันหลุมด้วยร็อกฟอสเฟต เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ดิน			
6.ดินที่เหมาะสมกับการปลูกปาล์มน้ำมันคือ ดินทราย เพราะระบายน้ำได้ดี			
7.การวางแผนปลูกปาล์มน้ำมันควรอยู่ในแนวทิศเหนือ-ใต้ เพื่อลดการบังแสงในช่วงปาล์มน้ำมันยังอายุน้อย			
8.การปลูกปาล์มน้ำมันในระยะชิด จะทำให้ได้ผลผลิตต่อไร่สูง เนื่องจากมีจำนวนต้นต่อไร่สูงกว่าในระยะปลูกที่กว้างกว่า			

ประเด็น	คำตอบ		รหัส
	ถูก	ผิด	
9.ไม่ควรตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมันในช่วงก่อนให้ผลผลิต (แรกปลูกจนถึง 3 ปี) เพราะเป็นช่วงที่ปาล์มน้ำมันกำลังเจริญเติบโต			
10.การใช้ทะลายน้ำปาล์มเปล่าคลุมโคนต้นมีทั้งประโยชน์และโทษขึ้นอยู่กับการจัดการ			
11.ธาตุอาหารหลักสำคัญ 5 ชนิด ได้แก่ ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส โพแทสเซียม แมกนีเซียม โบรอน			
12.ไม่จำเป็นต้องกำจัดวัชพืชก็ได้ ก่อนที่จะใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมัน			
14.ปาล์มน้ำมันขาดธาตุโบรอน ทำให้ใบหยิกเจริญผิดปกติ ใบอ่อนปลายใบเป็นรูปตะขอ			
15.อาการจุดสีส้มตามใบปาล์มน้ำมัน เกิดจากการขาดธาตุฟอสฟอรัส			
16.การเก็บตัวอย่างใบปาล์มน้ำมันเพื่อนำไปวิเคราะห์ปริมาณธาตุอาหารจะใช้ตัวอย่างใบจากทางใบที่ 7 เนื่องจากเป็นทางใบที่มีความสัมพันธ์กับปริมาณผลผลิต			
17.คิ้วแรดไม่ใช่แมลงศัตรูปาล์มน้ำมัน			
18.ปาล์มน้ำมันเป็นพืชที่มีอายุยาว สามารถให้ผลผลิตได้นาน 50 ปี			
19.การเก็บเกี่ยวทะลายน้ำปาล์มที่สุกแก่เต็มที่ สังเกตได้จากการหลุดร่วงของผลและลักษณะสีผล			
20.การขนส่งทะลายน้ำปาล์มจากแปลงเกษตรกรสู่โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มไม่ควรเกิน 24 ชั่วโมง			

3.4 ความรู้เกี่ยวกับหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)

คำชี้แจง: ข้อความต่อไปนี้ ถ้าท่านคิดว่า “ถูก” ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “ถูก” ถ้าท่านคิดว่า “ผิด” ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “ผิด”

ประเด็น	คำตอบ		รหัส
	ถูก	ผิด	
1. การจัดเขตพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) หมายถึง การกำหนดการผลิตทางการเกษตรออกเป็นกลุ่ม โดยใช้การแบ่งเขตจากชนิดของดิน น้ำฝน อุณหภูมิ พืชเศรษฐกิจ ประเภทฟาร์ม และรายได้หลักของเกษตรกร			
2.ตามหลักการ โซนนิ่ง เขตที่มีเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช ควรทำการปรับเปลี่ยนเป็นการปลูกพืชหรือผลิตสินค้าเกษตรอื่น			
3.การวิเคราะห์ โซนนิ่ง จะระบุเฉพาะพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเท่านั้น			
4.เขตเหมาะสมการปลูกพืชเศรษฐกิจ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีทั้งหมด 13 ชนิด			
5.การวิเคราะห์ โซนนิ่งจะคำนึงถึงปัจจัยด้านแหล่งน้ำเพียงปัจจัยเดียว			
6.เกษตรกรที่ไม่ปลูกพืชให้ตรงตามผลการวิเคราะห์โซนนิ่ง จะมีความผิดทางกฎหมาย			
7.หลักการของ โซนนิ่ง เพื่อต้องการให้เกิดความสมดุลระหว่างการผลิต และการตลาด			
8.ตามหลักการของ โซนนิ่ง พื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งมีความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเพียงชนิดเดียวเท่านั้น ไม่สามารถปลูกพืชอื่นได้			
9. ประโยชน์และความสำคัญของเขตเศรษฐกิจสินค้าเกษตร คือ เพื่อใช้ในการวางแผนการพัฒนาการเกษตรในระยะยาว			
10. หลักการของ โซนนิ่งก่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน มีการผลิตที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่			

3.5 แรงจูงใจในการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสินค้า

เกษตรที่สำคัญ (Zoning)

คำชี้แจง: โปรดแสดงความคิดเห็นว่าประเด็นต่อไปนี้เป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาการผลิตปาล์มน้ำมันของท่านมากน้อยเพียงใด ให้ทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ตามระดับปัญหาดังต่อไปนี้

โดย 5 = เห็นด้วยมากที่สุด 4 = เห็นด้วยมาก 3 = เห็นด้วยปานกลาง 2 = เห็นด้วยน้อย 1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด

ประเด็น	ระดับการมีผลต่อแรงจูงใจ					รหัส
	5	4	3	2	1	
1. การปลูกปาล์มน้ำมันตามหลักโซนนิ่งจะทำให้ขายผลผลิตได้ราคาที่สูงขึ้น						
2. การปลูกปาล์มน้ำมันตามหลักโซนนิ่งจะทำให้เกิดความคุ้มค่า และได้ผลตอบแทน (ผลผลิต) สูง						
3. การมีรายได้ที่เพิ่มมากขึ้น						
4. การติดตามให้คำแนะนำสม่ำเสมอจากเจ้าหน้าที่						
5. การได้รับข้อมูลข่าวสารความรู้จากเจ้าหน้าที่ภาครัฐ						
6. การได้รับการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ ปัจจัยการผลิต และเงินทุนจากภาครัฐ						
7. การปลูกปาล์มน้ำมันตามหลักโซนนิ่งมีตลาดที่แน่นอน						
8. การปลูกปาล์มน้ำมันตามหลักโซนนิ่งทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง						
9. การปลูกปาล์มน้ำมันตามหลักโซนนิ่งเกิดความยั่งยืนในการผลิต						
10. การได้รับทุนสนับสนุนเพื่อการปรับเปลี่ยนการผลิต						

3.6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่

สำคัญ (Zoning)

คำชี้แจง: โปรดแสดงความคิดเห็นว่าประเด็นต่อไปนี้เป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาการผลิตปาล์มน้ำมันของท่านมากน้อยเพียงใด ให้ทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ตามระดับปัญหาดังต่อไปนี้

โดย 5 = เห็นด้วยมากที่สุด 4 = เห็นด้วยมาก 3 = เห็นด้วยปานกลาง 2 = เห็นด้วยน้อย 1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					รหัส
	5	4	3	2	1	
1. การผลิตปาล์มน้ำมัน ตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) เป็นการลดต้นทุน						
2. การผลิตปาล์มน้ำมัน ตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า						
3. การผลิตปาล์มน้ำมัน ตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) เพิ่มปริมาณผลผลิตทางการเกษตร						
4. การผลิตปาล์มน้ำมัน ตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ลดความเสี่ยงด้านการตลาด						
5. การผลิตปาล์มน้ำมัน ตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) มีรายได้เพิ่มมากขึ้น						
6. การผลิตปาล์มน้ำมัน ตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) ช่วยกำหนดพื้นที่การปลูกปาล์มน้ำมันได้						

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น					รหัส
	5	4	3	2	1	
7. การผลิตปาล์มน้ำมัน ตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) วางแผนการผลิตได้เหมาะสม						
8. การผลิตปาล์มน้ำมัน ตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) การจัดการสะดวกขึ้น						
9. การผลิตปาล์มน้ำมัน ตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) การส่งเสริมองค์ความรู้ง่ายขึ้น						
10. การผลิตปาล์มน้ำมัน ตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning) รัฐกำหนดนโยบายการผลิตและตลาดได้ดี						

3.7 ความต้องการการส่งเสริมการผลิตปาล์มน้ำมัน ตามหลักการเขตเกษตรเศรษฐกิจ

สำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)

คำชี้แจง: โปรดแสดงความคิดเห็นว่าประเด็นต่อไปนี้เป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาการผลิตปาล์มน้ำมันของท่านมากน้อยเพียงใด ให้ทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ตามระดับปัญหาดังต่อไปนี้

โดย 5 = เห็นด้วยมากที่สุด 4 = เห็นด้วยมาก 3 = เห็นด้วยปานกลาง 2 = เห็นด้วยน้อย 1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด

ประเด็น	ระดับความต้องการ					รหัส
	5	4	3	2	1	
1. ด้านความรู้ในการผลิตปาล์มน้ำมัน						
1.1 การคาดการณ์ราคาผลผลิตได้						
1.2 การคำนวณปริมาณผลผลิตได้						
1.3 การกำหนดพื้นที่การปลูกปาล์มน้ำมันได้						
1.4 การวางแผนการผลิตปาล์มน้ำมันได้						

ประเด็น	ระดับความต้องการ					รหัส
	5	4	3	2	1	
2. ตลาด / ราคาผลผลิตปาล์มน้ำมัน						
2.1 การประกันราคาผลผลิต						
2.2 การแทรกแซงราคาผลผลิต						
2.3 การปล่อยให้เป็นไปตามกลไกตลาด						
2.4 การส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมัน						
2.5 การสนับสนุนปัจจัยการผลิต						
3.การรวมกลุ่มเกษตรกร						
3.1 การสร้างลานเทของชุมชน						
3.2 การสร้างโรงงานแปรรูปของชุมชน						
4. โครงการจากภาครัฐ						
4.1 โครงการแก้ไขปัญหาปาล์มน้ำมันทั้งระบบ						
4.2 โครงการส่งเสริมปลูกปาล์มน้ำมันพันธุ์ดีทดแทนสวนเก่าๆ						

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

4.1 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)

คำชี้แจง: โปรดแสดงความคิดเห็นว่าประเด็นต่อไปนี้เป็นปัญหาในการผลิตปาล์มน้ำมันของท่านมากน้อยเพียงใด ให้ทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ตามระดับปัญหาดังต่อไปนี้ โดย 5 = มากที่สุด 4 = มาก 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด

4.1.1 ปัญหาและข้อเสนอแนะการผลิตปาล์มน้ำมัน

1) ปัญหาการผลิตปาล์มน้ำมัน

ประเด็นปัญหา	ระดับความรุนแรงของปัญหา					รหัส
	5	4	3	2	1	
1.การผลิตปาล์มน้ำมัน						
1.1 สภาพพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันไม่เหมาะสม						
1.2 แหล่งน้ำมีปริมาณไม่เพียงพอ						
1.3 ขาดเงินทุนในการดำเนินการ						
1.4 ปัจจัยการผลิตมีราคาสูง						
1.5 แมลงศัตรูปาล์มน้ำมันระบาด						
1.6 โรคปาล์มน้ำมัน						
1.7 วัชพืชในสวนปาล์มน้ำมัน						
2.ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน						
2.1 ไม่มีความรู้เรื่องการวิเคราะห์ธาตุอาหารในดินและใบ						
2.2 ไม่มีความรู้เรื่องชนิดของปุ๋ยเคมีที่เหมาะสมกับปาล์ม น้ำมัน						
2.3 ไม่มีความรู้เรื่องวิธีการใส่ปุ๋ยให้มีประสิทธิภาพ						
2.4 ไม่มีความรู้ด้านโรคและแมลงศัตรูปาล์มน้ำมัน						
2.5 ไม่มีความรู้ด้านการเก็บเกี่ยว						
2.4 ไม่มีความรู้ด้านโรคและแมลงศัตรูปาล์มน้ำมัน						
2.5 ไม่มีความรู้ด้านการเก็บเกี่ยว						
3.ด้านการตลาด						
3.1 แหล่งรับซื้ออยู่ไกล						
3.2 ราคาผลผลิตไม่แน่นอน						
3.2 ราคาผลผลิตไม่แน่นอน						
3.3 ถูกกดราคา						
4. การได้รับการส่งเสริมหรือสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่						
4.1 ไม่ได้ได้รับความสะดวกในการติดต่อประสานงานกับ เจ้าหน้าที่						
4.2 เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำไม่ทั่วถึง						

2) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกร

(1) การผลิตปาล์มน้ำมัน

.....

.....

.....

.....

.....

(2) การตลาดของปาล์มน้ำมัน

.....

.....

.....

.....

.....

(3) การสนับสนุนและการส่งเสริมเกี่ยวกับปาล์มน้ำมัน

.....

.....

.....

.....

.....

(4) ข้อเสนอแนะอื่นๆ

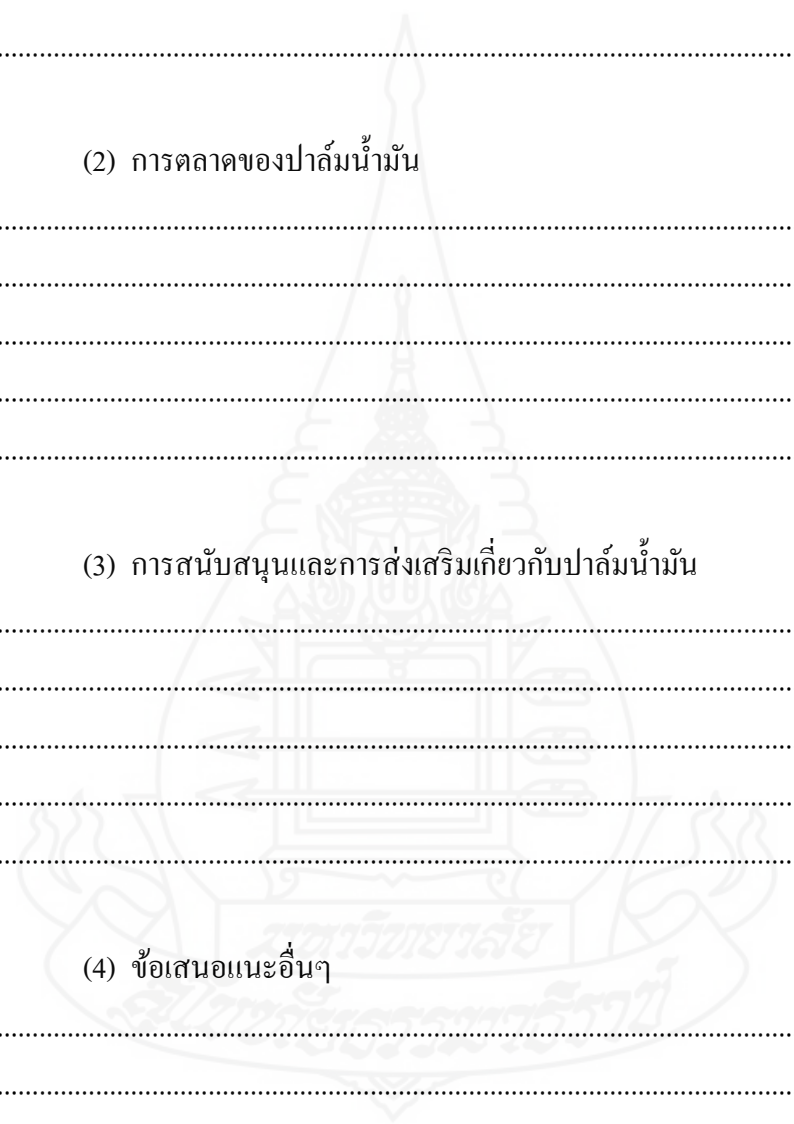
.....

.....

.....

.....

.....

4.1.2 ปัญหาและข้อเสนอแนะการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)

1) ปัญหาการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)

ประเด็นปัญหา	ระดับความรุนแรงของปัญหา					รหัส
	5	4	3	2	1	
1. ไม่มั่นใจหากผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักการโซนนิ่ง						
2. ไม่เข้าใจการผลิตปาล์มตามหลักการโซนนิ่ง						
3. ครอบครัวยุติไม่เห็นด้วย						
4. พื้นที่ทำการเกษตรไม่ใช่ของตนเอง						
5. ไม่มีทักษะ						
6. กลัวผลตอบแทนไม่คุ้มค่า						
7. ต้องลงทุนเพิ่ม						
8. ต้องรอรระยะเวลาจึงจะได้ผลผลิต						
9. ขาดการแนะนำส่งเสริม						
10. มีความยุ่งยาก						

2) ข้อเสนอแนะในการผลิตปาล์มน้ำมันตามหลักบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)

(1) ความรู้เกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน

.....

.....

.....

.....

(2) การส่งเสริมเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน

.....

.....

.....

(3) การปฏิบัติเกี่ยวกับการผลิตปาล์มน้ำมัน

.....

.....

.....

.....

(4) ทุนในการผลิตปาล์มน้ำมัน

.....

.....

.....

.....

(5) การตลาดของปาล์มน้ำมัน

.....

.....

.....

(6) การสนับสนุน

.....

.....

.....

(7) ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณเกษตรกรผู้ผลิตปาล์มน้ำมันอำเภอเขาพนมทุกท่าน
นางสาวเพ็ญประภา แพงงูงา

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวเพ็ญประภา แพงงูงา
วัน เดือน ปีเกิด	24 สิงหาคม 2513
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี
ประวัติการศึกษา	เกษตรศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.2539
สถานที่ทำงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดกระบี่ อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่
ตำแหน่ง	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

